

สภาพัฒนา

สารสพตติณทิจการโระออย

อาภา สิริวงศ์ ณ อัยรยา

สุทริจิตต์ จินตยานนท์

รัตนา จารุเบญจ

พท
ธ 15
008828

สมัชชสุนทรภณ

สำนักขานทณะกรรมการปอองทณและปราขปราณยาเสพอิต

ISBN 974-633-018-7

รายงานการศึกษา
สภาพปัญหาสารเสพติดในกิจการไร่อ้อย

ด้วยฉันทนันทนาการ
จาก
สถาบันวิจัยสังคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานโดย

อาภา ศิริวงศ์ ณ ออยุธยา
สุทธิจิตต์ จินตยานนท์
รัตนา จารุเบญจ

บทคัดย่อ

การศึกษาสภาพปัญหาสารเสพติดในกิจการไร่อ้อย

สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับมอบหมายจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ให้ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาสารเสพติดในกิจการไร่อ้อย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สารเสพติด พฤติกรรมการใช้สารเสพติด ตลอดจนความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับสารเสพติดในกลุ่มคนงานที่มาทำงานในไร่อ้อยเป็นการชั่วคราว การศึกษาดำเนินในพื้นที่ 5 จังหวัดที่มีการปลูกอ้อยมากที่สุดคือ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดชลบุรี

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า คนงานชั่วคราวที่อพยพเข้ามาทำงานในพื้นที่ทั้ง 5 จังหวัดซึ่งส่วนมากเป็นชนมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นกลุ่มคนที่มีการใช้สารเสพติดหลายชนิด ที่ใช้มากที่สุดคือ บุหรี่ สุรา ยาแก้ปวด และเครื่องดื่มชูกำลัง ส่วน "ขาม้า" พบว่ามีคนงานไร่อ้อยเพียงร้อยละ 12 ของจำนวนตัวอย่างที่ใช้ การใช้สารเสพติดในกลุ่มคนงานเหล่านี้ไม่น่าวิตกว่าจะก่อให้เกิดปัญหา ถึงแม้จะมีการสูบบุหรี่จัดมาก แต่ในการดื่มสุราปรากฏว่าเป็นการดื่มเพื่อให้เจริญอาหารมากกว่าดื่มจนเมาหมดสติหรือแม้แต่การใช้ยาแก้ปวด เครื่องดื่มชูกำลัง ก็มีการหยุดใช้เมื่อมาทำงานในไร่อ้อย มีเพียงการใช้ "ขาม้า" เท่านั้นที่พบว่าผู้ใช้นั้นมีเจตนาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานโดยเฉพาะกลุ่มที่ต้องใช้พลังกำลังและต้องใช้เวลานานเช่นพวกที่ขนอ้อยขึ้นรถ พวกที่ทำงานขับรถบรรทุก และพวกที่ทำงานเหมา (ทั้งตัดและขนอ้อย) อย่างไรก็ตามคนงานไร่อ้อยเหล่านี้ต่างรู้ถึงโทษภัยของสารเสพติดเหล่านั้นเป็นอย่างดี แต่ที่ต้องใช้สารเหล่านั้นเพราะต้องการทำงานให้มากขึ้น ต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้นนั่นเอง

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Abstract

A Study of the Problem of Stimulant Use Among Sugarcane Workers

Chulalongkorn University Social Research Institute has undertaken a study of the problem of stimulant use among sugarcane workers in the area of five most important sugarcane planting provinces. These are Kanchana Buri, Supan Buri, Udon Thani, Kampaengpetch, and Chon Buri. The study aims at investigating existing narcotics use, attitudes towards and knowledge of narcotics, the factors contributing to the use or non-use of narcotics.

The results of the survey reveal that most sugarcane workers consume several kinds of substances. Most of the substances used by the workers are cigarettes, alcohol, pain killer, and เครื่องดื่มชูกำลัง. As to amphetamine or "Ya Ma", only twelve percent of the sample was found to be users. The use of these substances do not appear to harm their health, even though the cigarette smokers are heavy users. Those who drink alcohol use it as appetizer. Many pain killer consumers stop using when they work in sugarcane activities. The amphetamine users do so to be able to work longer than usual, particularly when working on sugarcane carrying, driving sugarcane trucks, and engaging in contract labor. However, the sugarcane workers have knowledge of the danger of the substances. They decide to use because of the income incentive.

สถาบันวิจัยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำขอขอบคุณ

สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับมอบหมายจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ให้ดำเนินการศึกษา สภาพปัญหาการใช้สารเสพติดในกิจการไร่ฝอย คณะผู้วิจัยตระหนักถึงปัญหาในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดผิดกฎหมาย จึงพยายามเล็งงหลักที่จะใช้คำว่า ยาเสพติด หรือยาบ้าในหัวข้องานวิจัย โดยเปลี่ยนเป็นการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของแรงงานในกิจการไร่ฝอยแทน การดำเนินงานเก็บข้อมูล คณะผู้วิจัยมองเห็นความสำคัญของสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นที่มีโครงสร้างภายในที่เอื้ออำนวยการวิจัยอยู่แล้ว และเพื่อประโยชน์ในงานสร้างเครือข่ายการศึกษาวิจัยในอนาคต คณะผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือไปยังสถาบันการศึกษาที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมาย 5 จังหวัด อันได้แก่

สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร
สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี
สถาบันราชภัฏอุตรธานี
วิทยาลัยเกษตรกรรมสุพรรณบุรี และ
มหาวิทยาลัยบูรพา

สถาบันวิจัยสังคม ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากสถาบันการศึกษาทั้ง 5 แห่งนั้น ซึ่งคณะผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

งานวิจัยครั้งนี้ได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก บุคคลอีกกลุ่มหนึ่งคือผู้ที่เป็นเจ้าของไร่ฝอยที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมายและได้รับเลือกให้เป็นตัวอย่างในการศึกษา และเจ้าหน้าที่จากโรงงานน้ำตาลในจังหวัด 5 จังหวัดที่ให้ความสะดวกและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้อย่างยิ่ง สถาบันขอถือโอกาสแสดงความขอบคุณ

กลุ่มบุคคลกลุ่มสุดท้ายที่คณะผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณ คือ ผู้ใช้แรงงานไร่ฝอย 454 คน ที่เป็นตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ข้อมูลและความรู้ทั้งหลายที่ได้รับจากงานวิจัยครั้งนี้เป็นผลจากการสละเวลาของผู้ใช้แรงงานเหล่านั้นนั่นเอง

สถาบันวิจัยสังคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตุลาคม 2538

คณะบุคคลผู้ร่วมโครงการ

หัวหน้าโครงการ
นักวิจัยหลัก

อาภา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา
อาภา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา
สุทธิจิตต์ จินตยานนท์
รัตนา จารุเบญจ

นักวิจัยผู้ช่วย
งานเก็บข้อมูลภาคสนาม

วีระ หล้าอุดม

สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร

ผศ.ดร. ทวนทอง เขาวงกิตพงษ์
คณะนักศึกษา

สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี

อาจารย์เชิดชาย ดวงภมร
คณะนักศึกษา

สถาบันราชภัฏอุดรธานี

ผศ. อำพัน ดั่งแพง
คณะนักศึกษา

วิทยาลัยเกษตรกรรมสุพรรณบุรี

อาจารย์ปรีชา บุญวิทยา
คณะนักศึกษา

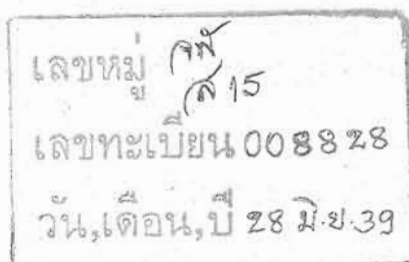
มหาวิทยาลัยบูรพา

รศ. การดี มหาจันทร์
อาจารย์โสภา ฐานะมูล
คณะนักศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
คำขอขอบคุณ	ข
บุคลากรผู้ร่วมโครงการ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ปัญหาและความจำเป็นในการศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
บทที่ 2 วิธีการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูล	6
2.1 การเลือกพื้นที่และการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย	6
2.1.1 พื้นที่เป้าหมาย	6
2.1.2 กลุ่มเป้าหมาย	6
2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	9
2.2.1 เครื่องมือ	9
2.2.2 การดำเนินการเก็บข้อมูล	10
2.2.3 การเก็บข้อมูลจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	11
2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	11
บทที่ 3 แรงงานในไร่อ้อย : ลักษณะทางสังคมวัฒนธรรม และเศรษฐกิจ	12
3.1 ลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจของแรงงานในไร่อ้อย	12
3.1.1 แรงงานในไร่อ้อย	14
3.1.2 วิถีหาแรงงาน	15
3.1.3 วิธีการจ้าง	17
3.2 ระบบการทำงานในไร่อ้อย	18
3.3 ชีวิตประจำวันของคนทำงานในไร่อ้อย	20
3.4 ลักษณะทางประชากรและประสบการณ์การทำงานของกลุ่มคนงานที่เป็นตัวอย่าง	22

บทที่ 4	การใช้สารเสพติดในไร้อ้อย	34
4.1	การใช้สารเสพติดของแรงงาน	34
4.1.1	แรงงานไร้อ้อยที่ยังคงใช้สารเสพติด	41
4.1.2	แรงงานไร้อ้อยที่เลิกใช้สารเสพติด	43
4.2	พฤติกรรมการใช้สารเสพติดของแรงงานในไร้อ้อย	44
	บุหรี	48
	สุรา	50
	ยาแก้ปวด	55
	ยาฆ่า (ยาขับ)	59
	เครื่องคั้นชูกำลัง	62
	สารเสพติดชนิดอื่น	65
4.3	การใช้สารเสพติดของสมาชิกในครัวเรือน และของเพื่อนสนิท	68
4.4	เส้นทางของยาฆ่าสู่วางงานในไร้อ้อย	71
บทที่ 5	ความรู้ความเข้าใจของคนงานไร้อ้อยเกี่ยวกับสารเสพติด	74
5.1	ความรู้ความเข้าใจในสถานภาพทางกฎหมาย	74
5.1.1	ความรู้ความเข้าใจในสถานภาพของสารเสพติดที่ผิดกฎหมาย	74
5.1.2	ความรู้ความเข้าใจในสถานภาพของสารเสพติดที่ไม่ผิดกฎหมาย	75
5.2	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลของการใช้สารเสพติด	78
5.3	การยินยอมให้คนใกล้ชิดใช้สารเสพติด	102
5.4	ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเสพติดในกลุ่มอาชีพต่างๆ	110
บทที่ 6	พฤติกรรมการรับข่าวสาร	115
6.1	ประเภทและความถี่ของการได้รับข่าวสาร	116
6.2	การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับสารเสพติดและโรคเอดส์ของกลุ่มอายุต่างๆ	117
6.3	การรับข่าวสารทางโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์	120
บทที่ 7	วิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา	124
	จุดอ่อนของการศึกษา	129
	ข้อเสนอแนะ	130
ภาคผนวก ก	แบบสอบถามสำหรับเจ้าของกิจการ	132
ภาคผนวก ข	แบบสอบถามสำหรับคนงานไร้อ้อย	136
บรรณานุกรม		152

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ปัญหาและความจำเป็นในการศึกษา

ปัจจุบันการใช้สารเสพติดในสังคมไทยได้ขยายวงกว้างออกไปทั้งในด้านประเภทสารเสพติด และกลุ่มผู้ใช้สารเสพติด อันเนื่องมาจากสาเหตุที่แตกต่างกันออกไปของกลุ่มผู้ใช้ในส่วนของผู้ใช้แรงงานในภาคเกษตรกรรม การใช้สารเสพติดซึ่งแต่เดิมมีการใช้เพียงเพื่อเป็นยาบรรเทาปวด ลดไข้ และเพื่อบรรเทาอาการปวดเมื่อยจากการทำงานสามารถทำงานได้ ได้เริ่มเปลี่ยนแปลงไปโดยมีการใช้สารเสพติดตัวอื่นๆ ที่มีฤทธิ์กระตุ้นประสาทให้สามารถทำงานได้มากขึ้นไปอีกมาแทนที่ ทั้งนี้เพื่อให้มีรายได้เพียงพอกับค่าครองชีพที่สูงขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็สามารถตอบสนองความต้องการของเจ้าของกิจการในช่วงที่ต้องการผลผลิตระบายเข้าสู่ตลาดหรือกระบวนการผลิตด้วย

อ้อยซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญของอุตสาหกรรมน้ำตาล เป็นสินค้าเกษตรอีกประเภทหนึ่งที่ต้องการแรงงานรับจ้างในการตัดอ้อยและขนอ้อยเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงโรงงานน้ำตาลเดินเครื่องระหว่างเดือนธันวาคม-มีนาคม ยิ่งความต้องการน้ำตาลของตลาดเพิ่มมากขึ้นเท่าใด ความต้องการแรงงานในการตัดและขนอ้อยขึ้นรถยิ่งเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น จำนวนแรงงานดังกล่าวไม่มีตัวเลขที่แน่นอน แต่จากการประมาณการโดยใช้ข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติประมาณว่าในฤดูกาลปลูกปี 2534/35 ซึ่งมีพื้นที่ปลูกอ้อยทั้งประเทศ 5.7 ล้านไร่ มีปริมาณอ้อยเข้าหีบรวม 47.5 ล้านตัน ใช้แรงงานในการตัดและขนอ้อยประมาณ 309,276 คน^๑

จากเหตุการณ์การเสียชีวิตของแรงงานรับจ้างในไร่อ้อย เขตอำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เนื่องจากการใช้สารกระตุ้นระหว่างการทำงาน เมื่อเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2538 ที่ผ่านมา ได้เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงการใช้สารเสพติดที่มีอันตรายเพิ่มขึ้นในหมู่ผู้ใช้แรงงานรับจ้างในภาคเกษตรกรรมให้คนทั่วไปได้รับรู้ และเป็นที่น่าวิตกว่าหากการใช้ยากระตุ้นระหว่างการทำงานได้ขยายวงกว้างไปสู่แรงงาน

1 การประชุมสามัญประจำปี 2535 สมาคมชาวไร่อ้อยสี่แคว

2 ประมาณจากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ใน "ชนบทไทย 2525" หน้า 156, กนงาน 1 คน จะตัดอ้อยได้เฉลี่ย 1.6 ตัน/วัน กนงาน 1 คน จะขนอ้อยขึ้นรถได้เฉลี่ย 0.4 ตัน/วัน

จำนวน 3 แสนกว่าคน ซึ่งเป็นทั้งชายและหญิงอายุตั้งแต่ 10 ถึง 60 ปีแล้วจะทำให้ปัญหาอาชญากรรมและปัญหาสังคมลักษณะเดียวกับที่เกิดขึ้นมาแล้วในหมู่ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมขนส่งและอุตสาหกรรมก่อสร้างเกิดขึ้นในชนบทที่เป็นแหล่งแรงงานของกิจการ ดังกล่าวในไม่ช้านี้

จากเหตุการณ์และแนวโน้มของอันตรายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับผู้ใช้แรงงาน ครอบครัวและสังคม โดยส่วนรวม ประกอบกับการขาดข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้สารเสพติดในกิจการไร่อ้อย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดมาตรการและแนวทางแก้ไข สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงได้รับมอบหมายจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ให้ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาการใช้สารเสพติดในกิจการไร่อ้อย เป็นระยะเวลา 1 ปี

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อต้องการศึกษาสภาพการใช้สารเสพติดของคณงานในไร่อ้อย สำหรับเป็นข้อมูลเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดมาตรการและแนวทางแก้ไข โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะในการศึกษาดังต่อไปนี้

- (1) เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารเสพติด ได้แก่ ชนิดของสารเสพติดที่ใช้พฤติกรรมการใช้และที่มาของสารเสพติดในไร่อ้อย
- (2) เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะเกี่ยวกับการใช้สารเสพติดในไร่อ้อย
- (3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้และไม่ใช้สารเสพติด
- (4) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารและประเภทของสื่อ เกี่ยวกับเรื่องสารเสพติด
- (5) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารและประเภทของสื่อ ในเรื่องต่างๆ ไปที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันในด้านต่างๆ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เนื่องจากข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้สารเสพติดในไร่อ้อย ดังกำหนดในวัตถุประสงค์ข้างต้นยังไม่เคยมีการศึกษามาก่อน ดังนั้นผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะแสดงให้เห็นกลุ่มผู้ใช้สารเสพติดที่แท้จริง แสดงให้เห็นพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของกลุ่มนั้นๆ และตลอดจนความรู้สึกรู้สึกนึกคิดหรือทักษะที่มีต่อการใช้สารเสพติดเหล่านี้ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนทางปราบปรามและป้องกัน โดยเฉพาะแนวทางป้องกันการใช้สารเสพติดในหมู่ผู้ใช้แรงงาน อาทิ วิธีการให้ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายของสารเสพติดได้ตรงตามกลุ่ม

เป้าหมาย ฉะนั้นโดยภาพรวมประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษานี้จึงประกอบด้วย

- (1) ได้รับรู้พฤติกรรมการใช้สารเสพติดของคนงานที่มาทำงานในไร่อ้อย
- (2) ได้รู้ทัศนคติความคิดเห็นและความเชื่อที่มีต่อการใช้สารเสพติด และความรู้ที่มีต่อสถานภาพทางกฎหมายของสารเสพติดชนิดต่างๆ
- (3) ได้รับรู้ถึงเหตุผลของการใช้สารเสพติดในระหว่างที่ทำงานและไม่ได้ทำงานในไร่อ้อย และ
- (4) ได้รับรู้ถึงการรับฟังข่าวสารของคนงาน ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับการกำหนดแผนและมาตรการป้องกัน

1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีงานวิจัยไม่มากนักที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของการใช้ยาเสพติดแรงงานในการเกษตร และในบรรดา งานวิจัยเหล่านั้น มีงานวิจัยของ สารภี ลีประเสริฐ ที่ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้ยาแก้ปวดในประชากร วัยแรงงานในชนบท ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ใกล้เคียงที่สุดกับการศึกษาเรื่องการใช้สารเสพติดในกิจการไร่อ้อย งาน ของสารภี ลีประเสริฐ นั้นพิมพ์ลงในวารสารสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีที่ 18 ฉบับที่ 13 เดือนกันยายน 2531 งานวิจัยชิ้นนี้ทำการเก็บข้อมูลที่คัดค้านจาก อำเภอโพธาราม จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เจาะลึก ผลจากการศึกษาพบว่า มีการใช้ยาแก้ปวดหลายแบบหลาย วิธี แต่ที่พบมากในกลุ่มคนชนบทคือ กินยาแก้ปวดทุกวัน บางวันกินมากกว่า 1 ครั้ง โดยเฉพาะในช่วงที่ ต้องทำงานหนักและถ้าหากเมื่อใดไม่ได้กินยาจะรู้สึกปวดเมื่อย อ่อนเพลียไม่มีแรงและหงุดหงิด นอกจากนี้ ยังพบว่ามีการใช้ยาแก้ปวดหลายชนิดพร้อมๆ กัน เช่นใช้ยาแก้ปวด 2 ชนิดร่วมกัน หรือใช้ยาแก้ปวดกับ เครื่องดื่มบำรุงกำลัง หรือใช้ยาแก้ปวดกับยากระตุ้นประสาท ในคอนแทกซ์ของบทสรุป สารภีชี้ให้เห็นว่าผล กระทบของการแพร่หลายของยานี้ชนิดต่างๆ ในขณะที่ประชาชนยังไม่มีความรู้ถึงอันตรายของการใช้ยามาก เกินขนาดนั้นเป็นอันตรายอย่างใหญ่หลวงต่อสุขภาพอนามัยและสังคมเศรษฐกิจของประชาชนผู้ใช้ยา สิ่งที่ สารภีเสนอแนะคือ การรณรงค์ให้ความรู้ที่แท้จริงถึงอันตรายของการใช้ยาผิด วิธีนี้น่าจะนำไปสู่การลดและ เลิกการใช้ยาโดยไม่จำเป็นลงได้

นอกจากงานวิจัยของ สารภี ลีประเสริฐ ดังกล่าวแล้วยังมีเอกสารวิชาการ 2 เรื่องของรองศาสตรา จารย์นายแพทย์ วิชัย โปษยะจินดา และไพพรรณ พิทยานนท์ เรื่องแรกคือ เรื่องตลาดมืดยาบ้าในประเทศไทย เรื่องที่สองคือเรื่องการใช้สารเสพติดในสังคมไทย และความเสี่ยงภัยต่อผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการและชุมชนเนื่องมาจากการใช้ยาในทางที่ผิด

รายงานเรื่องแรก ตลาดมีดยาฆ่าในประเทศไทยเป็นรายงานที่พิมพ์เผยแพร่ปี พ.ศ. 2525 มีสาระสำคัญที่แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงสารที่ใช้ผลิตยาฆ่าในช่วงเวลา 20 ปีที่ผ่านมาว่าเป็นสารประเภทแอมเฟตามีนซัลเฟต จนเมื่อประมาณ พ.ศ. 2514 ตลาดมีดยาเริ่มขยายวงกว้างมากขึ้น จึงเริ่มมียาฆ่าที่ประกอบด้วยเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ และกลายเป็นตัวยาหลักของยาฆ่าในตลาดมืด และมีการประเมินสถานการณ์ที่ผู้ค้าขาดวัตถุดิบในการผลิต จึงมียาฆ่าปลอมที่ประกอบด้วยคาเฟอีนเกิดขึ้นด้วย และเริ่มมีการลองผลิตยาฆ่าปลอมที่เป็นแอฟฟิครีนด้วย (หรือที่ชาวบ้านเรียก ยาอี) ในรายงานยังแสดงเปรียบเทียบให้เห็นผลประโยชน์ที่ได้จากการผลิตเฮโรอีนเบอร์ 4 กับการผลิตยาฆ่าค่อน้ำหนัก 1 กิโลกรัมของยาเสพติดทั้ง 2 ชนิดจากการค้าถือว่าไม่แตกต่างกันนัก แต่ต้นทุนการผลิตเฮโรอีนเบอร์ 4 นั้นสูงกว่าต้นทุนการผลิตยาฆ่ามาก

ในรายงานเรื่องเดียวกันนี้ยังชี้ให้เห็นว่า กลุ่มผู้ใช้แอมเฟตามีนมีทั้งผู้ใช้เพื่อเสริมประสิทธิภาพในการทำงานและผู้เสพติดประเภทแรกสำหรับผู้ที่ใช้อาจใช้ปริมาณน้อยและเป็นครั้งคราว การใช้ลักษณะนี้เป็นเวลาหลายปีโดยไม่เกิดอาการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายพอที่จะรู้สึกว่ายาคิดยา อย่างไรก็ตามผู้ใช้แอมเฟตามีนอาจเกิดอาการผิดปกติทางจิตแบบ psychosis ได้ ลักษณะพิเศษของผู้ใช้อีกประการหนึ่งคือ การใช้ยาหลายประเภทรวมกัน แอมเฟตามีนมีฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาทำให้ผู้ใช้มีอาการนอนไม่หลับ ฉะนั้นผู้ที่จะนิยมใช้สารออกฤทธิ์อื่นๆ แก้อาการนอนไม่หลับ ที่นิยมกันมากคือใช้วิธีดื่มสุรา กินยานอนหลับ หรือใช้ยาประเภทอื่น ในตอนท้ายของรายงานผู้เขียนได้พยากรณ์การแพร่กระจายของยาฆ่าว่าในอนาคตการลักลอบนำเข้ายาฆ่าเถื่อน (กล่าวในปี 2525) คงไม่ใช่หนทางเดียวที่ควรระวัง แต่จำเป็นต้องคอยสอดส่องการผลิตภายในประเทศซึ่งอาจเกิดขึ้นด้วย เพราะผลกำไรที่มากมายจะทำให้กลายเป็นแผนงานอนาคตของผู้ค้าเถื่อนได้ ซึ่งคำพยากรณ์นี้มีได้ผิดไปจากที่กล่าวเลยแม้แต่นิดเดียว ดังที่เป็นข่าวอยู่เสมอมาว่ามีการจับกุมผู้ผลิตยาฆ่าในประเทศไทยเป็นจำนวนมากในหลายพื้นที่ในปัจจุบัน

ส่วนรายงานเล่มที่ 2 เนื้อหาของรายงานเป็นสถิติเกี่ยวกับสารเสพติดประเภทสุรา ภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว สถิติอุบัติเหตุ สถิติผลการสำรวจประชากรในจังหวัดสุรินทร์ในเขตเมืองและชนบทเกี่ยวกับการดื่มสุราและแผนภูมิแสดงช่วงเวลาของการบริโภคสุรา เครื่องดื่มชูกำลังและยาฆ่า ของผู้ขับรถบรรทุกทุกสปีดระหว่างกรุงเทพฯ-จังหวัดเลย ที่น่าสนใจของสถิติและแผนภูมิคือ การแสดงให้เห็นว่าคนที่ทำงานขับรถบรรทุก 1 เทียว (ไปและกลับ) จะกินยาฆ่าหรือยากระตุ้นประสาทถึง 3 เม็ด โดยจะกินเที่ยวไป 2 เม็ด และเที่ยวกลับ 1 เม็ด โดยเริ่มออกจากกรุงเทพฯเวลาประมาณ 3 ทุ่มครึ่งกิน 1 เม็ด และเวลาที่ขงวันรุ่งขึ้นกินอีก 1 เม็ด ในระหว่างนั้นจะดื่มสุราหรือเครื่องดื่มชูกำลังเป็นระยะเกือบทุก 3 ชั่วโมง และยังใกล้ถึงจุดหมายปลายทางยิ่งดื่มมากขึ้นเป็นชั่วโมงเว้นชั่วโมง จากนั้นผู้ขับรถบรรทุกมีเวลาพักผ่อน 2 วันก่อนที่จะขับรถบรรทุกกลับ ในเที่ยวกลับรถจะออกจากจังหวัดเลยประมาณเวลา 13.30 น. เมื่อขับมาได้ 2 ชั่วโมงก็จะกินยาฆ่าอีก 1 เม็ด โดยที่ก่อนหน้านั้นดื่มเครื่องดื่มชูกำลังไปแล้ว ในเที่ยวกลับนี้เวลาที่อยู่บนถนนส่วนใหญ่เป็นเวลากลางคืน ไม่มีการกินยาฆ่าอีกเลย นอกจากดื่มสุราหรือเครื่องดื่มชูกำลังอีก 2 ครั้ง และถึงกรุงเทพฯประมาณ 9.30 น. ของวันรุ่งขึ้น สรุปแล้วผู้ที่ขับรถบรรทุกจะกินยาฆ่าถึง 3 เม็ด สำหรับการทำงานบนขนส่งสินค้า 1 ครั้ง (เที่ยวไปและกลับ)

งานวิจัยของโยธิน แสงดี และพิมพ์พร อิศรภักดี ปี 2534 เรื่อง พฤติกรรมเสี่ยงของพนักงานขับรถสิบล้อต่อการรับและแพร่เชื้อโรคเอดส์ เสนอผลการศึกษาแสดงให้เห็นในทางที่สอดคล้องกับรายงานของนายแพทย์วิชัย เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ยาฆ่าของคนขับรถบรรทุกว่า "...พนักงานขับรถจะมีโอกาสพบปะและปะทะสังสรรค์กับบุคคลอาชีพอื่นน้อยมากเพราะมีความรู้สึกลัวว่าถูกสังหารถึงแก่กรรม ถูกคิดสังคมตำหนิเสมอ เช่นคำว่า สิบล้อเจ้าถนน เพชรฆาตทางหลวง เมาม้า ฯลฯ ทำให้ขาดคนเข้าใจและนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบนทางสังคม ผู้ขับรถบรรทุกสิบล้อสายขาวทุกคนจะบริโภคยามีเพราะไม่มีเวลาพักผ่อน และไม่มีวิธีใดที่จะช่วยให้ตนเองสามารถทำงานได้ตลอดเวลา การกินยามีจึงเป็นทางเลือกวิธีสุดท้ายที่ทุกคนคิดว่าเหมาะสมที่สุด พนักงานขับรถจะจับหรือตีเมียเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ยามีออกฤทธิ์ และเมื่อต้องการถอนพิษของยามีออกจากร่างกายจะมีวิธี 2 วิธีคือตีเมียไม่ผสมครึ่งแก้วครึ่งเดียว และการร่วมเพศเพื่อทำให้ร่างกายอ่อนเพลีย ทำให้นอนหลับได้ง่าย" ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นชัดเจนว่าการใช้ยากระตุ้นประสาทหรือยามีของกลุ่มคนขับรถบรรทุก (โยธิน แสงดี : 2534) เพื่อต้องการให้ร่างกายตื่นตัวสามารถทำงานขับรถได้นานกว่าปกติ ขณะเดียวกันมีการตีเมียหรือตีเมียแอลกอฮอล์และการเที่ยวโสเภณีอีกเป็นพฤติกรรมที่ซับซ้อนเข้ามาเชื่อมโยงกับการถอนพิษยามี

มีงานวิจัยที่ศึกษาการใช้ยามีกลุ่มอาชีพต่างๆ อีกไม่มาก ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นในทำนองเดียวกันว่า ผู้ใช้ยามีมีความเชื่อว่าคุณสมบัติของยาสามารถทำให้ร่างกายทำงานได้ทนนานกว่าปกติ แต่ไม่มีงานวิจัยชิ้นใดแสดงให้เห็นว่าผู้ใช้ยามีมีความรู้ถึงพิษภัยหรือโทษของยานี้หรือไม่ และด้วยความไม่รู้เหล่านี้เองผู้ใช้จึงคิดเองว่าถ้าใช้ยามีกับสารเสพติดชนิดอื่น เช่น สุราหรือเครื่องดื่มอื่นๆ จะช่วยให้มีพลังหรือช่วยถอนพิษ เป็นต้น กรณีของคนขับรถบรรทุกกลับมีพฤติกรรมที่เสี่ยงมากขึ้นต่อการติดเชื่อโรคเอดส์ จากการเที่ยวหญิงโสเภณี โดยคิดว่าจะช่วยให้เหนื่อยนอนหลับพักผ่อนได้และถอนพิษยามีได้ในที่สุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

วิธีการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวางแผนเลือกวิธีการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล คณะวิจัยพบข้อจำกัด 2 ประการ คือ ประการแรกไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนคนงานที่แท้จริงที่ทำงานในไร่อ้อย นอกจากจำนวนที่คาดคะเนคนที่มาทำงานจากจำนวนพื้นที่ปลูกอ้อย ประการที่สองเวลาที่จะออกเก็บข้อมูลคนงานในไร่อ้อยมีเพียง 4-5 เดือนที่คนงานมาตัดอ้อยแล้วจากนั้นคนงานก็จะแยกย้ายไปทำงานที่อื่นซึ่งยากต่อการติดตาม ด้วยข้อจำกัดทั้ง 2 ประการ คณะผู้วิจัยจึงตัดสินใจใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) มาใช้ตลอดทุกขั้นตอน และเลือกสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นเป็นดำเนินการสัมภาษณ์คนงานที่มาทำงานในไร่อ้อยในพื้นที่ที่เลือกศึกษา

2.1 การเลือกพื้นที่และการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

2.1.1 พื้นที่เป้าหมาย

การเลือกพื้นที่ตัวอย่างเพื่อศึกษา เป็นการเลือกแบบเจาะจง โดยพิจารณาจากจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยมากที่สุด 5 ลำดับแรกของประเทศ จากสถิติการเพาะปลูกฤดูกาลปลูกปี 2534/35 จัดทำโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดทั้ง 5 จังหวัด ได้แก่

(1) กาญจนบุรี	พื้นที่ปลูก	1,019,476 ไร่
(2) สุพรรณบุรี	พื้นที่ปลูก	674,444 ไร่
(3) กำแพงเพชร	พื้นที่ปลูก	558,083 ไร่
(4) ชลบุรี	พื้นที่ปลูก	341,980 ไร่
(5) อุดรธานี	พื้นที่ปลูก	331,378 ไร่

2.1.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษาในครั้งนี้มี 2 กลุ่มคือ กลุ่มเจ้าของกิจการไร่อ้อยและกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ซึ่งกลุ่มนี้ถือเป็นกลุ่มตัวอย่างหลัก ในแต่ละกลุ่มมีรายละเอียดในการเลือกและกำหนดจำนวนตัวอย่างดังนี้

(ก) กลุ่มผู้ใช้แรงงาน เนื่องจากผู้ที่ทำงานตัดและขนอ้อยขึ้นรถเป็นแรงงานรับจ้างชั่วคราว ไม่มีจำนวนตัวเลขที่เข้ามาทำงานที่แน่นอน ดังนั้นจำนวนตัวอย่างในแต่ละพื้นที่จึงเป็นการประมาณการโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรายงานว่าในฤดูกาลปลูกปี 2534/35 มีพื้นที่ปลูกอ้อยทั่วประเทศ 5.7 ล้านไร่ มีปริมาณอ้อยเข้าหีบรวม 47.5 ล้านตัน และในหนังสือชนบทไทย 2525 ของสำนักงานเดียวกันนี้รายงานว่า "คนงาน 1 คนจะตัดอ้อยได้เฉลี่ย 1.8 ตัน/วัน และคนงาน 1 คนจะขนอ้อยขึ้นรถได้เฉลี่ย 6.4 ตัน/วัน" ฉะนั้นในการคำนวณคนงานทั้งหมดที่มาทำงานในไร่อ้อยในช่วงปี 2534/35 จึงดำเนินการดั่งขั้นตอนต่อไปนี้

- 1) ตัดอ้อย 1.8 ตัน ใช้คนงาน 1 คน/วัน
 ถ้าตัดอ้อย 47.5 ล้านตัน ใช้คนงานประมาณ $= \frac{47,500,000}{1.8}$
 $= 29,887,500$ คน/วัน
 คาดว่าคนงานมาทำงาน (4 เดือน) 120 วัน
 ฉะนั้นจะมีคนงานตัดอ้อย $= \frac{29,887,500}{120}$
 $= 247,396$ คน
- 2) ขนอ้อยขึ้นรถ 6.4 ตัน ใช้คนงาน 1 คน/วัน
 ถ้าขนอ้อย 47.5 ล้านตัน ใช้คนประมาณ $= \frac{47,500,000}{6.4}$
 $= 7,421,875$ คน/วัน
 คาดว่าคนงานมาทำงาน (4 เดือน) 120 วัน
 ฉะนั้นจะมีคนงานขนอ้อย $= \frac{7,421,875}{120}$
 $= 61,849$ คน
- 3) มีคนงานที่คาดว่ามาทำงานทั้งหมด $= 247,396 + 61,849$
 $= 309,245$ คน

จากจำนวนคนงาน 309,245 คน ต้องการหาตัวเลขคงที่ว่าผลิต 1 ตัน จะใช้แรงงานกี่คน เพื่อมาคำนวณหาแรงงานที่มาทำงานในพื้นที่จังหวัดเป้าหมาย จำนวนดั่งนี้

$$\begin{aligned} \text{ผลิต 1 ตันใช้แรงงาน} &= \frac{\text{จำนวนแรงงานทั้งหมด}}{\text{ผลผลิตรวมทั้งหมด}} \\ &= \frac{309,245}{47,500,000} \end{aligned}$$

$$= 0.006510$$

การกำหนดจำนวนตัวอย่าง ได้คำนึงถึงเงื่อนไขความเป็นไปได้ในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา และงบประมาณเป็นเกณฑ์สำคัญ จึงกำหนดจำนวนตัวอย่างเพียงร้อยละ 0.3 ของจำนวนแรงงานในแต่ละพื้นที่เป้าหมาย

จากเกณฑ์ดังกล่าวจำนวนตัวอย่างรวมทั้งหมดที่จะทำการสัมภาษณ์อาจเปลี่ยนแปลงไปจากที่คำนวณไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไข ความร่วมมือของเจ้าของกิจการไร่อ้อยที่จะให้รายละเอียด ขนาดพื้นที่ของเจ้าของกิจการและจำนวนแรงงานจากแหล่งต่างๆ ที่เข้ามาทำงานประกอบกัน อย่างไรก็ตามคณะผู้ทำวิจัยได้คำนวณกรอบของจำนวนตัวอย่างไว้ดังต่อไปนี้:-

จังหวัด	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ปริมาณผลผลิต (ตัน)	แรงงานที่คาดว่าจะ ได้เข้ามาทำงาน	จำนวนตัวอย่าง (ร้อยละ 0.3)
กาญจนบุรี	1,019,478	7,646,070	49,776	149
สุพรรณบุรี	574,444	4,308,330	28,047	84
กำแพงเพชร	558,083	4,185,622	27,248	82
ชลบุรี	341,980	2,564,850	16,697	50
อุดรธานี	331,378	2,485,335	16,179	48
		รวม	137,947	413

- (1) ผลผลิตเฉลี่ย 7.5 ตัน/ไร่
- (2) คำนวณโดยใช้เกณฑ์ปริมาณผลผลิตแต่ละจังหวัด x 0.006510

การสัมภาษณ์ผู้ใช้แรงงานนี้ ตามแผนที่วางไว้เดิมจะทำการสัมภาษณ์ในหมู่บ้านที่เป็นภูมิลำเนาของผู้ใช้แรงงาน เนื่องจากพิจารณาแล้วว่าประเด็นที่ทำการศึกษางานประเด็นมีความอ่อนไหวต่อความรู้สึกของเจ้าของไร่โดยตรง อย่างไรก็ตามหลังจากสัมภาษณ์เจ้าของไร่อ้อยหลายรายทำให้ทราบว่าไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะแรงงานที่มาทำงานนั้นไม่ได้มาจากแหล่งเดียว (ต่างหมู่บ้าน ต่างตำบล หรือต่างอำเภอ) ขึ้นอยู่กับนายหน้าหาแรงงานของเจ้าของไร่ไปเสาะหาเพื่อให้ได้แรงงานตามจำนวนที่ต้องการ นอกจากนั้นแรงงานบางส่วนก็เป็นแรงงานที่เคลื่อนย้ายไปทำงานตามที่ต่างๆ ตลอดปี การสัมภาษณ์จึงต้องดำเนินการในไร่อ้อยระหว่างที่แรงงานมาทำงานในช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนเมษายนเท่านั้น

เมื่องานสำรวจจริงเสร็จสิ้นปรากฏว่าสามารถสัมภาษณ์แรงงานได้ทั้งหมด 454 ราย แยกออกเป็น

แรงงานจาก	กาญจนบุรี	จำนวน	146 ราย	(เดิม 149)
"	สุพรรณบุรี	จำนวน	96 ราย	(เดิม 84)
"	กำแพงเพชร	จำนวน	111 ราย	(เดิม 82)
"	ชลบุรี	จำนวน	51 ราย	(เดิม 50)
"	อุดรธานี	จำนวน	50 ราย	(เดิม 48)

(ข) กลุ่มเจ้าของกิจการไร้อ้อย คณะผู้วิจัยได้ติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดตัวอย่าง ได้แก่ โรงงานน้ำตาล สมาคมกลุ่มชาวไร้อ้อย เพื่อขอรายชื่อเจ้าของไร้อ้อยตามจำนวนที่ตั้งไว้ในแต่ละจังหวัด ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 20 ราย เกณฑ์การเลือกเจ้าของไร้อ้อยใช้จำนวนโคกดำอ้อยที่เจ้าของไร้อ้อยส่งให้แก่โรงงานน้ำตาลเป็นหลักจากรายชื่อที่ได้รับ คณะนักวิจัยสามารถสัมภาษณ์ได้ 17 ราย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จังหวัด	จำนวนเจ้าของกิจการ	ปริมาณอ้อยที่ส่งโรงงาน	ภูมิลำเนา
กาญจนบุรี	6 (7)*	2,000 ตัน 1 ราย 3,000 ตัน 1 ราย 5,000 ตัน 4 ราย	ต.ท่าเรือ ต.แสนคอ ต.ห้วยเหนือว อำเภอกำมะนา ต.หนองคาชา อำเภอกำม่วง
สุพรรณบุรี	4 (4)*	4,500 ตัน 1 ราย 7,000 ตัน 1 ราย 8,000 ตัน 1 ราย 10,000 ตัน 1 ราย	ต.หนองมะคำโม อำเภอด่านช้าง
กำแพงเพชร	3 (4)*	1,000 ตัน 1 ราย 8,000 ตัน 2 ราย	ต.มหาชัย อำเภไทรยางม ต.คนที อำเภเมือง
ชลบุรี	2 (3)*	4,500 ตัน 1 ราย 8,000 ตัน 1 ราย	ต.หมอนนาง อำเภพนัสนิคม ต.คลองกิว อำเภบ้านบึง
อุดรธานี	2 (2)*	20,000 ตัน 1 ราย 30,000 ตัน 1 ราย	ต.พันคอน อำเภกุมภวาปี ต.กุมภวาปี อำเภกุมภวาปี

* เป็นตัวเลขที่เสนอไว้ในโครงการวิจัย

นอกจากการสัมภาษณ์แล้ว ทางคณะผู้วิจัยได้ติดต่อขออนุญาตเจ้าของกิจการไร้อ้อยดังกล่าว เพื่อสัมภาษณ์แรงงานที่มาตัดและขึ้นอ้อยในช่วงเปิดหีบด้วย

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 เครื่องมือ

วิธีการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้คือ การสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์ในส่วนของการสัมภาษณ์ ทางคณะผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เจ้าของไร้อ้อย และแรงงาน ซึ่งมีเนื้อหาหรือประเด็นดังนี้

ก. แบบสอบถามเจ้าของไร่อ้อย การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจ้างแรงงานและสวัสดิการที่ให้แก่แรงงานเป็นหลัก นอกเหนือจากข้อมูลลักษณะทางประชากรและเศรษฐกิจของเจ้าของไร่แต่ละราย (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก.)

ข. แบบสอบถามแรงงาน ข้อมูลที่ต้องการจากกลุ่มตัวอย่างนี้ประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลส่วนตัว (ลักษณะทางประชากร)
- 2) ประวัติการทำงานในไร่อ้อย
- 3) การใช้สารเสพติดของตัวอย่างและคนในครอบครัว
- 4) การใช้สารเสพติดของเพื่อนร่วมงานที่คุ้นเคยกับตัวอย่างมากที่สุด
- 5) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสารเสพติดในแง่มุมต่างๆ
- 6) พฤติกรรมการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันด้านต่างๆ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.)

และเพื่อให้ได้ข้อมูลด้านการใช้ชีวิตประจำวัน การใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ โดยเฉพาะคณะผู้วิจัยได้มอบหมายให้นักวิจัยผู้ช่วยเก็บข้อมูลโดยการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับการใช้สารกระตุ้นอีกด้วย ซึ่งอาจมีแรงงานในไร่อ้อยปะปนอยู่ด้วย รวมทั้งแหล่งจำหน่ายเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แรงงานข้างต้น

2.2.2 การดำเนินการเก็บข้อมูล

ก. การเก็บข้อมูลเจ้าของไร่ คณะผู้วิจัยใช้เวลาในช่วงเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม 2537 ในการเตรียมงานได้แก่ การออกแบบสอบถาม การประสานงานเพื่อขอความร่วมมือจากโรงงานน้ำตาล และสมาคมกลุ่มชาวไร่อ้อยในจังหวัดตัวอย่าง หลังจากได้รายละเอียดกลุ่มเป้าหมายในแต่ละจังหวัดเรียบร้อยแล้ว ได้ทำการติดต่อกับเจ้าของไร่โดยตรงเพื่อนัดหมายและสัมภาษณ์ ซึ่งใช้เวลาดำเนินงานในช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน 2537

ข. การเก็บข้อมูลแรงงานในไร่อ้อย การสัมภาษณ์แรงงานในไร่อ้อยเริ่มดำเนินการในช่วงปลายเดือนธันวาคม 2537 - สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2538 ซึ่งช่วงเวลากการเก็บข้อมูลในแต่ละจังหวัดขึ้นอยู่กับ การได้รับความเห็นชอบจากเจ้าของไร่อ้อยแต่ละแห่งว่าจะให้คณะผู้วิจัยเข้าไปปฏิบัติงานได้ในเวลาใด

การดำเนินการในส่วนนี้ ทางคณะผู้วิจัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสถาบันการศึกษาในจังหวัดตัวอย่าง โดยแต่งตั้งคณะอาจารย์ผู้ควบคุมงานและจัดนักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลสถาบันการศึกษาดังกล่าวได้แก่

- 1) สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี (ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา)
- 2) วิทยาลัยเกษตรกรรมสุพรรณบุรี (ฝ่ายวิชาการ)

- 3) สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร (ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา)
- 4) สถาบันราชภัฏอุดรธานี (ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา)
- 5) มหาวิทยาลัยบูรพา (กรรมการจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนา)

2.2.3 การเก็บข้อมูลจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

จากแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้เดิมว่าจะติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกจังหวัด เพื่อหาข้อมูลโดยเฉพาะสถิติการจับกุมคดีที่เกี่ยวข้องกับยากระตุ้นและลักษณะอาชีพของผู้ต้องหาเพื่อดูจำนวนแรงงานในไร่่อ้อยซึ่งอาจรวมอยู่ในกลุ่มผู้กระทำความผิดนี้ และสถิติการรักษาพยาบาลผู้ป่วยอื่นเนื่องจากการใช้สารกระตุ้นจากโรงพยาบาลในพื้นที่ หลังจากดำเนินการที่จังหวัดกาญจนบุรีพบว่า สถิติการจับกุมสารแอมเฟตามีนที่จับกุมได้นั้นไม่มีรายละเอียดดังที่คาดไว้ ผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมเป็นผู้จำหน่ายมากกว่าผู้ใช้และมักจับกุมได้ในเขตชุมชนเมือง เช่น เขตอำเภอหรือสุขาภิบาล เนื่องจากกำลังเจ้าหน้าที่มีจำกัด สำหรับสถิติการรับการรักษา นั้นพบว่าผู้ป่วยเป็นผู้ที่เสพยาอื่นไม่มีผู้ป่วยที่มีอาการจากการเสพยาแอมเฟตามีนมารับการบำบัดรักษา

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว การเก็บข้อมูลในส่วนนี้จึงสัมภาษณ์เกี่ยวกับแหล่งการจำหน่ายแอมเฟตามีนเท่านั้น และดำเนินการเพิ่มที่จังหวัดสุพรรณบุรีและพบว่าข้อมูลที่ได้มีความคล้ายคลึงกัน ทางคณะผู้วิจัยจึงไม่ได้ดำเนินการในอีก 3 จังหวัดที่เหลือ

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในรายงานฉบับนี้ ใช้สถิติขั้นพื้นฐานคำนวณหาความถี่โดยแสดงในรูปร้อยละ (percentage) ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้มีจำนวนน้อยและในการแตกค่าตามตัวแปรต่างๆ จำนวนยิ่งลดน้อยลง ฉะนั้นผู้วิจัยจึงเลือกที่จะเสนอผลการศึกษาโดยใช้สถิติขั้นพื้นฐานเท่านั้น เพื่อแสดงภาพโดยรวมที่จะตอบปัญหาการวิจัยครั้งนี้

บทที่ 3

แรงงานในไร่อ้อย

ลักษณะทางสังคมวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ

ระหว่างเดือนธันวาคม ถึงเดือนเมษายน การเคลื่อนย้ายแรงงานจากจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้าสู่จังหวัดในภาคกลางและภาคเหนือเป็นจำนวนมากมีเป็นประจำทุกปี จังหวัดเหล่านี้ ได้แก่ กาญจนบุรี สุพรรณบุรี กำแพงเพชร ชลบุรี อุตรธานี และจังหวัดอื่นๆ อีกกว่า 20 จังหวัด การอพยพแรงงานแบบชั่วคราวนี้เกิดขึ้นเนื่องจากโรงงานน้ำตาลประกาศเปิดทำการหีบอ้อย ฉะนั้นเจ้าของไร่อ้อยที่ทำสัญญาตกลงไว้กับโรงงานน้ำตาลจึงต้องหากคนงานมาตัดอ้อยและขนอ้อยส่งโรงงานให้ทันภายในเวลา 5 หรือ 6 เดือนที่โรงงานน้ำตาลเปิดทำการหีบอ้อย การประกาศเปิดโรงงานน้ำตาลเพื่อรับอ้อยเข้ามาหีบจะกระทำล่วงหน้าก่อนทำการเปิดโรงงานจริง 4-5 วัน ฉะนั้นเจ้าของไร่จึงต้องเตรียมตัวไปปรับคนงานที่ได้เคยตกลงทำสัญญากันไว้ว่าจะมาทำงานตัดอ้อยให้ กิจกรรมการไปปรับแรงงานจึงเริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคมเป็นต้นไป นั้นย่อมหมายความว่าคนงานที่จะมาเป็นแรงงานในไร่อ้อยระหว่างเวลานั้นต้องมีการตกลงกันไว้ล่วงหน้าแล้ว ระบบการ "ตกเงิน" หรือเอาเงินไปล่วงหน้าของคนงานในไร่อ้อย จึงเป็นกลไกเกิดขึ้นมาในระบบการจ้างแรงงานในกิจการไร่อ้อย เพื่อเป็นเครื่องประกันความมั่นคงในการได้แรงงานมาใช้ในเวลาที่ต้องการ

3.1 กระบวนการจ้างแรงงานและลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจของแรงงานในไร่อ้อย

เพื่อที่จะเข้าใจกระบวนการจ้างแรงงานในกิจการไร่อ้อย จำเป็นที่จะต้องกล่าวถึงระบบการบริหารจัดการของโรงงานน้ำตาลทั่วไปก่อนเพื่อให้เห็นภาพโดยรวมของแรงงานที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับระบบการผลิตของโรงงาน

โครงสร้างการทำงานของโรงงานน้ำตาล มีกิจกรรมที่ต้องใช้แรงงานเข้าไปเกี่ยวข้อง 3 กิจกรรม คือ (1) งานบริหารจัดการในสำนักงาน (2) งานควบคุมเครื่องจักรกล และ (3) งานส่งเสริมในไร่อ้อย โรงงานน้ำตาลจะจ้างคนที่มีความรู้ความสามารถในกิจกรรมทั้ง 3 ประเภทนี้ ในลักษณะเป็น "เจ้าหน้าที่ประจำ" ของโรงงาน มีเงินเดือนและสวัสดิการตามที่รัฐกำหนด คุณสมบัติของคนงานในกิจกรรมเหล่านี้จึงเป็นคนที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีวุฒิทางการศึกษารับรอง ในช่วงที่โรงงานเดินเครื่องเพื่อรับอ้อยจากไร่ เกษตรกรเข้ามาหีบ เครื่องจักรจะต้องทำงานตลอด 24 ชั่วโมง เป็นเวลา 4-5 เดือนเต็ม ช่วงเวลานี้โรงงานน้ำตาลทุกแห่งจะจ้าง "คนงานชั่วคราว" เข้ามาทำงาน โดยเฉพาะในการควบคุมเครื่องจักรกล ในการซื้ออ้อย และอื่นๆ คนงานชั่วคราวเหล่านี้ไม่อาจนับว่าเป็นคนงานอพยพเพราะโดยทั่วไปโรงงานจะจ้างคนในบริเวณใกล้กับโรงงานหรืออำเภอ ตำบลที่อยู่ไม่ห่างจากโรงงานมากนัก คนงานเหล่านี้ได้รับอัตราค่าจ้างเป็นรายวัน

ตามกฎหมายแรงงานขั้นต่ำกำหนด ฉะนั้นในช่วงที่มีการทึบอ้อย โรงงานน้ำตาลแต่ละแห่งจะมีคนงานเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 2 ใน 3 การจ้างแรงงานชั่วคราวเข้ามาทำงานในโรงงานน้ำตาลนี้ จึงมีใช้กลุ่มเป้าหมายของการศึกษาครั้งนี้ แต่คนงานที่เป็นกลุ่มเป้าหมายจริงๆ คือแรงงานที่ถูกจ้างเข้ามาเพื่อตัดอ้อยในช่วงเวลาโรงงานเปิดทึบ

ในระบบการผลิตอ้อยเพื่อป้อนส่งโรงงานน้ำตาลมีค่า 3 ค่าที่ต้องทำความเข้าใจคือ "โคเวต้า เงินเกี่ยว และลูกไร่" ในกระบวนการผลิตน้ำตาล โรงงานน้ำตาลจะมีการตั้งเป้าหมายการผลิตที่แน่นอนไว้ ฉะนั้นโรงงานน้ำตาลจึงจำเป็นต้องรู้ปริมาณวัตถุดิบคือ "อ้อย" ที่จะป้อนเข้าสู่โรงงาน และวิธีที่จะรู้ปริมาณอ้อยทางโรงงานน้ำตาลจึงใช้ระบบโคเวต้าเป็นเครื่องมือในการรวบรวมปริมาณวัตถุดิบและรู้พื้นที่เก็บเกี่ยวที่แน่ชัดจนสามารถติดตามวัตถุดิบเมื่อโรงงานเปิดเดินเครื่องได้ ในระบบโคเวต้าจะมีเจ้าของไร่ที่ติดต่อกับโรงงานน้ำตาลซึ่งเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า "เจ้าของโคเวต้า" ทำหน้าที่หาและรวบรวมอ้อยจากเจ้าของไร่รายย่อยๆ ให้กับโรงงาน นอกเหนือจากอ้อยจากไร่ของตนเองอีกทีหนึ่ง การที่จะเป็นเจ้าของโคเวต้าได้ โรงงานน้ำตาลมีเงื่อนไขว่าเจ้าของโคเวต้าจะต้องส่งอ้อยให้โรงงานได้ไม่ต่ำกว่า 500 ตัน ดังนั้นเจ้าของโคเวต้าจึงมักเป็นเจ้าของไร่ที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยขนาดใหญ่มีความพร้อมทางด้านเงินทุนและเครื่องจักรกลที่สามารถให้บริการแก่เจ้าของไร่รายย่อยได้ หากเจ้าของไร่รายใหญ่มีการสนับสนุนที่นำพึงพอใจมากเท่าไรก็จะมีเจ้าของไร่รายย่อยเข้ามาอยู่ในโคเวต้ามากเท่านั้น ซึ่งหมายความว่าปริมาณผลผลิตที่เจ้าของโคเวต้าจะส่งให้กับโรงงานน้ำตาลก็จะเพิ่มมากขึ้นด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงงานน้ำตาลและเจ้าของโคเวต้าเป็นความสัมพันธ์แบบเกื้อกูลสนับสนุนซึ่งกันและกัน โรงงานฯ ได้ประโยชน์จากเจ้าของโคเวต้าในด้านปริมาณวัตถุดิบและเจ้าของโคเวต้าได้รับประโยชน์จากโรงงานในลักษณะของเงินทุนและปัจจัยการผลิต เงินทุนดังกล่าวมีภาษาเฉพาะว่า "เงินเกี่ยว" เงินเกี่ยวนี้โรงงานจะขายให้เจ้าของโคเวต้าในอัตราตันละ 10,000 บาท อัตราดอกเบี้ย 1% เพื่อให้เจ้าของโคเวต้าใช้เป็นทุนในการผลิตของตนเองและนำไปขายให้เจ้าของไร่รายย่อย โดยจะเริ่มขายให้เมื่อเริ่มฤดูกาลปลูกหลังจากโรงงานปิดทึบ สำหรับปัจจัยการผลิต ได้แก่ ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช พันธุ์อ้อยทางโรงงานจะเป็นผู้จัดหาให้หากเจ้าของไร่ต้องการ เนื่องจากราคาที่จัดซื้อถูกกว่าท้องตลาด ที่สำคัญคือ พันธุ์อ้อย ซึ่งเป็นพันธุ์ที่โรงงานมีการปรับปรุงอยู่อย่างต่อเนื่อง หากผู้ปลูกใช้พันธุ์ที่โรงงานส่งเสริมก็จะได้รับความเชื่อถือในด้านคุณภาพและมีหลักประกันด้านราคา

ด้วยความพร้อมด้านกำลังเงินและเครื่องจักรกล เป็นสิ่งที่ทำให้เจ้าของไร่รายย่อยต้องพึ่งพาเจ้าของโคเวต้าและการส่งอ้อยจากไร่ของตนให้กับโรงงานน้ำตาลผ่านบัญชีเจ้าของโคเวต้าจึงเป็นพันธะหรือเงื่อนไขที่เจ้าของไร่รายย่อย หรืออาจจะเรียกได้ว่า "ลูกไร่" ต้องปฏิบัติ การที่ผู้ปลูกรายย่อยจะเข้าไปในโคเวต้าของเจ้าของโคเวต้ารายใดขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการคือ ความสัมพันธ์ทางสังคม เช่นเป็นญาติหรือเพื่อนบ้าน และเงื่อนไขการสนับสนุนของเจ้าของโคเวต้ารายนั้นๆ ซึ่งปัจจัยข้อหลังนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่สุด การสนับสนุนดังกล่าวมักเป็นเรื่องของเงินทุนเป็นหลัก และการช่วยเหลือด้านเครื่องจักรในการเตรียมพื้นที่เป็นเรื่องรองลงมา หากเงินทุนที่เจ้าของไร่ (ซึ่งก็คือ เงินเกี่ยว) ให้ลูกไร่กู้ยืมไปนั้นมีดอกเบี้ยสูงหรือมีระยะเวลาปลอดหนี้ เจ้าของไร่รายย่อยมักจะให้ความสนใจเข้าเป็นสมาชิกในโคเวต้า และถ้าหากเจ้าของโคเวต้าคิดราคาบริการเครื่อง

จักรกลในอัตราย่อมเขารวดแล้ว ยิ่งเป็นสิ่งที่ลูกไร่พึงพอใจขึ้นไปอีก ในทางกลับกันประโยชน์ที่เจ้าของ
โคเวด้าได้จากเจ้าของไร่รายย่อยในสังกัดของตน นอกจากเครดิตจากทางโรงงานดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่มาย้ายต่อ
ให้แล้ว เมื่อถึงฤดูตัดอ้อยแรงงานจากลูกไร่ก็จะถูกระดมมาช่วยในไร่ของเจ้าของโคเวด้าในยามที่แรงงานจาก
ภายนอกขาดแคลนหรือต้องเร่งระดมตัดเพื่อให้ทันส่งโรงงานอีกด้วย

3.1.1 แรงงานในไร่อ้อย

การจ้างงานในกิจการไร่อ้อยมีแรงงานอยู่ 2 ประเภท ประเภทแรกคือ "แรงงานประจำ" เป็น
แรงงานที่เจ้าของไร่จ้างไว้เพื่อทำงานที่ต่อเนื่องตั้งแต่การเตรียมพื้นที่การปลูกและการดูแลรักษา รวมทั้งตัด
อ้อยด้วย แรงงานกลุ่มนี้อาจเป็นคนที่ถิ่นที่เป็นแรงงานรับจ้างในภาคเกษตร หรือเป็นคนที่อพยพมาจากภาค
อื่น ซึ่งส่วนมากเป็นคนอีสาน โดยได้รับค่าจ้างแรงงานเป็นรายวัน วันละ 60-70 บาท ในกรณีที่เป็นการแรงงาน
มาจากภาคอื่นมักมาสมัครด้วยตนเองหรือเคยเป็นแรงงานตัดอ้อยมาก่อนแต่ต้องการทำงานต่อ โดยพักอยู่กับ
เจ้าของไร่ ระยะเวลาที่ทำงานไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับความพอใจและสวัสดิการที่ได้รับ บางรายหรือบางครอบครัว
ทำงานในไร่มาไม่ต่ำกว่า 5 ปี แต่บางรายอยู่ไม่ครบปีก็ไปหางานที่อื่น เจ้าของไร่บางรายแบ่งพื้นที่ส่วนหนึ่ง
ให้คนเหล่านี้ใช้เป็นที่พัก มีพื้นที่ให้ปลูกพืชผักสวนครัว และบ่อปลาเพื่อเป็นแหล่งอาหาร

ในกรณีที่อยู่กันมานาน มีผลการทำงานเป็นที่พอใจ แรงงานบางคนอาจได้รับการเลื่อนตำแหน่ง
เป็น หัวหน้าคนงาน หรือคนขับรถบรรทุก ซึ่งจะได้รับเงินเดือนประจำและมีรายได้พิเศษในช่วงช่วยงานตัด
อ้อย เป็นเงินเหมาจ่าย หรือให้ตามปริมาณอ้อยที่ตัดได้ในอัตราคันละ 5-10 บาท

แรงงานประเภทที่สอง "แรงงานตามฤดูกาล" คือแรงงานที่เข้ามาในฤดูกาลตัดอ้อยในช่วงเดือน
ธันวาคม-เมษายน ซึ่งต้องการแรงงานชั่วคราวเป็นจำนวนมาก แรงงานชั่วคราวมีทั้งแรงงานในท้องถิ่นที่
รับจ้างหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวมาปีแล้ว หรือผู้ที่ทำไร่อ้อยขนาดเล็ก ซึ่งเรียกว่า "ลูกไร่" ดังที่กล่าวมาข้างต้น
และแรงงานที่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งถือว่าเป็นแรงงานหลักในกิจกรรมตัดอ้อย จำนวนแรงงาน
ที่ทำงานในไร่อ้อยในช่วงนี้แตกต่างกันไปตามขนาดพื้นที่และความช่วยเหลือที่เจ้าของไร่อ้อยที่เป็นเจ้าของ
โคเวด้าต้องช่วยลูกไร่ จากการศึกษาพบว่า พื้นที่ขนาด 200 ไร่ ต้องการแรงงานประมาณ 25 คน ในขณะที่
พื้นที่ประมาณ 1,000 ไร่ ต้องการแรงงานประมาณ 200-300 คน

การได้แรงงานมาอยู่บนพื้นฐานการพึ่งพาทางการเงินที่นายจ้าง (เจ้าของไร่) และลูกจ้างมีต่อกัน
ในส่วนของลูกไร่นั้นต้องพึ่งพาการเงินจากเจ้าของไร่ซึ่งได้เงินเกี่ยวมาจากโรงงานน้ำตาลเพื่อเป็นทุนในการ
ทำไร่อ้อย เจ้าของไร่อาจคิดดอกเบี้ยต่ำ หรืออาจไม่คิดดอกเบี้ยจากเงินก้อนนั้น แต่เมื่อถึงเวลาที่เจ้าของไร่
ต้องการแรงงานโดยเฉพาะช่วงตัดอ้อยลูกไร่ก็จะมาช่วยงานซึ่งก็ได้ค่าแรงด้วย

สำหรับแรงงานรับจ้างในท้องถิ่นและแรงงานอพยพนั้นจะได้รับเงินล่วงหน้าหรืออาจเรียกว่า
เป็น "การตกเขียวแรงงาน" จากเจ้าของไร่โดยผ่านระบบนายหน้าในหมู่บ้านซึ่งเป็นภูมิลาเนาของแรงงาน
นายหน้าจะเป็นผู้หาแรงงานและทำหน้าที่ผ่านเงินจากเจ้าของไร่สู่แรงงานโดยไม่มีดอกเบี้ย สำหรับรายละเอียด

ในส่วนนี้จะได้กล่าวในตอนต่อไป

อัตราค่าจ้างแรงงานขึ้นอยู่กับลักษณะงาน ในแต่ละท้องถิ่นและเจ้าของไร่จะจ้างแตกต่างกัน ซึ่งจำแนกออกได้เป็น 3 ลักษณะคือ

(1) งานเหมา หมายถึง แรงงานต้องทำ 2 หน้าที่ คือ ตัดและขนอ้อยขึ้นใส่รถเรียกภาษาท้องถิ่นสั้นๆ ว่า "ขึ้นอ้อย" และทำงานเป็นกลุ่มๆ ละ 12 คนเป็นอย่างน้อยอัตราค่าจ้างประมาณ 80-90 บาท ต่อ 1 คัน บางท้องถิ่นเรียกแรงงานที่ทำงานในลักษณะนี้ว่า "แขกคัน" ค่าจ้างโดยเฉลี่ยหากแรงงานสามารถตัดและขึ้นอ้อยได้ 1 คันรถ นำหนักบรรทุกประมาณ 25 คัน ภายใน 1 วันซึ่งคิดเป็น 1 เทียว ก็จะได้ค่าจ้างประมาณ 120 บาทต่อคน แต่ตามปกติจะใช้เวลาประมาณ 1 วันครึ่ง

(2) งานตัดอ้อยอย่างเดียว เป็นการทำงานเฉพาะตัว แรงงานจะต้องตัดอ้อยและมัดให้เรียบร้อยอ้อยหนึ่งมัดจะมีอ้อยประมาณ 10-15 ลำ ตามแต่ละตกลงกันระหว่างเจ้าของไร่กับแรงงาน อัตราค่าจ้างประมาณ 50-60 สตางค์ต่อ 1 มัด แต่ตามปกติจะคิดกันเป็นร้อยมัด ร้อยละ 50-60 บาท บางท้องถิ่นเรียกแรงงานที่ทำงานในลักษณะนี้ว่า "แขกร้อย" นอกจากนี้ยังมีคิดค่าจ้างตามจำนวนแถวซึ่งคิดเป็นความยาวตามที่แรงงานตัดได้ โดยมีอัตราจ้างวาระ 25 สตางค์ ซึ่งพบที่จังหวัดกำแพงเพชร

(3) งานขนอ้อยขึ้นรถ เป็นการทำงานกลุ่ม กลุ่มหนึ่งจะมีแรงงาน 6-8 คน ทำหน้าที่ขนและจัดอ้อยบนรถบรรทุก เพื่อส่งโรงงานน้ำตาล ค่าจ้างที่ได้เป็นอัตราเหมาต่อ 1 เทียว (1 คันรถ) ต้นละ 30-32 บาท หากมีอ้อยให้ขึ้นทุกวัน วันละ 1 เทียว แรงงานจะได้ค่าแรงโดยเฉลี่ยประมาณ 125 บาทต่อ 1 วันต่อคน

3.1.2 วิธีหาแรงงาน

เมื่องานในไร่อ้อยในแต่ละฤดูกาลสิ้นสุดลงในราวปลายเดือนเมษายน เจ้าของไร่มักติดต่อแรงงานที่มาทำงานด้วยโดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นแรงงานหลักเพื่อให้มาทำงานในฤดูกาลต่อไป การติดต่ออาจดำเนินการโดยตัวเจ้าของไร่เอง หรือโดยผ่านหัวหน้าคนงาน ซึ่งควบคุมแรงงานมา อย่างไรก็ตามการหาแรงงานมิใช่สิ้นสุดเพียงแค่นี้เพราะแรงงานที่มาทำงานอาจยังไม่ตัดสินใจว่าจะมาทำที่ไร่เดิมอีกหรือไม่ การหาแรงงานจึงต้องทำอย่างต่อเนื่องเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมจนกระทั่งโรงงานน้ำตาลเปิดหีบอีกครั้งในเดือนธันวาคม ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าจะได้แรงงานมากพอกับปริมาณงานในไร่ โดยในระยะ 2 เดือนแรก (พฤษภาคมและมิถุนายน) เป็นการหาแรงงานเพิ่มเติมจากจำนวนที่ได้รับแจ้งไว้ก่อนเดินทาง จากนั้นเจ้าของแรงงานก็จะจ่ายเงินล่วงหน้าเพื่อเป็นข้อผูกพันว่าจะลงมาทำงานให้เมื่อเก็บเกี่ยวข้าวนาปีเสร็จเรียบร้อยแล้ว และจะมีการติดต่อกันมาเป็นระยะๆ เกี่ยวกับอัตราค่าจ้างหรือการขอเงินล่วงหน้าเพิ่มเติม เมื่อใกล้ถึงกำหนดโรงงานน้ำตาลเปิดหีบ เจ้าของไร่ต้องเดินทางขึ้นไปยังหมู่บ้าน ที่เป็นภูมิลำเนาของแรงงานด้วยตนเอง เพื่อนัดหมายแรงงานและเมื่อใกล้ถึงวันนัดเจ้าของไร่จะนำรถขึ้นไปรับ โดยจะเดินทางถึงก่อนวันนัดหนึ่งหรือสองวันเพื่อตรวจสอบจำนวนแรงงานอีกครั้ง

การหาแรงงานดังกล่าว ดำเนินการได้ 2 วิธีคือ

(1) เจ้าของไร่หรือสมาชิกในครอบครัวเป็นผู้หาแรงงานเอง วิธีการนี้ต้องอาศัยความคุ้นเคยกับผู้นำในหมู่บ้านหรือแรงงานที่เคยทำงานด้วยกันเป็นอย่างมากเป็นวิธีการลงทุนที่ประหยัด คือ ไม่ต้องจ่ายค่าขนานหน้า แต่เจ้าของไร่ต้องเสียเวลาในการเดินทางและหาแรงงานพอควร

(2) การหาแรงงานโดยใช้นายหน้า เป็นวิธีที่เจ้าของไร่ส่วนมากใช้ นายหน้ามักเป็นคนในหมู่บ้าน เป็นแรงงานที่ทำงานกับเจ้าของไร่มานานจนมีความคุ้นเคยและไว้เนื้อเชื่อใจกัน และมีสถานภาพเป็นหัวหน้าคนงานระหว่างที่ทำงานในไร่อ้อย หน้าที่ของนายหน้ามิใช่เพียงหาแรงงานเท่านั้น ยังต้องทำบัญชีแรงงานและเงินล่วงหน้าที่เจ้าของไร่ส่งมาให้ว่าแรงงานแต่ละรายรับเงินไปจำนวนเท่าใด แบ่งกลุ่มคนงานเพื่อทำงานในไร่ ดูแลเรื่องบัญชีปริมาณงานที่แรงงานทำได้และค่าใช้จ่ายที่แรงงานเบิกไปใช้ระหว่างการทำงานเป็นระยะๆ ดูแลเรื่องค่าจ้างที่แรงงานจะได้รับเมื่อสิ้นสุดฤดูกาลซึ่งต้องตรวจสอบกับเงินล่วงหน้าที่แรงงานรับไป และค่าใช้จ่ายที่แรงงานเบิกไประหว่างที่มาทำงาน ดังนั้นหน้าที่ที่กล่าวมาข้างต้นจึงเป็นหน้าที่ด้านการจัดการแรงงานให้กับเจ้าของไร่อ้อย และเป็นตัวกลางในการติดต่อระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง

จำนวนนายหน้าที่เจ้าของไร่แต่ละรายติดต่อด้วยนั้นขึ้นอยู่กับจำนวนแหล่งแรงงาน (หมู่บ้าน) ที่ติดต่อกันไว้ บางรายอาจมีนายหน้าเพียงรายเดียวแต่บางรายอาจมีถึง 2-3 ราย ซึ่งอาจอยู่ในจังหวัดเดียวกันแต่ต่างอำเภอและ/หรือต่างตำบล หรืออยู่คนละจังหวัดเมื่อแรงงานมาทำงานในไร่อ้อยนายหน้าจะเปลี่ยนบทบาทมาเป็นหัวหน้าคนงาน เพื่อทำหน้าที่จัดการดังกล่าวไว้ข้างต้น นายหน้าอาจทำหน้าที่นี้เพียงหน้าที่เดียว หรืออาจทำ 2 หน้าที่ คือการจัดการและเป็นแรงงานด้วย ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะเป็นกรณีนี้เพราะจะทำให้ได้ค่าตอบแทนเพิ่มขึ้น

บรรยากาศการทำงานระหว่างเจ้าของไร่และนายหน้าในช่วงที่หาแรงงานนั้นมักอยู่บนพื้นฐานของความไว้เนื้อเชื่อใจกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการโอนเงินล่วงหน้าเพื่อจ่ายให้กับแรงงานซึ่งโอกาสที่นายหน้าจะนำเงินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวมีมากแต่เจ้าของไร่บางรายก็ไม่ได้ตรวจสอบอย่างเคร่งครัด รอฟังผลการทำงานเท่านั้น เนื่องจากมีการติดต่อกันมานาน การทำสัญญาเมื่อรับเงินล่วงหน้าไปแล้วจึงไม่ใช่สิ่งจำเป็น แม้ว่าบางรายจะมีสัญญาและมีการละเมิดกันบ้างแต่เรื่องก็ยุติลงโดยการประนีประนอม

ค่าตอบแทนที่นายหน้าได้รับจากเจ้าของไร่แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตกลงกัน กล่าวคือ

ก. ได้ค่าตอบแทนเป็นรายหัว ในอัตราหัวละ 100 บาท

ข. ได้ค่าตอบแทน ซึ่งแบ่งจากอัตราค่าจ้างที่นายจ้างตกลงไว้กับแรงงานที่ทำงานแบบเหมาคือ คัดและขึ้นอ้อย โดยนายหน้าจะได้ในอัตราตันละ 2-3 บาท จากค่าจ้างเหมา 82-85 บาท ต่อตัน (การทำงานเหมามัด ทำเป็นกลุ่มๆ ละ 12-15 คน)

นอกจากค่านายหน้าแล้ว เจ้าของไร่อาจมีเงินพิเศษมอบให้อีกหลังจากเสร็จงานเพื่อเป็นรางวัล และแรงจูงใจให้ช่วยงานในฤดูกาลต่อไป

3.1.3 วิธีการจ้าง

การจ่ายเงินล่วงหน้าเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับเจ้าของไร่และคนงานด้วยกันทั้งสองฝ่าย และถือได้ว่าเป็นเงื่อนไขที่เจ้าของไร่ต้องปฏิบัติตามอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในส่วนของคนงาน เงินล่วงหน้าที่ได้รับ หมายถึงรายได้ที่สามารถนำไปใช้จ่ายใช้สอยในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจรวมไปถึงการจัดซื้อปัจจัยการผลิตในการทำนาปี หรือทำไร่ หรือแม้แต่การใช้จ่ายเป็นทุนในการต่อเค็มบ้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนเงินที่เจ้าของไร่มอบให้ ซึ่งแปรผันตามระยะเวลาที่ทั้งสองฝ่ายร่วมงานกันมา ในส่วนของเจ้าของไร่ การจ่ายเงินล่วงหน้าหมายถึงการได้รู้ถึงจำนวนแรงงานที่จะมาทำงานในไร่ในฤดูกาลที่จะมาถึงว่าจะมีมากหรือน้อย เพียงพอกับปริมาณงานในไร่หรือไม่ ซึ่งจะช่วยให้เจ้าของไร่วางแผนการทำงานหรือหาทางแก้ไขปัญหาได้

จำนวนเงินล่วงหน้าที่คนงานรับไปจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับระยะเวลาการทำงานกับเจ้าของไร่ รายนั้นๆ จากการสัมภาษณ์เจ้าของไร่พบว่า หากเป็นคนงานที่เพิ่งติดต่อกันเป็นปีแรก เงินล่วงหน้าที่จ่ายให้ ตกประมาณ 2,000 บาท ต่อราย สำหรับคนงานที่ทำงานมาด้วยกัน 3-4 ปี จะได้รับประมาณ 3,000-5,000 บาท/ราย ซึ่งเป็นจำนวนเงินล่วงหน้าที่คนงานส่วนมากได้รับ เจ้าของไร่มักไม่จ่ายให้มากกว่านี้เนื่องจากเกรงว่าหากคนงานไม่มาทำงานตามที่ตกลงกันไว้ จำนวนเงินที่สูงเกินไปจะได้ไม่มากนัก แต่ถ้าเป็นคนงานที่ทำด้วยกันมานาน มีผลงานดีไว้เนื้อเชื่อใจกัน จำนวนเงินล่วงหน้าที่จ่ายให้อาจสูงถึง 1 หมื่นบาทหรือมากกว่านั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการการใช้เงินว่าจะใช้ทำอะไร เช่นนำไปซื้อรถไถ ซื้อเครื่องสูบน้ำ หรือต่อเค็มบ้าน ซึ่งคนงานที่ได้รับเงินไปก็สามารถใช้คืนได้หลังจากมาทำงานโดยระดมแรงงานในครอบครัวมาทำงานใช้หนี้ได้หมดในฤดูกาลเดียว

การจ่ายเงินล่วงหน้าที่ดังกล่าว ตามปกติแล้วนายหน้าที่หากคนงานจะเป็นผู้รับผิดชอบโดยแจ้งให้เจ้าของไร่ทราบ ว่า แรงงานที่หาได้นั้นมีจำนวนเท่าไร ต้องการเงินจำนวนเท่าใด เพื่อให้เจ้าของไร่โอนเงินไปให้ มีการทำสัญญาไว้เป็นหลักฐานโดยเฉพาะแรงงานใหม่หรือไม่คุ้นเคยกับเจ้าของไร่ การโอนเงินล่วงหน้า เจ้าของไร่ต้องโอนให้อย่างน้อย 2 ครั้ง คือ ช่วงก่อนเริ่มทำนาปี (เดือนมิถุนายน) และช่วงเก็บเกี่ยว (เดือนตุลาคม-พฤศจิกายน) มีบางกรณีที่เจ้าของไร่เป็นผู้นำเงินล่วงหน้าไปจ่ายด้วยตนเอง หรือในกรณีที่แรงงานคุ้นเคยกับเจ้าของไร่ก็จะติดต่อขอเงินล่วงหน้ากันโดยตรงไม่ผ่านนายหน้า

จำนวนเงินล่วงหน้าที่เจ้าของไร่ต้องจ่ายให้กับแรงงานขึ้นอยู่กับจำนวนแรงงานที่นายหน้าแจ้งมา เช่น สำหรับแรงงาน 18-20 คน เจ้าของไร่ต้องจ่ายเงินล่วงหน้า 60,000 บาท โดยโอนให้นายหน้า 2 ครั้ง หรือ 160,000 บาท สำหรับแรงงาน 40 คนเป็นต้น อย่างไรก็ตามจำนวนแรงงานที่มาทำงานจริงมักจะไม่ได้ครบตามจำนวนที่เจ้าของไร่ได้รับแจ้งและจ่ายเงินล่วงหน้าไปแล้ว ทั้งนี้เพราะภาวะขาดแคลนแรงงานที่จะมาทำงานในไร่ร้อยละ เนื่องจากปัจจุบันแรงงานได้มุ่งเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมก่อสร้างและการบริการทำให้เกิดการ

แข่งแรงงานในหมู่บ้านของไร่ด้วยกันเองโดยมีอัตราค่าจ้างเป็นสิ่งจูงใจ และถึงแม้ว่าการกระทำของแรงงานดังกล่าวเป็นการผิดสัญญาที่ตกลงกันไว้ทั้งโดยวาจาและลายลักษณ์อักษร แต่เจ้าของไร่ที่ถูกสัมภาษณ์ต่างให้ข้อมูลในทำนองเดียวกันว่า ไม่ได้ฟ้องร้องหรือมีการจับกุม เพราะเสียเวลาและค่าใช้จ่ายก็เพิ่มขึ้นด้วย การทวงถามโดยเจ้าของไร่ นายหน้า ผู้ใหญ่บ้าน หากมีโอกาสได้พบแรงงานรายนั้นๆ จึงเป็นวิธีที่ปฏิบัติกัน ซึ่งผลที่ได้รับอาจเป็นการให้คำมั่นสัญญาว่าจะไปทำให้ในฤดูกาลต่อไป หรืออาจให้นำเงินที่จ่ายล่วงหน้าไปคืนโดยวิธีผ่อนชำระ

3.2 ระบบการทำงานในไร่อ้อย

ระบบการทำงาน การทำงานในไร่อ้อยไม่ว่าจะเป็นงานเหมา หรืองานเฉพาะตัวต่างก็มีหัวหน้าคนงานคอยดูแลจัดการแบ่งงานให้ทำแต่ละวันว่าจะให้ทำ ณ ที่ใดของไร่ โดยจัดเป็นกลุ่ม แรงงานกลุ่มหนึ่งมีประมาณ 10-15 คน สมาชิกกลุ่มมักเป็นคนในครอบครัวเดียวกันหรือมาจากหมู่บ้านเดียวกัน ในกรณีที่เป็นการงานเหมาจะมีระบบการจัดการเพื่อให้แรงงานสามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ เช่น มอบหมายงานด้านการทำอาหาร ล้างจานซาม จัดซื้ออาหาร ให้สมาชิกคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบ หรือไม่ก็ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป ผู้ที่ได้รับมอบหมายงานเหล่านี้ไม่ต้องรับผิดชอบงานในไร่มากนัก หากเสร็จภาระกิจก็อาจไปช่วยงานตัดอ้อยบ้างและภาระกิจอาจรวมไปถึงงานทำบัญชีค่าใช้จ่ายของกลุ่มและบัญชีการทำงาน การเบิกค่าแรงของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม หรืออาจมีผู้รับผิดชอบทำอีกต่างหาก

การจ่ายค่าแรง ตามปกติค่าแรงจะจ่ายหลังจากงานเสร็จเรียบร้อยแล้วในปลายเดือนเมษายน ค่าแรงที่แรงงานได้รับจะเป็นรายได้สุทธิ หมายถึง รายได้ที่ได้จากการทำงานตลอดระยะเวลา 4-5 เดือน หักด้วยเงินล่วงหน้าและค่าใช้จ่ายที่ขอเบิกระหว่างที่ทำงานในไร่ เพื่อซื้อหาอาหาร หรือของใช้ต่างๆ ค่าใช้จ่ายนี้บางไร่อาจให้เบิกได้ทุกวันบางไร่สัปดาห์ละครั้ง บางไร่สองสัปดาห์ครั้ง ในการเบิกนี้แรงงานสามารถตรวจสอบปริมาณงานและรายได้ของตนเองได้จากบัญชีการทำงานที่หัวหน้าคนงานนำมาแสดงกับหลักฐานการทำงานที่ตนเองเก็บไว้

สวัสดิการที่ให้กับแรงงาน สวัสดิการที่ให้กับแรงงานในที่นี้ ได้แก่ ที่พัก การรักษาพยาบาล อาหาร การบริการขนส่ง วันหยุดงาน การจัดหาอุปกรณ์ในการทำงาน ซึ่งมีรายละเอียดพอสังเขปดังนี้

(1) ที่พัก ปัจจุบันเจ้าของไร่อ้อยมีการเตรียมที่พักให้กับแรงงานไว้ไนไร่หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่พักของเจ้าของ ลักษณะที่พักมักเป็นเรือนไม้ หรือเรือนครึ่งอิฐครึ่งไม้ มีน้ำ ไฟพร้อม แต่ส่วนมากเป็นเรือนไม้ บางแห่งเรียก "ห้องแถว" บางแห่งเรียก "ขนา" โดยแบ่งเป็นห้องประมาณ 5-6 ห้อง ห้องหนึ่งอยู่ได้ประมาณ 3-4 คน ซึ่งตามปกติมักอยู่เป็นครอบครัว ในกรณีที่เจ้าของไร่บางรายมีไร่อยู่หลายแปลงและห่างไกลกัน ก็จะจัดเตรียมที่พักชั่วคราวไว้ให้ เพื่อประหยัดเวลาในการเดินทาง

(2) การรักษาพยาบาล โดยทั่วไป เจ้าของไร่มีการเตรียมยาสามัญประจำบ้าน เช่น ยาแก้ไอ ยาแก้หวัด ยาแก้ปวดท้อง ยาใส่แผลสด ให้แรงงานไว้ใช้ ซึ่งแรงงานสามารถขอได้ตลอดเวลา ในกรณีเจ็บป่วยหนัก เจ้าของไร่จะพาไปรักษาที่สถานีนามัยหรือโรงพยาบาลในบริเวณใกล้เคียง การจ่ายค่ารักษาพยาบาลนั้นเจ้าของไร่อาจจ่ายให้ทั้งหมดหรือจ่ายให้บางส่วน หรือจ่ายให้ก่อนแล้วหักจากค่าแรงที่ทำงานได้เมื่อสิ้นสุดฤดูกาล

ในกรณีที่จ่ายให้ทั้งหมดนั้นเนื่องจาก ค่าใช้จ่ายไม่มากจนเกินไปและผลที่ได้คือสร้างความเชื่อถือและแสดงความมีน้ำใจ ให้แรงงานได้เห็นและเกิดความผูกพันที่จะต้องทำงานให้แก่กันในอนาคต

(3) อาหาร อาหารที่เจ้าของไร่จัดให้แก่แรงงานแบ่งออกเป็น 2 แบบคือ

ก. อาหารระหว่างเดินทางมาทำงาน เท่าที่ปฏิบัติกัน เจ้าของไร่เป็นผู้ออกค่าอาหารส่วนนี้ให้กับแรงงานระหว่างที่เดินทางจากหมู่บ้านมายังไร่ ในลักษณะที่จัดซื้อให้หรือมอบให้เป็นเงินต่อหัวต่อมื้อ มีละ 10 บาทโดยเฉลี่ย

ข. อาหารระหว่างการทำงาน ระหว่างการทำงานเจ้าของไร่จัดซื้ออาหารสดให้กับแรงงานเพื่อใช้ปรุงอาหารในบางโอกาส เช่น วันเทศกาลปีใหม่ หรือตรุษจีนหรือในกรณีที่แรงงานทำงานให้เป็นพิเศษ นอกเหนือจากเวลาปกติและที่ถือปฏิบัติกันเป็นประจำ คือ การเลี้ยงอาหารเมื่องานในไร่เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยจะจัดก่อนแรงงานเดินทางกลับบ้าน 1 วัน

(4) การบริการขนส่ง เจ้าของไร่จะจัดรถบรรทุกรับ-ส่ง แรงงานที่มาทำงานให้ ตามปกติมักจะขึ้นไปรับแรงงานก่อนโรงงานเปิดหีบ ประมาณ 5-7 วัน และจะส่งกลับเมื่องานเสร็จแล้ว 1 วัน ระหว่างการทำงานในไร่ก็จะมีการรับส่งจากที่พักไปยังแปลงอ้อยนอกจากนั้นเจ้าของไร่บางรายยังจัดรถบริการให้กับแรงงานไปซื้อของที่ตลาดอาทิตย์ละครั้งหรือพาไปทัศนจารในวันเทศกาล

(5) วันหยุดงาน ตามปกติวันหยุดของแรงงานในไร่อ้อย ไม่ได้กำหนดแน่นอนขึ้นอยู่กับความสมัครใจของแรงงานเอง เพราะหากไม่ได้ทำงานก็หมายความว่า วันนั้นจะต้องขาดรายได้ แรงงานจึงพยายามทำงานให้ได้มากที่สุด เพื่อต้องการได้เงินมาใช้นี้ที่เบิกล่วงหน้าไปแล้วและมีเงินเหลือไว้ใช้เมื่อเสร็จงาน แรงงานจึงมักหยุดงานในกรณีที่ตนเองเจ็บป่วยจนไม่สามารถทำงานได้เท่านั้น

อย่างไรก็ตามเจ้าของไร่บางรายในบางพื้นที่เช่น กาญจนบุรี สุพรรณบุรี กำหนดวันหยุดเอาไว้ให้ ในวันเสาร์หรือวันพระ ซึ่งแรงงานบางคนอาจต้องการไปซื้อหาอาหารหรือของใช้ หรือไปทำบุญหรือบางรายอาจหยุดให้ในวันเทศกาลปีใหม่หรือตรุษจีน แต่แรงงานจะหยุดหรือไม่ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของแรงงานเอง การหยุดงานแต่ละครั้งหัวหน้าคนงานจะบันทึกไว้เพื่อเป็นข้อมูลในการทำบัญชีค่าแรง

(6) เครื่องมือตัดอ้อย เจ้าของไร่ส่วนมากเป็นผู้เตรียมไว้ให้ แรงงานแต่ละคนจะได้รับเมื่อมาทำงานและต้องส่งคืนเมื่อเสร็จงานแล้ว ระหว่างที่ใช้งานหากสูญหายแรงงานต้องซื้อเอง ทั้งนี้เพื่อให้แรงงานพยายามดูแลรักษา เสมือนว่าเป็นของตนเองในกรณีที่ชำรุด สามารถที่จะเบิกใหม่ได้

(7) อื่น นอกเหนือจากสวัสดิการที่กล่าวมาทั้งหมดแล้ว เจ้าของไร่บางรายยังมีระบบสร้างความสัมพันธ์กับแรงงาน โดยมีส่วนร่วมในพิธีกรรมทางศาสนา เช่นเป็นเจ้าภาพบวชให้กับแรงงานที่ต้องการบวช ซึ่งจะบวชให้ก่อนกลับไป โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายเป็นเจ้าภาพร่วมกับหมู่บ้านที่เป็นภูมิลำเนาของแรงงาน ในงานทอดผ้าป่า หรือทอดกฐิน บริจาคเงินสร้างโบสถ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกภายในวัด รวมทั้งจัดงานแต่งงานให้กับแรงงานด้วย แต่ในกรณีนี้แรงงานต้องให้เงินคืนโดยมาทำงานให้ในฤดูกาลต่อไป

3.3 ชีวิตประจำวันของคนทำงานในไร่อ้อย

ข้อมูลต่อไปนี้ เป็นข้อมูลที่ได้จากการพูดคุยกับคนงานตัดอ้อยและเฝ้าสังเกตการทำงานในระหว่างที่มีการตัดอ้อย ที่จังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรีระหว่างวันที่ 14-16 มกราคม พ.ศ.2538

การดำเนินชีวิตช่วงที่มาทำงานในไร่อ้อย เวลา 04.00 คนเริ่มต้นนอน คนที่รับผิดชอบเรื่องครัวก็จะเริ่มหุงข้าว หนึ่งข้าว และทำอาหาร คนอื่นๆ ก็รีบทำภาระกิจส่วนตัวเสร็จแล้วก็รีบแต่งชุดที่จะออกไปทำงาน เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว ถุงมือ รองเท้าบูทหวมก (บางคนเป็นหวมกไ้โม่) มีด (เหรียญ) กระดิกใส่ไม้ และวิทย์ (จะฟังระหว่างพักรับประทานข้าว)

การตัดอ้อย ส่วนต้นจะตัดจนเกือบติดโคนดิน และส่วนปลายจะตัดตรงที่ยังไม่เป็นปล้อง สังเกตจากใบที่เป็นปล้องจะหักลงและส่วนที่ยังเป็นปล้องอ่อนใบก็จะสีเขียวอยู่จำนวนลำอ้อยที่นำมามัดก็ตามที่ดีตกลงกับเจ้าของไร่ไว้ คือ รับจ้างตัดอ้อยอย่างเดียว มัดๆหนึ่งก็ให้ใส่ 10 ลำ เมื่อตัดครบ 10 ลำ ก็ทำการมัดได้ จะใช้ใบส่วนที่อยู่ปลายอ้อยมามัดปิดตรงปลายทั้งสองข้าง ส่วนกลุ่มที่รับจ้างเหมาตัดและขึ้นอ้อย ก็จะทำเป็นมัดใหญ่ขึ้น จะมีประมาณ 15-18 ลำ กลุ่มรับจ้างเหมาส่วนมากจะเป็นผู้ชาย

ลักษณะการทำงานของพ่อครัวและแม่ครัว คนงานคนหนึ่งในกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเรื่องอาหารของกลุ่มหรือครอบครัว จะเป็นทั้งคนทำอาหารและล้างถ้วยชามเสร็จ คนงานกลุ่มนี้จะไปทำงานช้ากว่าเพื่อน ถ้าเป็นคนงานตัดอ้อยร้อยก็จะทำอาหารมือเที่ยงให้เสร็จตั้งแต่เช้าไว้เลย ยกเว้น "สัมดำ" จะปรุงช่วงที่มารับประทาน ถ้าเป็นงานเหมาทั้งตัดและขึ้นอ้อยจะมีพ่อครัว 2 คน คอยช่วยกันทำอาหาร เมื่อทำอาหารจนเสร็จแล้ว คนครัวก็จะไปช่วยตัดอ้อย และก่อนจะรับประทานอาหารมือเที่ยง คนครัวจะขึ้นมาทำอาหารก่อนเมื่อเสร็จแล้วจึงเรียกเพื่อนมา อาหารหลักมือเที่ยง คือสัมดำมะละกอช่วง 20 กว่าวันที่มาทำยังไม่ขาดสักวัน คนงาน 2 คนนี้ไม่ได้ขึ้นอ้อย พอเพื่อนจะขึ้นอ้อย คนครัวก็จะไปทำอาหารรออยู่ที่พัก ส่วนใหญ่คนครัวก็จะเป็นหัวหน้าคุมคนงานด้วย

การพักผ่อนระหว่างทำงาน ตอนเช้าหลังจากที่คนครัวทำอาหารเสร็จ ก็จะให้เด้าแก่เอารถไปรับคนงานมารับประทานอาหาร ช่วงเวลาประมาณ 7.30-8.00 น. หรือถ้าอยู่ใกล้ๆ คนงานก็จะเดินมาเอง หลังจากรับประทานอาหารเสร็จแล้วแต่ละคนก็จะแยกย้ายกันไปพักผ่อน บางคนก็นอนเล่นหรือนั่งคุยกันเล่น บางคนก็เดินไปคุยกับคนนั้นคนนี้ บ้างก็เปิดเพลงฟัง พอเพลงจบก็จะหมุนคลื่นหาเพลงใหม่ต่อไป เวลาพักช่วงเช้านี้ประมาณ 30 นาที ก็จะไปทำงานต่อ จนถึงเที่ยงครึ่ง-บ่าย ก็จะพักรับประทานอาหารประมาณ 1 ชั่วโมง หลังรับประทานอาหารแต่ละคนก็จะแยกย้ายกันพักผ่อน บางคนก็ไปพักผ่อนในร่มไม้ บางคนก็เข้าไปตากใบอ้อยข้างล่างแล้วก็เข้าไปนอน คนที่มีวิทยุก็จะเปิดฟังเป็นข่าวบ้างเป็นเพลงและหมอลำบ้าง จนหัวหน้าเรียกไปทำงานอีกช่วงเวลาประมาณ 4-5 โมงเย็น เมื่อบรรทุกวิ่งเข้ามาก็จะพากันหยุดจากตัดแล้วมาขึ้นอ้อยต่อไป ขึ้นอ้อยเสร็จประมาณ 2 ทุ่มก็กลับที่พักบางกลุ่มก็อาบน้ำชำระร่างกายก่อนค่อยรับประทานอาหาร บางคนก็แก้ล้างหน้าล้างมือ และเดินคุยเล่นไปตามห้องต่างๆ การรับประทานแต่ละมื้อแต่ละกลุ่มก็จะแบ่งเป็นกลุ่มเล็กๆ อีกประมาณ 4-5 คน มีประมาณ 6-8 กลุ่ม อาหารก็จะแบ่งเท่าๆ กันเสร็จแล้วก็แยกย้ายกันเข้านอน

คนงานที่รับจ้างเหมาคือทั้งตัดอ้อยร้อยและขึ้นอ้อย ส่วนใหญ่คนงานกลุ่มนี้มาด้วยกันเป็นครอบครัว พ่อแม่ลูกและคนชรา คนงานที่ทำอาหารและตัดอ้อยส่วนมากเป็นผู้หญิงส่วนผู้ชายขึ้นอ้อย ช่วยตัดอ้อยบ้างในตอนเช้าที่ไม่ได้ขึ้นอ้อย การพักผ่อนของคนกลุ่มนี้มักไม่เป็นเวลาแน่นอนอาจทำไปเรื่อยๆ เพื่อให้งานเสร็จทันกำหนดเท่านั้น

ประมาณตีสี่ครึ่งถึงตีห้า คนงานก็เริ่มทยอยตื่น คนครัวก็จะทำครัวจุดไฟ (ใช้ฟืน) เตรียมน้ำข้าวหุงข้าว ส่วนคนอื่นๆ ก็จะทำการกิจส่วนตัวและแต่งชุดออกไปตัดอ้อย กลุ่มผู้ชายที่รับจ้างขึ้นอ้อย ถ้าวันไหนขึ้นอ้อยเลิกไม่ตึก ตื่นเช้าก็จะออกไปตัดอ้อยช่วยภรรยาที่รับจ้างตัดอ้อย จะได้มากน้อยก็แล้วแต่ความขยันและความเมื่อยล้า พวกนี้เวลารับประทานอาหารเช้าจะไม่แน่นอน คือ รอให้ภรรยาလာตัดก่อนค่อยขึ้นไปพัก หลังจากภรรยาทำอาหารเสร็จก็จะรับประทานเลย คนไหนเอาลูกมาด้วยก็จะป้อนข้าวลูกจนเสร็จถึงจะลงไปตัดอ้อย อาหารจะรับประทานเวลาประมาณ 6 โมงครึ่งถึงเจ็ดโมงเช้า อาหารบางส่วนก็จะแบ่งไว้ให้สามี พอสามีขึ้นมาพักจะประมาณ 8 โมง รับประทานอาหารเสร็จใครเหนื่อยมากก็จะพักผ่อนนอนอยู่ในห้อง ใครที่ขยันหรือเห็นว่าอาหาร ปู ปลา ที่หามาได้ใกล้จะหมดก็จะไปหา ปู ปลาในคลองชลประทาน ถ้าวันไหนเป็นวันที่ถ่ายทอดมวย ก็จะดูทีวี (ที่บ้านพักของคนงานประจำ) และการรอขึ้นอ้อยต่อไป เวลาขึ้นอ้อยจะไม่แน่นอน ส่วนมากแล้วจะขึ้นประมาณ บ่าย 2 โมงถึงเวลากลางคืนตามแต่รถบรรทุกจะมารับอ้อยเพื่อไปส่งโรงงาน

ส่วนคนชราที่มาด้วย จะมาดูแลลูกหลานช่วงที่คนงานไปทำงาน เพราะถ้าอยู่บ้าน (ภูมิลำเนาเดิม) ก็จะไม่มีการดูแลเวลาเจ็บไข้ได้ป่วยจึงต้องอพยพมาด้วย

ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สารเสพติด พบว่ามีบางกลุ่มใช้สารเสพติด ส่วนมากจะเป็นยาแก้ปวด ส่วนในกลุ่มยาขยันจะมีเฉพาะยาอี กลุ่มที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มคนงานที่ขึ้นอ้อยและรับจ้างในไร้อ้อยมานาน 6-10 ปี จากคำบอกเล่าของเพื่อนคนที่ใช้ บอกว่าคนกลุ่มนี้จะรู้วิธีการใช้ให้เหมาะกับตัวเองว่าวันนี้หรือ

แต่ละวันตนเองควรจะใช้ปริมาณเท่าใด ที่จะสามารถช่วยให้ทำงานต่อไปได้ และจะไม่ใช้จนเกินปริมาณที่ร่างกายจะรับได้ จะใช้เฉพาะช่วงที่มารับจ้างทำในไร่อ้อยเท่านั้น

3.4 ลักษณะทางประชากรและประสบการณ์การทำงานของกลุ่มคนงานที่เป็นตัวอย่าง

แรงงานไร่อ้อยที่ตกเป็นตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้มีทั้งสิ้น 464 คน เป็นแรงงานที่เป็นตัวอย่างจากจังหวัดกำแพงเพชร 111 คน จังหวัดกาญจนบุรี 148 คน จังหวัดสุพรรณบุรี 96 คน จังหวัดชลบุรี 51 คน และจังหวัดอุดรธานี 50 คน คนงานเหล่านี้เกือบ 1 ใน 3 (ร้อยละ 31.5) เป็นคนงานหญิง และ 2 ใน 3 (ร้อยละ 68.5) เป็นคนงานชาย

ภูมิลำเนา คนงานไร่อ้อยเหล่านี้ร้อยละ 88 เป็นคนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และถ้าพิจารณาเป็นรายจังหวัดก็พบว่าส่วนใหญ่ของคนมาทำงานในไร่อ้อยในจังหวัดที่ศึกษา เป็นคนงานที่มีภูมิลำเนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ มีบางส่วนที่แสดงให้เห็นว่าเป็นคนพื้นที่นั้นได้แก่ คนที่เข้าไปทำงานไร่อ้อยในจังหวัดกำแพงเพชรและคนงานที่อยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรีเข้าไปทำงานไร่อ้อยในจังหวัดสุพรรณบุรี

สถานภาพสมรส คนงานไร่อ้อยที่เป็นตัวอย่างเหล่านี้ร้อยละ 73 เป็นผู้ที่แต่งงานแล้ว มีคนงานที่เป็นโสดเพียงร้อยละ 25 ของคนงานที่เป็นตัวอย่างทั้งหมด สำหรับคนงานที่แต่งงานและมีบุตร ข้อมูลจากการสำรวจพบว่าคนงานเหล่านี้มีบุตรอยู่ระหว่าง 2 หรือ 3 คนเป็นสัดส่วนมากที่สุด (ร้อยละ 33) ของจำนวนคนงานทั้งหมด คนงานกลุ่มนี้จะเป็กลุ่มที่เมื่อมาทำงานไร่อ้อยมักจะพาครอบครัวทั้งหมดมาเป็นแรงงานในไร่อ้อยด้วย

อาชีพ อาชีพหลักของคนงานไร่อ้อยเหล่านี้ร้อยละ 78 มีอาชีพหลักคือทำนาทำไร่เป็นเกษตรกร รองลงมาคือพวกที่ไม่มีที่ของตนเอง แต่ทำงานรับจ้างงานเกษตรทุกชนิดกลุ่มนี้มีประมาณร้อยละ 11 ของกลุ่มตัวอย่าง และอันดับที่สามคือกลุ่มที่ไม่มีที่ทำกินรับจ้างทั่วไปไม่ว่างานในเกษตรหรืองานนอกเกษตร กลุ่มนี้มีร้อยละ 7 ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแสดงไว้ในตารางที่ 3-1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3-1 ลักษณะทางประชากรของแรงงานไร้ฝีมือที่เป็นตัวอย่าง

ลักษณะทางประชากร	จังหวัดที่เป็นตัวอย่าง					
	กำแพงเพชร	กาญจนบุรี	สุพรรณบุรี	ชลบุรี	อุดรธานี	รวม
เพศ:						
ชาย	66 (59.5)	83 (58.8)	75 (78.1)	49 (96.1)	38 (78.0)	311 (88.5)
หญิง	45 (40.5)	83 (43.2)	21 (21.9)	2 (3.9)	12 (24.0)	143 (31.5)
กลุ่มอายุ:						
12-25 ปี	43 (38.7)	42 (28.8)	30 (31.3)	17 (33.3)	19 (35.0)	151 (33.3)
26-40 ปี	45 (40.5)	83 (43.2)	46 (47.9)	19 (37.3)	17 (34.0)	190 (41.9)
41-60 ปี	19 (17.1)	40 (27.4)	20 (20.8)	14 (27.5)	14 (28.0)	107 (23.6)
60 ปีขึ้นไป	4 (3.6)	1 (0.7)	-	1 (2.0)	-	6 (1.3)
ภูมิลำเนา:						
ภาคกลาง	1 (0.9)	2 (1.4)	8 (8.3)	-	-	9 (2.0)
ตะวันออก	-	-	-	4 (7.8)	-	4 (0.9)
ตะวันตก	-	8 (5.5)	12 (12.5)	-	-	20 (4.4)
ภาคเหนือ	15 (13.5)	-	5 (5.2)	-	-	20 (4.4)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	95 (85.6)	135 (92.5)	73 (76.0)	47 (92.2)	50 (100.0)	400 (88.1)
ไม่ตอบ	-	1 (0.7)	-	-	-	1 (0.2)
สถานภาพสมรส:						
โสด	20 (18.0)	27 (18.5)	25 (26.0)	18 (35.3)	22 (44.0)	112 (24.7)
แต่งงาน	88 (79.3)	119 (81.5)	89 (71.9)	30 (58.8)	28 (52.0)	332 (73.1)
หม้าย	2 (1.8)	-	1 (1.0)	-	-	3 (0.7)
หย่า	1 (0.9)	-	1 (1.0)	1 (2.0)	1 (2.0)	4 (0.9)
ไม่ตอบ	-	-	-	2 (3.9)	1 (2.0)	3 (0.7)

ตารางที่ 3-1 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร	จังหวัดที่เป็นตัวอย่าง					
	กำแพงเพชร	กาญจนบุรี	สุพรรณบุรี	ชลบุรี	อุดรธานี	รวม
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน:						
1 คน	3 (2.7)	1 (0.7)	3 (3.1)	-	10 (20.0)	17 (3.7)
2-3	33 (29.7)	46 (31.5)	17 (17.7)	4 (7.8)	6 (12.0)	106 (23.3)
4-6	51 (45.9)	62 (42.5)	56 (61.5)	31 (60.8)	24 (48.0)	227 (50.0)
7-10	22 (19.8)	35 (24.0)	17 (17.0)	15 (29.4)	9 (18.0)	98 (21.6)
มากกว่า 10	1 (0.9)	2 (1.4)	-	1 (2.0)	-	4 (0.9)
ไม่ตอบ	1 (0.9)	-	-	-	1 (2.0)	2 (0.4)
จำนวนบุตรที่มี: ยังไม่มีบุตร	38 (34.2)	38 (26.0)	30 (31.3)	20 (39.2)	19 (38.0)	145 (31.9)
1 คน	24 (21.6)	38 (26.0)	17 (17.7)	6 (11.8)	5 (10.0)	90 (19.8)
2-3	31 (27.9)	46 (31.5)	38 (40.0)	17 (33.3)	17 (34.0)	159 (33.0)
4-6	14 (12.6)	21 (14.4)	8 (8.3)	7 (13.7)	7 (14.0)	57 (12.6)
7-10	4 (3.6)	3 (2.1)	2 (2.1)	1 (2.0)	2 (4.0)	12 (2.6)
อาชีพหลัก:						
ทำเกษตร	73 (65.8)	119 (81.5)	80 (83.3)	45 (88.2)	36 (72.0)	353 (77.8)
รับจ้างในงานเกษตร	16 (14.4)	14 (9.6)	11 (11.5)	5 (9.8)	4 (8.0)	50 (11.0)
ขับรถบรรทุกอ้อย	2 (1.8)	3 (2.1)	1 (1.0)	1 (2.0)	2 (2.0)	9 (2.0)
รับจ้างทั่วไป	16 (14.4)	8 (5.5)	2 (2.1)	-	8 (16.0)	34 (7.5)
ทำประมง	4 (3.6)	-	-	-	-	4 (0.9)
ค้าขาย	-	-	1 (1.0)	-	-	1 (0.2)
ไม่ตอบ	-	2 (1.4)	1 (1.0)	-	-	3 (0.7)
รวม	111 (100.0)	146 (100.0)	96 (100.0)	51 (100.0)	50 (100.0)	454 (100.0)

คนงานเหล่านี้เมื่อฤดูฝนจะทำไร่นาทำงานเกษตรในดินที่อยู่ของคน ต่อเมื่อหมดฤดูเพาะปลูกแล้ว จะอพยพออกไปหางานอื่นทำเป็นเวลานานกว่า 2-3 เดือน ซึ่งพบจากการสำรวจว่าคนงานเหล่านี้ร้อยละ 77 เคยมีประสบการณ์ในการทำงานในช่วงฤดูร้อน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา อย่างน้อย 1 งานมาแล้ว และงานที่กล่าวถึงคือ การรับจ้างตัดอ้อย (ร้อยละ 40) อีกกลุ่ม ระบุว่ามาทำงานเป็นกรรมกรก่อสร้าง (ร้อยละ 15) และอันดับที่สามคือการมาเป็นลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม (ร้อยละ 11) นอกจากนั้นเป็นคนที่เคยทำงานในฟาร์มกุ้ง และไร่กาแฟ และบางคนเคยทำงานส่งของในร้านอาหารเป็นต้น ในจำนวนคนงานที่เคยมีประสบการณ์ทำงานมาก่อนนี้มีถึง 10 คนเคยผ่านงานมาถึง 4 งาน และ 44 คนเคยผ่านงานมา 3 งานแล้ว และ 120 คนเคยผ่านมา 2 งานแล้ว (ตารางที่ 3-2)

ตารางที่ 3-2 (ก) ประเภทของงานที่ออกไปทำนอกหมู่บ้านนานกว่า 2 เดือนในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา

ประเภทของงาน	2-3 ปีที่ผ่านมางานที่ออกไปทำนอกหมู่บ้านนานกว่า 2 เดือน			
	งานที่ 1	งานที่ 2	งานที่ 3	งานที่ 4
○ รับจ้างตัดอ้อย	180 (38.8)	71 (15.8)	28 (5.7)	7 (1.5)
○ กรรมกรก่อสร้าง	89 (15.2)	17 (3.7)	9 (2.0)	1 (0.2)
○ ขับรถแท็กซี่	1 (0.2)	1 (0.2)	1 (0.2)	-
○ ลูกจ้างโรงงาน	48 (10.8)	20 (4.4)	3 (0.7)	2 (0.4)
○ รับจ้างในงานเกษตร: เลี้ยงกุ้ง กรีดยาง เก็บกาแฟ	24 (5.3)	13 (2.9)	3 (0.7)	-
○ รับจ้างนอกเกษตร: ส่งของร้านอาหาร ทาสี	27 (5.9)	7 (1.5)	2 (0.4)	-
○ ขับรถบรรทุกอ้อย	1 (0.2)	-	-	-
○ ไม่มีงาน	104 (22.9)	325 (71.8)	410 (90.3)	444 (97.8)
รวม	454 (100.0)	454 (100.0)	454 (100.0)	454 (100.0)

ขณะเดียวกัน ถ้าพิจารณาประเภทงานต่างๆ ที่คนงานไร้ฝีมือที่เป็นตัวอย่างจากการศึกษานี้ทำมากที่สุดและรองลงมาตามลำดับแล้วจะเห็นว่า ในช่วงเวลา 2-3 ปีที่ผ่านมา คนงานเหล่านี้ก็ยังคงเป็นแรงงานให้กับกิจการไร้ฝีมือเป็นอันดับแรก รองลงมาคือการเป็นกรรมกรก่อสร้าง และอันดับที่สามคือการเข้าไปเป็นลูกจ้างโรงงาน อันดับที่สี่และห้าคือไปเป็นลูกจ้างงานเกษตร เช่น เลี้ยงกุ้ง กรีดยาง และหรือเก็บกาแฟ อีกกลุ่มไปทำงานนอกเกษตร คือ เป็นคนส่งของ และเป็นลูกจ้างทาสี เป็นต้น ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3-2 (ข) จำนวนงานของคนงานที่ออกไปทำนอกหมู่บ้านนานกว่า 2 เดือนในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา จำแนกตามประเภทงาน

ประเภทของงาน	2-3 ปีที่ผ่านมางานที่ออกไปทำนอกหมู่บ้านนานกว่า 2 เดือน				
	งานที่ 1	งานที่ 2	งานที่ 3	งานที่ 4	รวม
o รับจ้างตัดอ้อย	180	71	26	7	284
o กรรมกรก่อสร้าง	69	17	9	1	96
o ขับรถแท็กซี่	1	1	1	-	3
o ลูกจ้างโรงงาน	48	20	3	2	73
o รับจ้างเกษตร: (เลี้ยงกุ้ง กรีดยาง เก็บกาแฟ)	24	13	3	-	40
o รับจ้างนอกเกษตร: (ส่งของ ทาสี)	27	7	2	-	36
o ขับรถบรรทุกอ้อย	1	-	-	-	1

คนงานเหล่านี้เมื่อเริ่มทำงานในไร้ฝีมือครั้งแรก จะมีอายุระหว่าง 16-20 ปี เป็นสัดส่วนมากที่สุด (ตารางที่ 3-3) โดยเฉพาะผู้ชายเมื่อทำงานครั้งแรกปรากฏว่าไปทำงานไร้ฝีมือในหลายจังหวัดกระจายอยู่ในจังหวัดกาญจนบุรีบ้าง กำแพงเพชรบ้าง สุพรรณบุรีบ้าง ชลบุรีบ้าง รวมทั้งอุดรธานีในอัตราส่วนไม่แตกต่างกันมากนัก ส่วนคนงานที่เป็นผู้หญิงส่วนมากจะไปทำงานที่กาญจนบุรี และกำแพงเพชรเป็นกลุ่มใหญ่ (ตารางที่ 3-4)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3-3 อายุของแรงงานไร้ฝีมือที่เป็นตัวอย่างเมื่อออกทำงานไร้ฝีมือครั้งแรกและทำงานไร้ฝีมือปีที่แล้ว จำแนกตามเพศ

กลุ่มอายุ (ปี)	ทำงานในไร้ฝีมือครั้งแรก		ทำงานในไร้ฝีมือปีที่แล้ว	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ไม่ได้ทำงาน	-	-	104 (33.4)	63 (44.1)
6-11	3 (1.0)	4 (2.8)	-	-
12-15	68 (21.9)	28 (19.8)	7 (2.3)	5 (3.5)
16-20	80 (25.7)	32 (22.4)	20 (6.3)	12 (8.4)
21-25	50 (16.1)	16 (11.2)	24 (7.7)	12 (8.4)
26-30	23 (7.4)	18 (12.8)	37 (11.9)	15 (10.5)
31-35	21 (6.8)	13 (9.1)	23 (7.4)	11 (7.7)
36-40	25 (8.0)	9 (6.3)	28 (8.4)	5 (3.5)
41-45	14 (4.5)	7 (4.9)	28 (8.4)	8 (5.6)
46-50	14 (4.5)	10 (7.0)	15 (4.8)	7 (4.9)
51-55	3 (1.0)	4 (2.8)	6 (1.9)	1 (0.7)
56-60	5 (1.6)	1 (0.7)	9 (2.9)	2 (1.4)
60 ขึ้นไป	2 (0.6)	-	5 (1.6)	2 (1.4)
ไม่ตอบ	3 (1.0)	1 (0.7)	-	-
รวม	311 (100.0)	143 (100.0)	311 (100.0)	143 (100.0)

ตารางที่ 3-4 จังหวัดที่ทำงานไร้ที่อยู่ที่เป็นตัวอย่างไปทำงานไร้ที่อยู่ครั้งแรกและปีที่แล้ว

จังหวัดที่ทำงาน	ทำงานในไร้ที่อยู่ครั้งแรก		ทำงานในไร้ที่อยู่ปีที่แล้ว	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ไม่ได้ทำงาน	-	-	104 (33.4)	63 (44.1)
กาญจนบุรี	72 (23.2)	61 (42.7)	47 (15.1)	23 (16.1)
สุพรรณบุรี	48 (15.4)	9 (6.3)	44 (14.1)	14 (9.8)
อุดรธานี	38 (12.2)	11 (7.7)	27 (8.7)	9 (6.3)
กำแพงเพชร	58 (18.0)	38 (26.6)	36 (11.6)	23 (16.1)
ชลบุรี	40 (15.8)	4 (2.8)	28 (9.0)	-
ขอนแก่น	8 (2.6)	2 (1.4)	1 (0.3)	-
นครปฐม	6 (1.9)	3 (2.1)	5 (1.6)	3 (2.1)
อื่นๆ *	22 (7.1)	-	11 (3.5)	5 (3.5)
ไม่ตอบ	12 (3.9)	3 (2.1)	8 (2.6)	3 (2.1)
รวม	311 (100.0)	143 (100.0)	311 (100.0)	143 (100.0)

* จังหวัดอื่นๆ : ได้แก่ เพชรบุรี นครสวรรค์ ระยองหนองบัวลำภู ราชบุรี สุโขทัย ชัยภูมิ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ อุทัยธานี ลพบุรี ชัยนาท

ประสบการณ์การทำงานครั้งแรกของกลุ่มตัวอย่าง แสดงให้เห็นว่าเพื่อนและญาติพี่น้องมีส่วนอย่างมากในการชักนำให้เข้าสู่การทำงานในไร้ที่อยู่ การชักนำส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ครอบครัวทั้งครอบครัวอพยพลงไปทำงานโดยไม่ทิ้งไว้แม้แต่คนเฒ่าคนแก่ให้เฝ้าบ้านแต่เป็นการพาคนเฒ่าคนแก่นั้นไปด้วย เพื่อมาดูแลลูกและทำอาหารหรืออื่นๆ จากการสำรวจพบว่าโดยภาพรวมแล้วเพื่อนเป็นผู้ชักชวนให้มาทำงานประมาณ 1 ใน 4 ของผู้ตอบ รองลงมาคือญาติพี่น้องร้อยละ 23 และอันดับสามคือ เฒ่าแก่หรือเจ้าของไร่เป็นผู้ชักชวน แต่ถ้าพิจารณาระหว่างหญิงกับชายจะเห็นว่า ผู้ชายเข้ามาทำงานครั้งแรกเพราะเพื่อนชวนมากกว่า

ขณะที่ผู้หญิงเข้าทำงานครั้งแรกเพราะญาติพี่น้องมากกว่า (ดังตารางที่ 3-5) นั้นหมายความว่าคนที่ผู้หญิงเข้ามาทำงานในไร่อ้อยได้เพราะครั้งแรกอาจเป็นการติดตามครอบครัวมาทำงานนั่นเอง

ตารางที่ 3-5 ผู้ชักนำให้กลุ่มตัวอย่างมาทำงานในไร่อ้อยครั้งแรก จำแนกตามตัวอย่างชายและหญิง

ผู้ชักนำ	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
เพื่อน	81 (26.0)	31 (21.7)	112 (24.7)
ญาติ	65 (20.9)	41 (28.7)	106 (23.3)
เจ้าแก่ (เจ้าของไร่)	58 (18.6)	27 (18.9)	85 (18.7)
ไปเอง	29 (9.3)	8 (6.3)	38 (8.4)
หัวหน้าคนงาน	26 (8.4)	6 (4.2)	32 (7.0)
ไม่ระบุ	52 (16.7)	29 (20.3)	81 (17.8)
รวม	311 (100.0)	143 (100.0)	454 (100.0)

ต่อเมื่อได้ทำความตกลงที่จะไปทำงานในไร่อ้อยแล้ว เจ้าของไร่มักจะนำรถขึ้นมารับคนงานของตนถึงหมู่บ้าน การนัดหมายจะทำกันล่วงหน้า เมื่อถึงวันนั้นจะมีรถบรรทุกขนาดใหญ่มาถึงในหมู่บ้าน บ้านโคกชนสมาชิกในครัวเรือนไปทำงานด้วยทั้งหมดก็ต้องขนเครื่องครัวและเครื่องใช้ที่จำเป็นอื่นๆ ไปด้วย เพราะฉะนั้นในวันนัดหมายจึงจะเห็นรถบรรทุกขนาดใหญ่หลายคัน ร้อยละ 77 ของคนทำงานในไร่อ้อยเป็นครั้งแรกยอมรับว่าไปทำงานด้วยรถบรรทุกของเจ้าของไร่มารับถึงบ้าน ขณะเดียวกันถ้าพิจารณาจากตารางที่ 3-6 จะเห็นว่าสัดส่วนของผู้หญิงที่ออกไปทำงานครั้งแรกด้วยการที่เจ้าของไร่เอารถมารับมากกว่าสัดส่วนของผู้ชาย นั่นความหมายว่าผู้หญิงส่วนมากจะไปทำงานโดยการเกาะกลุ่มไปกับครอบครัวนั่นเอง

ตารางที่ 3-6 วิธีการเดินทางของกลุ่มตัวอย่างในการไปทำงานไร่อ้อยครั้งแรก จำแนกตามตัวอย่างชายและหญิง

วิธีการเดินทาง	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
เดินทางไปคนเดียว	21 (6.8)	4 (2.8)	25 (5.5)
เหมารถไปเป็นกลุ่ม	9 (2.9)	2 (1.4)	11 (2.4)
เจ้าของไร่เอารถมารับ	232 (74.6)	119 (83.2)	351 (77.3)
ไม่ระบุ	49 (15.8)	18 (12.6)	67 (14.8)
รวม	311 (100.0)	143 (100.0)	454 (100.0)

เมื่อถึงไร้อ้อยที่จะเป็นที่มาทำงาน ตามความเป็นจริงมีงานหลายชนิดที่จะต้องทำ เช่นงานตัด อ้อย งานขนอ้อยขึ้นรถ งานเหมาทำทั้งตัดและขน งานขับรถบรรทุกอ้อย และงานดูแลบำรุงรักษาใส่ปุ๋ย อย่างไรก็ตามจากการสำรวจก็พบว่าคนงานส่วนใหญ่เมื่อเริ่มต้นทำงานครั้งแรกจึงมักจะถูกกำหนดให้ตัดอ้อย ถึงร้อยละ 63 ของคนงานไร้อ้อยที่ทำงานนี้ครั้งแรก โดยเฉพาะถ้าเป็นคนงานหญิงด้วยแล้วมักจะได้ทำงาน ตัดอ้อยถึงร้อยละ 84 ส่วนคนงานชายจะมีงานที่ต้องได้ทำหลายชนิดกว่า ถึงแม้งานตัดอ้อยจะมีถึงร้อยละ 39 แต่งานอื่นที่คนงานชายได้ทำ ก็ขนอ้อยขึ้นรถร้อยละ 22 ทำเหมา (ตัดและขนขึ้น) ร้อยละ 20 และ งานขับรถบรรทุกร้อยละ 10 (ตารางที่ 3-7) นั่นหมายความว่างานที่เป็นงานหนักกว่าการตัดอ้อย เช่นขน อ้อย เหมาหรือการขับรถบรรทุกถูกกำหนดให้เป็นงานของผู้ชายในการทำงานในไร้อ้อยนั้นๆ

ตารางที่ 3-7 ชนิดของงานที่ทำของกลุ่มตัวอย่างในการทำงานในไร้อ้อยครั้งแรก จำแนกตามตัวอย่างชายและหญิง

ชนิดงานที่ทำ	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
ตัดอ้อย	123 (39.5)	120 (83.9)	243 (53.5)
ขนอ้อยขึ้นรถ	69 (22.2)	2 (1.4)	71 (15.6)
งานเหมา	62 (19.9)	2 (1.4)	64 (14.1)
ขับรถบรรทุก	31 (10.0)	-	31 (6.8)
ดูแลบำรุงรักษาใส่ปุ๋ย	9 (2.9)	14 (9.8)	23 (5.1)
ตัดอ้อยและปลุกอ้อย	14 (4.5)	4 (2.8)	18 (4.0)
ไม่ระบุ	3 (0.9)	1 (0.7)	4 (0.9)
รวม	311 (100.0)	143 (100.0)	454 (100.0)

สำหรับรายได้จากการตัดอ้อย ข้อมูลที่ได้มีความหลากหลายอยู่มากมีผู้ที่ได้รายได้ตั้งแต่ต่ำกว่า 3,000 บาท ไปจนถึงรายได้สูงกว่า 20,000 บาท ซึ่งความแตกต่างนี้ขึ้นอยู่กับชนิดหรือประเภทของงานที่ทำ ตลอดจนถึงเงื่อนไขการทำงานเหมาทั้งตัดอ้อยและขนอ้อยขึ้นรถ ทำให้คนงานสามารถทำให้ได้มากที่สุดตาม ความสามารถ ฉะนั้นคนที่ต้องการรายได้มากจะใช้โอกาสนี้ใช้เขาเพิ่มพละกำลังให้ทำงานได้นานขึ้นและได้ ปริมาณงานมากขึ้น อย่างไรก็ตามสัดส่วนของรายได้ที่มีผู้ได้รับเป็นสัดส่วนมากที่สุดคือ ระหว่าง 3,000 บาท ถึง 9,000 บาท คือมีผู้ตอบมาประมาณ 1 ใน 3 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด (ตารางที่ 3-8) แต่ถ้าพิจารณา คนงานชายมีสัดส่วนของการได้รายได้อยู่ 3 กลุ่ม คือกลุ่ม 3,000-6,000 บาท กลุ่ม 6,000-9,000 บาท และกลุ่ม 9,000-12,000 บาท ซึ่งกลุ่มสุดท้ายนี้มีประมาณร้อยละ 15 แต่ถ้าคนงานที่เป็นหญิงจะมีสัดส่วน ของรายได้อยู่ในกลุ่มต่ำกว่ารายได้ของผู้ชาย ทั้งนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องผิดปกติแต่เป็นข้อมูลที่สอดคล้องกับประเภท ของงานที่ทำด้วย งานขนอ้อย งานเหมา และงานขับรถบรรทุกที่เป็นงานของผู้ชายจะให้รายได้ดีกว่างานตัด อ้อยเพียงอย่างเดียว

ตารางที่ 3-8 รายได้ของกลุ่มตัวอย่างจากการทำงานในไร่อ้อยครั้งแรก(ยังไม่หักค่าใช้จ่าย)

รายได้จากการทำงาน	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
1 - 3,000	30 (9.6)	17 (11.9)	47 (10.4)
3,001 - 6,000	61 (19.8)	28 (19.6)	89 (19.6)
6,001 - 9,000	43 (13.8)	19 (13.3)	62 (13.7)
9,001 - 12,000	48 (14.8)	9 (6.3)	55 (12.1)
12,001 - 15,000	17 (5.5)	11 (7.7)	28 (6.2)
15,001 - 20,000	11 (3.5)	6 (4.2)	17 (3.7)
มากกว่า 20,000	7 (2.3)	3 (2.1)	10 (2.2)
ไม่ตอบ	96 (30.9)	5 (35.0)	146 (32.2)
รวม	311 (100.0)	143 (100.0)	454 (100.0)

ชั่วโมงการทำงานในไร่อ้อยก็เช่นเดียวกันที่คนงานในไร่อ้อยจะทำงานได้สูงสุด 8 ชั่วโมง จากการสัมภาษณ์พบว่าร้อยละ 32 ของจำนวนตัวอย่างบอกว่าทำงานในไร่อ้อยวันละ 8 ชั่วโมง แต่ก็มีคนงานอีกจำนวนมากที่ทำงานวันละ 9 หรือ 10 ชั่วโมง ซึ่งมีผู้ทำงานมากขนาดนี้ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือร้อยละ 32 และพบว่ามีถึง 56 คนหรือร้อยละ 12 ที่ตอบว่าคนเคยทำงานไร่อ้อยครั้งแรกมากกว่าวันละ 11 ชั่วโมงขึ้นไป ซึ่งในจำนวนนี้เป็นผู้หญิงเพียง 10 คน เป็นคนงานชาย 46 คน ซึ่งทำให้เห็นว่าในเรื่องชั่วโมงการทำงานก็เห็นว่าผู้ชายมีเวลาการทำงานนานกว่าหญิงในสัดส่วนจำนวนคนที่มากกว่า ดังตารางที่ 3-9

ตารางที่ 3-9 จำนวนชั่วโมงทำงานต่อ 1 วันของกลุ่มตัวอย่างในการทำงานในไร่อ้อยครั้งแรก

จำนวนชั่วโมง	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
น้อยกว่า 8 ชั่วโมง	20 (6.4)	5 (3.5)	25 (5.5)
8 ชั่วโมง	84 (27.0)	60 (42.0)	144 (31.7)
9 "	45 (14.5)	31 (21.7)	76 (16.7)
10 "	45 (14.5)	27 (18.9)	72 (15.9)
11 "	17 (5.5)	9 (6.3)	26 (5.7)
12 "	20 (6.4)	-	20 (4.4)
มากกว่า 12 ชั่วโมง	9 (2.9)	1 (0.7)	10 (2.2)
ไม่แน่ใจ	54 (17.4)	7 (4.9)	61 (13.4)
ไม่ตอบ	17 (5.5)	3 (2.1)	20 (4.4)
รวม	311 (100.0)	143 (100.0)	454 (100.0)

การอพยพครอบครัวไปทำงานในไร่อ้อยหรือการชักชวนญาติพี่น้องไปทำงานไร่อ้อยด้วยนั้น ยืนยันได้จากผลการสำรวจคนงานที่ไปทำงานครั้งแรกว่า ร้อยละ 50 ของจำนวนตัวอย่างบอกว่ามีคนในครอบครัว 2-3 คนไปทำงานในคราวเดียวกัน และมีถึง 56 คนหรือร้อยละ 12 ที่ตอบว่าไปทำงานโดยมีสมาชิกในบ้านไปด้วยตั้งแต่ 4 คนขึ้นไปจนถึง 10 คน แต่ถ้าพิจารณาระหว่างคนงานชายและคนงานหญิงจะเห็นว่าไม่มีผู้หญิงไปทำงานคนเดียว และจะไปเป็นกลุ่ม 2-3 คนในครัวเรือนเป็นสัดส่วนมากที่สุด แต่ผู้ชายจะไปกับคนในครัวเรือน 1 คนเป็นสัดส่วนมากที่สุด (ตารางที่ 3-10)

ตารางที่ 3-10 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ออกไปทำงานตัดอ้อยด้วยในการทำงานครั้งแรกของกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
ไปทำคนเดียว	13 (4.2)	-	13 (2.9)
1 คน	134 (43.1)	26 (18.2)	160 (35.2)
2 - 3 คน	119 (38.3)	106 (74.1)	225 (49.6)
4 - 6 คน	33 (10.6)	7 (4.9)	40 (8.8)
7 - 10 คน	12 (3.9)	4 (2.8)	16 (3.5)
รวม	311 (100.0)	143 (100.0)	454 (100.0)

เมื่อไปถึงที่ไร่อ้อยที่จะทำงานนั้น คนงานร้อยละ 95 รายงานว่าได้รับการดูแลจากเจ้าของไร่เป็นอย่างดีโดยเจ้าของไร่จะหาที่พักเอาไว้ให้อยู่ใกล้กับบริเวณที่จะทำงานนั่นเอง จะพบว่าเจ้าของไร่มักปลูกบ้านชั่วคราวเอาไว้ให้โดยจัดหาน้ำใช้และไฟฟ้ามีพร้อม เจ้าของไร่บางคนใจดีจัดหาเสื้อผ้าและอุปกรณ์ทำครัวเอาไว้ให้อีกต่างหาก จากการสำรวจพบว่าสิ่งของที่เจ้าของไร่มักจะหาให้ ได้แก่บ้านพักอาศัย น้ำใช้และไฟฟ้า ถือเป็นสวัสดิการขั้นพื้นฐาน ส่วนเจ้าของไร่บางคนอาจจัดหาน้ำดื่มขณะที่ทำงาน บางคนให้ยารักษาโรคเมื่อเจ็บป่วยเล็กน้อย และที่ขาดไม่ได้คือมีคัตอ้อย เจ้าของไร่อ้อยบางคนรับอาสาเป็นผู้ซื้อหาอาหารและของจำเป็นให้กับคนงานของตนเมื่อคนงานร้องขอหรือต้องการ ส่วนหนึ่งทำให้เห็นว่าเป็นความห่วงใยของเจ้าของไร่ แต่อีกส่วนหนึ่งกลับมองว่าเป็นการป้องกันมิให้คนงานมีเวลาไปทำอย่างอื่น รับผิดชอบให้เสร็จตามต้องการ เพราะปัญหาที่พบในปัจจุบันคนงานหายากขึ้นและมีการประมูลแย่งคนงานกันอยู่เรื่อยๆ ฉะนั้นมาตรการให้ความเอาใจใส่ดูแลอย่างดีน่าจะเป็นเครื่องช่วยรั้งให้คนงานอยู่ทำงานกับคนจนตลอดงาน (ดังตารางที่ 3-11 และตารางที่ 3-12)

ตารางที่ 3-11 ที่พำนักในขณะที่ทำงานในไร่อ้อยของกลุ่มตัวอย่างในการทำงานครั้งแรก

ลักษณะที่พักอาศัย	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
หาที่พักอาศัยเอง	11 (3.5)	2 (1.4)	13 (2.9)
เจ้าของไร่จัดที่พักให้	288 (92.6)	141 (98.6)	429 (94.5)
พักบ้านตนเอง	10 (3.2)	-	10 (2.2)
ไม่ตอบ	2 (0.8)	-	2 (0.4)
รวม	311 (100.0)	143 (100.0)	454 (100.0)

ตารางที่ 3-12 สิ่งของที่นายจ้างจัดหาให้แก่กลุ่มตัวอย่างเมื่อทำงานครั้งแรกในไร่อ้อย

สิ่งของที่นายจ้างจัดให้	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
มีคัตอ้อย	13 (4.2)	4 (2.8)	17 (3.7)
ที่พักอาศัยหรือน้ำ, ไฟฟ้า	68 (21.8)	43 (30.1)	111 (24.4)
น้ำดื่มขณะทำงาน	15 (4.8)	8 (5.6)	23 (5.1)
ซาร์กนาโรค	16 (5.1)	12 (8.4)	28 (6.2)
ที่พัก น้ำ ไฟฟ้า และน้ำดื่ม	37 (11.9)	30 (21.0)	67 (14.8)
เสื้อผ้า ยา อาหาร อุปกรณ์กรรไกร	72 (23.2)	21 (14.7)	93 (20.5)
ไม่มีให้	67 (21.5)	20 (14.0)	87 (19.2)
ไม่ระบุ	23 (7.4)	5 (3.5)	28 (6.2)
รวม	311 (100.0)	143 (100.0)	454 (100.0)

บทที่ 4

การใช้สารเสพติดในไร่อ้อย

4.1 การใช้สารเสพติดของแรงงาน

ความจำเป็นในการใช้สารเสพติดเพื่อช่วยให้ทำงานได้มากขึ้น หรือเพื่อเป็นการผ่อนคลายประสาทที่ตึงเครียด หรือเพื่อบรรเทาอาการปวดเมื่อยจากการทำงานหนักมาตลอดทั้งวัน เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นไม่เฉพาะกับคนงานก่อสร้างหรือคนงานที่เป็นลูกเรือประมง แต่เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับคนทำงานในไร่อ้อยด้วย เมื่อต้นปีพ.ศ.2538 ที่ผ่านมามีข่าวปรากฏทางหน้าหนังสือพิมพ์ว่า คนงานในไร่อ้อยในจังหวัดสุพรรณบุรี เสี่ยงชีวิตเนื่องจากใช้สารเสพติดประเภทยากระตุ้น หรือเรียกในชื่อ "ยาม้า" ระหว่างการทำงาน จึงเป็นประเด็นที่นำมาถกเถียงกันอยู่ตลอดมาว่าคนงานในไร่อ้อยมีการใช้สารเสพติดหรือยาม้ากันมาก เนื่องจากต้องการงานให้หนัก ทำให้ได้งานมากขึ้นเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับตนเอง ความต้องการหาซื้อที่แท้จริงเกี่ยวกับเรื่องนี้ เป็นเรื่องยากถ้าจะใช้วิธีการศึกษาแบบใดแบบหนึ่ง เพียงวิธีเดียวในการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะนักวิจัยจากสถาบันวิจัยสังคม ถึงแม้จะเลือกใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นหลักก็ตาม แต่ในช่วงเวลาการทำงานตัดอ้อย คนอ้อยขึ้นรถหรืองานในช่วงควนในฤดูหีบอ้อย สถาบันฯได้ส่งนักวิจัยผู้ช่วยเข้ามาเฝ้าสังเกตการทำงานของคนงานในไร่อ้อยตลอดเวลาการทำงานจนครบทุกกิจกรรม ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการอธิบายเหตุผลที่อยู่เบื้องหลังตัวเลขที่ได้จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามด้วย

ผลจากการประมวลข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แรงงานในไร่อ้อยระหว่างที่คนงานเหล่านี้เข้ามาทำงานตั้งแต่เดือนธันวาคม 2537 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2538 พบว่าคนงานเหล่านั้นมีการใช้สารเสพติดอยู่หลายชนิด และในบรรดาสารเสพติดหลายชนิดนั้นปรากฏว่าสารเสพติดชนิดที่มีคนงานในไร่อ้อยใช้มากที่สุดได้แก่ บุหรี่ สุรา ยาแก้ปวดและเครื่องดื่มชูกำลัง สำหรับชายชั้นหรือ "ยาม้า" ซึ่งเป็นชนิดที่ถูกกล่าวถึงว่าคนงานในไร่อ้อยใช้มากนั้น มีผู้ยอมรับว่า "ใช้หรือเคยใช้" เพียงร้อยละ 12 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด ดังตารางที่ 4-1 ต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4-1 จำนวนคนงานในไร้อ้อยผู้ใช้สารเสพติด เกษีสารเสพติดและไมใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ

การใช้สารเสพติด	ประเภทสารเสพติด					
	บุหรื	สุรา	ยาแก้ปวด	ยาชยัน	เครื่องคืม ชุก้าถึง	อื่นๆ
ไม่เกษี	181(39.9)	193(42.5)	205(45.1)	399(87.9)	244(53.7)	445(98.0)
ปัจจุบันใช้	249(54.8)	236(52.0)	227(50.0)	26(5.7)	177(39.0)	2(0.4)
เกษี	24(5.3)	25(5.5)	22(4.9)	29(6.4)	33(7.3)	7(1.6)
รวมทั้งหมค	454(100.0)	454(100.0)	454(100.0)	454(100.0)	454(100.0)	454(100.0)

(1) หมยถึง ผู้ที่เกษีแต่ปัจจุบันผู้คอบเลิกใช้แล้ว

ในข้อเท็จจริง คนงานคนหนึ่ง อาจใช้สารเสพติด 1-2 ชนิด และมีบางคนใช้สารเสพติดทุกชนิด อย่งไรก็ตาม ในการสำรวจครั้งนี้ก็พบว่ามีคนที่มาทำงานในไร้อ้อยไมใช้สารเสพติดทุกชนิดอยู่ถึง 56 คน หรือร้อยละ 12 ของจำนวนคนทำงานไร้อ้อยที่เป็นตัวอย่างทั้งหมด ในจำนวนนี้เป็นคนงานผู้หญิง 43 คน คนงานชาย 13 คน ในกลุ่มที่ไมใช้สารเสพติดเลขนั้น 44 คนหรือประมาณร้อยละ 80 เป็นคนที่แต่งงานมีครอบครัวแล้ว ที่เหลือนั้นยังเป็นโศค ดังตารางที่ 4-2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4-2 ลักษณะทางประชากรของกลุ่มคนงานชาย-หญิงที่ไมใช้สารเสพติด

ลักษณะทางประชากร	เพศ		รวม
	หญิง	ชาย	
สถานภาพทางสมรส :			
โศค	5 (11.6)	7 (53.8)	12 (21.4)
แต่งงาน	38 (88.4)	6 (46.1)	44 (78.6)
กลุ่มอายุ :			
1-5 ปี	-	-	-
6-11 ปี	-	-	-
12-25 ปี	16 (37.2)	8 (61.5)	24 (42.8)
26-40 ปี	19 (44.2)	4 (30.7)	23 (41.1)
41-60 ปี	7 (16.3)	1 (7.7)	8 (14.3)
61 ปีขึ้นไป	2 (2.3)	-	1 (1.8)
รวม	43 (100.0)	13 (100.0)	56 (100.0)

ในกลุ่มคนมาทำงานไร่อ้อยที่ใช้สารเสพติดหรือเคยใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ ปรากฏว่ามีการเริ่มใช้สารเสพติด เมื่ออายุยังน้อยมาก และการเริ่มต้นใช้สารเสพติดแต่ละชนิดก็แตกต่างกัน ผลจากการสำรวจพบว่า บุหรี่เป็นสารเสพติดที่มีคนเริ่มใช้เมื่ออายุน้อยที่สุดคือ อยู่ในกลุ่มที่อายุต่ำกว่า 6 ขวบ สำหรับยาแก้ปวดและเครื่องดื่มชูกำลัง เป็นสารเสพติดที่มีคนเริ่มใช้เมื่ออายุอยู่ในวัยเพียง 6-11 ขวบ สุรา ยาขยัน และกัญชา พบว่ามีผู้เริ่มใช้เมื่ออายุ 12-15 ปีเท่านั้น แต่ถ้าพิจารณาโดยสัดส่วนแล้ว กลุ่มอายุ 16-20 เป็นกลุ่มที่มีผู้เริ่มสูบบุหรี่มากที่สุด (ร้อยละ 53) และกลุ่มอายุนี้ก็เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนมากที่สุดของการเริ่มใช้สารชนิดอื่นด้วย อาทิ สุรา (ร้อยละ 54) ยาแก้ปวด (ร้อยละ 30) ยาขยัน (ร้อยละ 31) เครื่องดื่ม (ร้อยละ 39) และกัญชา (ร้อยละ 44) แต่ถ้าพิจารณาอายุโดยเฉลี่ยที่เริ่มใช้สารเสพติดแล้วปรากฏข้อมูลที่น่าสนใจว่า มีการเริ่มสูบบุหรี่อายุน้อยที่สุด คือประมาณ 18 ปี ขณะที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มฯ เมื่ออายุเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 24 ปี ขณะที่เริ่มใช้ยาแก้ปวดหรือยาขยันโดยเฉลี่ยของคณงานผู้หญิงและคณงานผู้ชายที่เริ่มใช้สารเสพติดก็พบว่า ผู้ชายมีอายุเฉลี่ยของการเริ่มใช้สารเสพติดอ่อนกว่าผู้หญิงที่ใช้สารเสพติดทุกชนิด ยกเว้นยาแก้ปวดที่ผู้หญิงและผู้ชายเริ่มใช้เมื่ออายุโดยเฉลี่ยเท่ากันคือ 22 ปี (ตารางที่ 4-3)

ตารางที่ 4-3 อายุของคณงานในไร่อ้อยเมื่อเริ่มใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ ครั้งแรก

กลุ่มอายุ (ปี)	ประเภทสารเสพติด					
	บุหรี่	สุรา	ยาแก้ปวด	ยาขยัน	เครื่องดื่มฯ	อื่นๆ(กัญชา)
1-5	1(0.4)	-	-	-	-	-
6-11	13(4.8)	-	11(4.4)	-	3(1.4)	-
12-15	69(25.3)	48(18.4)	42(16.8)	6(10.0)	24(11.4)	1(11.1)
16-20	144(52.7)	142(54.4)	74(29.7)	17(30.0)	83(39.5)	4(44.4)
21-25	26(9.5)	34(13.0)	28(11.2)	9(16.4)	30(14.3)	3(33.3)
26-30	9(3.3)	14(5.4)	43(17.3)	12(21.8)	26(12.4)	-
31-35	4(1.5)	6(2.3)	13(5.3)	6(10.0)	11(5.2)	-
36-40	1(0.4)	10(3.8)	13(5.3)	3(5.4)	10(4.7)	-
41-45	-	2(0.8)	-	-	7(3.3)	-
46-50	2(0.7)	1(0.4)	3(1.2)	1(1.8)	5(2.4)	-
51-55	-	1(0.4)	2(0.8)	-	-	-
56-60	-	-	1(0.4)	-	2(0.9)	-
60 ขึ้นไป	-	-	-	-	1(0.5)	-
ไม่ตอบ	4(1.5)	3(1.1)	19(7.6)	1(1.8)	8(3.8)	1(11.1)
รวมเฉพาะผู้ที่ใช้สาร	273(100.0)	261(100.0)	249(100.0)	55(100.0)	210(100.0)	9(100.0)
อายุเฉลี่ยทั้งหมด (ปี)	17.9	20.3	22.6	23.8	24.0	18.8
อายุเฉลี่ยชาย (ปี)	17.7	19.9	22.6	23.4	23.7	18.5
อายุเฉลี่ยหญิง (ปี)	21.7	25.1	22.5	28.0	25.8	21.0

จากการสำรวจพบอีกว่า มีความแตกต่างในเรื่องการใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ ระหว่างคนงานที่เป็นชายกับคนงานที่เป็นหญิงอยู่ด้วย เช่นบุหรี่ เป็นสารเสพติดที่ผู้ชายใช้มากกว่าผู้หญิงอย่างเห็นได้ชัด คือผู้ชายร้อยละ 17 เท่านั้นที่บอกรับบุหรี่ ขณะที่คนงานผู้หญิงร้อยละ 90 บอกรับไม่สูบบุหรี่ สุราก็เช่นเดียวกันอัตราส่วนผู้ชายดื่มสุรามากกว่าผู้หญิง ส่วนยาแก้ปวดปรากฏว่าอัตราส่วนผู้หญิงใช้มากกว่าผู้ชาย สำหรับยาขยันและเครื่องคีมชูกำลังนั้น ผู้ชายมีอัตราส่วนดื่มมากกว่าผู้หญิง สรุปแล้วสารเสพติดที่ผู้ชายใช้มากกว่าผู้หญิง คือ บุหรี่ สุรา ยาขยัน และเครื่องคีมชูกำลัง ส่วนสารเสพติดที่ผู้หญิงใช้มากกว่าผู้ชายคือ ยาแก้ปวด (ตารางที่ 4-4)

ตารางที่ 4-4 เปรียบเทียบการใช้สารเสพติดและไม่ใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ ของหญิงและชายที่ทำงานในไร่อ้อย

การใช้สารเสพติด	บุหรี่		สุรา		ยาแก้ปวด		ยาขยัน		เครื่องคีมชูกำลัง		อื่นๆ	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ไม่ใช้สารเสพติด	52 (16.7)	129 (90.2)	69 (22.2)	124 (88.7)	149 (47.9)	58 (39.2)	261 (83.9)	138 (96.5)	131 (42.1)	113 (79.0)	304 (97.7)	141 (98.6)
ใช้สารเสพติด	259 (82.3)	14 (9.8)	242 (77.8)	19 (13.3)	162 (50.1)	87 (60.8)	50 (16.1)	5 (3.5)	180 (57.9)	30 (21.0)	7 (2.3)	2 (1.4)
รวม	311 (100.0)	143 (100.0)	311 (100.0)	143 (100.0)	311 (100.0)	143 (100.0)	311 (100.0)	143 (100.0)	311 (100.0)	143 (100.0)	311 (100.0)	143 (100.0)

การเริ่มเข้าสู่การใช้สารเสพติดครั้งแรกของคนงานไร่อ้อยแสดงให้เห็นความสำคัญของสาเหตุการใช้สาร โดยเฉพาะถ้าเป็นการตัดสินใจของวัยรุ่น เพื่อนจะเป็นคนสำคัญที่ชักนำหรือเป็นตัวอย่างให้ตัดสินใจใช้สารเสพติด ในการสำรวจครั้งนี้ก็พบว่าในการใช้สารเสพติดครั้งแรกของกลุ่มคนงานไร่อ้อย มีจุดเริ่มต้นจากสาเหตุแตกต่างกันตามแต่ชนิดของสารเสพติด

"เพื่อน" มีอิทธิพลมากเกี่ยวกับการเริ่มสูบบุหรี่ เริ่มดื่มสุราหรือแม้แต่การเริ่มใช้กัญชา ฝิ่นและ/หรือเฮโรอีน และการตัดสินใจ "ใช้เอง" ส่วนมากจึงเป็นการตัดสินใจเพื่อใช้ยาแก้ปวดและเครื่องคีมชูกำลังสำหรับยาขยันหรือ "ยาม้า" ในความหมายของชาวไร่อ้อยนี้ ถึงแม้การสำรวจจะชี้ให้เห็นว่า ตนเองตัดสินใจใช้เองจะเป็นคำตอบส่วนมากก็ตาม แต่ก็มีความเห็นที่ชี้ให้เห็นอิทธิพลของเพื่อนและของเจ้าของไร่หรือแม้แต่หัวหน้าคนงานอยู่เป็นจำนวนไม่น้อย นั่นหมายความว่าในการตัดสินใจใช้ยาม้าเป็นครั้งแรกนั้นมีเพื่อนชักชวนให้ใช้อยู่เป็นจำนวนหนึ่ง และที่น่าวิตกก็คือการชักชวนหรือสนับสนุนของเจ้าของไร่หรือหัวหน้าคนงานให้ใช้ยาม้าด้วยเหตุผลเพื่อต้องการให้ทำงานได้มากขึ้นได้ทันเวลา ซึ่งพบว่าใน 13 รายนั้น 7 รายบอกว่าเจ้าของไร่หามาให้ ส่วนอีก 6 รายบอกว่าหัวหน้าคนงานหามาให้ใช้ (ตารางที่ 4-5)

ตารางที่ 4-5 ผู้ที่ทำให้ตัดสินใจใช้สารเสพติดครั้งแรกของแรงงานไร้อาชีพ

ผู้ที่ทำให้ใช้สารเสพติดเป็นครั้งแรก	บุหรี	สุรา	ยาแก้ปวด	ยาชยัน	เครื่องดื่มชูกำลัง	อื่นๆ
o เพื่อน, เพื่อนบ้านชักชวน	128(46.0)	188(71.2)	32(12.8)	13(23.6)	40(19.0)	4(44.4)
o ใช้ตามอย่างคนในครอบครัว (พ่อ, แม่, ญาติพี่น้อง)	19(6.9)	3(1.1)	37(14.8)	8(14.5)	10(4.7)	-
o ตัดสินใจใช้เอง	111(40.8)	85(24.9)	152(61.0)	18(32.7)	127(60.5)	3(33.3)
o ใช้ตามคำโฆษณา	-	-	7(2.8)	-	15(7.1)	-
o คนอื่นหามาให้ เช่น เจ้าของไร่หรือหัวหน้าคนงาน	-	-	-	13(23.6)	7(3.3)	-
o ใช้ตามคนอื่น	-	-	-	-	-	2(22.2)
o หมอสั่งให้ใช้	-	-	10(4.0)	-	-	-
o ไม่ตอบ	15(5.5)	7(2.7)	11(4.4)	3(5.4)	11(5.2)	-
รวมเฉพาะผู้ที่ใช้สารเสพติด	273(100.0)	281(100.0)	249(100.0)	55(100.0)	210(100.0)	9(100.0)

ในการตัดสินใจที่จะใช้สารเสพติดเป็นครั้งแรก นอกจากมีการชักชวน มีแรงกระตุ้นจากครอบครัวข้าง หรือแม้แต่การตัดสินใจใช้เองก็ตาม แต่เบื้องหลังการตัดสินใจครั้งแรกดังกล่าวนี้ มีเหตุผลด้านสรรพคุณของสารเสพติดเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเหมือนกัน ดังผลจากการสำรวจในตารางที่ 4-6 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4-6 เหตุผลในการใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ ครั้งแรก

เหตุผลที่ใช้ครั้งแรก	บุหรี	สุรา	ยาแก้ปวด	ยาชยัน	เครื่องดื่มชูกำลัง	อื่นๆ
o อายกลอง	105(80.4)	123(47.1)	-	10(18.2)	47(22.4)	7(77.8)
o ซัดเพื่อนไม่ได้	81(29.7)	78(29.9)	-	-	-	1(11.1)
o ตามอย่างคนในบ้าน	4(1.4)	-	-	-	-	1(11.1)
o ลดความเครียด	10(3.7)	8(2.3)	-	-	-	-
o ปัญหาครอบครัว	2(0.7)	2(0.7)	-	-	-	-
o ไร้ยุ่ง แพ้ท้อง รักษาโรคผิวหนัง	5(1.8)	-	-	-	-	-
o เพื่อเข้าสมาคม สุนัขงาน	-	42(16.1)	-	-	-	-
o ต้องการงานมากๆ	-	-	10(4.1)	40(72.7)	124(59.0)	-
o เห็นคนอื่นใช้ดีใช้ตาม	-	-	8(3.2)	3(5.4)	12(5.7)	-
o มีคนหามาให้ (เจ้าของไร่)	-	-	-	1(1.8)	1(0.5)	-
o บรรเทาอาการปวดเมื่อย	-	-	182(85.0)	-	10(4.7)	-
o แก้ปวดฟัน ปวดหัว, ปวด	-	-	59(23.7)	-	-	-
o ตามอย่างโฆษณา	-	-	-	-	1(0.5)	-
o ลองผสมกับสุรา	-	-	-	-	4(1.9)	-
o ไม่ตอบ	6(2.2)	10(3.8)	10(4.1)	1(1.8)	11(5.2)	-
รวมเฉพาะผู้ที่ใช้สารเสพติด	273(100.0)	281(100.0)	249(100.0)	55(100.0)	210(100.0)	9(100.0)

ผลจากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้ที่สูบบุหรี่ส่วนมากบอกว่าเมื่อสูบบุหรี่ครั้งแรกนั้น เพราะต้องการอยากทดลอง (ร้อยละ 80) แต่ก็มีจำนวนไม่น้อย (ร้อยละ 30) ที่ให้เหตุผลว่า ชักเพื่อนไม่ได้จำเป็นต้องสูบบุหรี่ นอกจากนั้นมีเหตุผลอื่นๆ ถึงแม้จะเป็นจำนวนน้อยแต่ก็น่าสนใจ เช่น สูบบุหรี่เพื่อไต่ขุ่นหรือสูบบุหรี่เพราะแพ้ท้อง บางรายบอกสูบบุหรี่เพราะเชื่อว่ารักษาโรคริดสีดวงได้

ส่วนผู้ที่ดื่มสุรา มีเหตุผลที่ตอบเป็นจำนวนมากว่าเป็นเพราะต้องการทดลอง ชักเพื่อนไม่ได้ และเหตุผลที่มากเป็นที่สามคือ เพื่อต้องการเข้าสมาคมสนุกสนาน แต่ก็มีผู้ที่ดื่มสุราบางคนบอกว่า ต้องการคลายความเครียดหรือดื่มเพราะมีปัญหาครอบครัว แต่เป็นจำนวนน้อยไม่ถึงร้อยละ 5 ของผู้ดื่มสุราทั้งหมด

เหตุผลของผู้ที่ใช้จ่ายแก้ปวด แสดงให้เห็นสรรพคุณของยาอย่างเห็นได้ชัด เพราะส่วนมากที่ใช้จ่ายแก้ปวดเพราะต้องการบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย (ร้อยละ 85.0) และต้องการลดอาการปวดฟัน ปวดหัว หรือลดอาการป่วยไข้ (ร้อยละ 24)

สำหรับชายชั้นหรือ "ยาม้า" จากการสำรวจพบว่า มีคนงานที่มาทำงานในไร่อ้อยใช้ชายชั้นหรือยาม้าทั้งสิ้น 65 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้ที่ยังใช้ยาม้าอย่างค่อเนื่องถึงปัจจุบัน 26 คน และเลิกใช้ไปแล้ว 29 คน ผู้ที่ใช้ส่วนมาก (ร้อยละ 73) มีความเชื่อว่าชายชั้นจะช่วยให้เขาทำงานได้มากขึ้น ซึ่งเป็นเหตุผลเช่นเดียวกับผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มชูกำลังส่วนมากตอบว่าต้องการทำงานมากๆ (ร้อยละ 59)

บรรดาคนงานที่มาทำงานในไร่อ้อย ล้วนแล้วแต่เข้ามาทำงานในหน้าที่ต่างๆ มีความยากลำบาก และต้องใช้พลังกำลังและความอดทนต่างกัน คนงานที่ทำหน้าที่ตัดอ้อยอาจจะทำงานเพียงวันละ 8 ชั่วโมง ตั้งแต่เช้า 8 โมง และเลิกประมาณ 4 โมงเย็นหรือ 5 โมงเย็น ส่วนพวกที่ขนอ้อยขึ้นรถอาจต้องใช้เวลาล่วงเลยไปกว่านั้น ถึงแม้จะเริ่มค้นช้ากว่าเพราะต้องรอให้พวกที่ตัด ตัดให้เสร็จ กลุ่มที่รับทำงานเหมายังมีความรีบเร่งมาก การทำงานของกลุ่มขึ้นอยู่กับความเร่งรีบทำให้เสร็จในพื้นที่หนึ่งๆ ถ้าสามารถทำได้เสร็จเร็วก็จะได้ปริมาณงานมาก พวกที่ทำงานประเภทนี้มักจะรีบทำให้เสร็จเพื่อได้ปริมาณงานมากและรายได้เพิ่ม ส่วนพวกที่ทำงานขนอ้อยขึ้นรถและขับรถบรรทุกอ้อยจะต้องทำงานประสานกัน คนขับรถจะต้องรู้ว่าตนเองจะต้องขนอ้อยไปเข้าคิวส่งให้โรงงานน้ำตาลเวลาไหน ฉะนั้นงานรับผิดชอบของคนขับรถจึงขึ้นอยู่กับคนอ้อยขึ้นใส่รถให้ทันเวลา ผู้ที่ทำหน้าที่ 2 หน้าที่นี้มีความเครียดอยู่ในการทำงาน ในการสัมภาษณ์และสังเกตการทำงาน คนงานตัดอ้อยจะบอกว่ามีคนงาน 2 กลุ่มที่ใช้ยาม้า คือกลุ่มที่ขนอ้อยขึ้นรถ และกลุ่มที่ทำหน้าที่ขับรถบรรทุกอ้อยไปส่งโรงงาน ซึ่งผลจากการสำรวจก็พบข้อมูลที่สนับสนุนข้อเท็จจริงดังกล่าว นั่นคือพบว่าคนงานที่ใช้สารเสพติดมากเกือบทุกชนิด คือกลุ่มคนงานที่ทำงานขนอ้อยขึ้นรถ คนงานที่ทำงานเหม่า และคนงานที่ทำหน้าที่ขับรถบรรทุก ดังตารางสรุปต่อไปนี้

สรุป การใช้สารเสพติดของพนักงานในไร่อ้อย จำแนกตามประเภทงานที่ทำในปี 2536

ประเภทงาน ที่ทำปี 2536	บุหรี		สุรา		ยาแก้ปวด		ยาขยัน		เครื่องดื่มชูกำลัง		อื่นๆ (กัญชา)	
	ไม่ใช้	ใช้	ไม่ใช้	ใช้	ไม่ใช้	ใช้	ไม่ใช้	ใช้	ไม่ใช้	ใช้	ไม่ใช้	ใช้
o ตัดอ้อย	57 (43.8)	73 (56.2)	67 (51.5)	63 (48.5)	53 (40.8)	77 (59.2)	117 (90.0)	13 (10.0)	86 (66.2)	44 (33.8)	128 (96.9)	4 (3.1)
o ขนอ้อย	9 (18.0)	41 (82.0)	5 (10.0)	45 (90.0)	27 (54.0)	23 (46.0)	40 (80.0)	10 (20.0)	19 (38.0)	31 (62.0)	50 (100.0)	-
o เหมา	13 (27.1)	35 (72.9)	14 (29.2)	34 (70.8)	18 (37.5)	30 (62.5)	39 (81.3)	9 (18.8)	16 (33.3)	32 (66.7)	47 (97.9)	1 (2.1)
o ปลุกอ้อย	- (100.0)	2 (100.0)	- (100.0)	2 (100.0)	2 (100.0)	- (100.0)	2 (100.0)	- (100.0)	- (100.0)	2 (100.0)	2 (100.0)	-
o ขับรถ บรรทุกอ้อย	7 (29.2)	17 (70.8)	5 (20.8)	19 (79.2)	7 (29.2)	17 (70.8)	17 (70.8)	7 (29.2)	2 (8.3)	22 (91.7)	24 (100.0)	-
o บำรุงรักษา	10 (50.0)	10 (50.0)	11 (55.0)	9 (45.0)	8 (40.0)	12 (60.0)	19 (95.0)	1 (5.0)	10 (50.0)	10 (50.0)	19 (95.0)	1 (5.0)
o ตัดและปลุก	4 (40.0)	6 (60.0)	6 (60.0)	4 (40.0)	4 (40.0)	6 (60.0)	9 (90.0)	1 (10.0)	8 (80.0)	2 (20.0)	10 (100.0)	-
o ไม่ระบุ	9 (100.0)	-	2 (66.7)	1 (33.3)	2 (66.7)	1 (33.3)	2 (66.7)	1 (33.3)	2 (66.7)	1 (33.3)	3 (100.0)	-

ข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นกลุ่มคนงานที่สูบบุหรี่เปรียบเทียบกับคนงานที่ไม่สูบบุหรี่ว่า สัดส่วนของคนที่ไม่สูบบุหรี่อยู่ในกลุ่มคนงานที่ทำหน้าที่ขนอ้อย (ร้อยละ 82) อยู่ในกลุ่มคนงานเหมา (ร้อยละ 73) และอยู่ในกลุ่มที่ทำหน้าที่ขับรถบรรทุกอ้อย (ร้อยละ 70) คนงานที่ดื่มสุราก็เช่นกัน สัดส่วนคนที่ดื่มมากอยู่ในกลุ่มที่ทำงานขนอ้อยขึ้นรถ (ร้อยละ 90) และอยู่ในกลุ่มคนงานที่ทำหน้าที่ขับรถบรรทุกอ้อย (ร้อยละ 79) และสำหรับคนที่ใช้ยาแก้ปวดกลุ่มที่ใช้มากคือกลุ่มที่ขับรถบรรทุกอ้อย ส่วนคนงานที่ใช้ยาขยันหรือ "ยาม้า" ถึงแม้จะมีจำนวนน้อยแต่คนงานที่ใช้ยาม้าจะอยู่ในกลุ่มคนขับรถบรรทุกเป็นสัดส่วนมากที่สุด และไม่ต้องสงสัยเลยกรณีของผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มชูกำลัง สัดส่วนมากที่สุดของคนที่ไม่ดื่มอยู่ในกลุ่มของงานที่ขับรถบรรทุก (ร้อยละ 92)

ฉะนั้นข้อมูลจากการสำรวจครั้งนี้จึงสามารถแสดงให้เห็นว่า ในสภาวะการทำงานที่เคร่งเครียดและบีบบังคับด้วยลักษณะการทำงาน การใช้ยาเสพติดจึงเป็นทางเลือกของคนที่ต้องทำหน้าที่อยู่ตรงนั้น และในงานกิจการไร่อ้อยกลุ่มที่เข้ามามีส่วนอย่างมากต่อการใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ ก็คือกลุ่มคนที่ทำงานขนอ้อยขึ้นรถ กลุ่มที่รับเร่งทำงานเหมาและกลุ่มที่ทำหน้าที่ขับรถบรรทุกอ้อย

4.1.1 แรงงานไร้อ้อยที่ยังคงใช้สารเสพติด

กลุ่มคนงานเหล่านี้ถึงแม้จะรู้ว่าการใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ มีอันตรายต่อสุขภาพ แต่ยังมีคนงานจำนวนมากที่ยังคงใช้สารเสพติดอย่างต่อเนื่องด้วยเหตุผลต่างๆ บางคนใช้จนรู้สึกว่าการเลิกไม่ได้ หรือเรียกว่า "ติด" บางคนเห็นว่าการใช้สารเสพติดนั้นมีประโยชน์ต่อการทำงาน บางคนเห็นว่าสารเสพติดบางชนิดมีประโยชน์ ในการสร้างสัมพันธ์เพื่อการสมาคม ดังตารางที่ 4-7 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4-7 เหตุผลของกลุ่มคนทำงานในไร้อ้อยที่ยังใช้สารเสพติดอยู่ในปัจจุบัน

เหตุผลที่ยังใช้สารเสพติด	บุหรี	สุรา	ยาแก้ปวด	ยาชยัน	เครื่องเค็ม ชูกำลัง	อื่นๆ
o เกษชิน, ดิดยา	109(87.9)	42(17.9)	3(1.3)	1(3.8)	3(1.7)	1(50.0)
o สบายสมองแจ่มใส	11(4.4)	-	-	-	-	-
o หายเครียด, หายหงุดหงิด	52(20.9)	-	-	-	-	-
o จำเป็นต้องเข้าสังคม, สนุกสนาน	5(2.0)	118(50.2)	-	-	-	-
o ใจสบาย,กินอาหารได้หายเหนื่อย	-	55(23.4)	-	-	-	-
o เพราะทำงานหนัก	-	2(0.8)	-	-	-	-
o บรรเทาอาการป่วยไข้, ปวดหัว ปวดฟัน	-	-	54(23.8)	-	-	-
o แก้ปวดเมื่อยตามร่างกาย	-	-	140(61.7)	-	-	-
o ช่วยให้ทำงานได้	-	-	14(6.2)	-	-	-
o มีกำลังหายง่วง, แก้ง่วง	-	-	-	11(42.3)	21(11.9)	-
o ต้องการทำงานช่วงเวลา	-	-	-	10(38.5)	-	-
o ทำงานมากๆ ไม่เหนื่อยง่าย	-	-	-	-	119(67.2)	-
o ผสมกับสุรา	-	-	-	4(2.2)	-	-
o ไม่ระบุเหตุผล	12(4.8)	18(8.1)	16(7.0)	4(15.4)	30(16.9)	1(50.0)
รวมเฉพาะคนที่ยังใช้	249(100.0)	235(100.0)	227(100.0)	26(100.0)	177(100.0)	2(100.0)

ตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าบุหรีนั้นเป็นสารเสพติดที่กลุ่มคนงานไร้อ้อยยังง้อใช้อยู่มากที่สุด และผู้ที่ใช้บอกเหตุผลว่า "ติดบุหรี" ส่วนกลุ่มที่เหลือให้เหตุผลที่ยังใช้อยู่เพราะเมื่อสูบแล้วทำให้หายเครียด หายหงุดหงิด และอีกกลุ่มบอกว่าสูบแล้วทำให้สมองแจ่มใส ซึ่งคน 2 กลุ่มหลังนี้ยังใช้อยู่เพราะเห็นประโยชน์ของการสูบบุหรีว่ามีสรรพคุณในการทำให้สมองแจ่มใสหายเครียด ฉะนั้นในช่วงการทำงานที่ต้องรีบเร่งเมื่อเกิดความเครียดการได้สูบบุหรีจะช่วยให้คนงานเหล่านั้นมีความรู้สึกดีขึ้น

สำหรับผู้ที่ดื่มสุราในจำนวนนี้ครึ่งหนึ่งของผู้ที่ยังคงดื่มสุราทั้งหมดทำให้เหตุผลว่าที่ยังดื่มสุราอยู่ เพราะต้องการสนุกสนาน มีเพื่อนหรือเพื่อสมาคม กลุ่มที่สองเห็นประโยชน์ของสุราว่าดื่มแล้วทำให้รับประทานอาหารได้ ใจสบายและหายเหนื่อย กลุ่มที่สามเป็นอันดับสามบอกว่าที่ยังดื่มอยู่เพราะติดสุราแล้วเป็นความเคยชินที่จะต้องดื่ม

กรณีของการใช้ยาแก้ปวดในกลุ่มคนงานในไร่อ้อย เหตุผลของผู้ที่ยังคงใช้ยานี้อยู่ทั้งหมดเป็นเหตุผลที่มาจากสรรพคุณของยาที่ทำให้เกิดบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกายหรือบรรเทาอาการป่วยไข้ปวดหัวปวดฟัน ฉะนั้นยาแก้ปวดที่พบจากการสำรวจว่ามีการใช้มากคือ ยาทัมใจ ปวดหาย พารา (พาราเซตามอล) ทิฟฟี เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผลการสำรวจรายงานว่าช่วยบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกายเมื่อต้องทำงานหนัก และรองลงมาคือ บรรเทาอาการป่วยไข้ ปวดหัว ปวดฟัน

สำหรับผู้ที่ใช้ยาขยัน 26 รายที่ยังคงใช้อยู่ถึงแม้จะรู้ว่ามียันตราย ในจำนวนนี้ 11 ราย บอกว่ายังใช้อยู่เพราะยาขยันทำให้หายง่วงมีกำลังทำงานได้นาน อีก 10 ราย บอกว่าต้องการทำงานล่วงเวลา จึงจำเป็นต้องกินยาประเภทนี้

ความเชื่อดังกล่าวได้รับการยืนยันจากคำบอกเล่าเมื่อนักวิจัยผู้ช่วยไปสังเกตการทำงานในช่วงตัดอ้อย คนงานรายหนึ่งที่ใช้ยาขยันเล่าว่าตั้งแต่เริ่มใช้มายังไม่ปรากฏอาการเหม่อลอย หงุดหงิด หรือหวาดกลัวสิ่งต่างๆ หรือมีอาการหลับในอย่างที่เป็นข่าวกันเพราะคิดว่าตนเองใช้ในปริมาณน้อย คนงานเล่าต่อว่าเมื่อกินยาเข้าไปแล้วประมาณ 15 นาที หรือขนอน้อยขึ้นรถได้ประมาณ 10 กว่ามัด จิตใจเริ่ม "สู้งาน" จะรู้สึกขยันและขานี้ถ้ากินก่อนอาหารจะดีเพราะทำให้ทานอาหารได้มาก กินวันละ 1/4 เม็ด หรือเรียกด้วยภาษาคนใช้ยาว่า "1 ขา" นั้นสามารถทำงานหนักๆ ได้ติดต่อกันถึง 12 ชั่วโมง ยาขยันหรือยามีที่เรียกเป็นภาษาที่เข้าใจกันได้นั้น ในกลุ่มคนงานไร่อ้อยมีชื่ออื่นที่เรียกแตกต่างกันออกไป บางคนเรียก "ยาอี" บางคนเรียก "ยาห่าน" คนงานไร่อ้อยกลุ่มที่ใช้ยามานี้บางคนไม่แน่ใจในผลที่จะเกิดกับสุขภาพตนเองในเวลาข้างหน้าได้ตามนักวิจัยผู้ช่วยที่เข้าไปสัมภาษณ์ว่าตนเองใช้ยาปริมาณเท่านี้ทุกวันติดต่อกันเป็นเวลา 3 เดือนแล้วจะมีผลอันตรายต่อร่างกายอย่างไร และเป็นมากขนาดไหน เขาไม่รู้ว่าจะไปหาความรู้เรื่องนี้ได้จากที่ไหน กลุ่มผู้ใช้ยามักกลุ่มนี้ยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมอีกว่า การใช้ยาม้าต้องใช้ให้ถูกเบอร์ ถ้าใช้ไม่ถูกเบอร์หรือถูกรุ่นกับตัวเอง ยาม้าก็จะมีผลกระตุ้นให้แก่ผู้ใช้ บางครั้งอาจจะทำให้ผู้ใช้ช็อกนอนด้วย ภาษาที่เรียกว่า "ขนาด" "รุ่น" หรือ "เบอร์" ต่างๆ จะไม่มีบอกที่เม็ดยา ถ้าใช้ถูกรุ่นหรือถูกเบอร์ครั้งต่อไปก็บอกคนขายว่าเอาแบบเดิมหรือถ้าไม่ถูกก็บอกคนขายว่าไม่เอาแบบเดิม คนขายก็จะไปหารุ่นใหม่มาให้ ราคาซื้อขายกันเริ่มตั้งแต่ 50-70 บาทต่อเม็ด โดยทั่วไปการซื้อขายถ้าใครเป็นขาประจำหรือคนรู้จักกันก็จะซื้อได้ในราคาถูกกว่าคนที่ไปเป็นลูกค้ารายใหม่ ซึ่งราคาอาจถึงเม็ดละ 70 บาท และราคานี้จะสูงค่าได้ก็มีสาเหตุจากการที่ตำรวจกวัดจับกวาดล้างมากราคาก็จะสูงขึ้น การซื้อขายต้องให้คนรู้จักไปซื้อ สำหรับผู้ให้สัมภาษณ์เองบอกว่ายาม้าที่ตนใช้อยู่นั้น "เจ้าของไร่" เป็นคนซื้อมาขายให้ หรืออาจหาซื้อได้จากรถที่วิ่งขายกับข้าวระหว่างหมู่บ้านนั่นเองที่เป็นคนนำมาขาย คนขับรถบรรทุกอ้อยเล่าว่าช่วงเปิดหีบนี้ เวลา 24.00 น.-1.00 น. บริเวณสี่แยกไปกาญจนบุรี

มีการซื้อขายกันอย่างสะดวก ถึงแม้ราคาซื้อขายในช่วงที่มีการตัดอ้อยค่อนข้างแพง ตัวอย่างยาที่นักวิจัยผู้ช่วยขอให้คนงานหามาให้นั้น จึงมีลักษณะการห่อที่มั่นคงเข้าใจว่าเพื่อรักษาคุณภาพและไม่ให้เม็ดยาแตก ก็อขายจะถูกแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ส่วนหนึ่งๆ หรือ "ขา" จะถูกบรรจุอยู่ในหลอดคาเฟพลาสติกที่ตัดสั้นพอดีกับขนาดเนื้อยาและใช้ความร้อนให้พลาสติกปิดหัวท้าย ทั้งนี้เพื่อสะดวกสำหรับคนงานที่กินยาวันละ 1 ขา

ผู้ที่ใช้อย่างนี้มีความเชื่อว่าถ้าต้องการลดฤทธิ์ยา ก็จะดื่มเหล้าแบบไม่ผสมอะไรหรือถ้าเหนื่อยมากๆ ก็อาบน้ำแล้วนอนเลย แรงงานกลุ่มนี้พูดเหมือนกันว่า จริงๆ แล้วไม่อยากจะใช้แต่เป็นเพราะไม่มีแรงงานมาช่วยเนื่องจากปีนี้เป็นปีที่มีปัญหาขาดแรงงานมาก เมื่อตนเองต้องทำงานหนักจึงจำเป็นต้องใช้ หรือถ้าต้องรอแรงงานจากไร่อื่นที่ตัดเสร็จก่อน ถึงเวลานั้นจะไม่มีใครอยากทำงานแล้วเพราะเหน็ดเหนื่อยและถ้าปล่อยอ้อยให้อยู่ในไร่นานเกินไป ก็เสี่ยงกับการที่เกิดไฟไหม้เนื่องจากความร้อนตามฤดูกาลและความแห้งของไร่อีกเช่นกัน

เครื่องดื่มชูกำลัง เป็นอีกชนิดหนึ่งที่ผู้ดื่มส่วนมากบอกว่าเมื่อดื่มแล้วทำให้หายเหนื่อยหรือไม่เหนื่อยง่าย ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งบอกว่าเมื่อดื่มแล้วมีกำลังมากขึ้นหายง่วงหรือดื่มแก้ง่วง เป็นต้น

คนงานที่ใช้กัญชา 2 คนและยังไม่เลิกสูบจนถึงปัจจุบันคนหนึ่งบอกว่าเลิกไม่ได้เพราะติดแล้ว ส่วนอีกคนไม่ยอมให้เหตุผล

4.1.2 แรงงานไร่อ้อยที่เลิกใช้สารเสพติด

อย่างไรก็ตามมีคนงานทำงานไร่อ้อยจำนวนหนึ่งที่เลิกใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ ที่กล่าวถึงมาแล้ว โดยเด็ดขาด ซึ่งเหตุผลที่เลิกใช้สารเสพติดแสดงไว้ในตารางที่ 4-8 กลุ่มที่เลิกสูบบุหรี่และเลิกดื่มสุรานั้นส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า สารเสพติดทั้ง 2 ชนิดนี้ให้ผลเสียต่อสุขภาพ ก่อระบบประสาท และหัวใจทำให้ต้องเลิก สำหรับกลุ่มที่เลิกใช้ยาแก้ปวดนั้น 6 คนใน 22 คนที่บอกเลิกเพราะว่าไม่ได้ทำงานหนักแล้วในปัจจุบันจึงเลิกใช้ ส่วนคนอื่นที่เลิกให้เหตุผลต่างๆ กันว่ากินแล้วนอนไม่หลับบ้าง กลัวจะติดยาบ้าง และบ้างก็บอกว่าไม่ได้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับร่างกายจึงเลิก

ที่น่าสนใจคือในกลุ่มแรงงาน 29 คนที่เลิกใช้ยาฆ่าหรือยาชยันนั้น 9 คน ตอบว่ายาฆ่าไม่ใช่สิ่งจำเป็นต่อร่างกายจึงเลิกและอีก 3 คน ให้เหตุผลว่าปัจจุบันไม่ได้ทำงานหนักแล้ว และอีก 8 คน น่าจะเป็นกลุ่มที่ยังต้องการใช้อยู่แต่เหตุผลที่ต้องเลิกแตกต่างกันคือบอกว่ายาฆ่ามีราคาแพงไม่มีเงินซื้อ (5 คน) และยาฆ่าหาซื้อไม่ได้จึงต้องเลิก (3 คน) และอีก 4 คน ตอบว่าต้องเลิกเพราะร่างกายอ่อนเพลีย และอีก 2 คน ต้องการเลิกเพราะกลัวจะติดยาเนื่องจากรู้ถึงอันตรายของการใช้ยาเป็นเวลานานๆ

ตารางที่ 4-8 เหตุผลของกลุ่มคนทำงานในไร่อ้อยที่เลิกใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ

เหตุผลที่เลิกใช้สารเสพติด	บุหรี่	สุรา	ยาแก้ปวด	ยาชยัน	เครื่องดื่ม ชูกำลัง	อื่นๆ
o ป่วยเป็นโรคหัวใจ, เจ็บคอ ไอ	2 (8.3)	-	-	-	-	-
o ประหยัดค่าใช้จ่าย	4(16.7)	1(4.0)	-	-	-	-
o เป็นผลเสียต่อสุขภาพ กคประสาทและหัวใจ	17(70.8)	13(52.0)	-	-	8(24.2)	-
o ต้องการเลิก	-	8(32.0)	-	-	-	-
o กินแล้วนอนไม่หลับ	-	-	4(16.2)	-	-	-
o ปัจจุบันไม่ได้ทำงานหนักแล้ว	-	-	8(27.3)	3(10.3)	4(12.1)	-
o กลัวติด, ทรานถึงอันตราย	-	-	3(13.6)	2(6.8)	4(12.1)	8(85.7)
o ไม่ใช่สิ่งจำเป็นต่อร่างกาย	-	-	4(16.2)	9(31.0)	-	-
o ราคาแพงไม่มีเงินซื้อ	-	-	-	5(17.2)	12(36.4)	-
o ร่างกายอ่อนเพลีย	-	-	-	4(13.8)	-	-
o หาซื้อไม่ได้	-	-	-	3(10.3)	-	1(14.3)
o ย้ายที่ทำงาน	-	-	-	1(3.4)	-	-
o ไม่ตอบ	1(4.1)	3(12.0)	5(22.7)	2(6.8)	5(15.1)	-
รวมเฉพาะคนที่เลิกใช้	24(100.0)	25(100.0)	22(100.0)	29(100.0)	33(100.0)	7(100.0)

4.2 พฤติกรรมการใช้สารเสพติดของแรงงานในไร่อ้อยที่เป็นตัวอย่าง

การรับคนงานมาทำงานในไร่อ้อย ในระหว่างที่มีการเปิดหีบอ้อยช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2537 ถึงเดือนเมษายน 2538 นี้ นับเป็นปีที่มิมีปัญหาขาดแรงงานมากที่สุดตามคำบอกเล่าของเจ้าของไร่หรือผู้ที่มิโควค้าส่งอ้อยเข้าโรงงาน ฉะนั้นการแข่งชิงคนงานในรูปของการให้บริการสวัสดิการ และความสะอาดสบายที่ดีกว่าเจ้าของไร่รายอื่นๆ ถูกนำมาใช้เพื่อดึงเอาคนงานเข้ามาทำงานในไร่ของตนให้ได้มากที่สุด ถึงแม้ระบบการ "ตกเขี้ยว" หรือการให้เงินล่วงหน้าแก่แรงงานเป็นการมัดจำว่าจะต้องมาทำงานให้จะเป็นกลไกที่เจ้าของไร่ใช้สำหรับการได้แรงงานมาทำงานในช่วงเวลาตัดอ้อยก็ตาม แต่ปัญหาการแข่งกันแข่งชิงแรงงานไม่มีอะไรรับประกันว่าคนงานเหล่านั้นจะมาทำงานให้ ถ้ามีเจ้าของไร่รายอื่นให้เงินล่วงหน้ามากกว่า พร้อมทั้งสวัสดิการดีกว่า คนงานเหล่านั้นจะรับเงินของเจ้าของไร่รายใหม่ แล้วนำเงินนั้นไปใช้คืนให้แก่เจ้าของรายแรก เพื่อปลดหนี้ และเพื่อจะได้มาทำงานกับเจ้าของไร่อ้อยรายใหม่นั้น เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยๆ ฉะนั้น การแข่งชิงแรงงานกัน จึงมีเงื่อนไขหลายข้อที่เจ้าของไร่จะต้องเสนอเข้ามาสู้กัน ได้แก่

1. การให้เงินล่วงหน้าเป็นจำนวนสูงกว่ารายอื่น
2. การให้สวัสดิการในเรื่องที่อยู่อาศัยพร้อมด้วยน้ำและไฟฟ้าขณะที่มาทำงาน

3. ความใจกว้างไม่รู้จักขี้นของเจ้าของไร่
4. ความเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุข หาน้ำมาบริการและหาสิ่งจำเป็นมาให้ ตลอดจนการให้การรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย เป็นต้น

การแข่งขันในเรื่องต่างๆ เหล่านี้ รวมไปถึงการหาซื้อสิ่งของที่คนงานต้องการมาบริการให้ เช่น บุหรี่ เครื่องดื่มชูกำลัง หรืออาหารที่คนงานชอบ หรือแม้แต่ยาขยัน หรือยาฆ่า ซึ่งจากการสัมภาษณ์ของนักวิจัยผู้ช่วยในช่วงเวลาทำงานของคนงานไร่อ้อยกลุ่มหนึ่งที่ทำงาน "ขึ้นอ้อย" เล่าว่า ยามที่ตนได้มานั้น เจ้าของไร่เป็นผู้ไปซื้อมาให้ ซึ่งเป็นการฝากชื่อของคนงานเอง

ปัญหาแรงงานไม่พอเพื่อจะตัดอ้อยส่งโรงงานให้ทันเวลาและต้องรีบตัดเพื่อไม่ให้ต้นอ้อยแห้งเกินไปซึ่งอาจทำให้เกิดไฟไหม้ขึ้นได้นั้น เหล่านี้เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อย ทำให้คนงานต้องเร่งทำงาน คนหนึ่งเคยทำงานวันละ 8 ชั่วโมงก็ต้องทำให้มากขึ้นเป็น 10-12 ชั่วโมงต่อวัน เมื่อต้องการทำงานมากขึ้นการใช้สารเสพติดจึงเป็นทางออกทางหนึ่ง ผลจากการสำรวจการใช้สารเสพติด โดยเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สารเสพติดในช่วงเวลาปกติ (ก่อนมาทำงานตัดอ้อย) กับช่วงเวลาระหว่างทำงานในไร่อ้อยของปีที่ผ่านมา ปรากฏว่ามีจำนวนคนงานที่ใช้สารเสพติดลดลงเกือบทุกชนิดในช่วงเวลาที่มาทำงานในไร่อ้อย นอกจาก คนที่ใช้ยาฆ่า หรือยาขยัน ที่มีคนใช้เพิ่มขึ้นในช่วงมาทำงานในไร่อ้อย ดังตารางที่ 4-9

ตารางที่ 4-9 จำนวนคนงานที่ใช้สารเสพติดในช่วงเวลาต่างๆ

ช่วงเวลาที่ใช้สารเสพติด	ประเภทสารเสพติด				
	บุหรี่	สุรา	ยาแก้ปวด	ยาขยัน	เครื่องดื่มชูกำลัง
o ใช้เฉพาะเวลาปกติ* (หยุดใช้เมื่อมาตัดอ้อย)	-	109(41.2)	45(18.1)	7(12.7)	53(25.2)
o ใช้เฉพาะเวลาตัดอ้อย* (หยุดใช้เมื่อเวลาปกติ)	-	5(1.0)	25(10.0)	13(23.6)	27(12.8)
o ใช้ทั้ง 2 ช่วงเวลา	263(98.3)	132(50.6)	171(68.7)	24(43.6)	117(55.7)
o ไม่มีข้อมูลว่าใช้ช่วงเวลาใด	10(3.7)	15(5.7)	8(3.2)	11(20.0)	13(8.2)
รวมเฉพาะผู้ที่ใช้สารเสพติด	273(100.0)	261(100.0)	240(100.0)	55(100.0)	210(100.0)

หมายเหตุ : เวลาปกติ หมายถึง ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง พฤศจิกายน
เวลาตัดอ้อย หมายถึง ระหว่างเดือนธันวาคม ถึง เมษายน

จากการสำรวจพบว่า ในการใช้สารเสพติดของแรงงานในไร่อ้อยนั้น ปรากฏว่าคนงานส่วนมากใช้สารเสพติดหลายชนิด โดยเฉพาะสารเสพติดชนิดที่ผู้ใช้แรงงานส่วนมากนิยมใช้ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มของสารเสพติดโดยเรียงตามลำดับความนิยมดังต่อไปนี้

กลุ่มสารเสพติด	จำนวนผู้ใช้ (คน) N = 398
o บุหรี่-สุรา-ยาแก้ปวด-เครื่องดื่มชูกำลัง	56 (14.1)
o ยาแก้ปวด	54 (13.5)
o บุหรี่-สุรา-เครื่องดื่มชูกำลัง	45 (11.3)
o บุหรี่-สุรา	44 (11.0)
o บุหรี่-สุรา-ยาแก้ปวด	40 (10.0)
o ยาแก้ปวด-เครื่องดื่มชูกำลัง	28 (6.5)
o บุหรี่-สุรา-ยาแก้ปวด-ชาฆ่า-เครื่องดื่มชูกำลัง	20 (5.0)
o เครื่องดื่มชูกำลัง	12 (3.0)
o บุหรี่	11 (2.7)
o สุรา-ยาแก้ปวด-เครื่องดื่มชูกำลัง	10 (2.5)
กลุ่มที่ใช้สารเสพติดหลายชนิดซึ่งมีผู้ใช้กลุ่มละไม่เกิน 10 คน มีทั้งสิ้น 21 กลุ่ม	
o ใช้ทุกชนิด : บุหรี่-สุรา-ยาแก้ปวด-ชาฆ่า-เครื่องดื่มชูกำลัง-กัญชา	2 (0.5)

บุหรี่ ในการสำรวจผู้ที่สูบบุหรี่ เป็นที่น่าเสียดายด้วยคำถามมิได้แบ่งช่วงการใช้สารในยามปกติ และในยามที่มาทำงานในไร่อ้อยเหมือนสารเสพติดชนิดอื่น จึงไม่สามารถเปรียบเทียบให้เห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงการใช้หรือไม่

บุหรินับว่าเป็นสารเสพติดชนิดที่คนมาทำงานในไร่อ้อยใช้มากที่สุด แต่ผู้ที่สูบบุหรี่ส่วนมากเป็นคนงานชาย จากการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของคนงานเหล่านี้ พบว่าทั้งคนงานชายและคนงานหญิงส่วนมากสูบบุหรี่ทุกวัน คนงานชายจะสูบลวันละกว่า 10 มวนขึ้นไป แต่ถ้าเป็นคนงานหญิงที่สูบบุหรี่ส่วนมากสูบลเพียงวันละ 1-2 มวน และในการสำรวจยังพบอีกว่าในกลุ่มคนงานที่สูบบุหรี่ทุกวันนั้น ส่วนมากสูบบุหรี่เป็นจำนวนกว่าวันละ 10 มวน ส่วนกลุ่มที่ไม่ได้สูบลทุกวันก็จะสูบลเพียง 1-2 มวนต่อวันเท่านั้น จากจำนวน 283 คนที่สูบบุหรี่ มีคนงานที่จัดว่าเป็นคนที่สูบลบุหรี่จัดอยู่ถึง 92 คน หรือประมาณ 1 ใน 3 ของคนงานที่สูบลบุหรี่ (ตารางที่ 4-10, ตารางที่ 4-11 และ ตารางที่ 4-12)

การสูบลบุหรี่ของคนงานเหล่านี้ไม่สูบลเป็นเวลาใดเวลาหนึ่งประจำ คนงาน 2 ใน 3 สูบลบุหรี่เมื่อต้องการสูบล และที่พบอีกกลุ่มที่มีจำนวนมากรองลงมา จะเป็นกลุ่มที่สูบลบุหรี่หลังจากรับประทานอาหารแล้ว (ตารางที่ 4-13 และตารางที่ 4-14) ฉะนั้นพฤติกรรมการสูบลบุหรี่ของคนงานที่มาทำงานในไร่อ้อยเหล่านี้ เป็นพฤติกรรมที่พบเห็นอยู่ทั่วไปในกลุ่มคนที่ทำงานใช้แรงงาน คือสูบลบุหรี่เป็นจำนวนมากในแต่ละวัน และ

การสูบไม่มีเวลาแน่นอนนี่ก็อยากสูบก็จะสูบไม่สามารถบอกได้ว่าทำไมจึงต้องสูบ ปล่อยให้อารมณ์ความรู้สึกเป็นตัวกำหนด และกลุ่มคนงานเหล่านี้ ร้อยละ 96 ตอบว่าสูบแค่บุหรี่เฉยๆ ไม่มีการใช้ยาคุม หรือไอระเหยதாக่อนสูบแต่อย่างใด และบุหรี่ก็เป็นสิ่งที่คนสูบสามารถหาซื้อมาสูดเองได้เป็นส่วนใหญ่ (ตารางที่ 4-15 และ ตารางที่ 4-16)

ตารางที่ 4-10 พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของพนักงานทำงานในไร่ฮ้อย จำแนกตามเพศชายและหญิง

ความถี่ในการสูบ	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
สูบทุกวัน	205(82.3)	9(64.3)	214(81.4)
สูบบางวัน	42(18.0)	5(35.7)	47(17.9)
ไม่สูบ	2(0.8)	-	2(0.8)
เฉพาะผู้ที่สูบ	249(100.0)	14(100.0)	263(100.0)

ตารางที่ 4-11 พฤติกรรมการสูบบุหรี่ที่เกี่ยวกับปริมาณบุหรี่ที่สูบต่อวัน จำแนกตามเพศชายและหญิง

ปริมาณที่สูบต่อวัน	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
1-2 มวน	34(13.6)	9(64.3)	39(14.8)
3-4 มวน	57(22.0)	5(35.7)	61(23.2)
5-10 มวน	59(23.7)	-	61(23.2)
10 มวนขึ้นไป	97(38.9)	3(21.4)	100(38.0)
ไม่สูบ	2(0.8)	-	2(0.8)
เฉพาะผู้ที่สูบ	249(100.0)	14(100.0)	263(100.0)

ตารางที่ 4-12 พฤติกรรมในการสูบบุหรี่ จำแนกตามความถี่ และปริมาณบุหรี่ที่สูบ/วัน

ปริมาณที่สูบต่อวัน	ความถี่ในการสูบ			
	สูบทุกวัน	สูบบางวัน	ไม่ตอบ	รวม
1-2 มวน	14(8.5)	25(53.2)	-	39(14.8)
3-4 มวน	53(24.8)	8(17.0)	-	61(23.2)
5-10 มวน	55(25.7)	5(10.8)	1(50.0)	61(23.2)
10 มวนขึ้นไป	92(43.0)	8(17.0)	-	100(38.0)
ไม่ตอบ	-	1(2.1)	1(50.0)	2(0.8)
รวมเฉพาะผู้สูบ	214(100.0)	47(100.0)	2(100.0)	263(100.0)

ตารางที่ 4-13 พฤติกรรมในการสูบบุหรี่ที่เกี่ยวกับช่วงเวลาการสูบบุหรี่ จำแนกตามเพศชายและหญิง

ช่วงเวลาการสูบบุหรี่	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
ขึ้นอยู่กับความต้องการ	165(88.2)	10(71.4)	175(88.5)
ตื่นนอน	5(2.0)	-	5(1.8)
ก่อนอาหาร	4(1.6)	-	4(1.5)
หลังอาหาร	37(14.8)	4(28.8)	41(15.8)
หลังการทำงาน	11(4.4)	-	11(4.2)
ก่อนทำงาน	1(0.4)	-	1(0.4)
ก่อนนอน	2(0.8)	-	2(0.8)
ไม่ระบุ	24(9.6)	-	24(9.1)
รวมเฉพาะผู้สูบ	249(100.0)	14(100.0)	263(100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4-14 พฤติกรรมในการสูบบุหรี่ จำแนกตามความถี่และช่วงเวลาการสูบบุหรี่

ช่วงเวลาการสูบบุหรี่	ความถี่ในการสูบบุหรี่			
	สูบบุหรี่ทุกวัน	สูบบุหรี่บางวัน	ไม่สูบบุหรี่	รวม
ขึ้นอยู่กับความต้องการ	142(66.4)	33(70.2)	-	175(66.5)
ตื่นนอน	3(2.3)	-	-	5(1.9)
ก่อนอาหาร	4(1.9)	-	-	4(1.5)
หลังอาหาร	32(15.0)	9(19.1)	-	41(15.8)
หลังการทำงาน	9(4.2)	2(4.3)	-	11(4.2)
ก่อนทำงาน	1(0.5)	-	-	1(0.4)
ก่อนนอน	1(0.5)	1(2.1)	-	2(0.8)
ไม่ระบุ	20(9.3)	2(4.3)	2(100.0)	24(9.1)
รวมเฉพาะผู้สูบบุหรี่	214(100.0)	47(100.0)	2(100.0)	263(100.0)

ตารางที่ 4-15 พฤติกรรมในการสูบบุหรี่ที่เกี่ยวกับวิธีการสูบบุหรี่ จำแนกตามเพศชายและหญิง

วิธีการสูบบุหรี่	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
สูบบุหรี่เฉยๆ	245(98.4)	14(100.0)	259(98.5)
ทาบตามท่อน้ำบุหรี่	1(0.4)	-	1(0.4)
ผสมยาเส้นเอง	1(0.4)	-	1(0.4)
ไม่ระบุ	2(0.8)	-	2(0.8)
รวมเฉพาะผู้สูบบุหรี่	249(100.0)	14(100.0)	263(100.0)

ตารางที่ 4-16 พฤติกรรมในการสูบบุหรี่ที่เกี่ยวกับการได้บุหรี่ยาสูบ จำแนกตามเพศชายและหญิง

แหล่งที่มา	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
ซื้อสูบบุหรี่เอง	238(95.6)	12(85.7)	250(95.0)
มีคนนำมาขาย	3(1.2)	-	3(1.1)
มีคนให้	5(2.0)	1(7.1)	6(1.1)
ปลูกยาสูบและทำเอง	1(0.4)	1(7.1)	2(0.8)
ไม่ตอบ	2(0.8)	-	-
รวมเฉพาะผู้สูบบุหรี่	249(100.0)	14(100.0)	263(100.0)

สุรา สุราเป็นสารเสพติดที่คนงานในไร่อ้อยบริโภคมากเป็นอันดับที่สองรองจากบุหรี่ และสุราที่เป็นที่นิยมดื่มในหมู่คนงาน คือ "สุราขาว" (40 ดีกรี) พบว่าเกือบร้อยละ 80 ของคนที่ดื่มสุรา ที่มาทำงานในไร่อ้อยดื่มสุราขาว

ในการสัมภาษณ์ข้อมูลช่วงเวลาก่อนเข้ามาทำงานตัดอ้อยและช่วงเวลาที่ทำงานในไร่อ้อยถึงพฤติกรรมการบริโภคสุราเป็นที่น่าสังเกตอย่างยิ่งว่า กลุ่มคนงานที่ดื่มสุรานี้เกือบครึ่งหนึ่ง หยุดดื่มสุราในช่วงเวลา 5 เดือน ที่มาทำงานในไร่อ้อย การหยุดดื่มสุราในขณะที่มาทำงานในไร่อ้อยยังไม่มีคำตอบที่ชัดเจนนอกจากสันนิษฐานว่า น่าจะมาจากผลของสุราที่มีต่อร่างกาย มีรายงานเรื่อง "แนวทางบำบัดรักษาผู้ติดสุรา" ของโรงพยาบาลนิติจิตเวช เรียบเรียงโดย นายแพทย์ จินดา ไสมนัส กล่าวถึงผลของสุราต่อสุขภาพว่า การดื่มสุราที่มีผลต่อร่างกาย 2 แบบ คือแบบเฉียบพลัน และแบบเรื้อรัง ลักษณะผลแบบเฉียบพลัน (acute) นั้นจะมีอาการที่เกิดขึ้นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดจำนวนเท่าไร เช่น ถ้ามีแอลกอฮอล์ในเลือด 50-150 mg/dl จะเกิดอาการเสียการควบคุมระบบกล้ามเนื้อ ระยะการตัดสินใจช้าลง สมรรถภาพการมองเห็นลดลง และถ้ามีแอลกอฮอล์ 150-300 mg/dl จะมีอาการสมรรถภาพการมองเห็นช้าลง ไม่ตอบสนองต่อสิ่งต่างๆ และพูดไม่ชัด ยังมีแอลกอฮอล์ในเลือดมากขึ้นเท่าไรยิ่งทำให้เสียการควบคุมระบบกล้ามเนื้อมากขึ้นเท่านั้น และนี่เองคือสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งในงานตัดอ้อยถ้าคนงานดื่มสุราในระหว่างที่มาทำงานเป็นไปได้อาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุไม่ใช้เฉพาะคนที่ขับรถบรรทุก แต่ในงานตัดอ้อยอาจเกิดการพลาดพลั้งในการใช้เครื่องมือตัดอ้อยหรืออื่นๆ จนเกิดอันตรายได้เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4-17 พฤติกรรมการดื่มสุราในช่วงเวลาปกติและเวลาดัดอ้อย จำแนกตามความถี่ในการดื่ม

ความถี่ในการดื่ม	ช่วงเวลาทำงาน	
	เวลาปกติ (พฤษภาคม-พฤศจิกายน)	เวลาดัดอ้อย (ธันวาคม-เมษายน)
ดื่มทุกวัน	18 (6.1)	22 (8.4)
ดื่มบางวัน	224 (85.8)	114 (43.7)
ไม่ระบุ	1 (0.4)	1 (0.4)
ไม่ดื่ม	20 (7.7)	124 (47.5)
รวมเฉพาะผู้ดื่ม	261 (100.0)	261 (100.0)

พฤติกรรมการดื่มสุราของคนงานกลุ่มที่ดื่มสุราเหล่านี้ไม่อาจเรียกว่าเป็นผู้ติดสุราเพราะร้อยละ 86 ของผู้ที่ดื่มในเวลาปกติตอบว่าไม่ดื่มทุกวัน หรือแม้แต่กลุ่มที่ดื่มในช่วงเวลาที่ทำงานตัดอ้อยก็ตาม เกือบครึ่งหนึ่งก็ไม่ดื่มสุราทุกวันเช่นกัน (ตารางที่ 4-17) และปริมาณดื่มต่อวันก็น้อยมาก คือ ใน 1 วัน 1 ถัง เป็นสัดส่วนมากที่สุด รองลงมาคือ 1-2 ถัง (ตารางที่ 4-18) ช่วงเวลาในการดื่มสุราไม่แน่นอน ส่วนมาก

อยู่ที่ความต้องการอยากดื่มเมื่อไรก็ดื่ม อีกกลุ่มที่มีจำนวนรองลงมากคือกลุ่มที่ดื่มหลังจากการทำงานและเป็นการดื่มโดยไม่ผสมอะไรเลยเป็นส่วนมาก สำหรับพฤติกรรมการดื่มสุราของคนกลุ่มนี้กล่าวได้ว่าเป็นการดื่มเพื่อให้เจริญอาหารและกินข้าวได้ เป็นการดื่มเพื่อเป็นยาบำรุงกำลัง แต่ก็มีคนงานไร้อ้อยอีกกลุ่มหนึ่งที่มีพฤติกรรมการดื่มสุราภายหลังจากเลิกงาน ซึ่งเป็นการดื่มเพื่อผ่อนคลายการทำงานหนักมาตลอดทั้งวัน การดื่มแบบนี้จะดื่มเป็นกลุ่มเพื่อนทำงานหรือเพื่อนบ้านดื่มไปด้วยคุยไปด้วย และจะดื่มสุราที่มีชื่อต่างๆ เป็นต้นว่า แม่โขง หงส์ทอง แสงทิพย์ และอื่นๆ ดังนั้นพฤติกรรมของกลุ่มคนสองกลุ่มนี้จะต่างกัน และเหตุผลในการดื่มก็ต่างกันด้วย และแน่นอนว่ากลุ่มผู้ดื่มสุราเหล่านี้ก็จะซื้อหาสุรามาดื่มเองเป็นส่วนมาก ในกลุ่มแรกที่ดื่มเพื่อพละกำลังกินอาหารได้ อาจเดินไปร้านขายเมื่อซื้อ 1 กังและจะดื่มที่ร้านนั้นเลย ส่วนอีกกลุ่มที่ดื่มระหว่างเพื่อนฝูงจะซื้อและดื่มในร้านมีกับแกล้ม หรือซื้อกลับมาดื่มที่บ้านมีคนทำอาหารกับแกล้มให้ที่บ้าน (ตารางที่ 4-19, ตารางที่ 4-20 และ ตารางที่ 4-21)

ตารางที่ 4-18 พฤติกรรมการดื่มสุราในช่วงเวลาปกติและเวลาตัดอ้อย จำแนกตามปริมาณสุราที่ดื่มต่อวัน

ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	ช่วงเวลาทำงาน	
	เวลาปกติ (พฤษภาคม-พฤศจิกายน)	เวลาตัดอ้อย (ธันวาคม-เมษายน)
1-2 กัง	75 (28.7)	44 (16.8)
1 กัง	93 (35.6)	57 (21.8)
1 ขวดแบน	14 (5.3)	8 (2.3)
1 ขวดกลม	16 (6.1)	4 (1.5)
มากกว่า 2 ขวดกลม	2 (0.7)	3 (1.1)
3 ขวดแบน	1 (0.4)	1 (0.4)
ไม่แน่นอน	9 (3.4)	7 (2.7)
ไม่ระบุ	31 (11.9)	15 (5.7)
ไม่ดื่ม	20 (7.7)	124 (47.5)
รวมเฉพาะผู้ที่ดื่ม	261 (100.0)	261 (100.0)

ตารางที่ 4-19 พฤติกรรมการดื่มสุราในช่วงเวลาปกติและเวลาที่ดัดอ้อย จำแนกตามเวลาที่ดื่ม

ช่วงเวลาที่ดื่ม	ช่วงเวลาทำงาน	
	เวลาปกติ (พฤษภาคม-พฤศจิกายน)	เวลาดัดอ้อย (ธันวาคม-เมษายน)
ขึ้นอยู่กับความต้องการ	181 (81.7)	86 (32.9)
ช่วงตื่นนอน	1 (0.4)	1 (0.4)
ช่วงก่อนอาหาร	7 (2.7)	3 (1.1)
ช่วงหลังอาหาร	16 (6.1)	8 (3.0)
ช่วงหลังการทำงาน	47 (18.0)	30 (11.5)
ช่วงก่อนทำงาน	2 (0.7)	3 (1.1)
ไม่ระบุ	7 (2.7)	6 (2.3)
ไม่ดื่ม	20 (7.7)	124 (47.5)
รวมเฉพาะผู้ดื่ม	281 (100.0)	281 (100.0)

ตารางที่ 4-20 พฤติกรรมการดื่มสุราในช่วงเวลาปกติและเวลาดัดอ้อย จำแนกตามวิธีการดื่มสุรา

วิธีการดื่ม	ช่วงเวลาทำงาน	
	เวลาปกติ (พฤษภาคม-พฤศจิกายน)	เวลาดัดอ้อย (ธันวาคม-เมษายน)
ดื่มไม่ผสม	175 (87.0)	101 (38.7)
ดื่มผสมเครื่องดื่มชูกำลัง	35 (13.4)	19 (7.3)
ดื่มผสมน้ำอัดลม	1 (0.4)	1 (0.4)
ดื่มผสมเบียร์โซดา	20 (7.7)	8 (3.0)
ดื่มผสมชาคองเห็ด	4 (1.5)	2 (0.7)
ไม่ระบุ	8 (2.3)	6 (2.3)
ไม่ดื่ม	20 (7.7)	124 (47.5)
รวมเฉพาะผู้ดื่ม	281 (100.0)	281 (100.0)

ตารางที่ 4-21 พฤติกรรมการดื่มสุราในช่วงเวลาปกติและเวลาพักผ่อนจำแนกตามการได้สุรามาดื่ม

ได้สุรามาดื่มอย่างไร	ช่วงเวลาทำงาน	
	เวลาปกติ (พฤษภาคม-พฤศจิกายน)	เวลาพักผ่อน (ธันวาคม-เมษายน)
ซื้อมาดื่มเอง	213 (81.8)	118 (45.2)
มีคนให้	22 (8.4)	15 (5.7)
ไม่ระบุ	8 (2.3)	4 (1.5)
ไม่ดื่ม	20 (7.7)	124 (47.5)
รวมเฉพาะผู้ดื่ม	261 (100.0)	261 (100.0)

พฤติกรรมการดื่มสุราของกลุ่มคนงานที่รายงานว่าดื่มสุรา มีข้อสังเกตที่น่าสนใจเมื่อเปรียบเทียบปริมาณสุราที่ดื่มระหว่างการดื่มทุกวันในช่วงเวลาปกติ กับการดื่มทุกวันในช่วงเวลาพักผ่อน ถึงแม้จะพบว่าปริมาณการดื่มของนักดื่มส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันคือยังคงดื่มในปริมาณ 1 ถังต่อวัน แต่พบว่ากลุ่มที่ดื่มวันละ 1 แบนทุกวันนี้ลดลงเมื่อถึงช่วงเวลาพักผ่อนและถ้าเปรียบเทียบคนที่บอกว่าไม่ได้ดื่มสุราทุกวัน คนกลุ่มนี้ก็ยังคงยืนยันข้อมูลเช่นเดียวกันว่าส่วนมากดื่ม 1 ถังต่อวัน (ตารางที่ 4-22) ในขณะที่เดียวกันถ้าเปรียบเทียบเวลาที่ดื่มระหว่างการดื่มทุกวันในช่วงเวลาปกติกับการดื่มทุกวันในช่วงเวลาพักผ่อน ปรากฏว่าในช่วงเวลาปกติผู้ที่ดื่มสุราจะดื่มสุราเมื่อหลังจากเลิกงานแล้วเป็นสัดส่วนมากที่สุด แต่กลุ่มที่ดื่มทุกวันในช่วงเวลาพักผ่อนจะดื่มสุราในเวลาไม่แน่นอน คืออยากดื่มเมื่อไรก็ดื่ม ส่วนกลุ่มที่ไม่ดื่มทุกวันไม่ว่าจะทำงานตามปกติหรือทำงานในไร่ก็ยังไม่ดื่มตามใจตนเองเป็นใหญ่ไม่มีเวลาแน่นอน (ตารางที่ 4-23) เกี่ยวกับวิธีการดื่มสุราของคนงานที่บอกว่าดื่มสุราไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาปกติหรือช่วงเวลาพักผ่อนก็ตาม ข้อมูลที่สำรวจไม่ได้แสดงเปรียบเทียบให้เห็นช่วงเวลาในการดื่ม เนื่องจากส่วนมากทุกกลุ่มจะมีวิธีดื่มแบบเดียวกันคือแบบไม่ผสมกับอะไร ดื่มแต่สุราเพียงอย่างเดียว (ตารางที่ 4-24)

ตารางที่ 4-22 พฤติกรรมการดื่มสุราในช่วงเวลาปกติและช่วงเวลาดัดอ้อย จำแนกตามความถี่ในการดื่มและปริมาณที่ดื่ม

ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	เวลาปกติ		เวลาดัดอ้อย	
	ดื่มทุกวัน	ดื่มไม่ทุกวัน	ดื่มทุกวัน	ดื่มไม่ทุกวัน
o 1-2 ก๊ก	3(18.8)	72(32.1)	0(27.3)	37(32.5)
o 1 ก๊ก	8(50.0)	85(37.9)	12(54.5)	45(39.5)
o 1 ขวดแบน	4(25.0)	10(4.5)	3(13.6)	3(2.6)
o 1 ขวดกลม	1(8.3)	15(6.7)	1(4.5)	3(2.6)
o 2 ขวดกลมขึ้นไป	-	2(0.9)	-	3(2.6)
o 3 แบน	-	1(0.4)	-	1(0.9)
o ไม่นั่นนอน	-	9(4.0)	-	7(6.1)
o ไม่ระบุ	-	30(13.4)	-	15(13.2)
รวมเฉพาะผู้ดื่ม	18(100.0)	224(100.0)	22(100.0)	114(100.0)

ตารางที่ 4-23 พฤติกรรมการดื่มสุราในช่วงเวลาปกติและช่วงเวลาดัดอ้อย จำแนกตามความถี่ในการดื่มและช่วงเวลาที่ดื่ม

ช่วงเวลาที่ดื่ม	เวลาปกติ		เวลาดัดอ้อย	
	ดื่มทุกวัน	ดื่มไม่ทุกวัน	ดื่มทุกวัน	ดื่มไม่ทุกวัน
o ขึ้นอยู่กับความต้องการ	5(31.3)	155(69.2)	12(54.5)	74(64.9)
o ดื่นนอน	-	1(0.4)	-	1(0.9)
o ก่อนอาหาร	-	7(3.1)	-	3(2.6)
o หลังอาหาร	3(18.8)	13(5.8)	4(18.2)	4(3.5)
o หลังเลิกงาน	6(37.5)	41(18.3)	4(18.2)	20(22.8)
o ก่อนทำงาน	1(8.3)	1(0.4)	1(4.5)	1(0.9)
o ไม่ระบุ	1(8.3)	8(2.7)	1(4.5)	5(4.4)
รวมเฉพาะผู้ใช้จ่าย	16(100.0)	224(100.0)	22(100.0)	114(100.0)

ตารางที่ 4-24 พฤติกรรมการดื่มสุราในช่วงเวลาปกติและช่วงเวลาดัดอ้อย จำแนกตามความถี่ในการดื่มและวิธีการดื่ม

วิธีดื่มสุรา	เวลาปกติ		เวลาดัดอ้อย	
	ดื่มทุกวัน	ดื่มไม่ทุกวัน	ดื่มทุกวัน	ดื่มไม่ทุกวัน
o ดื่มไม่ผสม	14(87.5)	180(71.4)	18(81.8)	82(71.0)
o ผสมเครื่องดื่มชูกำลัง	2(12.5)	33(14.7)	2(0.1)	17(14.0)
o ผสมน้ำอัดลม	-	1(0.4)	1(4.5)	-
o ผสมโซดา, น้ำ	-	20(8.9)	1(4.5)	7(0.1)
o ผสมยาของเสื่อ 11 ตัว	-	4(1.8)	-	2(1.8)
o ไม่ระบุ	-	8(2.7)	-	8(5.3)
รวมเฉพาะผู้ชาย	16(100.0)	224(100.0)	22(100.0)	114(100.0)

ยาแก้ปวด ยาแก้ปวดที่เป็นที่นิยมใช้ในกลุ่มคนทำงานในไร่อ้อยมีหลายชนิด มีทั้งที่เป็นยาแก้ปวดแบบเดิมบรรจุซอง เช่น บวดหาย ทัมใจ และยาที่อัดเป็นเม็ดมีชื่อเสียงตามการโฆษณาในโทรทัศน์ เช่น ยาแก้ปวดนุรา และแอนดาซิล ทิฟี่ เป็นต้น แต่ที่นิยมใช้และยังใช้อยู่มากในกลุ่มคนงานที่บอกว่าใช้ยาแก้ปวด คือยาทัมใจกับยาบวดหาย

ถึงแม้เหตุผลในการใช้ยาแก้ปวดของคนงานในไร่อ้อยจะเพื่อบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกายจากการทำงานหนักก็ตาม แต่ผลจากการสำรวจก็แสดงให้เห็นการลดจำนวนผู้ใช้ยาแก้ปวดลงในช่วงเวลาที่มาทำงานดัดอ้อย เช่นเดียวกับการลดจำนวนการใช้สารเสพติดชนิดอื่น งานวิจัยของสารกิ ลีประเสริฐ ศิพิมพิโนวารสารสาธารณสุขศาสตร์(ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน 2531) เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ยาแก้ปวดในประชากรวัยแรงงานในชนบท ระบุว่า ความถี่ของการกินยาจะเปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาลที่ทำงาน คำนวณเกี่ยวกับข้าว พวกที่กินยาทุกวันจะเพิ่มปริมาณยาหรือเพิ่มจำนวนครั้งที่กิน หรือถ้าดูแล้งมีงานน้อย ปริมาณยาหรือความถี่ในการกินยาก็ลดลง แต่ปรากฏการณ์กลับตรงกันข้ามกันคนงานที่มาทำงานในไร่อ้อย ซึ่งเกิดขึ้นทั้งกลุ่มคนงานที่เป็นหญิงและคนงานที่เป็นชาย โดยปกติอาการปวดเมื่อยและกินยาแก้ปวดมักเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงมากกว่าชาย แต่ในกลุ่มที่มาทำงานดัดอ้อย สถิติคนงานหญิงที่ใช้ยาแก้ปวดเมื่อทำงานในช่วงดัดอ้อยก็ลดลงเช่นเดียวกัน (ดังตารางที่ 4-25)

ตารางที่ 4-25 พฤติกรรมในการใช้ยาแก้ปวดในช่วงเวลาปกติและช่วงเวลาดัดอ้อย จำแนกตามความถี่ในการใช้ยา

ความถี่ในการใช้ยาแก้ปวด	เวลาปกติ (พฤษภาคม-พฤศจิกายน)		เวลาดัดอ้อย (ธันวาคม-เมษายน)	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ใช้ทุกวัน	20(12.3)	18(20.7)	23(14.2)	25(28.7)
ไม่ใช้ทุกวัน	117(72.2)	58(66.8)	100(61.7)	46(52.9)
ไม่ทราบ	2(1.2)	1(1.1)	2(1.2)	-
ไม่ใช้	23(14.2)	10(11.5)	37(22.8)	16(18.4)
รวมเฉพาะผู้ใช้ยา	162(100.0)	87(100.0)	162(100.0)	87(100.0)

ปริมาณยาแก้ปวดที่ใช้ในกลุ่มผู้ใช้ยาทั้งคนงานชายและคนงานหญิง การสำรวจพบว่าส่วนมากจะใช้ยาแก้ปวดเพียง 1-2 ของต่อวันเท่านั้น อัตราส่วนการใช้ยาของคนงานในช่วงตัดอ้อยก็ยังคงเช่นเดียวกันกับช่วงปกติ คือใช้ในปริมาณ 1-2 ของต่อวัน (ตารางที่ 4-26) สำหรับการใช้จ่ายเมื่อใดนั้นปรากฏจากการสำรวจว่าไม่ว่าจะเป็นคนงานชายหรือคนงานหญิง และไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาปกติ หรือช่วงเวลาดัดอ้อย ส่วนใหญ่จะตอบว่าใช้ยาเมื่อ "เกิดอาการปวดเมื่อย" เพราะต้องการบรรเทาอาการปวดเมื่อย อย่างไรก็ตามมีคนงานอีกกลุ่มทั้งผู้หญิงและผู้ชายที่ตอบว่า ใช้ยาแก้ปวดในเวลา "หลังอาหาร" และยังคงพบการกินยาแก้ปวดของผู้หญิงอีกกลุ่มซึ่งเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากกว่าผู้ชาย ผู้หญิงกลุ่มดังกล่าวนี้จะกินยาแก้ปวด "ก่อนการลงมือทำงาน" และผู้หญิงกลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่กินยาแก้ปวด "ทุกวัน" ก่อนลงมือทำงานด้วย การสำรวจก็ยังพบว่าคนงานกลุ่มใหญ่ที่ไม่ใช้ยาทุกวันเป็นกลุ่มคนงานที่กินยาหลังอาหารอยู่ด้วย (ตารางที่ 4-26, ตารางที่ 4-27 และ ตารางที่ 4-28)

ตารางที่ 4-26 พฤติกรรมการใช้ยาในช่วงเวลาปกติและช่วงเวลาดัดอ้อย จำแนกตามปริมาณยาแก้ปวดที่ใช้ต่อวัน

ปริมาณยาแก้ปวดที่ใช้ต่อวัน	เวลาปกติ (พฤษภาคม-พฤศจิกายน)		เวลาดัดอ้อย (ธันวาคม-เมษายน)	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1-2 ของ	115(71.0)	65(74.7)	105(64.8)	62(71.3)
3-4 ของ	3(1.8)	4(4.6)	6(3.7)	2(2.3)
5 ของขึ้นไป	1(0.6)	2(2.3)	-	1(1.1)
ไม่ระบุ	20(12.3)	6(6.9)	14(8.6)	6(6.9)
ไม่ใช้	23(14.2)	10(11.5)	37(22.8)	16(18.4)
รวมเฉพาะผู้ใช้ยา	162(100.0)	87(100.0)	162(100.0)	87(100.0)

ตารางที่ 4-27 พฤติกรรมการใช้ยาแก้ปวดในช่วงเวลาปกติและช่วงเวลาดักอ้อย จำแนกตามเวลาที่ใช้ยา

ช่วงเวลาในการใช้ยาแก้ปวด	เวลาปกติ (พฤษภาคม-พฤศจิกายน)		เวลาดักอ้อย (ธันวาคม-เมษายน)	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
o ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับความต้องการ	101(82.3)	41(47.1)	89(54.9)	35(40.2)
o ก่อนอาหาร	2(1.2)	2(2.3)	1(0.8)	4(4.6)
o หลังอาหาร	22(1.2)	17(19.5)	18(11.1)	17(19.5)
o หลังการทำงาน	2(1.2)	3(3.4)	4(2.5)	2(2.3)
o ก่อนการทำงาน	5(3.1)	11(12.6)	7(4.3)	12(13.8)
o ก่อนนอน	1(0.8)	-	-	-
o ไม่ระบุ	6(3.7)	3(3.4)	6(3.7)	1(1.1)
o ไม่ใช้ยา	23(14.2)	10(11.5)	37(22.8)	16(18.4)
รวมเฉพาะผู้วิจัย	162(100.0)	87(100.0)	162(100.0)	87(100.0)

ตารางที่ 4-28 พฤติกรรมในการใช้ยาแก้ปวดในยามปกติ จำแนกตามความถี่และช่วงเวลาที่ใช้ยา

ช่วงเวลาที่ใช้ยาแก้ปวด	ความถี่ในการใช้ยา		
	ใช้ทุกวัน	ไม่ใช้ทุกวัน	ไม่ตอบ
o ขึ้นอยู่กับความต้องการ	15(39.5)	127(72.6)	-
o ก่อนอาหาร	1(2.8)	3(1.7)	-
o หลังอาหาร	9(23.7)	30(17.1)	-
o หลังการทำงาน	-	5(2.9)	-
o ก่อนการทำงาน	10(26.3)	6(3.4)	-
o ก่อนนอน	-	1(0.6)	-
o ไม่ระบุ	3(7.9)	3(1.7)	3(100.0)
ผู้วิจัยในยามปกติ	38(100.0)	175(100.0)	3(100.0)

วิธีการใช้ยาแก้ปวดของกลุ่มคนงานทั้งหญิงและชายไม่ต่างกันคือ เท้าแก้ปวดเข้าปากแล้วดื่มน้ำตาม ถ้าเป็นการกินยาเม็ดก็เช่นเดียวกัน แต่มีคนงานชาย 2-3 คน ที่กินยาแก้ปวดโดยผสมกับเครื่องดื่มชูกำลัง เช่น กระทิงแดง หรือลิโพ ยาแก้ปวดหาซื้อได้ไม่ยาก ร้านขายของชำในหมู่บ้านเกือบทุกแห่งมีขาย ฉะนั้นการหาซื้อยาแก้ปวดมาใช้ในช่วงปกติหรือช่วงการทำงานก็ไม่ใช่เป็นปัญหา ในช่วงมาทำงานตัดอ้อยคนงานบางคนฝากหัวหน้าคนงานซื้อ หรือฝากเจ้าของไร่ซื้อจากในเมืองมาให้ ฉะนั้นจากการสำรวจจึงพบว่าส่วนมากคนงานจะหาซื้อยาแก้ปวดเหล่านั้นมาใช้เอง (ตารางที่ 4-29 และ ตารางที่ 4-30)

ตารางที่ 4-29 พฤติกรรมการใช้ยาแก้ปวดที่เกี่ยวกับวิธีใช้ยา จำแนกตามช่วงเวลาปกติและเวลาดัดอ้อย

วิธีใช้ยาแก้ปวด	เวลาปกติ (พฤษภาคม-พฤศจิกายน)		เวลาดัดอ้อย (ธันวาคม-เมษายน)	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
o กินยาแล้วดื่มน้ำตาม	132(81.5)	77(88.5)	118(72.8)	69(70.3)
o ละลายน้ำแล้วดื่ม	2(1.2)	-	2(1.2)	1(1.1)
o ผสมกับเครื่องดื่มชูกำลัง	2(1.2)	-	3(1.8)	-
o ไม่ระบุ	3(1.8)	-	3(1.8)	1(1.1)
o ไม่ใช้ยา	23(14.2)	10(11.5)	37(22.8)	18(18.4)
รวมเฉพาะผู้ใช้ยา	182(100.0)	87(100.0)	182(100.0)	87(100.0)

ตารางที่ 4-30 พฤติกรรมการใช้ยาที่เกี่ยวกับแหล่งที่ได้ยามา จำแนกตามช่วงเวลาปกติและดัดอ้อย

แหล่งที่ได้ยาแก้ปวด	เวลาปกติ (พฤษภาคม-พฤศจิกายน)		เวลาดัดอ้อย (ธันวาคม-เมษายน)	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
o ซื้อยาตนเอง	131(80.8)	72(82.7)	119(73.4)	63(72.4)
o มีคนเอายามาขาย	2(1.2)	1(1.1)	2(1.2)	1(1.1)
o มีคนเอามาให้	4(4.6)	3(3.4)	2(1.2)	8(6.9)
o ไม่ระบุ	2(1.2)	1(1.1)	2(1.2)	1(1.1)
o ไม่ใช้ยา	23(14.2)	10(11.5)	37(22.8)	18(18.4)
รวมเฉพาะผู้ใช้ยา	182(100.0)	87(100.0)	182(100.0)	87(100.0)

ยาซันหรือยาม้า ยาซันหรือที่ชาวบ้านเรียกว่า "ยาม้า" มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า แอมฟีตามีน (Amphetamine) มีคุณสมบัติทางเภสัชวิทยา ในกลุ่มยากระตุ้นประสาท มีฤทธิ์กระตุ้นประสาททำให้เกิดการตื่นตัว หายง่วงนอน มีอารมณ์แจ่มใจมีความรู้สึกสบายหายเมื่อยล้า มีความคล่องตัวในการทำงาน ยาแอมฟีตามีนถูกห้ามจำหน่ายและถือว่าเป็นยาผิดกฎหมายถ้าใครมีไว้ครอบครองตั้งแต่พ.ศ.2503 การลักลอบค้ายาม้าก็ยังมืออยู่และขณะเดียวกันมียาเกิดขึ้นใหม่ ซึ่งมีฤทธิ์กระตุ้นประสาทเช่นเดียวกัน เรียกในกลุ่มผู้ชื่อว่า "ยาอี" (Ephedrine) รายงานเรื่องตลาดมีดยาม้าในประเทศไทยของ นายแพทย์วิชัย โปษยะจินดา และไพพรรณี พิทยานนท์ เรียกยาที่ไม่ใช่แอมฟีตามีนว่า "ยาม้าปลอม" ซึ่งหมายถึงยาที่มีส่วนประกอบของแอมฟีตามีนกับสารอื่นๆ ยาอีเป็นยาม้าปลอมด้วยในความหมายนั้น ซึ่งในปีพ.ศ.2535 ยาอี ถูกสั่งห้ามจำหน่ายและถือเป็นยาผิดกฎหมายอีกชนิดหนึ่ง

จากการสำรวจคนงานที่มาทำงานในไร่อ้อยพบว่า มีการใช้ยาซันหรือยาม้าในกลุ่มคนงานไร่อ้อยจำนวนหนึ่งนั้น ไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะบอกว่ายาซันที่ใช้ในกลุ่มคนงานนั้นเป็นยาแอมฟีตามีนหรือยาเอเฟดรีน ชาวไร่อ้อยจะเรียกรวมๆ ว่ายาม้าหรือยาอี และที่น่าสังเกตบางคนเรียก "ยาห่าน" จึงไม่อาจยืนยันได้ว่าเป็นยากระตุ้นประสาทกลุ่มใหม่หรือเป็นเพียงเครื่องหมายการค้าที่ผลิตและพิมพ์ไว้ที่ตัวยาเช่น ยาม้า แต่อย่างไรก็ตามข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึกและได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่า คนงานไร่อ้อยที่ใช้ยาม้าจะต้องรู้ว่าตนเองใช้ยา "รุ่น" โหน ถ้าใช้ไม่เหมาะกับรุ่นนั้นจะทำให้เกิดผลร้ายมากกว่าผลดีนั้น น่าจะเป็นเครื่องบ่งบอกได้อย่างหนึ่งว่า ปัจจุบันนี้ยากระตุ้นประสาทที่เรียกกันว่า "ยาม้า" นั้น มีการผลิตในหลายลักษณะและมีความซับซ้อนในส่วนที่เป็นส่วนผสมด้วยอยู่มาก ซึ่งผู้ที่ใช้ยาสามารถจะเลือกใช้ให้เหมาะสมกับร่างกายของแต่ละคนได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ใช้มากที่สุด

ผลจากการสำรวจพบว่า มีผู้ใช้ยาประเภทกระตุ้นประสาทอยู่ในกลุ่มคนงานที่เป็นตัวอย่างสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 56 คน ใน 454 คน หรือประมาณร้อยละ 12 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมดในจำนวนนี้ 29 คนเลิกใช้แล้ว และ 28 คนยังคงใช้อยู่ในปัจจุบัน และพบข้อมูลที่น่าสนใจว่าในจำนวน 56 คนนี้ เป็นคนที่มาทำงานในจังหวัดกำแพงเพชรร้อยละ 31(17 คน) ในจังหวัดสุพรรณบุรีร้อยละ 27(15 คน) ในจังหวัดอุตรธานีร้อยละ 24(13 คน) และในกาญจนบุรีร้อยละ 14(8 คน) ชลบุรีร้อยละ 4(2 คน) ของคนที่ใช้ยาม้าทั้งหมด ที่น่าสนใจคือกาญจนบุรีซึ่งเป็นแหล่งของแรงงานใหญ่ที่สุดกลับพบว่ามีคนใช้ยาม้าเพียง 8 คน ข้อมูลที่จะรายงานต่อไปนี้เป็นข้อมูลของคนงานในไร่อ้อย 56 คน ซึ่งเป็นคนงานชาย 50 คน คนงานหญิง 5 คน โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ยาที่น่าสนใจดังต่อไปนี้ คือ

มีคนงานไร่อ้อย 7 คน ใช้ยาม้าแต่เฉพาะเวลาทำงานปกติเท่านั้นส่วนช่วงเวลาที่มาทำงานตัดอ้อยกลับไม่ได้ใช้ และคนงาน 13 คนใช้ยาม้าแต่เฉพาะช่วงเวลาที่มาทำงานตัดอ้อยเท่านั้น ส่วนเวลาปกติไม่ได้ใช้ และมีคนงาน 24 คนใช้ยาม้าทั้งช่วงเวลาที่ปกติและช่วงเวลาที่มาทำงานตัดอ้อย และในจำนวน 24 คนนี้ 19 คน ใช้ยาม้าในปริมาณเท่ากันทั้ง 2 ช่วงเวลาอันได้แก่ ใช้วันละ 1-2 ขา (14 คน) ใช้วันละ 3-4 ขา (1 คน) และใช้นานๆ หนึ่งขา (4 คน) สำหรับอีก 5 คนที่เหลือปรากฏว่า 1 คนใช้มากขึ้นในช่วงตัดอ้อย ก็จากเดิมเคยใช้ยาม้ามานานๆ ครั้งเปลี่ยนมาเป็นใช้วันละ 1-2 ขา ส่วนอีก 1 คนใช้น้อยลงในช่วงตัดอ้อย ก็จากเดิมเคยใช้วันละ 1-2 ขา เปลี่ยนเป็นมาใช้ยาม้านานๆครั้ง และอีก 3 คนให้ข้อมูลการใช้เพียง

ช่วงเวลาเดียว จึงไม่สามารถเปรียบเทียบปริมาณการใช้ยาว่าเพิ่มขึ้นหรือลดลง จากข้อมูลที่กล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ยาชั้นหรือยาม้าในภาษาที่ชาวไร่อ้อยใช้นั้น เป็นสารที่คนงานนำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพส่วนหนึ่ง แต่มีบางคนที่ใช้สารและบางคนใช้สารลดน้อยลง ขณะที่มาทำงานในไร่อ้อยนั้นมีเหตุผลที่เป็นไปได้ว่าการทำงานในช่วงเวลาตัดอ้อยบางที่อาจไม่ได้ทำหน้าที่ขนอ้อยหรือขับรถบรรทุก ซึ่งเป็นงานที่มักต้องใช้ยาม้ามาช่วยยืดเวลาการทำงานให้มากขึ้น

พฤติกรรมการใช้ยาม้าที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการสำรวจผู้ขี่ยาม้าหรือยาชั้น 55 ราย ผู้ที่ขี่ยาม้าหรือยาชั้นในชื่อเรียกต่างๆ นั้น ส่วนมากไม่ได้ขี่ยาม้าทุกวัน การไม่ได้ขี่ทุกวันนี้เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับคนงานไร่อ้อยที่ขี่ยาม้าในยามปกติ และคนงานไร่อ้อยที่ขี่ยาม้าในยามที่มาทำงานตัดอ้อยด้วย สำหรับปริมาณยาที่ใช้ในแต่ละวันพบว่า คนงานที่ขี่ยาม้ามักใช้วันละ 1 ขา อย่างมากก็ 2 ขา แต่ในช่วงที่มีการตัดอ้อยมีคนงานชาย 2 คนรายงานว่าขี่ยาม้ามากถึง 3 หรือ 4 ขาคต่อวัน ซึ่งเป็นปริมาณที่สูงมากอาจมีผลกระทบต่อระบบประสาทอย่างรุนแรงได้ (ตารางที่ 4-31) และตารางที่ 4-32) ส่วนจะขี่ยาม้าเมื่อใดนั้นปรากฏว่าการจะขี่ยาม้าของคนงานเหล่านั้นไม่ขึ้นอยู่กับเวลา ถ้าต้องการจะใช้เมื่อไรก็จะเอายามากินแต่สภาพความเป็นจริงผู้ขี่แรงงานจะกินยาม้าก่อนลงมือทำงาน นั่นคือถ้าต้องการจะทำงานหนักให้มีผลกำลังทำงานได้ชั่วโง่เกินกว่าปกติก็จะกินยาม้านั้น (ตารางที่ 4-33) วิธีกินยาม้ามิได้ซับซ้อนคนงานที่ขี่ยาม้าส่วนมากจะกินยาไปแล้วดื่มน้ำตาม แต่มีบางคน (2-3 คน) ขี่ยาม้าละลายน้ำก่อนแล้วจึงดื่ม และก็มีคนงานอีก 2-3 คนกินยาม้าพร้อมกับดื่มเครื่องดื่มชูกำลังยี่ห้อต่างๆ (ตารางที่ 4-34) เป็นที่น่าสังเกตว่าการที่คนงานได้ยาม้ามาใช้นั้นมีค่าตอบแทนที่ว่ามีคนเอามาให้ส่วนหนึ่ง ถึงแม้ว่าส่วนมากจะตอบว่าซื้อยาม้าใช้เอง ซึ่งเป็นที่คาดว่าคนที่เอามาให้มักจะเป็นหัวหน้าคนงานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของคนงานเหล่านั้น และอีกกลุ่มหนึ่งคือเจ้าของไร่เองเป็นคนหาเอามาให้คนงานใช้ แต่ทั้งนี้หมายความว่าทำให้ยาม้าแก่คนงานนั้นเป็นการตกลงอย่างเปิดเผย เช่น การฝากซื้อ ส่วนการแอบเอายาม้าใส่ลงในน้ำแล้วให้คนงานดื่มเพื่อให้งานได้มากๆ อย่างที่เคยปรากฏออกมาเป็นข่าวนั้นคนงานไม่อาจรู้ได้ อย่างไรก็ตามพฤติกรรมที่เจ้าของไร่นำยาม้าผสมลงในน้ำเพียงให้คนงานดื่มในระหว่างทำงานตัดอ้อยนั้น การศึกษานี้ไม่อาจยืนยันเนื่องจากนักวิจัยเฝ้าสังเกตการทำงานของคนงานเพียงบางพื้นที่เท่านั้น แต่ถ้าอาศัยข้อสันนิษฐานที่ได้จากการเฝ้าสังเกตว่าราคายาม้าในขณะที่เป็นช่วงตัดอ้อยสูงถึงเม็ดละ 70 บาท ซึ่งเจ้าของไร่จะต้องใช้เงินเป็นจำนวนไม่น้อย เพื่อซื้อยาม้าผสมน้ำให้คนงานดื่ม เจ้าของไร่อาจไม่ทำเช่นนั้น (ตารางที่ 4-35)

ตารางที่ 4-31 พฤติกรรมการใช้ยาชั้นในช่วงเวลาปกติและช่วงเวลาดัดอ้อย จำแนกตามความถี่ที่ใช้

ความถี่ในการขี่ยาม้า	ช่วงเวลาในการทำงาน	
	ระยะเวลาปกติ	ระยะเวลาดัดอ้อย
o ใช้ทุกวัน	5 (9.1)	8 (14.5)
o ใช้บางวัน	28 (47.3)	29 (52.7)
o ไม่ใช้	24 (43.6)	18 (32.7)
รวมเฉพาะผู้ขี่ยา	55 (100.0)	55 (100.0)

ตารางที่ 4-32 พฤติกรรมการใช้ยาชนิดอื่นในช่วงเวลาปกติและช่วงเวลาดัดอ้อย จำแนกตามปริมาณการใช้ยา

ปริมาณยาที่ใช้ต่อวัน	ช่วงเวลาในการทำงาน	
	ระยะเวลาปกติ	ระยะเวลาดัดอ้อย
o 1-2 ขา(1)	20 (36.4)	23 (41.8)
o 3-4 ขา	1 (1.8)	3 (5.4)
o 2 ขา/3 วัน	1 (1.8)	7 (12.7)
o นานๆ ครั้ง	7 (12.7)	-
o ไม่ระบุ	2 (3.8)	4 (7.3)
o ไม่ใช่	24 (43.6)	18 (32.7)
รวมเฉพาะผู้ใช้งาน	55 (100.0)	55 (100.0)

1 ขา หมายถึง 1/4 เม็ด

ตารางที่ 4-33 พฤติกรรมการใช้ยาชนิดอื่นในช่วงเวลาปกติและช่วงเวลาดัดอ้อย จำแนกตามช่วงเวลาที่ใช้ยา

ช่วงเวลาที่ใช้ยา	ช่วงเวลาในการทำงาน	
	ระยะเวลาปกติ	ระยะเวลาดัดอ้อย
o ไม่เป็นเวลาขึ้นอยู่กับความต้องการ	17 (30.9)	18 (32.7)
o ตื่นนอน	2 (3.8)	1 (1.8)
o ก่อนอาหาร	-	1 (1.8)
o หลังอาหาร	3 (5.4)	2 (3.6)
o ก่อนทำงาน	9 (16.3)	13 (23.6)
o ไม่ระบุ	1 (1.8)	2 (3.6)
o ไม่ใช่	24 (43.6)	18 (32.7)
รวมเฉพาะผู้ใช้งาน	55 (100.0)	55 (100.0)

ตารางที่ 4-34 พฤติกรรมการใช้ยาขยันในช่วงเวลาปกติและช่วงเวลาดักอ้อย จำแนกตามวิธีใช้ยา

วิธีใช้ยาขยัน	ช่วงเวลาในการทำงาน	
	ระยะเวลาปกติ	ระยะเวลาดักอ้อย
o กินยาแล้วดื่มน้ำตาม	28 (47.3)	32 (58.2)
o ขาละลายน้ำแล้วดื่ม	2 (3.6)	3 (5.4)
o ผสมเครื่องดื่มชูกำลัง	3 (5.4)	2 (3.6)
o ไม่ระบุ	-	-
o ไม่ใช้	24 (43.6)	18 (32.7)
รวมเฉพาะผู้ใช้ยา	55 (100.0)	55 (100.0)

ตารางที่ 4-35 พฤติกรรมการใช้ยาขยันในช่วงเวลาปกติและช่วงเวลาดักอ้อย จำแนกตามแหล่งที่ได้ยาขยันมาใช้

ได้ยามานาอย่างไร	ช่วงเวลาในการทำงาน	
	ระยะเวลาปกติ	ระยะเวลาดักอ้อย
o ซื้อมาเอง	21 (38.2)	27 (49.1)
o มีคนเอามาขาย	3 (5.4)	4 (7.3)
o มีคนเอามาให้	7 (12.7)	4 (7.3)
o ไม่ระบุ	-	2 (3.6)
o ไม่ใช้	24 (43.6)	18 (32.7)
รวมเฉพาะผู้ใช้ยา	55 (100.0)	55 (100.0)

เครื่องดื่มชูกำลัง เครื่องดื่มชูกำลัง ที่พบจากการสำรวจว่ามีคนงานในไร่อ้อยดื่มมากหรือเป็นที่นิยมคือ กระทั่งแดง, เอ็ม 100, เอ็ม 150, ลิโพ, สปอนเซอร์, วินซ่า, เกงจิ 50-50 ถึงแม้จะเป็นที่นิยมดื่มแต่ปรากฏว่าในช่วงเวลาดักอ้อยกลับมีผู้ไม่ดื่มเครื่องดื่มเหล่านี้อยู่จำนวนไม่น้อย ซึ่งลดลงจากช่วงเวลาปกติถึงร้อยละ 12 ของคนงานที่ดื่มทั้งหมด ในกลุ่มคนงานที่ดื่มเครื่องดื่มชูกำลังส่วนมากจะตอบว่าไม่ได้ดื่มทุกวันไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาดักอ้อยหรือช่วงเวลาทำงานในไร่อ้อยก็ตาม (ตารางที่ 4-36)

ตารางที่ 4-36 พฤติกรรมการดัดเครื่องดัดชูกำลังในช่วงเวลาปกติและช่วงเวลาดัดอ้อย จำแนกตามความถี่ในการดัด

ความถี่ในการดัด	ช่วงเวลาในการทำงาน	
	ระยะเวลาปกติ	ระยะเวลาดัดอ้อย
o ดัดทุกวัน	14 (8.7)	15 (7.1)
o ดัดไม่ทุกวัน	158 (74.3)	129 (61.4)
o ไม่ดัด	40 (19.0)	66 (31.4)
รวมเฉพาะผู้ใช้งาน	210 (100.0)	210 (100.0)

เกี่ยวกับปริมาณการดัดเครื่องดัดชูกำลังต่อวันของพนักงานที่มาทำงานไร่อ้อย ซึ่งพบจากการสำรวจว่าไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาปกติหรือช่วงเวลาดัดอ้อย พนักงานส่วนใหญ่จะดัดเครื่องดัดวันละ 1 ขวดหรือ 2 ขวด และในช่วงเวลาดัดอ้อยสัดส่วนคนที่ดัดวันละ 1 หรือ 2 ขวดกลับลดลง (ตารางที่ 4-37)

ตารางที่ 4-37 พฤติกรรมการดัดเครื่องดัดชูกำลังในช่วงเวลาปกติและเวลาดัดอ้อย จำแนกตามปริมาณที่ดัด

ปริมาณดัดต่อวัน	ช่วงเวลาในการทำงาน	
	ระยะเวลาปกติ	ระยะเวลาดัดอ้อย
o 1-2 ขวด	19 (84.3)	117 (55.7)
o 3-5 ขวด	4 (1.9)	3 (1.4)
o 3-4 ขวด/สัปดาห์	1 (0.5)	2 (0.9)
o ไม่ระบุ	30 (14.3)	22 (10.5)
o ไม่ดัด	40 (19.0)	66 (31.4)
รวมเฉพาะผู้ใช้งาน	210 (100.0)	210 (100.0)

การดัดเครื่องดัดชูกำลังของพนักงานในไร่อ้อยพบว่า ไม่มีเวลาแน่นอน คนทำงานส่วนใหญ่จะบอกว่าถ้าอยากดัดเมื่อไรก็จะดัด หรือแม้แต่ในช่วงเวลาที่มาทำงานดัดอ้อยก็ตามพนักงานต่างตอบว่าเวลาในการดัดไม่แน่นอนจะดัดเมื่ออยากดัด แต่อย่างไรก็ตามมีพนักงานจำนวนหนึ่งจะดัดเครื่องดัดชูกำลังก่อนทำงาน และอีกกลุ่มหนึ่งจะดัดเครื่องดัดชูกำลังหลังจากทำงานแล้ว (ตารางที่ 4-38)

ตารางที่ 4-38 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มชูกำลังในช่วงเวลาปกติและเวลาดัดอ้อย จำแนกตามช่วงเวลาการดื่ม

ช่วงเวลาที่ดื่ม	ช่วงเวลาในการทำงาน	
	ระยะเวลาปกติ	ระยะเวลาดัดอ้อย
o ไม่มีเวลาแน่นอนดื่มเมื่ออยากดื่ม	135 (64.3)	135 (53.8)
o ดื่นนอน	1 (0.5)	1 (0.5)
o ก่อนอาหาร/หลังอาหาร	3 (1.4)	1 (0.5)
o หลังการทำงาน	9 (4.3)	5 (2.5)
o ก่อนการทำงาน	14 (8.7)	16 (7.6)
o ก่อนนอน	1 (0.5)	2 (0.9)
o เมื่อเกิดอาการง่วงนอน	5 (2.4)	1 (0.5)
o ไม่ระบุ	2 (0.9)	5 (2.4)
o ไม่ดื่ม	40 (19.0)	66 (31.4)
รวมเฉพาะผู้ใช้งาน	210 (100.0)	210 (100.0)

มีรายงานวิจัยหลายเล่มพูดถึงผู้ใช้แรงงานว่ามีเครื่องดื่มชูกำลังผสมกับสุรา ในการสำรวจคนงานไร่อ้อยก็พบสถิติผู้ดื่มเครื่องดื่มชูกำลังในลักษณะนี้อยู่แต่เป็นจำนวนน้อยแรงงานส่วนมากตอบว่าดื่มเครื่องดื่มชูกำลังอย่างเดียวไม่ได้ผสมกับเครื่องดื่มชนิดอื่นในระยะเวลาทำงานตามปกติ หรือแม้แต่ในช่วงเวลาดัดอ้อยก็ตาม(ตารางที่ 4-39) เครื่องดื่มชูกำลังเป็นเครื่องดื่มที่หาซื้อได้ง่ายเหมือนบุนหรืหรือสุรา ตามร้านขายอาหารมักมีตู้เย็นแช่เครื่องดื่มเหล่านี้ไว้บริการให้เห็นทั่วไป ฉะนั้นการซื้อหามาดื่มด้วยตัวเองจึงเป็นพฤติกรรมที่พบเป็นส่วนมากของคนงานไร่อ้อยที่ตอบว่าดื่มเครื่องดื่มชูกำลัง (ตารางที่ 4-40)

ตารางที่ 4-39 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มชูกำลังในช่วงเวลาปกติและช่วงเวลาดัดอ้อย จำแนกตามวิธีดื่ม

วิธีดื่ม	ช่วงเวลาในการทำงาน	
	ระยะเวลาปกติ	ระยะเวลาดัดอ้อย
o ดื่มอย่างเดียว	150 (71.4)	127 (60.5)
o ดื่มผสมสุรา	17 (8.1)	13 (6.2)
o ไม่ระบุ	3 (1.4)	4 (1.9)
o ไม่ดื่ม	40 (19.0)	66 (31.4)
รวมเฉพาะผู้ใช้งาน	210 (100.0)	210 (100.0)

การได้เครื่องดื่ม	ช่วงเวลาในการทำงาน	
	ระยะเวลาปกติ	ระยะเวลาดักอ้อย
o ซื้อมเองดื่ม	104 (78.1)	135 (64.3)
o คนซื้อมาให้	-	1 (3.3)
o ทั้ง 2 ซื้อมัน และเอาไปแลก	1 (3.3)	1 (0.9)
o ไม่ระบุ	-	1 (1.4)
o ไม่ดื่ม	40 (10.0)	66 (31.4)
รวมเฉพาะผู้ชี้ยา	210 (100.0)	210 (100.0)

สารเสพติดชนิดอื่น สารเสพติดอื่นที่พบว่าคนงานที่มาทำงานในไร่อ้อยบางคนใช้ได้แก่ กัญชา ในจำนวน 9 คนที่บอกว่าใช้กัญชานั้นปรากฏว่า 7 คนบอกว่าเลิกใช้แล้ว ส่วนอีก 2 คนยังคงใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน ในการสัมภาษณ์พฤติกรรมการใช้กัญชาของผู้ที่บอกว่าใช้ ปรากฏว่ามีเพียง 2 คนยอมให้ข้อมูล ส่วนอีก 7 คนไม่ยอมให้ข้อมูลด้วยเหตุผลที่แสดงให้เห็นว่าเมื่อสูบกัญชานั้นเป็นเพียงต้องการทดลองดูมากกว่าที่จะใช้จริงจัง

คนงาน 2 คนที่สูบกัญชานั้นมีเพียงคนเดียวที่บอกว่าสูบกัญชาแม้แต่เวลาที่มาทำงานในไร่อ้อยด้วย ส่วนอีก 1 คนไม่สูบ 1 ใน 2 คนนั้นบอกว่าสูบกัญชาทุกวัน และอีก คนบอกไม่ได้สูบทุกวัน คนที่บอกว่าสูบทุกวันมีลักษณะของคนติดกัญชา ก็คือต้องสูบ 3 ครั้งใน 1 วัน มักจะสูบ เช้า กลางวัน และเย็น สูบในปริมาณมากคือ 3 บ้องต่อ 1 ครั้งที่สูบ ผู้ให้สัมภาษณ์บอกว่าใบกัญชานั้นหั่นเองแล้วเอาใส่บ้องกัญชาดูด ใบกัญชาก็หาซื้อเองหาไม่ยากแต่บางครั้งมีคนนำมาขายให้ แต่ในช่วงที่ทำงานดักอ้อย ปริมาณกัญชาที่ใช้ลดน้อยลงเหลือเพียง 1 ครั้ง (3 บ้อง) ในแต่ละวันเท่านั้น

สำหรับคนงานอีกคนที่ใช้กัญชาด้วยนั้นบอกว่าตนเองใช้ในปริมาณน้อยมาก และไม่ได้ใช้ทุกวัน ช่วงเวลาที่สูบก็ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับความต้องการ กัญชาที่คนสูบนั้นเพื่อนเป็นคนหามาให้ และในช่วงที่มาทำงานดักอ้อยคนก็ไม่ได้สูบกัญชา

4.3 การใช้สารเสพติดของสมาชิกในครัวเรือนและของเพื่อนสนิท

มีงานวิจัยหลายชิ้นที่แสดงให้เห็นอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อการใช้สารเสพติดของสมาชิกในครัวเรือน โดยเฉพาะถ้ามีคนในครัวเรือนใช้จะเป็นสาเหตุให้คนอื่นในครอบครัวใช้ด้วย จากการสำรวจพบว่าในแต่ละครัวเรือนมีสมาชิกใช้สารเสพติดมากกว่า 1 คนอยู่เป็นจำนวนมากโดยเฉพาะการสูบบุหรี่ มีครัวเรือนที่ไม่มีใครสูบบุหรี่เลยเพียง 74 ครัวเรือนหรือร้อยละ 16 ของครัวเรือนตัวอย่างทั้งหมด ที่เหลืออีก 380 ครัวเรือนพบว่าทุกครัวเรือนมีสมาชิกในบ้านอย่างน้อย 1 คนสูบบุหรี่ ซึ่งเป็นจำนวนถึงร้อยละ 53 ของครัวเรือนทั้งหมด

ตารางที่ 4-41 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ใช้สารเสพติด

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ใช้สารเสพติด	บุหรี่ย	สุรา	ยาแก้ปวด	ยาขยัน	เครื่องดื่มชูกำลัง	อื่นๆ
o 1 คน	242 (53.3)	232 (51.1)	118 (26.0)	40 (8.8)	148 (32.6)	5 (11.1)
o 2-3 คน	112 (24.7)	90 (19.8)	114 (25.1)	9 (2.0)	59 (13.0)	1 (0.2)
o 4-8 คน	20 (4.4)	25 (5.5)	44 (9.7)	4 (0.9)	23 (5.1)	-
o 7-10 คน	6 (1.3)	5 (1.1)	19 (4.2)	5 (1.1)	11 (2.4)	-
o ทุกคนไม่ใช้	74 (16.3)	102 (22.5)	150 (35.0)	398 (87.2)	213 (46.9)	448 (95.7)
รวมทั้งหมด	454 (100.0)	454 (100.0)	454 (100.0)	454 (100.0)	454 (100.0)	454 (100.0)

สำหรับสุราเป็นสารเสพติดที่มีการดื่มกันอย่างกว้างขวางในครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีเพียงร้อยละ 22 ของครัวเรือนทั้งหมดเท่านั้นที่ไม่มีคนในบ้านดื่มสุราและร้อยละ 51 เป็นครัวเรือนที่มีคนในบ้านอย่างน้อย 1 คน ดื่มสุรา และร้อยละ 20 เป็นครัวเรือนที่มีคน 2 หรือ 3 คนในบ้านดื่มสุรา

ถึงแม้จะมีครอบครัวที่ไม่ใช้ยาแก้ปวดเลยอยู่มากกว่าครอบครัวที่ไม่มีการสูบบุหรี่หรือดื่มสุรา แต่จากการสำรวจพบว่ามีครอบครัวที่มีคนกินยาแก้ปวดมากกว่า 4 คนขึ้นไปอยู่ถึง 63 ครัวเรือนหรือร้อยละ 14 ของครัวเรือนตัวอย่างทั้งหมด

ยาขยันหรือยาม้ามีคนใช้ไม่น้อย จากการสำรวจพบว่ามีครัวเรือนที่ไม่ใช้ยาขยันเลข 398 ครัวเรือนหรือร้อยละ 87 ของครัวเรือนตัวอย่างทั้งหมด ส่วนอีก 58 ครัวเรือนที่ใช้ยาม้านั้นปรากฏว่ามีถึง 6 ครัวเรือนที่ทุกคนในครอบครัวใช้ยาม้าทั้งหมด

การดื่มเครื่องดื่มชูกำลังในคนวัยแรงงานเป็นปรากฏการณ์ที่พบเห็นอย่างปกติธรรมดา แต่ในครัวเรือนตัวอย่างเราพบว่ามีครัวเรือนที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มชูกำลังถึงร้อยละ 46.9 ของครัวเรือนตัวอย่างทั้งหมด ส่วนครัวเรือนที่ดื่มเครื่องดื่มประเภทนี้ส่วนมากจะมีอย่างน้อย 1 คนที่ดื่ม สำหรับครัวเรือนที่สูบกัญชามีเพียง 6 ครัวเรือนเท่านั้นจากการสำรวจ และที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จากตารางที่ 4-41

อย่างไรก็ตามการใช้สารเสพติดของสมาชิกในครัวเรือนของครัวเรือนตัวอย่างที่พบจากการสำรวจว่ามีสมาชิกจำนวนหนึ่งเลิกสารเสพติดด้วยเหตุผลคือสารเสพติดเหล่านั้นมีผลเสียต่อร่างกาย ดังตารางที่ 4-42 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4-42 เหตุผลในการเลิกใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ ของสมาชิกในครัวเรือนตัวอย่าง

เหตุผลในการเลิกใช้	บุหรี	สุรา	ยาแก้ปวด	ยาขยัน	เครื่องดื่มชูกำลัง	อื่นๆ
o มีผลเสียต่อร่างกาย	18 (55.2)	11 (34.4)	2 (18.2)	0 (36.0)	4 (20.0)	1 (50.0)
o ต้องการเลิก	2 (6.0)	7 (21.9)	2 (18.2)	-	1 (5.0)	1 (50.0)
o ลูกกรรขาราคาแพง	1 (3.4)	-	-	1 (4.0)	-	-
o ราคาแพง	1 (3.4)	-	-	5 (20.0)	4 (20.0)	-
o เปลี่ยนที่ทำงาน	1 (3.4)	-	-	-	-	-
o ไม่ได้ทำงานหนัก	-	-	-	1 (4.0)	2 (10.0)	-
o ไม่ระบุ(เนื่องจากผู้ตอบไม่ทราบเหตุผลของสมาชิกคนนั้น)	8 (27.6)	14 (43.7)	7 (63.0)	9 (36.0)	9 (45.0)	-
รวมทั้งหมด	29 (100.0)	32 (100.0)	11 (100.0)	25 (100.0)	20 (100.0)	2 (100.0)

การใช้สารเสพติดของเพื่อนสนิท

การสำรวจการใช้สารเสพติดของเพื่อนของกลุ่มตัวอย่างได้ระบุว่าเพื่อนที่มาทำงานตัดอ้อยด้วยกัน ฉะนั้นข้อมูลต่อไปนี้จึงเป็นการบอกเล่าถึงพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของคนงานอีกกลุ่มหนึ่งที่เข้ามาทำงานตัดอ้อย ข้อมูลจากการสำรวจแสดงให้เห็นว่าสารเสพติดที่เป็นที่นิยมใช้มากในกลุ่มคนงานหรือเพื่อนคนงาน คือ บุหรี่ สุรา รองลงไปคือ ยาแก้ปวด เครื่องดื่มชูกำลัง และยาขยันเป็นอันดับที่ห้า ส่วนกัญชาและสารเสพติดอื่นๆ มีใช้น้อยมาก

ตารางที่ 4-43 การใช้สารเสพติดของเพื่อนสนิทของกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงเวลาที่ใช้สารเสพติด	บุหรี่	สุรา	ยาแก้ปวด	ยาขยัน	เครื่องดื่มชูกำลัง	อื่นๆ
o ไม่แน่นอนใช้เมื่อต้องการใช้	233(51.3)	89(19.6)	44(9.7)	11(2.4)	60(13.2)	1(0.2)
o ดื่นนอน	5(1.1)	3(0.7)	10(2.2)	1(0.2)	9(2.0)	-
o ก่อนอาหาร	2(0.4)	16(3.5)	8(1.8)	3(0.7)	6(1.3)	1(0.2)
o หลังอาหาร	62(13.7)	9(2.0)	29(6.4)	5(1.1)	5(1.1)	-
o หลังการทำงาน	17(3.7)	210(46.3)	9(2.0)	1(0.2)	23(5.1)	1(0.2)
o ก่อนทำงาน	19(4.2)	9(2.0)	77(17.0)	26(5.7)	68(15.0)	-
o ก่อนนอน	1(0.2)	-	2(0.4)	1(0.2)	3(0.7)	1(0.2)
o เกิดอาการปวด/เมื่อพักผ่อน	14(3.1)	-	61(13.4)	2(0.4)	16(3.5)	-
o ไม่ระบุ	38(8.4)	50(11.0)	68(15.0)	113(24.9)	78(17.2)	90(19.8)
o ไม่มีเพื่อนใช้สารเสพติด	63(13.9)	68(15.0)	146(32.2)	261(64.1)	185(41.1)	360(79.3)
รวมทั้งหมด	454(100.0)	454(100.0)	454(100.0)	454(100.0)	454(100.0)	454(100.0)

พฤติกรรมการใช้สารเสพติดของกลุ่มเพื่อนคนงานมีลักษณะไม่แตกต่างจากพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของกลุ่มตัวอย่าง คือ สูบบุหรี่ ถึงร้อยละ 86 ของเพื่อนคนงานทั้งหมด และปริมาณบุหรี่ที่สูบต่อวัน ตั้งแต่ 5 มวนขึ้นไปจนถึง 10 กว่ามวน การสูบจะไม่มีเวลาแน่นอน ต้องการเมื่อใดก็สูบ (ตารางที่ 4-43 และ ตารางที่ 4-44)

ตารางที่ 4-44 พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเพื่อนจำแนกตามปริมาณและวิธีสูบ

วิธีสูบ	ปริมาณที่สูบต่อวัน					
	1-2 มวน	3-4 มวน	5-10 มวน	10 มวนขึ้นไป	ไม่แน่นอน	รวม
o สูบเฉยๆ	21(100.0)	28(100.0)	140(87.2)	137(85.1)	19(35.2)	345(88.2)
o ทายาคุม	-	-	-	3(2.1)	1(1.9)	4(1.0)
o ผสมกับยา	-	-	2(1.4)	1(0.7)	-	3(0.7)
o ไม่ระบุ	-	-	2(1.4)	3(2.1)	34(83.0)	39(10.0)
รวมเฉพาะผู้ใช้	21(100.0) (5.4)	28(100.0) (7.1)	144(100.0) (36.8)	144(100.0) (36.8)	54(100.0) (13.8)	391(100.0)

สุร่าเป็นสารเสพติดที่คนทำงานไร่อ้อยร้อยละ 85 บอกว่าเพื่อนดื่มและเป็นการดื่มโดยไม่ผสมกับเครื่องดื่มประเภทอื่น ปริมาณที่ดื่มที่พบคือ 1 ก๊ก และ 1-2 ก๊กต่อวัน ถึงแม้จะพบว่าส่วนใหญ่เป็นการดื่มโดยไม่ผสม แต่ก็พบว่ายังมีเพื่อนคนงานกลุ่มหนึ่งที่บอกว่าดื่มสุร่าผสมกับเครื่องดื่มชูกำลัง ดื่มผสมยาแก้ปวด และดื่มผสมกับชาดองเพื่อเป็นยา เป็นต้น (ตารางที่ 4-45)

ตารางที่ 4-45 พฤติกรรมการดื่มสุร่าของเพื่อน จำแนกตามปริมาณและวิธีดื่ม

วิธีดื่ม	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน						
	1-2 ก๊ก	1 ก๊ก	1 แบน	1 กลม	2 ขวดขึ้นไป	ไม่แน่นอน	รวม
o ดื่มไม่ผสม	70 (85.4)	80 (85.7)	30 (78.8)	25 (75.8)	12 (80.0)	56 (53.8)	289 (74.9)
o ผสมเครื่องดื่มชูกำลัง	7 (8.5)	8 (7.8)	8 (17.0)	4 (12.1)	3 (20.0)	5 (4.8)	35 (9.0)
o ผสมชาดอง	2 (2.4)	1 (1.0)	-	-	-	-	3 (0.8)
o ผสมยาแก้ปวด	1 (1.2)	2 (1.9)	2 (4.3)	-	-	1 (1.0)	6 (1.5)
o ผสมโซดา, น้ำอัดลม	-	1 (1.0)	-	1 (3.0)	-	3 (2.9)	5 (1.3)
o ไม่ระบุ	2 (2.4)	3 (2.9)	1 (2.1)	3 (9.1)	-	39 (37.5)	48 (12.4)
รวมเฉพาะผู้ใช้	82 (100.0) (21.4)	105 (100.0) (27.2)	47 (100.0) (12.2)	33 (100.0) (8.5)	15 (100.0) (3.9)	104 (100.0) (26.9)	386 (100.0)

การใช้ยาแก้ปวดในกลุ่มของเพื่อนคนงาน ปรากฏจากการสำรวจว่าร้อยละ 67 ของคนทำงานที่เป็นตัวอย่างบอกว่าเพื่อนตนเองใช้ยาแก้ปวด และพบอีกว่ามีจะใช้ยาแก้ปวดในช่วงเวลาก่อนลงมือทำงานเป็นอันดับหนึ่ง อีกกลุ่มจะบอกว่าเพื่อนจะใช้ยาแก้ปวดเมื่อเกิดอาการปวดเมื่อย ฉะนั้นกลุ่มที่สองนี้จึงมีเหตุผลของการใช้ยาแก้ปวดอยู่ แต่กลุ่มแรกที่กินยาแก้ปวดก่อนทำงานสันนิษฐานว่าเป็นการดักเอาไว้ก่อนที่จะเกิดอาการปวดเมื่อยเมื่อลงมือทำงาน อย่างไรก็ตามเหตุผลข้อนี้ยังเป็นเพียงข้อสันนิษฐานเท่านั้นร้อยละ 74 ของเพื่อนคนงานที่กินยาแก้ปวดบอกว่ากินโดยเอายาเทเข้าปากและดื่มน้ำตาม (ตารางที่ 4-46)

ตารางที่ 4-46 พฤติกรรมการใช้ยาแก้ปวดของเพื่อน

วิธีใช้	ปริมาณยาแก้ปวดที่ใช้ต่อวัน						รวม
	1-2 ของ	3-4 ของ	มากกว่า 5 ของ	2-3 ของ ต่อสัปดาห์	ไม่แน่นอน	ไม่ระบุ	
o กินแล้วดื่มน้ำตาม	161(94.2)	37(92.5)	5(100.0)	2(100.0)	5(100.0)	17(20.0)	227(73.0)
o ละลายน้ำดื่ม	3(1.8)	-	-	-	-	1(1.2)	4(1.3)
o ผสมเครื่อง ดื่มน้ำกำลัง	1(0.8)	-	-	-	-	-	-
o ไม่ระบุ	8(3.5)	3(7.5)	-	-	-	67(78.8)	78(24.7)
รวมเฉพาะผู้ใช้	171(100.0) (55.7)	40(100.0) (13.0)	50(100.0) (1.6)	2(100.0) (0.8)	5(100.0) (1.6)	85(100.0) (27.7)	307(100.0)

มีคนงาน 49 คน ระบุว่าเพื่อนตนเองใช้ยาขยันหรือยาม้าด้วย และคนงานอีก 114 คน ไม่สามารถระบุได้ว่าเพื่อนตนเองใช้ยาม้าหรือไม่ ปริมาณยาม้าที่ใช้กันเป็นส่วนมากในกลุ่มเพื่อนของคนทำงานไว้ร้อยละวันละ 1 หรือ 2 ขา (ตารางที่ 4-47)

ตารางที่ 4-47 พฤติกรรมการใช้ยาขยันของเพื่อน

วิธีใช้	ปริมาณยาขยันที่ใช้ต่อวัน					รวม
	1-2 ขา	3-4 ขา	5-8 ขา	1/4 ขา	ไม่รู้ว่าจะใช้หรือไม่	
o กินแล้วดื่มน้ำตาม	41(87.6)	3(100.0)	-	2(100.0)	2(1.7)	48(29.4)
o ละลายน้ำดื่ม	-	-	1(100.0)	-	-	1(0.6)
o ไม่ระบุ	1(2.4)	-	-	-	113(98.3)	114(69.9)
รวมเฉพาะผู้ใช้	42(100.0) (25.7)	3(100.0) (1.8)	1(100.0) (0.6)	2(100.0) (1.2)	115(100.0) (70.5)	163(100.0)

เครื่องคั้มซูก้าลังมีการคั้มมากเช่นกัน ประมาณว่าร้อยละ 59 ของคนทำงานไร้อ้อยรายงานว่า เพื่อนคั้มเครื่องคั้มซูก้าลัง ปริมาณที่พบว่าส่วนมากคั้มคือวันละ 1 หรือ 2 ขวด (ตารางที่ 4-48)

ตารางที่ 4-48 พฤติกรรมการคั้มเครื่องคั้มซูก้าลังของเพื่อน

วิธีคั้ม	ปริมาณเครื่องคั้มซูก้าลังที่คั้มต่อวัน					รวม
	1-2 ขวด	3-5 ขวด	2-3 ขวด ต่อสัปดาห์	มากกว่า 5 ขวดต่อวัน	ไม่ระบุ	
o คั้มอย่างเดียว	150(87.7)	3(75.0)	1(100.0)	1(100.0)	19(20.7)	174(84.0)
o คั้มแบบผสม	15(8.8)	-	-	-	1(1.1)	16(8.0)
o คั้มทั้ง 2 แบบ	1(0.6)	-	-	-	-	1(0.4)
o ไม่ระบุ	5(2.6)	1(25.0)	-	-	72(78.3)	77(28.7)
รวมเฉพาะผู้คั้ม (83.8)	171(100.0) (1.5)	4(100.0) (0.4)	1(100.0) (0.4)	1(100.0) (34.3)	82(100.0)	289(100.0)

4.4 เส้นทางของยาขยันสู่แรงงานในไร้อ้อย

การสอบถามแรงงานในไร้อ้อยและเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ศึกษาบางจังหวัด อาจประมวลได้ว่าเส้นทางของยาขยันมาสู่แรงงานในไร้อ้อยได้ 2 ลักษณะคือ

1. ซื้จากแหล่งขายในท้องถิ่น ในระบบการค้าขายขยันไม่ว่าจะเป็นขยันหรือขยันยี่ สถานีบริการน้ำมัน ร้านขายอาหารซึ่งเป็นจุดพักของรถบรรทุกหรือรถโดยสาร ร้านปะยางร้านขายยา ก็คือแหล่งจำหน่ายซึ่งในแต่ละท้องถิ่น กลุ่มลูกค้าไม่ว่าจะเป็นคนขับรถบรรทุกหรือรถโดยสาร กลุ่มวัยรุ่น คนงานในโรงงาน และคนที่เกี่ยวข้องในกิจการไร้อ้อย ต่างรู้กันดีว่าจะสามารถซื้ได้จากที่ใดบ้าง การซื้ยาอาศัยความคุ้นเคยหรือมีรหัสบอกแก่ผู้ขายจึงจะได้สินค้า

กรณีของไร้อ้อย ผู้ซื้คืออาจเป็นตัวแรงงานเอง ซึ่งมักเป็นแรงงานขึ้นอ้อย อาจเป็นหัวหน้าคนงานหรือตัวเจ้าของไร้ สำหรับหัวหน้าคนงานหรือตัวเจ้าของไร้ แหล่งข้อมูลได้ให้รายละเอียดว่านอกจากเป็นการซื้เพื่อให้แรงงานใช้โดยอ้อม คือ นำมาบดแล้วผสมน้ำเย็นให้คั้ม การปฏิบัติเช่นนี้เป็นที่นิยมกันเมื่อประมาณ 10 ปีที่แล้ว ซึ่งระยะนั้นราคาน้ำตาลดี ความต้องการอ้อยมีมาก เจ้าของไร้จึงขายพื้นที่ปลูกและต้องเร่งให้แรงงานตัดอ้อยป้อนโรงงานให้ทันเวลาแล้ว ปัจจุบันเจ้าของไร้ยังทำหน้าที่เป็น "ผู้จัดหา" ให้แรงงานที่ต้องการใช้โดยตรงอีกด้วย กรณีเช่นนี้เกิดขึ้นในไร้ซึ่งเจ้าของไร้หรือหัวหน้าคนงานมีบริการรับฝากซื้สินค้าอุปโภคบริโภคให้กับแรงงาน โดยแรงงานจะแจ้งไว้ในรายการของที่ดินต้องการและยาขยันก็เป็นหนึ่งในรายการนั้น (แผนภาพที่ 1)

แผนภาพที่ 1 การเข้าถึงยาขยันของแรงงานไร้ฝีมือผ่านคนขายของชำแ่วและเจ้าของไร่อ้อย

แผนภาพที่ 2 การเข้าถึงยาขยันของแรงงานไร้ฝีมือผ่านคนขับรถบรรทุกอ้อย

2. ขายให้กับแรงงานในไร่โดยตรง เพื่อเป็นการสะดวกแก่ลูกค้า ผู้ค้าปลีกหรือคนนำส่ง ซึ่งได้แก่ คนขับรถบรรทุกอ้อย และพ่อค้าขายของชำเร่ ยังให้บริการสินค้าแก่แรงงานถึงในไร่ ทำให้แรงงานไม่ต้องเสียเวลาเดินทางและไม่เป็นการเสี่ยงต่อการถูกจับกุมทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย

กรณีคนขับรถบรรทุกอ้อย กล่าวได้ว่า เป็นผู้ค้าปลีกที่ใกล้ชิดกับกลุ่มแรงงานสามารถจัดหาขายขั้นให้โดยตรง เนื่องจากแบบแผนการทำงานของคนกลุ่มนี้(บางคน) ต้องจอดรอคอยเวลาในไร่เพื่อนำอ้อยขึ้นมาอย่างน้อย 6-7 ชั่วโมงต่อวัน จึงเป็นการสะดวกสำหรับแรงงานที่จะซื้อจากแหล่งนี้

คนขับรถบรรทุกกลุ่มนี้ได้ยามมาอย่างไร ทางหนึ่งก็คือ รับมาจากพ่อค้าส่งในท้องถิ่นหรือรับมาจากพ่อค้าปลีกตามร้านอาหาร สถานบริการน้ำมันด้วยกัน ซึ่งจากคำบอกเล่าของแหล่งข้อมูลคนขับรถบรรทุกบางคนไม่ใช่พ่อค้า แต่เป็นคนกลางและรับส่วนแบ่งจากการขายในแต่ละงวด แต่อีกทางหนึ่งซึ่งน่าสนใจก็คือ รับจากยามในโรงงานน้ำตาลนั่นเองโดยระหว่างที่คนขับรถบรรทุกนำรถอ้อยน้ำหนักอ้อยนั้น ยามจะเป็นผู้มอบให้ (แผนภาพที่ 2) นอกจากนี้คนขับรถบรรทุกแล้ว ยามยังจำหน่ายให้กับคนงานชั่วคราวที่ทำงานกะ และต้องการทำงานช่วงเวลาเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับตนเองด้วย

กรณีพ่อค้าขายของชำเร่ ก็เช่นเดียวกับคนขับรถบรรทุก คนพวกนี้สามารถเข้าถึงแรงงานได้ด้วยกิจการประจำวัน ซึ่งต้องนำสินค้าประเภทอาหารสด อาหารแห้ง เข้าไปขาย (แผนภาพที่ 1)

จากคำบอกเล่าของแหล่งข้อมูล การซื้อขายอ้อยและยาอ้อยนี้ก็ไม่ได้มีตลอดฤดูกาลที่บอ้อย มักซื้อขายกันมากหลังจากเปิดหีบไปได้ประมาณ 2 เดือนเนื่องจากแรงงานเริ่มเหนื่อยล้าเป็นการใช้จ่ายด้วยความสมัครใจ ด้วยความต้องการของตนเอง กลุ่มที่เป็นลูกค้าโดยตรงคือ แรงงานขึ้นอ้อยซึ่งส่วนมากเป็นแรงงานจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ปัจจุบันแรงงานในท้องถิ่นคือพวกเจ้าของไร่รายย่อย ที่ต้องทำงานขึ้นอ้อยแทนเนื่องจากภาวะขาดแคลนแรงงานจึงหันมาพึ่งยาตัวนี้เช่นกัน เพราะไม่สามารถทนต่องานที่หนักและไม่คุ้มเคยได้ และเริ่มใช้ตั้งแต่โรงงานเปิดหีบเป็นต้นมา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

ความรู้ความเข้าใจของคนงานในไร่อ้อยเกี่ยวกับสารเสพติด

5.1 ความรู้ความเข้าใจในสถานภาพทางกฎหมาย

5.1.1 ความรู้ความเข้าใจในสถานภาพของสารเสพติดที่ผิดกฎหมาย

สารเสพติดที่ผิดกฎหมายในที่นี้ได้แก่ ยาขยัน กัญชา ฝิ่น เฮโรอีน และยานอนหลับ ผลจากการสำรวจแสดงให้เห็นว่าในกลุ่มสิ่งเสพติดข้างต้น (ยกเว้นยานอนหลับ) ไม่ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีประสบการณ์ในการใช้สารเสพติด หรือกลุ่มที่ไม่เคยใช้เลย ส่วนมากรู้ถึงสถานภาพทางกฎหมายของสารเสพติดเหล่านั้นอย่างถูกต้อง โดยในกลุ่มที่ไม่เคยใช้มีผู้ที่แสดงความเห็นว่ายานอนหลับ กัญชา ยาขยัน ฝิ่น และเฮโรอีนเป็นสิ่งผิดกฎหมายมากกว่าร้อยละ 90 ของสิ่งเสพติดแต่ละชนิด

ในกลุ่มที่ยังใช้อยู่ซึ่งมีอยู่ 2 ประเภทที่กลุ่มตัวอย่างใช้คือ ยาขยัน 27 ราย และกัญชา 2 ราย กลุ่มที่ใช้ยาขยัน 24 รายรู้ว่ายาขยันเป็นสิ่งผิดกฎหมาย รวมถึงผู้เสพกัญชา 2 รายด้วย สำหรับกลุ่มที่เคยใช้ได้แก่ เคยสูบกัญชา 7 ราย ฝิ่นและเฮโรอีนซึ่งเป็นบุคคลคนเดียวกัน 1 ราย และยาขยัน 28 ราย ก็พบว่าเขาเหล่านั้นรู้ว่าสิ่งเหล่านี้ผิดกฎหมาย มีเพียงผู้ที่เคยรับประทานยาขยัน 3 รายที่ตอบว่าไม่ผิด และอีก 2 รายไม่ทราบว่ามีผิดหรือไม่

การรับรู้ในระดับที่น่าพึงพอใจนี้ น่าจะมาจากการรับรู้ข่าวสารทางโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นข่าวการจับกุม การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลเสียของการใช้สิ่งเสพติดประเภทต่างๆ ที่มีกรรมรงค์ในระยะเวลา 2-3 ปีที่ผ่านมา รายละเอียดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารนี้ได้กล่าวไว้ในบทที่ 6 ต่อไป

สำหรับยานอนหลับ ซึ่งไม่มีตัวอย่างคนใดใช้เลยนั้น มีผู้แสดงความเห็นว่าผิดกฎหมายร้อยละ 47 ไม่ผิดกฎหมายร้อยละ 32 และไม่ทราบร้อยละ 21 ซึ่งสัดส่วนความเห็นดังกล่าวแตกต่างไปจากสารเสพติด 4 ประเภทข้างต้น การรับรู้ที่แตกต่างนี้น่าจะมาจากการแพร่กระจายของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทางกฎหมาย การได้มา เนื่องจากการใช้ของยาประเภทนี้ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย และคุณสมบัติหรือสรรพคุณของยาเองก็ไม่ได้ตอบสนองความต้องการของชาวบ้านเพราะไม่ได้กระตุ้นให้เกิดการทำงานซึ่งตรงข้ามกับยาขยัน

เมื่อกล่าวถึงสรรพคุณของยา สิ่งนี้ดูเหมือนจะมีอิทธิพลไม่น้อยต่อการตัดสินใจของกลุ่มผู้ใช้แรงงานว่าจะใช้สิ่งเสพติด และการตัดสินใจที่จะใช้หรือไม่นั้นก็ไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของความสนุกสนาน หรือ

เพื่อสร้างความสุขบรรเทาความทุกข์แก่คนในเมือง ซึ่งจะเห็นได้ชัดจากจำนวนผู้ใช้กัญชาหรือฝิ่นหรือเฮโรอีนของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพียงเล็กน้อยเพราะคุณสมบัติของมันทำให้ผู้ใช้หย่อนประสิทธิภาพในการทำงานราคาก่อนข้างแพง หาซื้อได้ไม่ถนัด แต่เมื่อเป็นยาขยันไม่ว่าจะเป็นขาม้าหรือยาไอ้ คามที่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หรือเคยใช้ระบุการตัดสินใจใช้เป็นการตัดสินใจที่หวังผลมีเป้าหมาย เพื่อสร้างประโยชน์ให้ครอบครัวและตนเอง กล่าวคือ พวกเขาใช้ขยัน เพื่อให้ได้งาน เมื่อได้งานมากก็มีเงินมาก สามารถจับจ่ายใช้สอยซื้อสิ่งของที่จำเป็นในชีวิตประจำวันหรือเพื่อการประกอบอาชีพได้ ดังที่พวกเขาให้เหตุผลที่ยังไม่เลิกใช้ยานี้ไว้ ดังนี้ "เพื่อให้ทำงานได้นาน" "ต้องการทำงานเยอะๆ จะได้มีเงินมากๆ" "กินแล้วทำงานได้มากขึ้น" "กินแล้วไม่เหนื่อย" "อยากทำงานได้มากจะได้มีเงินส่งลูกเรียนหนังสือ" หรือแม้แต่กลุ่มที่เลิกใช้แล้ว เหตุผลที่ใช้ครั้งแรกก็ไม่ได้แตกต่างไปจากที่กล่าวมา แต่ที่เลิกใช้ก็ด้วยความจำเป็นที่แตกต่างกันออกไป บางคนร่างกายไม่สามารถทนต่ออาการข้างเคียงเมื่อยาหมดฤทธิ์ได้ บางคนเลิกเพราะลักษณะงานที่ปรับเปลี่ยนไป เช่น เลิกเป็นพนักงานขึ้นอ้อยหรือเลิกขับรถบรรทุก บางคนเลิกเพราะครอบครัวร้องด้วยเกรงว่าจะมีปัญห สุขภาพ แต่บางคนจำใจเลิกเพราะหาซื้อยากและมีราคาแพง ดังนั้นความเข้าใจหรือการรับรู้กับการปฏิบัติตามกฎหมายกับการเลือกที่จะกระทำผิดอย่างมีเป้าหมายจึงเป็นคนละประเด็นกัน และไม่แน่ว่ากลุ่มที่ไม่เคยใช้จะไม่ตัดสินใจใช้ หากมีความจำเป็นหรือความต้องการที่จะได้คำตอบแทนเพิ่มขึ้นมา การหันมาใช้ขยันจึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้เสมอ

5.1.2 ความรู้ความเข้าใจในสถานภาพของสารเสพติดที่ไม่ผิดกฎหมาย

จากการสำรวจกลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์การใช้สารเสพติดเลยพบว่าจำนวนความเข้าใจที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องในสถานภาพทางกฎหมายของสิ่งเสพติดแต่ละประเภท (ยกเว้นเครื่องเค็มชูกำลัง) ไม่แตกต่างกันมากนัก กล่าวคือบุหรีมีความเข้าใจที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องในสัดส่วนที่เท่ากันคือร้อยละ 44 ส่วนสุราและยาแก้ปวด มีความเข้าใจที่ถูกต้องมากกว่าไม่ถูกต้องเล็กน้อย โดยสุราคิดเป็นร้อยละ 49 และ 37 ยาแก้ปวดคิดเป็นร้อยละ 50 และ 35 สำหรับยาชูกำลังกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 83 มีความเข้าใจที่ถูกต้องและร้อยละ 22 มีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง

ในกลุ่มที่ยังใช้สารเสพติดอยู่ พบว่าความเข้าใจที่ถูกต้องในสถานภาพทางกฎหมายของสิ่งเสพติด 3 ประเภทคือ สุรา ยาแก้ปวด และบุหรี อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ทั้งๆ ที่เป็นสินค้าที่วางขายอยู่ทั่วไปและใช้อยู่ประจำ โดยมีจำนวนตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นว่าไม่ผิดกฎหมายและผิดกฎหมายดังนี้ ร้อยละ 71/23 สำหรับสุราร้อยละ 70/21 สำหรับยาแก้ปวด และบุหรีร้อยละ 59/31 ซึ่งนับว่าต่ำมากมีเพียงเครื่องเค็มชูกำลังเท่านั้นที่กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจต่อสถานภาพในเกณฑ์ที่สูงคือร้อยละ 83 (ตารางที่ 5-1)

ตารางที่ 5-1 ความเข้าใจในสถานภาพทางกฎหมายของสิ่งเสพติดชนิดต่างๆ ในกลุ่มคนงานไร่อ้อยที่ไม่เคยใช้

ความเข้าใจประเภทสิ่งเสพติด	ไม่ผิดกฎหมาย	ผิดกฎหมาย	ไม่ทราบว่าผิดหรือไม่	รวมเฉพาะคนที่ไม่มีเคยใช้
สิ่งเสพติดที่ไม่ผิดกฎหมาย				
1. บุหรี่	80(44.1)	80(44.2)	21(11.3)	181(100.0)
2. สุรา	95(49.2)	71(38.8)	27(14.0)	193(100.0)
3. ยาแก้ปวด	102(49.8)	72(35.1)	31(15.1)	205(100.0)
4. เครื่องดื่มชูกำลัง	155(83.5)	53(21.7)	36(14.7)	244(100.0)
สิ่งเสพติดที่ผิดกฎหมาย				
1. ยาขยัน	13(3.3)	367(92.0)	19(4.7)	399(100.0)
2. ยานอนหลับ	145(31.9)	215(47.3)	94(20.7)	454(100.0)
3. กัญชา	28(8.3)	402(90.3)	15(3.4)	445(100.0)
4. มึน	22(8.2)	410(90.3)	15(3.5)	453(100.0)
5. เฮโรอีน	22(6.2)	409(92.3)	10(1.5)	453(100.0)

สำหรับกลุ่มที่เลิกใช้สารเสพติดแล้ว จำนวนความเข้าใจที่ถูกต้องกรณีบุหรี่และยาแก้ปวดมีประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนตัวอย่างในแต่ละประเภท ในขณะที่จำนวนตัวอย่างในกลุ่มนี้เกือบทั้งหมดเข้าใจสถานภาพทางกฎหมายของเครื่องดื่มชูกำลังถูกต้อง แต่ในกรณีของสุราพบว่าผู้เข้าใจสถานภาพได้ถูกต้องประมาณครึ่งหนึ่ง (ตารางที่ 5-2)

จากข้อมูลดังกล่าวมาเป็นสิ่งที่น่าสังเกตเป็นอย่างมากว่าที่จำนวนความเห็นที่ถูกต้องสำหรับกลุ่มสิ่งเสพติดประเภทนี้ต่ำกว่าที่คาดหมายไว้ เนื่องจากสารเสพติดทุกประเภทหาซื้อได้แม้ในหมู่บ้านของตนเอง ฉะนั้นจึงหมายความว่า การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติดเหล่านี้เป็นเพียงการรู้จักโทษที่มีต่อร่างกายดังที่ได้มีการประชาสัมพันธ์กันเท่านั้น (ตารางที่ 5-3)

ตารางที่ 5-2 ความเข้าใจในสถานภาพทางกฎหมายของสิ่งเสพติดชนิดต่างๆ ในกลุ่มคนงานที่เลิกใช้แล้ว

ความเข้าใจ ประเภทสิ่งเสพติด	ไม่ผิดกฎหมาย	ผิดกฎหมาย	ไม่ทราบว่า ผิดหรือไม่	รวมเฉพาะ คนที่เลิกใช้
สิ่งเสพติดที่ไม่ผิดกฎหมาย				
1. บุหรี่	14(80.9)	4(17.4)	5(21.7)	23(100.0)
2. สุรา	9(38.0)	13(52.0)	3(12.0)	25(100.0)
3. ขานกั๊ปวุด	13(61.9)	7(33.3)	1(4.8)	21(100.0)
4. เครื่องดื่มชูกำลัง	25(80.6)	2(6.4)	4(12.9)	31(100.0)
สิ่งเสพติดที่ผิดกฎหมาย				
1. ขาขยัน	3(10.7)	23(82.1)	2(7.2)	28(100.0)
2. ขานอนหลับ	-	-	-	-
3. กัญชา	-	7	-	7
4. มึน	-	1	-	1
5. เฮโรอีน	-	1	-	1

ตารางที่ 5-3 ความเข้าใจในสถานภาพทางกฎหมายของสิ่งเสพติดชนิดต่างๆ ในกลุ่มคนงานที่ยังใช้อยู่

ความเข้าใจ ประเภทสิ่งเสพติด	ไม่ผิดกฎหมาย	ผิดกฎหมาย	ไม่ทราบว่า ผิดหรือไม่	รวมเฉพาะ คนที่ยังใช้อยู่
สิ่งเสพติดที่ไม่ผิดกฎหมาย				
1. บุหรี่	148(58.4)	79(31.6)	25(10.0)	250(100.0)
2. สุรา	168(71.2)	54(22.9)	14(5.9)	236(100.0)
3. ขานกั๊ปวุด	180(70.2)	48(21.1)	20(8.8)	228(100.0)
4. เครื่องดื่มชูกำลัง	148(82.7)	20(11.2)	11(6.1)	177(100.0)
สิ่งเสพติดที่ผิดกฎหมาย				
1. ขาขยัน	1(3.7)	24(88.9)	2(7.4)	27(100.0)
2. ขานอนหลับ	-	-	-	-
3. กัญชา	-	2	-	2
4. มึน	-	-	-	-
5. เฮโรอีน	-	-	-	-

5.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลของการใช้สารเสพติด

เป็นที่ทราบดีว่า การใช้สารเสพติดทั้งที่ถูกและผิดกฎหมายในปัจจุบันเป็นไปอย่างแพร่หลาย และเริ่มใช้กันตั้งแต่อายุน้อย เช่น กรณีของบุหรี่ปริหรือสุรา ซึ่งผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติเกี่ยวกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากร พ.ศ. 2531 ก็ดี หรือแม้ผลการสำรวจของคณะผู้วิจัยเองก็ดี ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกันคือ วัชที่เริ่มสูบบุหรี่ของคนในชนบทจะอยู่ในช่วงอายุ 11-15 ปี เป็นการสูบบุหรี่เพื่อนหรือผู้ใหญ่ ต้องการทดลอง และสูบบุหรี่มาจนติด ซึ่งน้อยคนนักจะเลิกได้ หรือกรณียาแก้ปวด ซึ่งการใช้เป็นไปตามความเชื่อในสรรพคุณที่ไม่ได้ระบุไว้ในสลากยาและใช้กันเป็นจำนวนมาก ดังคำบอกเล่าของเจ้าของไร่รายหนึ่งว่า ระหว่างการทำงานสิ่งที่คนงานฝากชื่อมากที่สุด คือ ยาแก้ปวดชนิดซอง จากพฤติกรรมที่ดูเหมือนจะกลายเป็นเรื่องปกติเหล่านี้ ทำให้เกิดคำถามขึ้นมาว่า การที่กลุ่มตัวอย่างบางส่วนนิยมสูบบุหรี่ ดื่มสุรา เครื่องดื่มชูกำลัง รับประทานยาแก้ปวด ยาขยันนั้น พวกเขาหรือไม่ว่าการใช้จะเกิดผลต่อตัวเขาและคนข้างเคียงอย่างไร ผลดังกล่าวเป็นผลทั้งในด้านการตอบสนองความต้องการหรือผลของสิ่งเสพติดที่ทำให้ผู้ใช้พึงพอใจ และผลต่อสุขภาพ ในทำนองเดียวกันก็ต้องการทราบว่าสำหรับกลุ่มที่ไม่เคยใช้สิ่งเสพติดบางประเภทหรือทุกประเภทเลยนั้น การรับรู้และความเข้าใจถึงผลในลักษณะดังกล่าวเป็นอย่างไร ซึ่งจากการที่ให้กลุ่มตัวอย่างทั้งที่ยังใช้อยู่ เคยใช้แต่เลิกแล้ว และกลุ่มที่ไม่เคยใช้เลย แสดงความเห็นตามความเข้าใจของเขา ได้ข้อมูลที่นำเสนอใจดังนี้

บุหรี่ปริ

(1) ผลของการสูบบุหรี่ที่มีต่อร่างกายหรือจิตใจ ตามความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ คือ เคยสูบ หรือยังสูบนั้น ประจักษ์ว่าการสูบบุหรี่มีผลทางจิตใจมากกว่าผลทางร่างกาย โดยร้อยละ 68 ของจำนวนรวมทั้งสองกลุ่ม ให้เหตุผลว่าสูบแล้วทำให้สบายใจ คลายเครียด สดชื่น และไม่ว่าง ในขณะที่ร้อยละ 13 และร้อยละ 2 ของจำนวนรวมมีความเห็นว่า การสูบบุหรี่ก่อให้เกิดผลต่อร่างกายในลักษณะที่เป็นโทษ คือ มีนหรือปวดศีรษะ ระคายคอและไอ ซึ่งทางการแพทย์ให้เหตุผลว่าเป็นผลมาจากสารนิโคติน

สำหรับกลุ่มที่ไม่เคยสูบเลย ครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างนี้ไม่ทราบว่าการสูบบุหรี่มีผลอย่างไร แต่อีกร้อยละ 3 มีความเข้าใจเช่นเดียวกับความเห็นส่วนใหญ่ของกลุ่มที่มีประสบการณ์ และร้อยละ 8 และ 2 มีความเข้าใจว่ามีผลต่อร่างกายดังรายละเอียดข้างต้น (ตารางที่ 5-4)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5-4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่มีต่อร่างกายหรือจิตใจเมื่อสูบบุหรี่ จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. เฉยๆ	5 (2.8)	39 (15.6)	-
2. สบายใจ คลายเครียด สดชื่นไม่กังวล	61 (33.7)	171 (68.4)	14 (62.5)
3. มีเมามา ปวดหัว	15 (8.3)	28 (10.4)	9 (37.5)
4. ระคายคอ ไอ	4 (2.2)	5 (2.0)	-
5. อื่นๆ	-	3 (1.2)	-
6. ไม่ทราบถึงผลที่เกิดขึ้น	98 (53.0)	6 (2.4)	-
รวม	181 (100.0)	250 (100.0)	23 (100.0)

(2) ผลที่มีต่อร่างกายหรือจิตใจเมื่อไม่ได้สูบบุหรี่ ในกลุ่มของผู้ที่ยังสูบบุหรี่อยู่และผู้ที่เคยสูบบุหรี่แสดงความคิดเห็นไว้อย่างชัดเจนว่า หากไม่ได้สูบบุหรี่แล้วจะทำให้เกิดผลทางอารมณ์ ตั้งแต่ระดับที่ไม่รุนแรงคือ เป็นเพียงความรู้สึกว่าขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปจนถึงระดับที่รุนแรง คือ กระวนกระวายและโมโห โดยมีจำนวนความคิดเห็นคิดเป็นร้อยละ 76 โดยประมาณ และมีเพียงร้อยละ 18 เท่านั้นที่ตอบว่าไม่เกิดผลแต่อย่างใด คือสูบบุหรี่ก็ได้ไม่สูบบุหรี่ก็ได้ สำหรับในกลุ่มของผู้ที่ไม่เคยสูบบุหรี่นั้น ร้อยละ 42 มีความเห็นเช่นเดียวกับความเห็นส่วนมากของ 2 กลุ่มแรก แต่อีกร้อยละ 50 ไม่ทราบว่า ผู้ที่ต้องการสูบบุหรี่แต่ไม่ได้สูบบุหรี่แล้วจะเกิดความรู้สึกอย่างไร (ตารางที่ 5-5)

ตารางที่ 5-5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่มีต่อร่างกายหรือจิตใจเมื่อไม่ได้สูบบุหรี่ จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. เฉยๆ	7 (3.9)	45 (18.0)	5 (21.7)
2. มีความรู้สึกว้าขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หงุดหงิด กระวนกระวาย โมโห	76 (42.0)	190 (76.0)	18 (78.3)
3. อื่นๆ	7 (3.9)	12 (4.8)	-
4. ไม่ทราบ	91 (50.1)	3 (1.2)	-
รวม	181 (100.0)	250 (100.0)	23 (100.0)

(3) ผลเสียของการสูบบุหรี่ติดต่อกันเป็นเวลานาน เป็นที่น่าสังเกตว่า ในกลุ่มที่สูบบุหรี่เองนั้นมีเพียงส่วนน้อยที่คิดว่า การสูบบุหรี่เป็นเวลานานติดต่อกันไม่เกิดผลเสียต่อร่างกายคิดเป็นร้อยละ 4 เท่านั้น ในขณะที่กลุ่มที่เคຍสูบบุหรี่ว่ามีผลต่อร่างกายแน่นอน ไม่มีผู้ใดในกลุ่มนี้ที่คิดว่าการสูบบุหรี่ติดต่อกันไม่มีผลเสียเกิดขึ้นเมื่อพิจารณาจากผลเสียที่ทั้งสองกลุ่มตัวอย่างแสดงความเห็นแล้ว เห็นได้ว่าความเข้าใจหรือการรับรู้ถึงผลเสียของการสูบบุหรี่นั้นถูกต้องสอดคล้องกับผลทางการแพทย์เป็นส่วนใหญ่ นั่นคือ ทำให้ไอหรือแน่นหน้าอก หายใจไม่สะดวกเป็นโรคทางเดินหายใจ โรคปอด โรคหลอดลมอักเสบ โรคร้ายแรง เช่นโรคมะเร็ง แต่ก็เป็นที่น่าแปลกใจอีกเช่นเดียวกันว่า ถึงแม้ว่าจะทราบถึงความทรามานที่จะเกิดขึ้นต่อร่างกายก็ตาม ร้อยละ 55 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดก็ยังสูบบุหรี่อยู่

สำหรับกลุ่มที่ไม่เคຍสูบบุหรี่ ร้อยละ 42 ไม่ทราบถึงผลเสียที่มีต่อร่างกายแต่ในกลุ่มที่ทราบนั้น ร้อยละ 27 คิดว่ามีผลทำให้เป็นโรคปอดหรือหลอดลมอักเสบ ทำให้ผู้สูบเป็นโรคร้ายแรง ร้อยละ 9 และร้อยละ 8 คิดว่าทำให้ไอและแน่นหน้าอก ซึ่งความเข้าใจถึงผลเสียดังกล่าวน่าจะเป็นสิ่งที่ทำให้คนกลุ่มนี้ไม่สูบบุหรี่ (ตารางที่ 5-6)

ตารางที่ 5-6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลเสียของการสูบบุหรี่ติดต่อกันเป็นเวลานาน จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคຍใช้	ใช้	เคຍใช้
1. ไม่มีผล	4 (2.2)	11 (4.4)	-
2. ไอ แน่นหน้าอก	11 (6.1)	23 (8.2)	2 (8.7)
3. หายใจไม่สะดวก เป็นโรคทางเดินหายใจ	4 (2.2)	10 (4.0)	2 (8.7)
4. โรคปอด หลอดลมอักเสบ	49 (27.1)	75 (30.0)	10 (43.5)
5. โรคร้ายแรง เช่น โรคมะเร็ง	17 (9.4)	49 (19.6)	2 (8.7)
6. อื่นๆ	19 (10.5)	51 (20.4)	7 (30.4)
7. ไม่ทราบ	77 (42.5)	31 (12.4)	-
รวม	181 (100.0)	250 (100.0)	23 (100.0)

(4) ผลของการสูบบุหรี่ต่อคนใกล้ชิด เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์ของผู้ที่ช้สูบบุหรี่อยู่และที่เลิกสูบแล้ว ร้อยละ 20 ไม่ทราบถึงผลเสียว่ามีต่อผู้ใกล้ชิดอย่างไร สำหรับในส่วนที่ทราบนั้น ผลเสียที่มีต่อคนใกล้ชิดมีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภทคือ (ก) ผลเสียทางอารมณ์และเศรษฐกิจ คือ การสูบบุหรี่ทำให้ผู้ใกล้ชิดเกิดความรำคาญมีกลิ่นเหม็น หรือทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายคิดเป็นร้อยละ 48 ของจำนวนรวมทั้งสองกลุ่ม และ (ข) ผลเสียต่อสุขภาพ คือ การสูบบุหรี่ทำให้ผู้ใกล้ชิดป่วยเป็นโรคเกี่ยวกับปอดหรือทางเดินหายใจ เช่นเดียวกับผู้สูบ หรือทำให้เป็นอันตรายต่อเด็กในท้อง คิดเป็นร้อยละ 29.3 ความเห็นดังกล่าวน่าที่จะแสดงให้เห็นถึงผลการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานของรัฐซึ่งมีการณรงค์เกี่ยวกับผลเสียของการสูบบุหรี่อย่างต่อเนื่อง

สำหรับกลุ่มที่ไม่เคยสูบบุหรี่ ร้อยละ 46 ไม่ทราบถึงผลของการสูบบุหรี่ต่อคนใกล้ชิด ส่วนผู้ที่แสดงความคิดเห็นถึงผลในแง่ลบต่างๆ นั้น พบว่า ส่วนมากคือ ร้อยละ 39 มีความเห็นว่าผลที่เกิดขึ้นเป็นผลทางอารมณ์และเศรษฐกิจ และร้อยละ 14 เท่านั้น ที่มีความเห็นว่ามีผลเสียทางสุขภาพ ซึ่งในจำนวนนี้ร้อยละ 8 ระบุว่าทำให้ผู้ใกล้ชิดป่วยเป็นโรคนิดเดียวกับผู้สูบบุหรี่หรือเป็นอันตรายต่อเด็กในท้อง (ตารางที่ 5-7)

ตารางที่ 5-7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการสูบบุหรี่ต่อผู้ใกล้ชิด จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. ไม่มีผล	1(0.6)	10(4.0)	-
2. กลิ่นเหม็น นำราคาถูกลง สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย	71(39.2)	113(45.2)	14(60.7)
3. เวียนหัว เครียด วิตกกังวล	4(2.2)	-	-
4. โรคปอด โรคทางเดินหายใจ	6(3.3)	4(1.6)	-
5. โรคร้ายแรง เช่น มะเร็ง	2(1.1)	8(3.2)	-
6. อื่นๆ เช่น เป็นโรคเดียวกับคนสูบบุหรี่ เป็นอันตรายต่อเด็กในท้อง	14(7.7)	61(24.4)	7(30.4)
7. ไม่ทราบ	83(45.9)	54(21.6)	2(8.0)
รวม	181(100.0)	250(100.0)	23(100.0)

สุรา

(1) ผลของการดื่มสุราที่มีต่อร่างกายและจิตใจ ในกลุ่มของผู้ที่ดื่มสุราแสดงให้เห็นว่าการดื่มสุราย่อมมีผลต่อร่างกายและจิตใจอย่างแน่นอนด้วยมีเพียงร้อยละ 4 เท่านั้นที่คิดว่าเมื่อดื่มสุราแล้วไม่มีผลต่อร่างกายแต่อย่างใด สำหรับกลุ่มที่มีความเห็นว่ามีผลนั้น พบว่าการดื่มสุราทำให้เกิดผลทางจิตใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32 ผลดังกล่าวก็คือ ทำให้ผู้ดื่มสนุกสนาน อารมณ์ดี หายหงุดหงิด ซึ่งกลุ่มของผู้ที่เคยดื่มสุราส่วนมากก็มีความเห็นเช่นเดียวกัน นอกจากผลทางจิตใจแล้ว อีกร้อยละ 15 เห็นว่าก่อให้เกิดผลต่อร่างกายคือ ทำให้อยากรับประทานอาหาร หรือทำให้รับประทานอาหารอร่อยและอีกร้อยละ 47 เป็นความคิดเห็นที่หลากหลายปะปนกันไป ซึ่งอาจแบ่งได้เป็นผลในเชิงบวกและผลในเชิงลบ ผลในเชิงบวกก็คือ การดื่มสุราทำให้ร่างกายสุขภาพจิตโลดโผนดี มีกำลังหรือหลับสบายและรับประทานอาหารได้ หรือหายปวดเมื่อย ส่วนผลในเชิงลบได้แก่ ทำให้ปวดศีรษะ ไม่มีแรงทำงาน เจ็บท้อง ไม่อยากอาหาร หรือดื่มแล้วกล้าได้กล้าเสีย แต่บางตัวอย่างมีความเห็นว่าการดื่มสุรามีผลทั้งดีและเสียต่อร่างกายไปพร้อมๆ กันคือ ดื่มแล้วร่าเริงแต่เวียนศีรษะหรือดื่มแล้วมีหน้ามืด แต่หายปวดเมื่อย เป็นต้น

ในกลุ่มของผู้ที่ไม่เคยดื่มสุรานั้น ร้อยละ 31 มีความเห็นที่หลากหลายดังรายละเอียดข้างต้น และร้อยละ 13 มีความเห็นว่าจะเกิดผลทางจิตใจ ร้อยละ 4 เห็นว่าการดื่มสุราทำให้ทานอาหารอร่อย ส่วนอีกร้อยละ 50 ไม่ทราบว่าเมื่อดื่มสุราแล้วมีผลต่อร่างกายอย่างไร (ตารางที่ 5-8)

ตารางที่ 5-8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการดื่มสุราที่มีต่อร่างกายหรือจิตใจ จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. เฉยๆ	1(0.8)	9(3.8)	2(8.0)
2. รับประทานอาหารอร่อย	8(4.1)	38(15.2)	1(4.0)
3. ผลทางจิตใจ เช่น อารมณ์ดี สนุกสนาน หายหงุดหงิด	28(13.5)	78(32.2)	2(8.0)
4. อื่นๆ	81(31.6)	111(47.0)	18(72.0)
5. ไม่ทราบ	97(50.2)	4(1.8)	2(8.0)
รวม	193(100.0)	236(100.0)	25(100.0)

(2) ผลที่มีต่อร่างกายหรือจิตใจเมื่อไม่ได้ดื่ม ในกลุ่มของผู้ที่ยังดื่มสุราอยู่หรือที่เคยดื่มและเลิกแล้ว ความเห็นร้อยละ 67 ของทั้งสองกลุ่มรวมกัน เห็นว่าไม่น่าจะมีผลอะไร คือ ถ้าไม่ได้ดื่มก็เฉยๆ ไม่รู้สึกอยาก หรือมีผลต่อร่างกายอย่างใดอย่างหนึ่ง สำหรับผู้ที่คิดว่าหากไม่ได้ดื่มแล้วย่อมมีปฏิกิริยาต่อร่างกายหรือไม่ก็จิตใจนั้น ร้อยละ 21 มีความเห็นว่าจะเกิดผลทางจิตใจ คือ หงุดหงิด กระวนกระวาย ซึ่งอาจจะเรียกกลุ่มนี้ให้ว่าเป็นกลุ่มที่คิดหรือเคยติดสุรา อีกร้อยละ 6 มีผลต่อร่างกายในลักษณะที่ค่อนข้างรุนแรงคือ ทำให้มือสั่น ใจสั่น ปวดท้อง อ่อนเพลีย ซึ่งน่าจะเป็นอาการของคนติดสุรา และอีกร้อยละ 7 ของทั้งสองกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ทำให้รับประทานอาหารไม่อร่อยคือ ไม่มีสิ่งที่ช่วยเรียกน้ำย่อยให้อาหารรับประทาน

สำหรับกลุ่มที่ไม่เคยดื่มสุรา ร้อยละ 64 ไม่ทราบว่าหากไม่ได้ดื่มแล้วผลที่มีต่อร่างกายและจิตใจจะเป็นอย่างไร ร้อยละ 20 มีความเห็นว่าจะหากผู้ที่เคยดื่มแล้วไม่ได้ดื่มทำให้เกิดอาการหงุดหงิด กระวนกระวาย ซึ่งเป็นผลทางอารมณ์ ส่วนที่มีความเห็นว่ามีผลต่อร่างกายทั้งในระดับที่ติดสุรา และระดับที่ดื่มสุราเพื่อช่วยกระตุ้นให้อาหาร มีเป็นส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ 3 และ 5 เท่านั้น (ตารางที่ 5-9)

ตารางที่ 5-9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่มีต่อร่างกายหรือจิตใจเมื่อไม่ได้ดื่มจำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. เฉยๆ	28(15.0)	138(57.8)	13(52.0)
2. มีผลทางด้านอารมณ์และจิตใจเช่น หงุดหงิด กระวนกระวายฯ	38(20.2)	52(22.0)	4(18.0)
3. มีผลต่อร่างกาย เช่น อ่อนเพลีย มือสั่น ใจสั่น ปวดหัว ปวดท้อง	7(3.8)	14(5.9)	1(4.0)
4. รับประทานอาหารไม่อร่อย	10(5.2)	18(8.8)	2(8.0)
5. อื่นๆ	4(2.1)	1(0.5)	-
6. ไม่ทราบ	104(53.9)	17(7.2)	5(20.0)
รวม	193(100.0)	236(100.0)	25(100.0)

(3) ผลของการดื่มสุรติดต่อกันเป็นเวลานาน ในกลุ่มที่ยังดื่มสุราและเคยดื่มสุรา พบว่า กลุ่มที่มีประสพการณ์นี้ต่างก็ทราบถึง ผลเสียของการดื่มสุราเป็นอย่างดี คือ การดื่มสุรติดต่อกันเป็นเวลานานย่อมเป็นอันตรายต่อตับและกระเพาะอาหาร ทำให้เป็นมะเร็ง และทำให้เป็นโรคพิษสุราเรื้อรังโดยมีความเห็นคิดเป็นร้อยละ 45 และ 1 ตามลำดับ ในขณะที่อีกร้อยละ 30 เป็นกลุ่มที่มีความเห็นที่หลากหลายแตกต่างกันออกไป เช่น เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ทำให้ความจำเสื่อม เสียค่าใช้จ่าย กุมสติไม่ได้ เกิดการทะเลาะวิวาท ซึ่งความเห็น 2 ประเภทหลังนี้เป็นผลในระยะสั้นมากกว่าผลในระยะยาว

ในกลุ่มของผู้ที่ไม่เคยดื่มสุรา พบว่าร้อยละ 30.6 ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่มากที่สุดในกลุ่มที่แสดงความเห็นคิดว่า มีผลต่อตับและกระเพาะอาหารหากดื่มติดต่อกันเป็นเวลานานร้อยละ 4.7 มีความเห็นว่าการทำให้ผู้ดื่มเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง และร้อยละ 6.2 ทำให้ผู้ดื่มไม่อยากอาหาร ร่างกายอ่อนเพลีย อย่างไรก็ตาม ร้อยละ 44.0 ไม่ทราบว่า การดื่มสุราในลักษณะดังกล่าวมีผลเสียต่อร่างกายอย่างไร (ตารางที่ 5-10)

ตารางที่ 5-10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการดื่มสุรติดต่อกันเป็นเวลานาน จำแนกตามประสพการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสพการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. เป็นอันตรายต่อตับและกระเพาะอาหาร หรือทำให้เป็นมะเร็ง	59(30.6)	109(46.2)	8(32.0)
2. เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง	9(4.7)	18(6.8)	3(12.0)
3. ทำให้ไม่อยากอาหาร อ่อนเพลีย	12(6.2)	14(5.9)	-
4. อื่นๆ	28(14.5)	69(28.2)	10(40.0)
5. ไม่ทราบ	85(44.0)	28(11.9)	4(16.0)
รวม	193(100.0)	236(100.0)	25(100.0)

(4) ผลของการดื่มสุราต่อคนใกล้ชิด ร้อยละ 30 ของกลุ่มผู้ดื่มสุราหรือเคยดื่มสุรา ไม่ทราบว่า การดื่มสุรามีผลต่อคนใกล้ชิดหรือไม่ ในลักษณะใด อย่างไรก็ตาม ร้อยละ 33 มีความเห็นว่า การดื่มสุราเป็นการสร้างความรำคาญให้กับคนใกล้ชิด ร้อยละ 7 มีความเห็นว่ามีผลเสียทางเศรษฐกิจต่อผู้ใกล้ชิด และร้อยละ 8 มีความเห็นว่าการทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท ดังนั้นในความเห็นของกลุ่มตัวอย่างผลที่เกิดต่อคนใกล้ชิดเป็นผลทางจิตใจมากที่สุด ในขณะที่ร้อยละ 23 กลับมีความเห็นที่สวนทางกันคือ ไม่น่าจะมีผลอะไร

สำหรับในกลุ่มผู้ที่ไม่เคยดื่มสุรา ร้อยละ 32 ซึ่งถือว่าเป็นความเห็นส่วนมากของผู้ที่แสดงความเห็นต่อประเด็นดังกล่าว คิดว่าผลที่เกิดเป็นผลทางจิตใจคือก่อความรำคาญ ส่วนอีกร้อยละ 49 ไม่ทราบว่า มีผลต่อผู้ใกล้ชิดอย่างไรบ้าง (ตารางที่ 5-11)

ตารางที่ 5-11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการดื่มสุราต่อคนใกล้ชิด จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. ไม่มีผล	14(7.3)	55(23.3)	5(20.0)
2. สร้างความรำคาญ	82(32.1)	78(33.0)	8(32.0)
3. เสียค่าใช้จ่าย	7(3.6)	14(5.9)	4(16.0)
4. เกิดการทะเลาะวิวาท	14(7.3)	15(6.3)	-
5. อื่นๆ	1(0.5)	2(1.0)	-
6. ไม่ทราบ	95(40.2)	72(30.5)	8(32.0)
รวม	193(100.0)	238(100.0)	25(100.0)

ยาแก้ปวด

(1) ผลของการรับประทานยาแก้ปวด ผลของการรับประทานยาแก้ปวดตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างเป็นผลทางร่างกาย ไม่ใช่ผลทางจิตใจกล่าวคือร้อยละ 70 ของข้อมูลที่ได้จากความเห็นของตัวอย่างที่ยังรับประทานยาแก้ปวด หรือเคยรับประทานยืนยันว่า ยาแก้ปวดโดยเฉพาะชนิดผงมีผลต่อการทำงานของพวกเขามาก ไม่ว่าผลนั้นจะเป็นเพียงความรู้สึกว่ารับประทานแล้วมีกำลังทำงาน หรือมีผลที่ทำให้ร่างกายมีความทนทานต่องานหนักจริงก็ตาม ในขณะที่ร้อยละ 31 ของกลุ่มที่ไม่เคยรับประทานยาแก้ปวดเลย ก็รับรู้ถึงผลในลักษณะเดียวกัน แต่ตัวอย่างจำนวนไม่น้อยคือเกือบร้อยละ 60 ไม่ทราบถึงผลดังกล่าว (ตารางที่ 5-12)

ตารางที่ 5-12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการรับประทานยาแก้ปวด จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. ทำงานได้ดี ขยัน มีกำลัง	63(30.7)	160(70.2)	14(66.7)
2. บรรเทาอาการไอ หรือปวดหัว	20(9.7)	42(18.4)	3(14.3)
3. อื่นๆ	2(1.1)	3(1.3)	-
4. ไม่ทราบ	120(58.5)	23(10.1)	4(19.0)
รวม	205(100.0)	228(100.0)	21(100.0)

(2) ผลที่มีต่อร่างกายหรือจิตใจหากไม่ได้รับประทาน ความคิดเห็นของผู้ที่รับประทานหรือเคยรับประทานที่มีต่อผลของการไม่ได้รับประทานย้อมมุ่งไปที่ผลต่อร่างกายซึ่งทำให้ประสิทธิภาพการทำงานลดลงอย่างแน่นอน ร้อยละ 47 ของทั้งสองกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าหากไม่ได้รับประทานแล้วจะทำให้เกิดอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย เหนื่อยง่าย ครั่นเนื้อครั่นตัว นอนไม่หลับ ทำงานไม่ได้ ส่วนผลทางด้านจิตเจ้านักดำวได้ว่ามีน้อยมากคิดเป็นร้อยละ 5 เท่านั้น อย่างไรก็ตามร้อยละ 24 มีความเห็นว่าการไม่ได้รับประทานยาแก้ปวดไม่มีผลต่อร่างกายแต่อย่างใด

ในกลุ่มผู้ที่ไม่เคยรับประทาน ร้อยละ 14 คิดว่ามีผลในด้านการทำงานร้อยละ 8 คิดว่ามีผลทางด้านจิตใจคือหากไม่ได้รับประทานจะหงุดหงิด กระวนกระวายร้อยละ 10 มีความเห็นว่าไม่มีผล และอีกร้อยละ 60 ไม่ทราบว่ามีผลต่อร่างกายหรือไม่ (ตารางที่ 5-13)

ตารางที่ 5-13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่มีต่อร่างกายหากไม่ได้รับประทาน จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. เฉยๆ	20(8.8)	55(24.1)	6(28.2)
2. ผลทางด้านจิตใจ เช่น กระวนกระวาย หงุดหงิด	16(7.8)	12(5.3)	2(8.9)
3. ปวดเมื่อยตามร่างกาย นอนไม่หลับ หรือครั่นเนื้อ ครั่นตัว ทำงานไม่ได้	29(14.1)	110(48.2)	8(38.1)
4. อื่นๆ	16(7.8)	25(11.0)	-
5. ไม่ทราบ	124(60.5)	26(11.4)	5(23.8)
รวม	205(100.0)	228(100.0)	21(100.0)

(3) ผลเสียของการรับประทานยาแก้ปวดติดต่อกันเป็นเวลานาน ในกลุ่มของผู้ที่ใช้และเคยใช้ร้อยละ 34.9 โดยประมาณ ไม่ทราบถึงผลเสียที่มีต่อร่างกายหากรับประทานยาแก้ปวดติดต่อกันเป็นเวลานาน ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 1 ของกลุ่มที่ยังใช้ยู่เท่านั้นที่มีความเห็นว่าไม่มีผล สำหรับผู้ที่คิดว่ามีผลต่อร่างกายของทั้งสองกลุ่มนี้ ร้อยละ 22 มีความเห็นว่าจะทำให้ผู้ใช้มีความต้องการใช้ในปริมาณที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 14 มีความเห็นว่ามีผลต่อกระเพาะอาหาร ถ้าได้และไต ร้อยละ 7 ทำให้ปวดตามข้อ ใจสันไม่มีแรงทำงาน และร้อยละ 21 มีความเห็นว่ามีผลเสียที่แตกต่างกันออกไปจาก 3 ความเห็นข้างต้น เช่น มีผลต่อระบบประสาท หรือเป็นโทษต่อร่างกาย ซึ่งเป็นความเห็นกว้างๆ หรือทำให้กระดูกผุ หรือเกิดอาการแพ้ยาอาจถึงแก่ชีวิต

ในกลุ่มที่ไม่เคยใช้นั้นพบว่า ร้อยละ 63 ไม่ทราบถึงผลเสียที่เกิดขึ้น ร้อยละ 1 หรือเพียง 2 ราย เท่านั้นที่คิดว่าไม่มีผล ในกลุ่มของผู้ที่คิดว่ามีผลร้อยละ 9 คิดว่าการรับประทานยาแก้ปวดติดต่อกันทำให้ ผู้ใช้มีความต้องการใช้ในปริมาณเพิ่มขึ้น ร้อยละ 8 คิดว่ามีผลต่อกระเพาะอาหาร ร้อยละ 5 ทำให้ผู้ใช้เกิด อาการปวดตามข้อ ใจสั่นและไม่มีแรง และร้อยละ 13 เป็นความคิดเห็นอื่นๆ เช่นเดียวกับกลุ่มผู้ใช้หรือ เคยใช้ (ตารางที่ 5-14)

ตารางที่ 5-14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลเสียของการรับประทานยาแก้ปวดติดต่อกันเป็นเวลานาน จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. มีความต้องการใช้ในปริมาณเพิ่มขึ้น	19(9.3)	52(22.8)	3(14.3)
2. มีผลต่อกระเพาะอาหาร ลำไส้ ไต	18(7.8)	33(14.5)	3(14.3)
3. ปวดตามข้อ ใจสั่น ไม่มีแรง	10(4.9)	17(7.4)	1(4.8)
4. ไม่มีผล	2(1.0)	2(0.9)	-
5. อื่นๆ	28(13.6)	49(21.5)	4(19.0)
6. ไม่ทราบ	130(63.4)	75(32.9)	10(47.6)
รวม	205(100.0)	228(100.0)	21(100.0)

สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับความเห็นข้างต้นก็คือ ความเห็นที่จะเพิ่มปริมาณการใช้ของกลุ่มผู้ใช้ยาแก้ปวด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ใช้ไม่ได้ตระหนักถึงอันตรายของการใช้ยาประเภทนี้มากไปกว่าการตอบสนอง ความต้องการของร่างกายเพื่อผลของการทำงาน และหากผู้ใช้แรงงานหรือชาวชนบททั่วไปมีความเห็นเช่น เดียวกับกลุ่มตัวอย่างนี้ก็จะเป็นสิ่งที่น่าวิตกถึงปัญหาสุขภาพในระยะยาวอันเนื่องมาจากการใช้ยาเกินความ จำเป็น การรณรงค์เกี่ยวกับผลเสียของการใช้ยาดังกล่าวจึงควรได้รับการพิจารณาและให้ความสำคัญเท่าเทียมกับสิ่ง เสพติดประเภทอื่น ถึงแม้ว่าในทางกฎหมายแล้วยาประเภทนี้เป็นยาที่ถูกต้องตามกฎหมายก็ตาม

(4) ผลที่มีต่อคนใกล้ชิด กล่าวได้ว่าการใช้ยาแก้ปวดไม่มีผลต่อผู้ใกล้ชิด เนื่องจากคุณสมบัติ ของยาไม่มีผลต่อระบบประสาท แต่น่าจะมีผลต่อระบบการย่อยและทางเดินอาหาร ผลที่จะเกิดขึ้นประการ เดียวก็คือ ภาวะของผู้ใกล้ชิดที่จะต้องดูแลผู้ใช้ยาประเภทนี้อันเนื่องมาจากโรคกระเพาะอาหารหรือทางเดิน อาหาร สำหรับความเห็นของกลุ่มตัวอย่างจากร้อยละ 13 ของกลุ่มที่ไม่เคยใช้ยาแก้ปวด ร้อยละ 31 และร้อย ละ 33 ของกลุ่มที่ใช้และเคยใช้หรือร้อยละ 23 ของความเห็นทั้งหมด เห็นว่าการใช้ยาแก้ปวดไม่มีผลต่อผู้ ใกล้ชิด อีกร้อยละ 71 ของความเห็นทั้งหมดไม่ทราบว่า มีผลต่อผู้ใกล้ชิดหรือไม่ และมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น ที่คิดว่ามีผลด้านค่าใช้จ่ายคิดเป็นร้อยละ 2 (ตารางที่ 5-15)

ตารางที่ 5-15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่มีต่อผู้ใกล้ชิด จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. ไม่มีผล	28(13.6)	71(31.1)	7(33.3)
2. เสียค่าใช้จ่าย	6(2.9)	5(2.3)	0
3. อื่นๆ	5(2.5)	11(4.8)	-
4. ไม่ทราบ	166(81.0)	141(81.8)	14(66.7)
รวม	205(100.0)	228(100.0)	21(100.0)

ยายยัน

(1) ผลของการรับประทานยายยันที่มีต่อร่างกายหรือจิตใจ จากความเห็นของกลุ่มที่ใช้ยาขยันหรือเคยใช้ขยันจนถึงมูลเหตุจริงที่ทำให้ผู้ใช้แรงงานใช้ยาขยันได้ดี กล่าวคือ เกือบทั้งหมดของตัวอย่างสองกลุ่มนี้มีความเห็นว่าเมื่อใช้ยาขยันแล้วทำให้ร่างกายกระปรี้กระเปร่า ทำงานได้มาก มีกำลัง หรือไม่เมื่อยนอน และมีตัวอย่างไม่มากนักที่ไม่ทราบถึงผลที่เกิดขึ้น

สำหรับกลุ่มที่ไม่เคยใช้ยาขยันร้อยละ 61 ไม่ทราบว่ายาขยันเมื่อใช้แล้วมีผลต่อร่างกายอย่างไร ในขณะที่ร้อยละ 37 มีความเห็นเช่นเดียวกับตัวอย่างส่วนมากของกลุ่มที่ใช้หรือเคยใช้ (ตารางที่ 5-16)

ตารางที่ 5-16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการรับประทานยายยันที่มีต่อร่างกายหรือจิตใจ จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. กระปรี้กระเปร่า ทำงานได้มาก มีกำลัง	147(36.8)	25(82.6)	23(82.1)
2. อื่นๆ	7(1.8)	1(3.7)	1(3.8)
3. ไม่ทราบ	245(61.4)	1(3.7)	4(14.3)
รวม	399(100.0)	27(100.0)	28(100.0)

(2) ผลที่มีต่อร่างกายหากไม่ได้รับประทาน ความเห็นของกลุ่มที่ใช้และเคยใช้ยาขยันต่อคำถามดังกล่าวพบว่าร้อยละ 34 ของจำนวนรวมของ 2 กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่าไม่มีผลต่อร่างกายหรือจิตใจ แต่ในจำนวนความเห็นที่เท่ากันคือ ร้อยละ 34 กลับมีความเห็นว่า หากไม่ได้รับประทานแล้วจะมีผลต่อร่างกายคือเหนื่อยง่าย อ่อนเพลีย ทำงานไม่ได้ หงุดหงิด หรือกระวนกระวาย

ในกลุ่มของผู้ที่ไม่เคยใช้นั้นพบว่า ร้อยละ 62 ไม่ทราบถึงผลที่มีต่อร่างกายหากไม่ได้รับประทาน อย่างไรก็ตามในจำนวนผู้ที่คิดว่ามีผลต่อร่างกายนั้นมีเพียง 10 รายเท่านั้นที่คิดว่าไม่มีผลใดๆ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ส่วนร้อยละ 19 คิดว่าจะทำให้เกิดผลทางจิตใจ และอีกร้อยละ 14 มีความเห็นว่าจะมีผลต่อร่างกาย ดังรายละเอียดที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น (ตารางที่ 5-17)

ตารางที่ 5-17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่มีต่อร่างกายหากไม่ได้รับประทาน จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. เจ็บๆ	10(2.5)	10(37.0)	9(32.1)
2. มีความรู้สึกไม่อยากทำงาน	7(19.0)	3(11.1)	7(25.0)
3. เหนื่อยง่าย อ่อนเพลีย ทำงานไม่ได้	5(13.8)	11(40.7)	8(28.6)
4. มีความต้องการที่จะรับประทาน	9(2.3)	1(3.8)	-
5. ไม่ทราบ	24(62.4)	2(7.4)	4(14.3)
รวม	39(100.0)	27(100.0)	28(100.0)

(3) ผลที่มีต่อร่างกายหากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน ในกลุ่มของผู้ที่ยังใช้และเคยใช้ยาขยันพบว่า ประมาณร้อยละ 27 ของจำนวนรวมทั้ง 2 กลุ่มไม่ทราบถึงผลที่จะเกิดขึ้น แต่สิ่งที่น่าสนใจจากความเห็นอีกร้อยละ 33 ก็คือคนกลุ่มนี้ระบุว่า การใช้ยาขยันติดต่อกันเป็นเวลานานทำให้เกิดผลต่อระบบประสาท เกิดอาการเครียด หงุดหงิด นอนไม่หลับประสาทหลอน ส่วนความเห็นอีกร้อยละ 15 โดยประมาณระบุความเห็นถึงผลอย่างกว้างๆคือทำให้ร่างกายทรุดโทรม และอีกร้อยละ 16 ระบุว่าทำให้ผู้ใช้ยาขยัน จากความเห็นดังกล่าวโดยรวมแล้ว กล่าวได้ว่ากลุ่มผู้ใช้และเคยใช้ยาขยันประมาณ ร้อยละ 63 ของจำนวนรวมทั้งสองกลุ่มต่างเข้าใจถึงผลเสียของการใช้ยาขยันที่มีต่อร่างกาย หากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน (ตารางที่ 5-18)

ตารางที่ 5-18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่มีต่อร่างกายหากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. ไม่มีผล	7(1.8)	1(3.8)	-
2. มีผลต่อระบบประสาท ประสาทหลอน เครียด หงุดหงิด นอนไม่หลับ	54(13.5)	9(33.3)	9(32.1)
3. ร่างกายทรุดโทรม	48(12.0)	2(7.4)	9(21.4)
4. ทำให้อายุสั้น	34(8.5)	4(14.8)	5(17.9)
5. อื่นๆ	7(1.8)	4(14.8)	-
6. ไม่ทราบ	249(62.4)	7(25.9)	8(28.6)
รวม	399(100.0)	27(100.0)	28(100.0)

(4) ผลที่มีต่อผู้ใกล้ชิด ในกลุ่มของผู้ที่ใช้และเคยใช้ร้อยละ 27 ของจำนวนทั้งสองกลุ่ม มีความเห็นว่า ไม่มีผลต่อผู้ใกล้ชิด ร้อยละ 11 มีความเห็นว่า อาจทำให้ผู้อื่นได้รับอันตรายเนื่องจากอุบัติเหตุ และร้อยละ 3 มีความเห็นว่า มีผลต่อครอบครัวในลักษณะต่างๆ กันได้แก่ ทำให้เกิดความกังวล เกิดความรำคาญ หรือสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

สำหรับกลุ่มที่ไม่เคยใช้ ความเห็นส่วนมากของกลุ่มนี้ ร้อยละ 72 ไม่ทราบถึงผลที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ใกล้ชิด เช่นเดียวกับความเห็นส่วนมากของ 2 กลุ่มแรก ในขณะที่ร้อยละ 11 มีความเห็นว่า การใช้ยาขยันไม่มีผลต่อผู้ใกล้ชิด ส่วนที่คิดว่ามีผลต่อครอบครัวหรืออาจทำให้ผู้อื่นได้รับอันตรายเนื่องจากอุบัติเหตุ มีผู้แสดงความเห็นคิดเป็นร้อยละ 7 เท่ากัน (ตารางที่ 5-19)

ตารางที่ 5-19 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการใช้ยาขยันต่อผู้ใกล้ชิด จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. ไม่มีผล	45(11.3)	9(33.3)	9(21.4)
2. ทำให้เกิดอุบัติเหตุ หรืออันตรายต่อผู้อื่น	27(6.8)	3(11.2)	3(1.7)
3. มีผลต่อครอบครัว เช่น เกิดความกังวล เกิดความรำคาญ เสียค่าใช้จ่าย	27(6.8)	1(3.7)	1(3.0)
4. อื่นๆ เช่น เกิดการลักขโมย	11(2.7)	1(3.7)	1(3.0)
5. ไม่ทราบ	289(72.4)	13(48.1)	17(60.7)
รวม	399(100.0)	27(100.0)	28(100.0)

เครื่องดื่มน้ำกำลัง

(1) ผลของการดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำกำลังที่มีต่อร่างกาย จากประสบการณ์ของผู้ที่ใช้และเคยใช้ เครื่องดื่มน้ำกำลังที่มีจำหน่ายตามท้องตลาดจำนวนรวม 210 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ที่เคยใช้และเลิกแล้ว จำนวน 31 ราย พบว่าความเห็นส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 77 ของจำนวนรวมเห็นว่าเมื่อดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำกำลัง แล้วทำให้ร่างกายสดชื่น หายจากอ่อนเพลียหรือทำให้ไม่เมื่อยมีเพียงร้อยละ 7 เท่านั้นที่เห็นว่า ดื่มน้ำแล้วไม่มี ผลต่อร่างกายแต่อย่างใดและอีกร้อยละ 14 ไม่ทราบถึงผลที่มีต่อร่างกาย

ในกลุ่มของผู้ที่ไม่เคยดื่มน้ำจำนวน 244 ราย พบว่า 166 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 64 ไม่ทราบถึง ผลของการดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำประเภทนี้ แต่อีก 52 รายหรือร้อยละ 33 มีความเห็นเช่นเดียวกับความเห็นส่วนมาก ของ 2 กลุ่มแรก (ตารางที่ 5-20)

ตารางที่ 5-20 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำกำลังที่มีต่อร่างกาย จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. เจ็บๆ	5 (2.0)	12 (6.7)	4 (12.9)
2. สดชื่น หายจากอ่อนเพลีย ขันไม่เมื่อย	81 (33.2)	130 (77.7)	22 (71.0)
3. อื่นๆ เช่น อร่อย ใจสัน	2 (0.8)	2 (1.8)	2 (6.4)
4. ไม่ทราบ	156 (64.0)	20 (14.5)	3 (9.7)
รวม	244 (100.0)	179 (100.0)	31 (100.0)

(2) ผลที่มีต่อร่างกายหากไม่ได้ดื่มน้ำ กลุ่มที่ใช้และเคยใช้ร้อยละ 39 มีความเห็นว่า ไม่มีผล ต่อร่างกายกล่าวคือ หากไม่ได้ดื่มน้ำก็ไม่ได้มีความต้องการถึงขนาดกระวนกระวายหรืออ่อนเพลียถึงขนาดทำงาน ไม่ได้ ซึ่งเป็นไปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างนี้ไม่ได้ดื่มน้ำเป็นประจำถึงขั้นที่เรียกว่าติด อย่างไรก็ตามในจำนวนความเห็น ที่ใกล้เคียงกันคือร้อยละ 37 มีความเห็นว่าหากไม่ได้ดื่มน้ำแล้วทำให้เมื่อยนอน ร่างกายไม่สดชื่น ไม่มีกำลังทำ งาน ความเห็นนี้สะท้อนถึงพฤติกรรมดื่มน้ำที่ปฏิบัติเป็นประจำจนเป็นความเคยชิน หรือกลายเป็นสิ่งจำเป็น หรือเป็นส่วนประกอบหนึ่งของการทำงาน นอกจากนี้ร้อยละ 17 ไม่ทราบถึงผลที่มีต่อร่างกาย

สำหรับกลุ่มที่ไม่เคยดื่มน้ำร้อยละ 67 ไม่ทราบว่าหากไม่ได้ดื่มน้ำแล้วมีผลต่อร่างกายหรือไม่ ร้อยละ 8 คิดว่าการไม่ได้ดื่มน้ำไม่น่าจะมีผลต่อร่างกาย แต่อีกร้อยละ 21 กลับมีความเห็นว่า มีผลต่อร่างกายทำให้ไม่มี กำลังทำงาน (ตารางที่ 5-21)

ตารางที่ 5-21 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่มีต่อร่างกายหากไม่ได้ดื่ม จำนวนตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. เจ็บๆ	21(8.8)	68(38.5)	14(45.2)
2. ง่วงนอน ไม่สดชื่น เหนื่อยไม่มีกำลังทำงาน	52(21.3)	67(37.4)	12(38.7)
3. ต้องการดื่ม	8(3.7)	10(5.7)	1(3.2)
4. ไม่ทราบ	163(68.8)	33(18.4)	4(12.9)
รวม	244(100.0)	178(100.0)	31(100.0)

(3) ผลเสียต่อร่างกายหากดื่มติดต่อกันเป็นเวลานาน ร้อยละ 18 ของกลุ่มที่ใช้และเคยใช้มีความเห็นว่า การดื่มเครื่องดื่มชูกำลังติดต่อกันเป็นเวลานานไม่น่าจะมีผลต่อร่างกายของผู้ดื่ม ในขณะที่ร้อยละ 21 กลับมีความเห็นว่าเป็นผลเสียต่อสุขภาพในลักษณะต่างๆ กัน เช่นทำให้นอนไม่หลับ รับประทานอาหารไม่ได้ หรือมีผลต่อระบบประสาท ร้อยละ 10 มีความเห็นว่า ทำให้ผู้ใช้มีความต้องการอยู่ตลอดเวลาหรือกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ต้องดื่มเป็นประจำ และอีกร้อยละ 8 มีความเห็นว่าทำให้ผู้ดื่มมีอาการหงุดหงิดหรือสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย อย่างไรก็ตามตัวอย่างใน 2 กลุ่มนี้เกือบครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 43 ไม่ทราบว่า การดื่มเครื่องดื่มชูกำลังติดต่อกันเป็นเวลานานมีผลต่อร่างกายหรือไม่

สำหรับกลุ่มที่ไม่เคยดื่มนั้น จำนวนผู้ที่ไม่ทราบถึงผลดังกล่าวมีมากถึงร้อยละ 76 ส่วนอีกร้อยละ 10 มีความเห็นว่าเป็นผลเสียต่อสุขภาพดังรายละเอียดข้างต้นและร้อยละ 4 มีความเห็นว่าทำให้เกิดความต้องการอยู่ตลอดเวลา แต่ร้อยละ 8 ของกลุ่มนี้คิดว่าไม่มีผลต่อผู้ดื่มเครื่องดื่มชูกำลังเป็นประจำ (ตารางที่ 5-22)

ตารางที่ 5-22 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลเสียต่อร่างกายหากดื่มติดต่อกันเป็นเวลานาน จำนวนตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. ไม่มีผล	14(5.7)	34(18.0)	5(16.1)
2. เป็นผลเสียต่อสุขภาพ เช่น นอนไม่หลับ รับประทานอาหารไม่ได้ มีผลต่อระบบประสาท	26(10.6)	44(24.6)	1(3.2)
3. มีความต้องการใช้อยู่ตลอดเวลา	10(4.1)	14(7.8)	8(25.8)
4. อื่นๆ เช่น หงุดหงิด สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย	9(3.8)	10(5.6)	3(9.7)
5. ไม่ทราบ	185(75.8)	77(43.0)	14(45.2)
รวม	244(100.0)	178(100.0)	31(100.0)

(4) ผลที่มีต่อผู้ใกล้ชิด ในกลุ่มที่ใช้และเคยใช้ร้อยละ 31.9 มีความเห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มชูกำลังไม่มีผลต่อผู้ใกล้ชิด มีเพียงร้อยละ 5.7 เท่านั้นที่มีความเห็นว่ามีผลในด้านค่าใช้จ่ายหรือทำให้เกิดความรำคาญ และร้อยละ 82.3 ไม่ทราบว่าผลต่อผู้ใกล้ชิดหรือไม่ ในขณะที่ร้อยละ 79.5 ของกลุ่มที่ไม่เคยใช้ก็ไม่ทราบเช่นกัน และร้อยละ 16.8 มีความเห็นว่ามีผลต่อผู้ใกล้ชิด (ตารางที่ 5-23)

ตารางที่ 5-23 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการดื่มเครื่องดื่มชูกำลังต่อผู้ใกล้ชิด จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ใช้	เคยใช้
1. ไม่มีผล	41(16.8)	58(32.4)	9(28.0)
2. อื่นๆ เช่น ล้วนเปลืองค่าใช้จ่าย รำคาญ	9(3.7)	9(5.0)	3(9.7)
3. ไม่ทราบ	194(79.5)	112(62.6)	19(61.3)
รวม	244(100.0)	179(100.0)	31(100.0)

ยานอนหลับ

ในกรณีของยานอนหลับ ซึ่งเป็นยาที่ออกฤทธิ์กดประสาทส่วนกลาง จากคำตอบของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ไม่มีผู้ใดใช้ยานอนหลับนี้ สำหรับความคิดเห็นถึงผลที่มีต่อร่างกายเมื่อรับประทานเข้าไปแล้วนั้นพบว่า ร้อยละ 28 มีความเห็นว่าการง่วง หลับสบายและร้อยละ 70 ไม่ทราบว่าผลอย่างไรต่อร่างกาย และถ้าหากไม่ได้รับประทานยานอนหลับแล้วกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าจะมีผลต่อร่างกายอย่างไร ความเข้าใจที่มีต่อประเด็น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากคือร้อยละ 72 ตอบว่าไม่ทราบ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เหลือนั้น ร้อยละ 3 ตอบว่าไม่น่าจะมีผล ร้อยละ 20 เข้าใจว่า ทำให้ผู้ใช้ยานอนหลับ (ตารางที่ 5-24 และตารางที่ 5-25)

ตารางที่ 5-24 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการรับประทานยานอนหลับที่มีต่อร่างกาย จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ไม่เคยใช้
1. เกิดอาการง่วงหลับสบาย	120(26.4)
2. ทานอาหารอร่อย หลับสบาย	16(3.6)
3. ไม่ทราบ	318(70.0)
รวม	454(100.0)

ตารางที่ 5-25 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่มีต่อร่างกายเมื่อไม่ได้รับประทาน จำนวนตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ไม่เคยใช้
1. ไม่มีผล	16(3.5)
2. นอนไม่หลับ	93(20.5)
3. มีความต้องการรับประทาน หงุดหงิด	16(3.5)
4. อื่นๆ เช่น ทานอาหารไม่อร่อย เหนื่อยล้า	3(0.7)
5. ไม่ทราบ	326(71.8)
รวม	454(100.0)

ในกรณีที่ได้รับประทานยานอนหลับติดต่อกันเป็นเวลานานจะมีผลต่อร่างกายอย่างไรร้อยละ 13 มีความเห็นว่า ทำให้มีผลต่อระบบประสาทของผู้ใช้ในลักษณะต่างๆ เช่น ทำให้ประสาทหลอน นอนหลับยาก ร้อยละ 8 แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างๆ คือ มีผลเสียต่อร่างกายโดยไม่ระบุรายละเอียด ร้อยละ 3 มีความเห็นว่า ไม่น่ามีผลอะไร และอีกร้อยละ 74 ตอบว่าไม่ทราบว่า มีผลเสียหรือไม่ สำหรับผลที่มีต่อผู้ใกล้ชิดนั้นร้อยละ 82 ไม่ทราบว่า การรับประทานยานอนหลับมีผลต่อผู้ใกล้ชิดหรือไม่ ร้อยละ 14 ตอบว่าไม่มีผล และร้อยละ 4 คิดว่ามีผลในลักษณะต่างๆ เช่น ทำให้ผู้ใกล้ชิดต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายหรือเกิดความวิตกกังวล หรืออาจทำให้ผู้ใกล้ชิดต้องได้รับอันตรายจากการขาดสติหรือคลุ้มคลั่งของผู้ใช้ (ตารางที่ 5-26 และ ตารางที่ 5-27)

ตารางที่ 5-26 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลเสียที่มีต่อร่างกายเมื่อรับประทานติดต่อกันเป็นเวลานาน จำนวนตามผู้ที่ไม่เคยใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ไม่เคยใช้
1. ไม่มีผล	13(2.9)
2. มีผลต่อระบบประสาท เช่น ทำให้ประสาทหลอน นอนหลับยาก	62(13.6)
3. เป็นผลเสียต่อร่างกาย เป็นอันตรายต่อกระเพาะอาหาร	28(6.2)
4. อื่นๆ เช่น ปวดหัว	14(3.1)
5. ไม่ทราบ	337(74.2)
รวม	454(100.0)

ตารางที่ 5-27 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่มีต่อผู้ใกล้ชิด จำแนกตามผู้ที่ไม่เคยใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ไม่เคยใช้
1. ไม่มีผล	83(13.9)
2. อื่นๆ ได้แก่ ถิ่นเปลืองค่าใช้จ่ายอาจเกิดอันตรายจากการขาดสติ เกิดความวิตกกังวล	18(4.0)
3. ไม่ทราบ	373(82.1)
รวม	454(100.0)

กัญชา

(1) ผลของการสูบกัญชาที่มีต่อร่างกาย ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 454 ราย มีผู้ที่เคยสูบกัญชา 7 ราย และยังไม่เคยสูบบุหรี่ 2 ราย ซึ่งใน 2 กลุ่มนี้ 2 รายมีความเห็นว่าทำให้ผู้สูบบุหรี่ดี สนุกสนานซึ่งอาการดังกล่าวเป็นการออกฤทธิ์ของกัญชาในลักษณะกระตุ้นประสาท อีก 5 ราย มีความเห็นว่า เมื่อสูบบุหรี่เข้าไปแล้วทำให้เกิดอาการเหม่อลอยเซื่องซึม ซึ่งเป็นอีกอาการหนึ่งของกัญชาในลักษณะที่กดประสาท และอีก 2 รายซึ่งเคยสูบบุหรี่นั้นมีความเห็นว่า ทำให้เกิดอาการอ่อนเพลีย

สำหรับกลุ่มที่ไม่เคยใช้ จำนวน 445 ราย พบว่า ร้อยละ 67 ไม่ทราบว่าสูบกัญชาจะมีผลต่อร่างกายอย่างไร ในกลุ่มที่แสดงความเห็นต่ออาการที่เกิดต่อร่างกายนั้นร้อยละ 21 มีความเห็นว่า ทำให้ผู้สูบบุหรี่ดี สนุกสนาน ร้อยละ 6 มีความเห็นว่าทำให้เกิดอาการเหม่อลอย เคลิบเคลิ้ม ร้อยละ 4 มีความเห็นว่า ทำให้รับประทานอาหารอร่อยและนอนหลับดี และร้อยละ 1 คิดว่าทำให้ผู้สูบบุหรี่เกิดอาการอ่อนเพลีย ซึ่งจากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ประมาณร้อยละ 27 ของกลุ่มที่ไม่เคยสูบบุหรี่ มีความเข้าใจผลของกัญชาที่มีต่อร่างกายในลักษณะการออกฤทธิ์แบบกระตุ้นและกดประสาท และเป็นความเห็นว่าสอดคล้องกับผู้ที่มีประสบการณ์การใช้สิ่งเสพติดประเภทนี้ (ตารางที่ 5-28)

ตารางที่ 5-28 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการสูบกัญชาที่มีต่อร่างกายหรือจิตใจ จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ยังใช้อยู่	เคยใช้
1. อารมณ์ดี สนุกสนาน	92(20.7)	0	2
2. ทานอาหารอร่อย นอนหลับดี	17(3.8)	0	0
3. เคลิบเคลิ้ม เหม่อลอย	28(6.3)	2	3
4. เกิดอาการอ่อนเพลีย	8(1.3)	0	2
5. ตื่นตระหนก หวาดกลัว	1(0.3)	0	0
6. ไม่ทราบ	301(67.6)	0	0
รวม	445(100.0)	2	7

(2) ผลที่มีต่อร่างกายเมื่อไม่ได้สูบบุหรี่ ผู้ที่เคยสูบบุหรี่และยังสูบบุหรี่อยู่ 5 ราย มีความเห็นว่า หากไม่ได้สูบบุหรี่แล้วจะทำให้เกิดความหงุดหงิด กระวนกระวาย ผู้ที่เคยสูบบุหรี่ 1 รายมีความเห็นว่า ไม่มีผล อีก 2 รายมีความเห็นว่า มีความต้องการที่จะสูบบุหรี่ ซึ่งหากไม่ได้สูบบุหรี่แล้วก็จะทำให้เกิดอาการหงุดหงิดและกระวนกระวาย และอีก 1 ราย มีความเห็นว่า ทำให้ทำงานไม่ได้

ในกลุ่มของผู้ที่ไม่เคยสูบบุหรี่ ส่วนมากไม่ทราบว่ามีผลต่อร่างกายอย่างไร ส่วนอีกร้อยละ 20 มีความเห็นเช่นเดียวกับ 5 รายข้างต้น ในขณะที่อีกร้อยละ 3.8 มีความเห็นว่า ทำให้เกิดความต้องการที่จะสูบบุหรี่ ร้อยละ 3 มีความเห็นว่า หากไม่ได้สูบบุหรี่แล้วทำให้เกิดอาการคลื่นไส้ หรือโมโหร้าย อาการเช่นนี้เป็นผลของการสูบบุหรี่เป็นประจำ ซึ่งทำให้เป็นโรคจิตหรือเป็นบ้าได้ ร้อยละ 2 มีความเห็นที่ตรงกันข้าม คือ หากไม่ได้สูบบุหรี่แล้วทำให้เกิดอาการเหม่อลอย นอนไม่หลับ ร้อยละ 1 คิดว่า ทำให้ผู้สูบบุหรี่ไม่สามารถทำงานได้และ ร้อยละ 1 มีความเห็นว่า ไม่น่าที่จะมีผลต่อร่างกาย

จากที่กล่าวมา ผลของการที่ไม่ได้สูบบุหรี่นั้น ผู้ที่มีประสบการณ์และผู้ที่ไม่มีความรู้ประสบการณ์ส่วนหนึ่ง มีความเห็นว่า หากร่างกายไม่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะทำให้อารมณ์ของผู้สูบบุหรี่เปลี่ยนแปลงไปในทางตรงกันข้ามกับอาการเมื่อได้สูบบุหรี่ คือ มีความกระวนกระวาย เข้ามาแทนที่ความเซื่องซึม หรือความสนุกสนาน (ตารางที่ 5-29)

ตารางที่ 5-29 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่มีต่อร่างกายเมื่อไม่ได้สูบบุหรี่ จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ยังใช้อยู่	เคยใช้
1. ไม่มีผล	6(1.4)	0	1
2. หงุดหงิดกระวนกระวาย	91(20.4)	2	3
3. คลื่นไส้ โมโหร้าย	12(2.7)	0	0
4. นอนไม่หลับ เหม่อลอย	9(2.0)	0	0
5. มีความต้องการที่จะสูบบุหรี่	16(3.8)	0	2
6. ทำงานไม่ได้	7(1.6)	0	1
7. ไม่ทราบ	304(88.3)	0	0
รวม	445(100.0)	2	7

(3) ผลที่มีต่อร่างกายหากสูบบุหรี่ติดต่อกันเป็นเวลานาน การสูบบุหรี่ติดต่อกันเป็นเวลานานนั้น มีโทษต่อร่างกายโดยทำให้สมองมีน้ช้ำและเสื่อม ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ทำให้เป็นโรคจิตหรือเป็นบ้า และยังทำให้เป็นมะเร็งที่ปอดง่าย มีผลต่อระบบการหายใจ ซึ่งจากความเห็นของกลุ่มที่มีประสบการณ์ พบว่า มีเพียง 2 ราย เท่านั้นที่ระบุผลที่จะเกิดขึ้นได้ใกล้เคียงกับผลที่กล่าวข้างต้น คือการสูบบุหรี่ติดต่อกัน

เป็นเวลานานทำให้เป็นมะเร็ง ส่วนอีก 4 ราย แสดงความเห็นว่าจะถึงผลอย่างกว้างๆ คือทำให้ร่างกายทรุดโทรม อีก 1 รายซึ่งเคยสูบบุหรี่แสดงความเห็นว่าจะทำให้มีความต้องการใช้ออกซิเจนตลอดเวลา และอีก 2 รายซึ่งเคยสูบบุหรี่เช่นกันไม่ทราบว่ามีผลต่อร่างกายอย่างไร

ในกลุ่มผู้ที่ไม่เคยสูบบุหรี่ ร้อยละ 67 ตอบว่าไม่ทราบถึงอันตรายหรือผลของการสูบบุหรี่ชาติติดต่อกันเป็นเวลานาน ในขณะที่ ร้อยละ 18 และร้อยละ 6 แสดงความเห็นอย่างกว้างๆ คือมีผลทำให้ร่างกายทรุดโทรม และเป็นอันตรายต่อชีวิต ร้อยละ 2 มีความเห็นว่าจะทำให้ผู้ใช้มีโอกาสการคิดยาคือต้องการใช้เป็นประจำ ส่วนความเห็นอีกร้อยละ 6 และ 4 มีความเห็นที่สอดคล้องกับอาการที่ทางการแพทย์ได้กล่าวไว้ คือมีผลต่อระบบประสาทเช่น ทำให้เกิดอาการประสาทหลอนและเป็นมะเร็ง (ตารางที่ 5-30)

ตารางที่ 5-30 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลเสียที่มีต่อร่างกายเมื่อสูบบุหรี่ติดต่อกันเป็นเวลานาน จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ยังใช้อยู่	เคยใช้
1. มีผลต่อระบบประสาท เช่น ประสาทหลอน ความจำเสื่อม กล้ามเนื้อลีบ	20(6.5)	0	0
2. ทำให้เป็นมะเร็ง	17(3.8)	1	1
3. ร่างกายทรุดโทรม	70(15.8)	1	3
4. มีความต้องการใช้เป็นประจำ	11(2.5)	0	1
5. เป็นอันตรายต่อชีวิต	21(4.7)	0	0
6. ไม่ทราบ	207(66.7)	0	2
รวม	445(100.0)	2	7

(4) ผลที่มีต่อผู้ใกล้ชิด ความคิดเห็นที่มีต่อประเด็นนี้ พบว่าในกลุ่มของผู้ที่มีประสบการณ์การสูบบุหรี่ 6 รายไม่ทราบถึงผลที่อาจเกิดขึ้น ผู้ที่เคยสูบบุหรี่ 2 ราย มีความเห็นว่าจะไม่มีผลต่อผู้ใกล้ชิด และผู้ที่ยังสูบบุหรี่อยู่ 1 ราย มีความเห็นว่าจะทำให้เกิดปัญหาครอบครัว

สำหรับกลุ่มผู้ที่ไม่เคยสูบบุหรี่นั้น ส่วนมากแล้วร้อยละ 74 ไม่ทราบว่ากัญชาจะมีผลต่อผู้ใกล้ชิดอย่างไร ร้อยละ 6 คิดว่าไม่มีผล ร้อยละ 10 คิดว่าผู้ที่สูบบุหรี่จะก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้ใกล้ชิดเมื่อได้กลิ่น ร้อยละ 3 มีความเห็นว่าจะทำให้เกิดผลเสียแก่ปอดหรือทำให้คนใกล้ชิดติดกัญชาไปด้วย ส่วนอีกร้อยละ 7 คาดการณ์ถึงผลในลักษณะที่ค่อนข้างรุนแรงคือ ผู้ที่สูบบุหรี่อาจทำร้ายคนใกล้ชิดเมื่อเกิดอาการมึนงง และร้อยละ 1 คิดว่าทำให้เกิดปัญหาครอบครัว (ตารางที่ 5-31)

ตารางที่ 5-31 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลเสียต่อผู้ใกล้ชิด จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้		
	ไม่เคยใช้	ยังใช้อยู่	เคยใช้
1. ไม่มีผล	24 (5.4)	0	2
2. ทำให้เกิดปัญหาครอบครัว	7 (1.5)	1	0
3. เกิดความรำคาญเมื่อได้กลิ่นหรือเวียนศีรษะ	43 (9.7)	0	0
4. อาจทำร้ายคนใกล้ชิดเมื่อกลิ่นคั่ง	31 (7.0)	0	0
5. อื่นๆ เช่น มีผลต่อปอด หรือ ทำให้คนใกล้ชิดติดกัญชาไปด้วย	12 (2.7)	0	0
6. ไม่ทราบ	328 (73.7)	1	5
รวม	445 (100.0)	2	7

ฝิ่น

ในกลุ่มตัวอย่าง 454 ราย มีเพียงรายเดียวเท่านั้น ที่ระบุว่าเคยสูบฝิ่น ซึ่งตัวอย่างรายนี้ได้ให้ความเห็นจากประสบการณ์ถึงผลที่มีต่อร่างกายในแง่มุมต่างๆ ไว้ว่าเมื่อสูบฝิ่นเข้าไปแล้วทำให้เกิดอาการเคลิบเคลิ้ม เหม่อลอย หากไม่ได้สูบแล้วจะเกิดอาการตัวสั่น อาเจียรและการสูบฝิ่นติดต่อกันเป็นเวลานานทำให้ร่างกายทรุดโทรม อย่างไรก็ตามตัวอย่างรายนี้ไม่ทราบว่าผลของการสูบฝิ่นนั้นมีผลต่อผู้ใกล้ชิดหรือไม่ สำหรับตัวอย่างอีก 453 ราย ส่วนมากแล้วตอบว่าไม่ทราบถึงผลของการสูบฝิ่นในแง่มุมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็ผลที่มีต่อร่างกายเมื่อสูบหรือไม่ได้สูบ ผลที่มีต่อร่างกายหากสูบติดต่อกันเป็นเวลานาน หรือผลที่มีต่อผู้ใกล้ชิด ในส่วนของผู้ที่แสดงความคิดเห็นนั้นมีรายละเอียดผลที่เกิดขึ้นดังนี้

(1) ผลของการสูบฝิ่นที่มีต่อร่างกาย เนื่องจากฝิ่นมีฤทธิ์กดประสาทเมื่อสูบเข้าไปแล้วทำให้สมองทำงานช้า กลายความตั้งใจเครียด พบว่าร้อยละ 13 และ 3 มีความเห็นที่ค่อนข้างสอดคล้องกับอาการที่กล่าวไว้ข้างต้น โดยแสดงความคิดเห็นว่าทำให้ผู้สูบอารมณ์ดีหรือมีอาการเหม่อลอย มีเพียง 1 ราย เท่านั้น ที่คิดว่า การสูบฝิ่นทำให้ผู้สูบมีความต้องการทำงานให้มากขึ้น ซึ่งเป็นความเห็นที่ไม่ถูกต้อง (ตารางที่ 5-32)

ตารางที่ 5-32 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่มีต่อร่างกายเมื่อสูบบุหรี่ จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้	
	ไม่เคยใช้	เคยใช้
1. อารมณ์ดี มีความสุข	81(13.6)	0
2. เหม่อลอย	14(3.1)	1
3. ขยันทำงาน	1(0.2)	0
4. ไม่ทราบ	377(83.2)	0
รวม	453(100.0)	1

(2) ผลที่มีต่อร่างกายเมื่อไม่ได้สูบบุหรี่ ร้อยละ 15 ของกลุ่มตัวอย่างนี้มีความเห็นว่า เมื่อผู้สูบบุหรี่ไม่ได้สูบบุหรี่ตามที่ร่างกายต้องการ จะทำให้เกิดการหงุดหงิดกระวนกระวายไม่โหง่ขยับ ร้อยละ 2 คิดว่าทำให้เกิดอาการตัวสั่น และอาเจียร (ตารางที่ 5-33)

ตารางที่ 5-33 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่มีต่อร่างกายเมื่อไม่ได้สูบบุหรี่ จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้	
	ไม่เคยใช้	เคยใช้
1. หงุดหงิด กระวนกระวาย ไม่โหง่ขยับ	70(15.4)	0
2. ง่วงนอน	2(0.5)	0
3. ค้องการสูบบุหรี่ ตัวสั่น อาเจียร	9(2.0)	1
4. ร่างกายอ่อนเพลีย ขี้เกียจทำงาน	5(1.1)	0
5. ไม่ทราบ	387(81.0)	
รวม	453(100.0)	1

(3) ผลเสียที่มีต่อร่างกายหากสูบบุหรี่ติดต่อกันเป็นเวลานาน ความคิดเห็นร้อยละ 13 ระบุว่า ทำให้ร่างกายทรุดโทรม และร้อยละ 4 มีความเห็นว่า มีผลต่อระบบประสาท ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับอาการที่ทางการแพทย์ระบุไว้ ส่วนความคิดเห็นที่แตกต่างไปก็คือ บางส่วนมีความเห็นว่าทำให้เป็นมะเร็ง และมีความต้องการใช้เป็นประจำคิดเป็นร้อยละ 1 เท่ากัน และร้อยละ 1 มีความเห็นว่าทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย หรือทำให้ไม่มีแรงทำงาน (ตารางที่ 5-34)

ตารางที่ 5-34 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลเสียที่มีต่อร่างกายหากสูบบุหรี่ติดกันเป็นเวลานาน จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้	
	ไม่เคยใช้	เคยใช้
1. มีผลต่อระบบประสาท	18(4.0)	0
2. ทำให้เป็นโรคมะเร็ง	7(1.5)	0
3. ร่างกายทรุดโทรม	58(12.8)	1
4. มีความต้องการใช้เป็นประจำ	7(1.5)	0
5. อื่นๆ เช่น สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ไม่มีแรงทำงาน	4(1.0)	0
6. ไม่ทราบ	359(79.2)	0
รวม	453(100.0)	1

(4) ผลที่มีต่อคนใกล้ชิด ความคิดเห็นต่อประเด็นนี้พบว่า ร้อยละ 91 ไม่ทราบถึงผลของการสูบบุหรี่ที่มีต่อผู้ใกล้ชิด อีกร้อยละ 4 มีความเห็นว่าอาจทำร้ายผู้ใกล้ชิดหากผู้สูบบุหรี่เกิดอาการคุดมดั่ง ร้อยละ 0.4 คิดว่าทำให้เกิดปัญหาครอบครัว ร้อยละ 3 มีความเห็นว่าไม่มีผลต่อผู้ใกล้ชิด (ตารางที่ 5-35)

ตารางที่ 5-35 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่มีต่อคนใกล้ชิด จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้	
	ไม่เคยใช้	เคยใช้
1. ไม่มีผล	14(3.1)	0
2. ทำให้เกิดปัญหาครอบครัว	2(0.4)	0
3. อาจทำร้ายผู้ใกล้ชิดหากเกิดอาการคุดมดั่ง	20(4.4)	0
4. อื่นๆ เช่น เป็นที่น่ารำคาญ เกิดการลักขโมย สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย	3(0.7)	0
5. ไม่ทราบ	414(91.4)	1
รวม	453(100.0)	1

เฮโรอีน

เช่นเดียวกับฝิ่นจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีเพียง 1 รายเท่านั้นที่ระบุว่าตัวเองสูบเฮโรอีน โดยให้รายละเอียดว่าเมื่อสูบแล้วทำให้เกิดอาการง่วงนอน และเกิดอาการทรมานทรมายหากไม่ได้สูบ โดยที่ไม่ทราบว่าจะหากสูบติดต่อกันนานแล้วจะมีผลเสีต่อร่างกายและผู้ใกล้ชิดอย่างไร ในส่วนของผู้ที่ไม่มีประสบการณ์เลยนั้น ความคิดเห็นต่อผลของการสูบฝิ่นในประเด็นต่างๆ มีดังนี้

(1) ผลของการสูบเฮโรอีนที่มีต่อร่างกาย กลุ่มตัวอย่างส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 85 ไม่ทราบว่าการสูบเฮโรอีนมีผลต่อร่างกายอย่างไร ร้อยละ 9.9 มีความเห็นว่า ทำให้ผู้สูบบมีอาการเหม่อลอย และร้อยละ 4.8 มีความเห็นว่า ทำให้ผู้สูบเกิดอาการง่วงนอนซึ่งเป็นความคิดเห็นที่ถูกต้องที่สุด (ตารางที่ 5-36)

ตารางที่ 5-36 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่มีต่อร่างกายเมื่อใช้เฮโรอีน จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้	
	ไม่เคยใช้	เคยใช้
1. มีอาการง่วงนอน	22(4.8)	1
2. เหม่อลอย ไม่รู้สึกตัว	45(9.9)	0
3. มีกำลัง	1(0.3)	0
4. ไม่ทราบ	385(85.0)	0
รวม	453(100.0)	1

(2) ผลที่มีต่อร่างกายเมื่อไม่ได้สูบ จากความคิดเห็นในการสำรวจพบว่า มีผู้ตอบว่าไม่ทราบถึงผลของการไม่ได้สูบเฮโรอีนเมื่อร่างกายต้องการ ถึงร้อยละ 84 ส่วนอีกร้อยละ 11 เข้าใจว่า ผลของการไม่ได้สูบทำให้ผู้สูบบมีอาการหงุดหงิด ทรมานทรมายเมื่อตื่นใจตื่น ร้อยละ 1 มีความเห็นว่า ทำให้เกิดอาการคลื่นคลั่ง และร้อยละ 2 มีความเห็นว่าทำให้เกิดอาการเซื่องซึม ง่วงนอน (ตารางที่ 5-37)

ตารางที่ 5-37 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่มีต่อร่างกายเมื่อไม่ได้ใช้ จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้	
	ไม่เคยใช้	เคยใช้
1. มีอาการเซื่องซึม ง่วงนอน	12(2.6)	0
2. ทรมานทรมาย หงุดหงิด ใจสั้น มือสั่น	49(10.8)	1
3. มีอาการคลื่นคลั่ง	8(1.3)	0
4. มีความต้องการเสพ	7(1.8)	0
6. ไม่ทราบ	379(83.7)	0
รวม	453(100.0)	1

(3) ผลเสียที่มีต่อร่างกายหากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน ความคิดเห็นต่อประเด็นนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมาก คือ ร้อยละ 81 ไม่ทราบถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นต่อผู้ติดเฮโรอีน ในขณะที่ร้อยละ 13 ระบุว่า ทำให้ร่างกายทรุดโทรม และร้อยละ 2 คิดว่ามีผลต่อระบบประสาท เช่น ประสาทหลอน หรือประสาทเสื่อม ซึ่งสองความเห็นนี้ตรงกับอาการที่ทางการแพทย์เผยแพร่ว่า อีกร้อยละ 1 มีความเห็นว่า ทำให้เกิดอาการคลื่นคลั่งและร้อยละ 2 มีความเห็นว่าทำให้ผู้สูบบมีความต้องการสูบเป็นประจำ (ตารางที่ 5-38)

ตารางที่ 5-38 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลเสียที่มีต่อร่างกายเมื่อใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้	
	ไม่เคยใช้	เคยใช้
1. มีผลต่อระบบประสาท	10(2.2)	0
2. ร่างกายทรุดโทรม	59(13.0)	0
3. เกิดอาการคลื่นคลั่ง	7(1.8)	0
4. มีความต้องการเสพเป็นประจำ	8(1.8)	0
5. ไม่ทราบ	369(81.4)	1
รวม	453(100.0)	1

(4) ผลที่มีต่อผู้ใกล้ชิด เช่นเดียวกับความเห็นที่มีต่อ 3 ประเด็นข้างต้น กล่าวคือกลุ่มตัวอย่าง ส่วนมากไม่ทราบว่า การสูบเฮโรอีนมีผลต่อผู้ใกล้ชิดอย่างไร มีเพียงร้อยละ 4.6 ที่คิดว่า ผู้ใกล้ชิดอาจถูกผู้สูบทำร้ายเนื่องจากอาการคลื่นคลั่ง และร้อยละ 6.2 มีความเห็นว่า ทำให้ผู้ใกล้ชิดเกิดความรำคาญ หรือสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย หรือทำให้เป็นปัญหาครอบครัว และร้อยละ 3.1 คิดว่าไม่มีผลต่อผู้ใกล้ชิดแต่อย่างใด (ตารางที่ 5-39)

ตารางที่ 5-39 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่มีต่อผู้ใกล้ชิด จำแนกตามประสบการณ์การใช้

ผลที่เกิดขึ้น	ประสบการณ์การใช้	
	ไม่เคยใช้	เคยใช้
1. ไม่มีผล	14(3.1)	0
2. อาจทำร้ายผู้ใกล้ชิดเพราะขาดสติ	21(4.6)	0
3. อื่นๆ เช่น เป็นที่น่ารำคาญ	28(6.2)	0
4. ไม่ทราบ	390(86.1)	1
รวม	453(100.0)	1

5.3 ความคิดเห็นที่มีต่อการยินยอมให้คนใกล้ชิดใช้สารเสพติด

ความรู้ความเข้าใจถึงอันตรายของสารเสพติดแต่ละประเภทของผู้ให้สัมภาษณ์นอกจากการให้แสดงความเห็นเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นต่อผู้ใช้แล้ว ความคิดเห็นต่อการยินยอมให้คนใกล้ชิดได้แก่ ภรรยาหรือสามี ลูก (ซึ่งในสภาพปัจจุบันผู้ให้สัมภาษณ์อาจมีสถานภาพโสด) และเพื่อนสนิท ใช้หรือไม่ใช้สารเสพติดแต่ละประเภทก็น่าที่จะเป็นการสะท้อนถึงผลร้ายของสารเสพติดในความคิดของผู้ให้สัมภาษณ์ได้อีกมุมหนึ่ง เพราะด้วยความผูกพันในครอบครัวที่เป็นอยู่ในปัจจุบันในกรณีที่สมรสแล้วหรือในวิสัยทัศน์ของผู้ที่มีสถานภาพโสด และความห่วงใยต่อเพื่อนสนิท หากสารเสพติดใดที่ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นหรือมีความเข้าใจว่าเป็นอันตรายอย่างมากแล้ว เป็นที่แน่นอนว่าผู้ให้สัมภาษณ์ย่อมไม่ต้องการให้คนใกล้ชิดใช้สารเสพติดประเภทนั้น ซึ่งสารเสพติดแต่ละประเภทกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการยินยอมให้คนใกล้ชิดใช้หรือไม่ใช้ดังนี้

บุหรี การยินยอมให้คนใกล้ชิดสูบบุหรี่แยกตามสถานภาพการสมรส พบว่ากลุ่มที่มีสถานภาพโสดร้อยละ 60 ไม่ต้องการให้คนใกล้ชิดคนใดคนหนึ่งสูบบุหรี่ และร้อยละ 36 ยินยอมให้สูบบุหรี่ ในจำนวนนี้ร้อยละ 6 ร้อยละ 8 และร้อยละ 1 ยินยอมให้ลูก คู่สมรส และทั้งลูกและคู่สมรสสูบบุหรี่ได้ คิดเป็นจำนวนรวมร้อยละ 16 ซึ่งใกล้เคียงกับความเห็นที่ยินยอมให้เพื่อนใช้ได้คือร้อยละ 17

สำหรับกลุ่มที่แต่งงานแล้ว ความคิดเห็นที่ยินยอมและไม่ยินยอมให้คนใกล้ชิดสูบบุหรี่ ไม่แตกต่างจากกลุ่มที่มีสถานภาพโสดมากนัก คือไม่ยินยอมร้อยละ 56 และยินยอมร้อยละ 41 ในจำนวนนี้เป็นการยินยอมให้ลูกหรือคู่สมรส คนใดคนหนึ่ง หรือทั้งลูกและคู่สมรสสูบบุหรี่ได้ คิดเป็นจำนวนรวมร้อยละ 26 โดยยินยอมให้คู่สมรสสูบบุหรี่มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 13 ในขณะที่แนะนำหรือหรือยินยอมให้เพื่อนสูบบุหรี่ 8 เท่านั้น

เหตุผลของการไม่ยินยอมให้คนใกล้ชิด โดยเฉพาะลูกและคู่สมรสใช้นั้นมีทั้งเหตุผลด้านสุขภาพของผู้ใกล้ชิด ด้วยเกรงว่าผู้ใกล้ชิดจะป่วยจากโรคอันเนื่องมาจากการสูบบุหรี่ ไม่ว่าจะเป็นโรคหลอดเลือด อัมพาต มะเร็ง แน่นหน้าอก และเหตุผลที่มีต่อตนเองคือ เกิดความรำคาญจากกลิ่นของบุหรี่ยิ่ง หรือด้านของบุหรี่ยิ่งจะทำให้ตนเองป่วยเป็นโรคต่างๆข้างต้นได้ (ตารางที่ 5-40)

ตารางที่ 5-40 ความคิดเห็นต่อการยินยอมให้คนใกล้ชิดสูบบุหรี่ จำแนกตามสถานภาพการสมรส

ความคิดเห็น	สถานภาพการสมรส				
	โสด	แต่งงาน	หม้ายหรือหย่า	ไม่ระบุ สถานภาพ	รวม
1. ไม่ยอมให้ใช้เลย	87(59.8)	182(54.8)	1	3	253(55.7)
2. ยอมให้ใช้ทั้งหมด	2(1.8)	10(3.0)	0	0	12(2.8)
3. ยอมให้ลูกใช้	7(6.3)	25(7.5)	0	0	32(7.0)
4. ยอมให้คู่สมรสใช้	9(8.0)	43(13.0)	1	0	53(11.7)
5. ยอมให้ลูกและคู่สมรสใช้	1(0.9)	15(4.5)	1	0	17(3.7)
6. แนะนำให้เพื่อนใช้	19(17.0)	27(8.1)	3	0	49(10.8)
7. อื่นๆ	3(2.7)	19(5.7)	0	0	22(4.8)
8. ไม่ทราบ ไม่ตอบ	4(3.6)	11(3.3)	1	0	16(3.5)
รวม	112(100.0)	332(100.0)	7	3	454(100.0)

สรุป ความคิดเห็นที่มีต่อการยินยอมให้คนในครอบครัวและเพื่อนสนิทดื่มสุราไม่แตกต่างจากความเห็นที่มีต่อการสูบบุหรี่ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่แต่งงานแล้วหรือกลุ่มที่เป็นโสด กล่าวคือความคิดเห็นที่ยินยอมและไม่ยินยอมมีจำนวนใกล้เคียงกันโดยกลุ่มที่มีสถานภาพโสด ร้อยละ 58 ไม่ต้องการให้คนใกล้ชิดดื่มสุรา แต่ร้อยละ 38 ยินยอมให้ดื่มได้ ในจำนวนนี้ร้อยละ 4 ร้อยละ 7 และร้อยละ 1 ยินยอมให้ลูก คู่สมรส และทั้งลูกและคู่สมรสดื่มสุราคิดเป็นจำนวนรวมร้อยละ 12 และ ยินยอมให้เพื่อนใช้ร้อยละ 10

ในกลุ่มที่แต่งงานแล้ว ร้อยละ 53 ไม่ยินยอมให้คนใกล้ชิดดื่ม แต่ร้อยละ 44 มีความเห็นที่ตรงกันข้าม โดยยินยอมให้ลูก คู่สมรส และลูกหรือคู่สมรสดื่มคิดเป็นร้อยละ 9 ร้อยละ 10 ร้อยละ 5 คามลำดับ และยินยอมให้เพื่อนใช้ร้อยละ 10

สำหรับเหตุผลของการไม่ยินยอมให้ดื่มนั้นเป็นเหตุผลเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในครอบครัว เนื่องจากการดื่มสุราเป็นการสร้างความรำคาญให้กับสมาชิกหรือเป็นสาเหตุให้เกิดของความขัดแย้งระหว่างคนในครอบครัวหรือเป็นตัวอย่างไม่ดีแก่เยาวชนทำให้เกิดการเลียนแบบ (ตารางที่ 5-41)

ตารางที่ 5-41 ความคิดเห็นต่อการยินยอมให้คนใกล้ชิดดื่มสุรา จำแนกตามสถานภาพการสมรส

ความคิดเห็น	สถานภาพการสมรส				
	โสด	แต่งงาน	หม้ายหรือหย่า	ไม่ระบุ สถานภาพ	รวม
1. ไม่ยอมให้ใช้เลย	65(58.0)	175(52.7)	1	2	243(53.5)
2. ยอมให้ใช้ทั้งหมด	4(3.8)	15(4.5)	0	0	19(4.2)
3. ยอมให้ลูกใช้	5(4.5)	30(9.0)	0	0	35(7.7)
4. ยอมให้คู่สมรสใช้	8(7.1)	35(10.5)	1	0	44(9.7)
5. ยอมให้ลูกและคู่สมรสใช้	1(0.9)	18(5.4)	1	0	20(4.4)
6. ยอมให้เพื่อนใช้	20(17.9)	33(9.9)	2	1	56(12.3)
7. อื่นๆ	5(4.5)	18(4.8)	0	0	21(4.6)
8. ไม่ทราบ ไม่ตอบ	4(3.6)	10(3.0)	2	0	16(3.6)
รวม	112(100.0)	332(100.0)	7	3	454(100.0)

ยาแก้ปวด ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่มีต่อยาแก้ปวดไม่ได้แตกต่างไปจากบุหรืและสุรา ความเห็นระหว่างการยินยอมและไม่ยินยอมไม่แตกต่างกันมากนัก โดยกลุ่มที่แต่งงานแล้วมีความเห็นคิดเป็นร้อยละ 52 และ 46 และกลุ่มที่ยังไม่แต่งงานมีความเห็นคิดเป็นร้อยละ 48 และ 50 นอกจากนี้ในกลุ่มความเห็นที่ยินยอมให้ใช้ของทั้งสองกลุ่มก็ยังมีความเห็นที่คล้ายคลึงกัน คือส่วนมากยินยอมให้คนใกล้ชิดใช้ไม่ว่าจะเป็นลูก คู่สมรสหรือเพื่อนสนิท คิดเป็นร้อยละ 21 ในกลุ่มที่ยังไม่แต่งงานและร้อยละ 19 ของกลุ่มที่แต่งงานแล้ว เหตุผลที่ยินยอมให้ใช้เป็นเรื่องของความต้องการที่จะให้ทำงานได้มากกว่าการบำบัดรักษาซึ่งเป็นสรรพคุณของยาโดยตรง สำหรับเหตุผลการไม่ยินยอมนั้นเป็นเรื่องของสุขภาพเป็นหลัก คือการรับประทานยาแก้ปวดติดต่อกันอาจทำให้มีความต้องการใช้ตลอดเวลาหรืออาจเป็นอันตรายต่อกระเพาะอาหาร ลำไส้ ไต หรือส่วนอื่นๆ ของร่างกายเช่น ใจสั่น ปวดตามข้อ เป็นต้น (ตารางที่ 5-42).

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5-42 ความคิดเห็นต่อการยินยอมให้คนใกล้ชิดใช้ยาแก้ปวด จำแนกตามสถานภาพการสมรส

ความคิดเห็น	สถานภาพการสมรส				
	โสด	แต่งงาน	หม้ายหรือหย่า	ไม่ระบุ สถานภาพ	รวม
1. ไม่ยอมให้ใช้เลย	56(50.0)	153(46.1)	0	2	211(46.5)
2. ยอมให้ใช้ทั้งหมด	24(21.4)	82(18.7)	2	1	89(19.6)
3. ยอมให้ลูกใช้	5(4.5)	9(2.7)	0	0	14(3.1)
4. ยอมให้คู่สมรสใช้	1(0.9)	33(9.9)	2	0	36(7.9)
5. ยอมให้ลูกและคู่สมรสใช้	5(4.5)	31(9.3)	1	0	37(8.1)
6. แนะนำให้เพื่อนใช้	12(10.7)	20(6.0)	1	0	33(7.3)
7. อื่นๆ	7(6.3)	19(5.7)	1	0	27(6.0)
8. ไม่ทราบ ไม่ตอบ	2(1.8)	5(1.5)	0	0	7(1.5)
รวม	112(100.0)	332(100.0)	7	3	454(100.0)

ชายชั้น ความเห็นที่มีต่อสิ่งเสพติดประเภทนี้ทั้งในกลุ่มที่แต่งงานแล้ว และยังไม่แต่งงานต่างไม่ยอมให้คนใกล้ชิดใช้เป็นร้อยละ 84 และ 86 เป็นลำดับ เหตุผลของการไม่ยินยอมกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งให้ความเห็นว่าเป็นเรื่องของครอบครัวกล่าวคือ การใช้ยาชยันทำให้คนในครอบครัวมีความวิตกกังวลเกิดปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว และเป็นต้นเหตุของการเกิดอุบัติเหตุต่อความเดือดร้อนให้กับผู้อื่นและตนเอง

สำหรับกลุ่มที่ยินยอมให้ใช้ พบทั้งกลุ่มที่แต่งงานแล้วและที่ยังไม่แต่งงานต่างยินยอมให้คนในครอบครัวใช้ ซึ่งถึงแม้ว่าจะมีจำนวนไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับตัวอย่างทั้งหมดแต่ก็สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการที่จะให้แรงงานในครอบครัวทำงานได้มากๆ เพื่อจะได้มีรายได้เพิ่มขึ้นมากกว่าผลเสียที่เกิดขึ้นจากการใช้ยา (ตารางที่ 5-43)

ตารางที่ 5-43 ความคิดเห็นต่อการยินยอมให้คนใกล้ชิดใช้ยาขยัน จำแนกตามสถานภาพการสมรส

ความคิดเห็น	สถานภาพการสมรส				
	โสด	แต่งงาน	หม้ายหรือหย่า	ไม่ระบุ สถานภาพ	รวม
1. ไม่ยอมให้ใช้เลย	96(85.7)	280(84.3)	5	2	383(84.4)
2. ยอมให้ใช้ทั้งหมด	0(0.0)	4(1.2)	0	0	4(0.9)
3. ยอมให้ลูกใช้	0(0.0)	4(1.2)	0	0	4(0.9)
4. ยอมให้คู่สมรสใช้	2(1.8)	8(1.8)	0	0	8(1.7)
5. ยอมให้ลูกและคู่สมรสใช้	2(1.8)	7(2.1)	0	0	9(2.0)
6. แนะนำให้เพื่อนใช้	5(4.5)	8(2.4)	0	0	13(2.9)
7. อื่นๆ	1(0.9)	3(0.9)	0	0	4(0.8)
8. ไม่ทราบ ไม่ตอบ	8(5.4)	20(6.0)	2	1	29(6.4)
รวม	112(100.0)	332(100.0)	7	3	454(100.0)

เครื่องดื่มชูกำลัง ความเห็นต่อการยินยอมให้คนใกล้ชิดดื่มหรือไม่ยินยอมให้ดื่มเครื่องดื่มชูกำลังระหว่างกลุ่มที่แต่งงานแล้วและกลุ่มที่ยังไม่ได้แต่งงานไม่แตกต่างกันคือร้อยละ 67 ของแต่ละกลุ่ม ยินยอมให้ใช้ ร้อยละ 40 ไม่ยินยอมให้ใช้ อย่างไรก็ตามเหตุผลของการไม่ยินยอมของกลุ่มนี้เป็นเรื่องสุขภาพของคนใกล้ชิด กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มชูกำลังติดต่อกันสามารถทำให้เกิดผลต่อระบบประสาท หรือหัวใจและมีความต้องการดื่มอยู่ตลอดเวลา (ตารางที่ 5-44)

ตารางที่ 5-44 ความคิดเห็นต่อการยินยอมให้คนใกล้ชิดดื่มเครื่องดื่มชูกำลัง จำแนกตามสถานภาพการสมรส

ความคิดเห็น	สถานภาพการสมรส				
	โสด	แต่งงาน	หม้ายหรือหย่า	ไม่ระบุ สถานภาพ	รวม
1. ไม่ยอมให้ใช้เลย	84(57.1)	189(56.9)	1	2	258(56.4)
2. ยอมให้ใช้ทั้งหมด	19(17.0)	35(10.5)	0	1	55(12.1)
3. ยอมให้ลูกใช้	4(3.6)	19(5.7)	0	0	23(5.1)
4. ยอมให้คู่สมรสใช้	2(1.8)	25(7.5)	1	0	28(6.2)
5. ยอมให้ลูกและคู่สมรสใช้	7(6.3)	26(7.8)	1	0	34(7.5)
6. แนะนำให้เพื่อนใช้	11(9.8)	20(6.0)	1	0	32(7.0)
7. อื่นๆ	2(1.8)	11(3.3)	2	0	15(3.3)
8. ไม่ทราบ ไม่ตอบ	3(2.7)	7(2.1)	1	0	11(2.4)
รวม	112(100.0)	332(100.0)	7	3	454(100.0)

ยานอนหลับ การยินยอมให้คนโกดซ์ใช้ยานอนหลับไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่แต่งงานแล้วและกลุ่มที่ยังไม่แต่งงานมีจำนวนไม่มากนักคิดเป็นร้อยละ 14 ในกลุ่มที่ยังไม่แต่งงานและร้อยละ 28 ในกลุ่มที่แต่งงานแล้ว ในกลุ่มที่ไม่ยินยอมซึ่งเป็นความเห็นส่วนมากของทั้งสองกลุ่มตัวอย่าง เหตุผลของการไม่ยินยอมเป็นเรื่องสุขภาพของคนโกดซ์คือทำให้ผู้ใช้เสียสุขภาพ มีอาการทางประสาท นอนไม่หลับเนื่องจากค็อกคา (ตารางที่ 5-45)

ตารางที่ 5-45. ความคิดเห็นต่อการยินยอมให้คนโกดซ์ใช้ยานอนหลับ จำแนกตามสถานภาพการสมรส

ความคิดเห็น	สถานภาพการสมรส				
	โสด	แต่งงาน	หม้ายหรือหย่า	ไม่ระบุสถานภาพ	รวม
1. ไม่ยอมให้ใช้เลย	91(81.3)	285(85.8)	4	2	382(84.1)
2. ยอมให้ใช้ทั้งหมด	5(4.5)	7(2.1)	1	1	14(3.1)
3. ยอมให้ถูกใช้	0(0.0)	8(1.8)	1	0	7(1.5)
4. ยอมให้คู่สมรสใช้	3(2.7)	6(1.8)	0	0	9(2.0)
5. ยอมให้ลูกและคู่สมรสใช้	1(0.9)	6(1.8)	0	0	7(1.5)
6. แนะนำให้เพื่อนใช้	4(3.6)	4(1.2)	0	0	8(1.8)
7. อื่นๆ	3(2.7)	3(0.9)	0	0	6(1.3)
8. ไม่ทราบ ไม่ตอบ	5(4.5)	15(4.5)	1	0	21(4.6)
รวม	112(100.0)	332(100.0)	7	3	454(100.0)

กัญชา ผีน และเฮโรอีน ความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งเสพติด 3 ประเภทสุดท้ายจะเห็นได้ว่า การไม่ยินยอมให้คนโกดซ์ใช้สิ่งเสพติดแต่ละประเภคนั้นมีจำนวนมากคิดเป็นกว่าร้อยละ 90 โดยจำนวนผู้ที่ไม่ยินยอมให้ใช้ฝิ่นและเฮโรอีนนั้นมีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 92 ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ซึ่งเหตุผลของการไม่ยินยอมนั้นมีทั้งด้านสุขภาพและด้านครอบครัว ผลเสียด้านสุขภาพนั้นกลุ่มตัวอย่างให้รายละเอียดเพิ่มเติมว่าทำให้ร่างกายทรุดโทรมและมีผลต่อระบบประสาทอาจทำให้เกิดอาการประสาทหลอน หรือความจำเสื่อม ส่วนผลในด้านครอบครัวนอกจากทำให้เกิดความวิตกกังวลแล้ว ผู้เสพอาจทำร้ายคนในครอบครัวอันเนื่องมาจากอาการทางประสาทหรือความต้องการที่จะเอาเงินไปซื้อยาได้

สำหรับกลุ่มที่ยินยอมให้ใช้สิ่งเสพติดทั้ง 3 ประเภทนี้ ซึ่งมีจำนวนน้อยมากนั้นจากตารางในส่วนที่แสดงความคิดเห็นเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับลูกและคู่สมรสพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่แต่งงานไม่ยินยอมให้ใช้สิ่งเสพติดทั้ง 3 ประเภทนี้เลย (ตารางที่ 5-46, ตารางที่ 5-47 และตารางที่ 5-48)

ตารางที่ 5-46 ความคิดเห็นต่อการยินยอมให้คนใกล้ชิดใช้บัญชีฯ จำแนกตามสถานภาพการสมรส

ความคิดเห็น	สถานภาพการสมรส				
	โสด	แต่งงาน	หม้ายหรือหย่า	ไม่ระบุ สถานภาพ	รวม
1. ไม่ยอมให้ใช้เลข	102(91.1)	304(91.8)	6	3	415(91.4)
2. ยอมให้ใช้ทั้งหมด	1(0.9)	1(0.3)	0	0	2(0.4)
3. ยอมให้ถูกใช้	0(0.0)	3(0.9)	0	0	3(0.7)
4. ยอมให้คู่สมรสใช้	0(0.0)	2(0.6)	0	0	2(0.4)
5. ยอมให้ลูกและคู่สมรสใช้	1(0.9)	1(0.3)	0	0	2(0.4)
6. แนะนำให้เพื่อนใช้	3(2.7)	2(0.6)	0	0	5(1.1)
7. อื่นๆ	1(0.9)	1(0.9)	0	0	2(0.4)
8. ไม่ทราบ ไม่ตอบ	5(4.5)	19(5.7)	1	0	25(5.5)
รวม	112(100.0)	332(100.0)	7	3	454(100.0)

ตารางที่ 5-47 ความคิดเห็นต่อการยินยอมให้คนใกล้ชิดดูบัญชีฯ จำแนกตามสถานภาพการสมรส

ความคิดเห็น	สถานภาพการสมรส				
	โสด	แต่งงาน	หม้ายหรือหย่า	ไม่ระบุ สถานภาพ	รวม
1. ไม่ยอมให้ใช้เลข	104(92.9)	306(92.2)	6	3	419(92.3)
2. ยอมให้ใช้ทั้งหมด	1(0.9)	0(0.0)	0	0	1(0.2)
3. ยอมให้ถูกใช้	0(0.0)	2(0.6)	0	0	2(0.4)
4. ยอมให้คู่สมรสใช้	0(0.0)	1(0.3)	0	0	1(0.2)
5. ยอมให้ลูกและคู่สมรสใช้	0(0.0)	0(0.0)	0	0	0(0.0)
6. แนะนำให้เพื่อนใช้	1(0.9)	2(0.6)	0	0	3(0.7)
7. อื่นๆ	1(0.9)	1(0.3)	0	0	2(0.4)
8. ไม่ทราบ ไม่ตอบ	5(4.5)	20(6.0)	1	0	26(5.7)
รวม	112(100.0)	332(100.0)	7	3	454(100.0)

ตารางที่ 5-48 ความคิดเห็นต่อการยินยอมให้คนใกล้ชิดสุขภาพเฮโรอีน จำแนกตามสถานภาพการสมรส

ความคิดเห็น	สถานภาพการสมรส				
	โสด	แต่งงาน	หม้ายหรือหย่า	ไม่ระบุ สถานภาพ	รวม
1. ไม่ยอมให้ใช้เลย	104(92.9)	307(92.5)	8	3	420(92.5)
2. ยอมให้ใช้ทั้งหมด	1(0.9)	0(0.0)	0	0	1(0.2)
3. ยอมให้ลูกใช้	0(0.0)	2(0.6)	0	0	2(0.4)
4. ยอมให้คู่สมรสใช้	0(0.0)	1(0.3)	0	0	1(0.2)
5. ยอมให้ลูกและคู่สมรสใช้	0(0.0)	0(0.0)	0	0	0(0.0)
6. แนะนำให้เพื่อนใช้	1(0.9)	1(0.3)	0	0	2(0.4)
7. อื่นๆ	1(0.9)	1(0.3)	0	0	2(0.4)
8. ไม่ทราบ ไม่ตอบ	5(4.5)	20(6.0)	1	0	26(5.7)
รวม	112(100.0)	332(100.0)	7	3	454(100.0)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ในกลุ่มสิ่งเสพติดผิดกฎหมายไม่สามารถใช้ได้
 อย่างเปิดเผยได้แก่ ยาขยัน ฟีน เฮโรอีน กัญชา หรือยานอนหลับ ซึ่งเป็นยาควบคุมไม่สามารถซื้อได้หากไม่มี
 ใบสั่งแพทย์ กลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่ว่าจะแต่งงานหรือไม่ ไม่ยินยอมให้คนใกล้ชิดใช้ โดยเฉพาะฟีน กัญชา
 และเฮโรอีน ถึงแม้ว่าจากการสอบถามความรู้ความเข้าใจถึงผลของการใช้สิ่งเสพติดประเภทต่างๆ จะออกมา
 ในทำนองที่ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่ทราบถึงผลเสียของการใช้สิ่งเสพติดเหล่านี้แต่การไม่ยินยอมให้คน
 ใกล้ชิดใช้ซึ่งมีจำนวนความเห็นมากกว่าร้อยละ 90 ก็ย่อมเป็นเครื่องชี้ได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ตระหนักถึง
 อันตรายหรือผลเสียจากการใช้สิ่งเสพติดทั้ง 3 ประเภทโดยไม่จำเป็นต้องรู้หรือเข้าใจในรายละเอียดของอาการ
 หรือผลที่จะเกิดขึ้นหากมีการใช้

สำหรับกลุ่มสิ่งเสพติดอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งสามารถใช้ได้อย่างเปิดเผยได้แก่ บุหรี่ สุรา ยาแก้ปวด และ
 เครื่องดื่มชูกำลัง จำนวนความเห็นที่ยินยอมให้คนใกล้ชิดใช้มีมากกว่าสิ่งเสพติดกลุ่มแรก อย่างไรก็ตาม
 จำนวนความเห็นที่ไม่ยินยอมก็ไม่แตกต่างจากความเห็นที่ยินยอมให้ใช้มากนัก เป็นความเห็นที่กำกวมกัน
 ความไม่แตกต่างกันของความเห็นสองความเห็นนี้มีจุดที่น่าสนใจคือ คนกลุ่มหนึ่งทั้งที่แต่งงานแล้วและยัง
 ไม่แต่งงานเริ่มเห็นถึงความไม่จำเป็นที่จะต้องใช้สิ่งเสพติดดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นยาแก้ปวดหรือเครื่องดื่มชูก
 กำลังซึ่งเชื่อกันว่าช่วยให้ผู้ใช้เกิดพลัง ความสดชื่น ความทนทานในการทำงาน ทั้งนี้อาจเนื่องด้วย
 คุณสมบัติของตัวยาบางตัวที่แอบแฝงในส่วนผสมหรือบนพื้นฐานของการบอกเล่าและการโฆษณา หรือบุหรี่
 และสุราซึ่งเป็นสิ่งเสพติดที่ใช้เพื่อบรรเทาความเครียด เพื่อการเข้าร่วมสังคมที่มีมาช้านานก็ตาม ซึ่งวิสัยทัศน์
 เช่นนี้นับเป็นสิ่งที่ดี

สำหรับกลุ่มที่ยินยอมให้ใช้สิ่งเสพติดแต่ละประเภท ถึงแม้ว่าทั้งกลุ่มที่แต่งงานและยังไม่แต่งงาน บางส่วนจะยินยอมให้ลูกของตนเองใช้ก็ตาม แต่หากเปรียบเทียบจำนวนความเห็นที่ยินยอมให้ใช้ระหว่าง เพื่อน คู่สมรส และลูกแล้ว ความเห็นที่ให้ลูกใช้จะเป็นลำดับสุดท้ายเสมอ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนมากให้ความสำคัญกับลูกมากกว่าสิ่งอื่นใดจึงไม่ต้องการให้เข้ามายุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ถึงแม้ว่าสิ่งเสพติดนั้นจะถูกกฎหมาย แต่ในกรณีของคู่สมรสกับเพื่อน กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มนี้มีความเห็นที่แตกต่างกัน ในกลุ่มที่ยังไม่แต่งงาน จำนวนความเห็นที่จะให้เพื่อนใช้มีมากกว่าความเห็นที่จะให้คู่สมรสใช้ ซึ่งตีความได้ว่า กลุ่มที่ยังไม่แต่งงานมีวิสัยทัศน์ที่คาดหวังจะให้คนในครอบครัวยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติดน้อยที่สุด ความเห็นดังกล่าวตรงข้ามกับความเห็นของกลุ่มที่แต่งงานแล้ว เนื่องจากจำนวนความเห็นที่ให้เพื่อนใช้สิ่งเสพติดมีน้อยกว่าความเห็นที่ให้คู่สมรสใช้ ความเห็นเช่นนี้ไม่ได้หมายความว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นดีเห็นงามกับการใช้สิ่งเสพติดของคู่สมรส แต่เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างนี้เสนอความเห็นบนวิสัยทัศน์ของการใช้ชีวิตครอบครัวที่เป็นจริง มิใช่ความคาดหวัง

ทางด้านเหตุผลของการไม่ยินยอมให้ใช้มีทั้งเหตุผลด้านสุขภาพอันเนื่องมาจากผลของการใช้สิ่งเสพติดและเหตุผลด้านชีวิตครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นปัญหาครอบครัวเล็กๆ น้อยๆ อันเนื่องมาจากความรำคาญที่เกิดจากการใช้สิ่งเสพติด เช่น การสูบบุหรี่ ไปจนถึงปัญหาใหญ่ๆ เช่น การทำร้ายร่างกายคนในครอบครัว หรือปัญหาสุขภาพอนามัยของสมาชิกทุกคน

5.4 ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเสพติดในกลุ่มอาชีพต่างๆ

การเก็บข้อมูลในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการที่จะทราบถึงการรับรู้การใช้สิ่งเสพติดในกลุ่มอาชีพต่างๆ ของแรงงานในไร่อ้อย ว่าสิ่งเสพติดประเภทใดเป็นที่นิยมใช้ในกลุ่มอาชีพใดมากที่สุด ซึ่งได้ข้อค้นพบโดยสรุปดังนี้

แรงงานในไร่อ้อย กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า คนกลุ่มอาชีพเดียวกันนี้นิยมใช้ยาแก้ปวดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73 บุหรี่และสุราเป็นลำดับรองมาโดยคิดว่าการใช้ร้อยละ 62 และ 61 เครื่องดื่มชูกำลังมีการใช้ร้อยละ 44 ส่วนยาชงันประเภทยาม้าหรือยาอีคิดว่าการใช้ร้อยละ 32 แต่อีกร้อยละ 59 คิดว่าไม่มีการใช้ ข้อมูลดังกล่าวเป็นสิ่งที่บ่งบอกข้อเท็จจริงในบริบทของผู้ที่อยู่ในกิจกรรมนี้ว่าระหว่างการทำงานนั้นมีการใช้สารกระตุ้นจริงจะด้วยความสมัครใจ หรือโดยความไม่รู้ก็ตามสำหรับสิ่งเสพติดอื่นๆ ได้แก่ ยานอนหลับ กัญชา ฝิ่น และเฮโรอีนนั้น กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า แรงงานในไร่อ้อยมีการใช้ค่อนข้างน้อย กล่าวคือมีการใช้ร้อยละ 16, 19, 11 และ 7 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้ที่ไม่ทราบว่ามีการใช้หรือไม่ก็มีจำนวนไม่น้อยคิดเป็นร้อยละ 42, 34, 46 และ 48 (ตารางที่ 5-49)

ตารางที่ 5-40 ความถี่เห็นที่มีต่อการใช้สิ่งเสพติดประเภทต่างๆ ของคนงานไร่อ้อย จำแนกตามความเห็น

ประเภทสิ่งเสพติด	ความเห็น			
	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ	รวม
1. บุหรี่	282 (82.1)	165 (36.3)	7 (1.6)	454 (100.0)
2. สุรา	276 (80.8)	165 (36.3)	13 (2.9)	454 (100.0)
3. ยาแก้ปวด	332 (73.1)	100 (22.0)	22 (4.9)	454 (100.0)
4. ยาขยัน	145 (31.9)	268 (59.0)	41 (9.1)	454 (100.0)
5. เครื่องดื่มชูกำลัง	200 (44.1)	225 (49.8)	29 (6.4)	454 (100.0)
6. ยานอนหลับ	71 (15.6)	183 (42.5)	190 (41.9)	454 (100.0)
7. กัญชา	87 (19.2)	214 (47.1)	153 (33.7)	454 (100.0)
8. ฝิ่น	50 (11.0)	194 (42.7)	210 (46.3)	454 (100.0)
9. เฮโรอีน	34 (7.5)	203 (44.7)	217 (47.8)	454 (100.0)

คนขับรถบรรทุก การรับรู้การใช้สิ่งเสพติดในหมู่คนขับรถบรรทุกของกลุ่มตัวอย่างสอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงของการใช้ชีวิตประจำวันของกลุ่มอาชีพดังกล่าว สิ่งเสพติดที่สามารถใช้ได้เปิดเผยซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนมากคิดว่า คนขับรถบรรทุกใช้ก็คือเครื่องดื่มชูกำลัง ร้อยละ 83 บุหรี่ร้อยละ 74 เพื่อเป็นการบรรเทาอาการง่วงนอน ทำให้รู้สึกสดชื่นหรือคลายเครียด นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังรับรู้ด้วยว่ายาขยันหรือยาม้าเป็นที่นิยมของกลุ่มนี้ถึงแม้ว่าจะเป็สิ่งที่ผิดกฎหมาย โดยร้อยละ 81 ของกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าคนขับรถบรรทุกใช้ยาขยันระหว่างการขับรถ

สำหรับสุรา ความเห็นที่มีต่อการดื่มสุราของคนขับรถบรรทุกอยู่ในเกณฑ์ปานกลางคิดเป็นร้อยละ 58 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด สำหรับการรับประทานยาแก้ปวดนั้นร้อยละ 56 มีความเห็นว่าคนขับรถบรรทุกไม่ได้รับประทานยานี้นี้ และร้อยละ 39 มีความเห็นว่ามีการใช้ (ตารางที่ 5-50)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5-50 ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สิ่งเสพติดประเภทต่างๆ ของคนขับรถบรรทุก จำแนกตามความเห็น

ประเภทสิ่งเสพติด	ความเห็น			
	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ	รวม
1. บุหรี่	337 (74.2)	110 (24.2)	7 (1.6)	454 (100.0)
2. สุรา	283 (57.9)	178 (39.2)	13 (2.9)	454 (100.0)
3. ยาแก้ปวด	177 (39.0)	255 (56.2)	22 (4.8)	454 (100.0)
4. ยาชา	370 (81.5)	43 (9.5)	41 (9.0)	454 (100.0)
5. เครื่องดื่มชูกำลัง	376 (82.8)	49 (10.8)	29 (6.4)	454 (100.0)
6. ยานอนหลับ	46 (10.1)	218 (48.0)	190 (41.9)	454 (100.0)
7. กัญชา	101 (22.2)	200 (44.1)	153 (33.7)	454 (100.0)
8. ฝิ่น	77 (17.0)	187 (36.8)	210 (46.3)	454 (100.0)
9. เฮโรอีน	70 (15.4)	186 (38.8)	218 (48.0)	454 (100.0)

ในกลุ่มสิ่งเสพติดอื่นๆ พบว่าความคิดเห็นไม่แตกต่างจากกลุ่มแรงงานในไร้ออกถั่วคือ มีกลุ่มตัวอย่างเพียงส่วนน้อยที่คิดว่ามีการใช้ยานอนหลับ กัญชา ฝิ่น และเฮโรอีนในกลุ่มคนขับรถบรรทุก ในขณะที่ผู้ที่ระบุว่าไม่ทราบว่ามีการใช้หรือไม่ก็มีจำนวนไม่น้อยเช่นกันคิดเป็นร้อยละ 42, 34, 48 และ 48

คนงานก่อสร้าง สารเสพติดที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าคนงานก่อสร้างใช้มากที่สุดคือ สุรา คิดเป็นร้อยละ 62 บุหรี่ ยาแก้ปวดและเครื่องดื่มชูกำลัง มีการใช้เป็นลำดับรองลงมาคิดเป็นร้อยละ 55, 53 และ 43 ในขณะที่ยาชานั้นกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่ามีการใช้เพียงร้อยละ 28 ส่วนอีกร้อยละ 66 มีความเห็นว่าไม่ได้ใช้

สำหรับยาเสพติดประเภทอื่น จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ทราบว่ามีการใช้ยานอนหลับ กัญชา ฝิ่น และเฮโรอีน ไม่แตกต่างจากสองกลุ่มอาชีพแรก โดยจำนวนผู้ที่มีความเห็นว่า กลุ่มอาชีพนี้ไม่มีการใช้สิ่งเสพติด คิดเป็นร้อยละ 44, 42, 37 (ตารางที่ 5-51)

ตารางที่ 5-51 ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สิ่งเสพติดประเภทต่างๆ ของคนงานก่อสร้าง จำแนกตามความเห็น

ประเภทสิ่งเสพติด	ความเห็น			
	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ	รวม
1. บุหรี่	250 (55.1)	197 (43.4)	7 (1.5)	454 (100.0)
2. สุรา	284 (82.0)	157 (34.6)	13 (2.9)	454 (100.0)
3. ยาแก้ปวด	242 (53.3)	190 (41.9)	22 (4.8)	454 (100.0)
4. ยาขยัน	119 (26.2)	294 (64.8)	41 (9.0)	454 (100.0)
5. เครื่องดื่มชูกำลัง	107 (43.4)	228 (50.2)	29 (6.4)	454 (100.0)
6. ยานอนหลับ	85 (14.3)	199 (43.8)	190 (41.9)	454 (100.0)
7. กัญชา	111 (24.4)	190 (41.9)	153 (33.7)	454 (100.0)
8. ผีน	76 (16.7)	108 (37.0)	210 (46.3)	454 (100.0)
9. เฮโรอีน	86 (14.5)	171 (37.7)	217 (47.8)	454 (100.0)

หญิงบริการ ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการใช้สิ่งเสพติดประเภทบุหรี่ สุรา ยาแก้ปวด ยาขยัน และเครื่องดื่มชูกำลัง ของหญิงบริการ พบว่ามีเพียงบุหรี่และสุราเท่านั้นที่กลุ่มตัวอย่างแสดงความเห็นว่า มีการใช้อยู่บ้างคิดเป็นร้อยละ 44 และ 39 ส่วนยาแก้ปวด ยาขยัน และเครื่องดื่มชูกำลัง กลุ่มตัวอย่างส่วนมากคิดว่าหญิงบริการไม่ได้ใช้สารเสพติดดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 83, 85 และ 77 ซึ่งการที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในลักษณะเช่นนี้จะมีเหตุผลมาจากสิ่งเสพติดทั้ง 3 ประเภทนั้นไม่มีผลต่ออาชีพการให้บริการโดยตรงเมื่อเปรียบเทียบกับสิ่งเสพติด 2 ประเภทแรก ซึ่งเป็นสิ่งที่สร้างบรรยากาศในการพูดคุยแสดงถึงความเป็นกันเองกับผู้มารับบริการ (ตารางที่ 5-52)

ตารางที่ 5-52 ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สิ่งเสพติดประเภทต่างๆ ของหญิงบริการ จำแนกตามความเห็น

ประเภทสิ่งเสพติด	ความเห็น			
	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ	รวม
1. บุหรี่	202 (44.5)	245 (54.0)	7 (1.5)	454 (100.0)
2. สุรา	176 (38.8)	285 (58.4)	13 (2.8)	454 (100.0)
3. ยาแก้ปวด	55 (12.1)	378 (82.8)	23 (5.1)	454 (100.0)
4. ยาขยัน	25 (5.5)	388 (85.5)	41 (9.0)	454 (100.0)
5. เครื่องดื่มชูกำลัง	73 (16.1)	352 (77.5)	29 (6.4)	454 (100.0)
6. ยานอนหลับ	89 (19.6)	175 (38.5)	190 (41.9)	454 (100.0)
7. กัญชา	52 (11.5)	249 (54.8)	153 (33.7)	454 (100.0)
8. ผีน	42 (9.3)	202 (44.5)	210 (46.2)	454 (100.0)
9. เฮโรอีน	44 (9.7)	193 (42.5)	217 (47.8)	454 (100.0)

นักเรียนและนักศึกษา มีกลุ่มตัวอย่างส่วนน้อยเท่านั้นที่คิดว่านักเรียนและนักศึกษาใช้สิ่งเสพติดที่มีอันตราย ได้แก่ ยาขยัน ยานอนหลับ กัญชา ฝิ่น และเฮโรอีน คิดเป็นความเห็นร้อยละ 5, 19, 11, 9 และ 10 ตามลำดับ นอกจากนั้นพวกเขายังเชื่อว่า เครื่องดื่มชูกำลังและยาแก้ปวดก็ไม่น่าเป็นที่นิยมใช้ในกลุ่มคนเหล่านี้ จะมีเพียงบุหรี่และสุราเท่านั้นที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่ามีการใช้มากขึ้น คิดเป็นความเห็นร้อยละ 44 และ 39 (ตารางที่ 5-53)

ตารางที่ 5-53 ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สิ่งเสพติดประเภทต่างๆ ของนักเรียนนักศึกษา จำแนกตามความเห็น

ประเภทสิ่งเสพติด	ความเห็น			
	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ	รวม
1. บุหรี่	141 (31.1)	306 (67.4)	7 (1.5)	454 (100.0)
2. สุรา	116 (25.6)	325 (71.0)	13 (2.8)	454 (100.0)
3. ยาแก้ปวด	43 (9.5)	389 (85.7)	22 (4.8)	454 (100.0)
4. ยาขยัน	34 (7.5)	379 (83.5)	41 (9.0)	454 (100.0)
5. เครื่องดื่มชูกำลัง	47 (10.4)	378 (83.3)	29 (6.4)	454 (100.0)
6. ยานอนหลับ	58 (12.8)	206 (45.4)	190 (41.9)	454 (100.0)
7. กัญชา	108 (23.8)	193 (42.5)	153 (33.7)	454 (100.0)
8. ฝิ่น	73 (16.1)	171 (37.7)	210 (46.2)	454 (100.0)
9. เฮโรอีน	82 (18.1)	155 (34.1)	217 (47.8)	454 (100.0)

จากความคิดเห็นประมาณครึ่งหนึ่งหรือมากกว่าที่คิดว่ากลุ่มนักเรียนศึกษาไม่ใช้สารเสพติดแต่ละประเภทสะท้อนให้เห็นถึงการมองภาพในแง่ดีต่อผู้มีการศึกษาที่สูงกว่า ซึ่งค่อนข้างสวนทางกับสภาพข้อเท็จจริงในสังคม ที่ปัจจุบันมีการใช้สารเสพติดค่อนข้างสูงไม่ว่าจะเป็นบุหรี่ สุรา กัญชา ยาขยัน ซึ่งจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ทำให้ทราบว่าสารเสพติดเข้ามาโดยวิธีขนส่งแล้วสุดควันโดยหลอดกาแฟกำลังเป็นที่นิยมกันในหมู่นักเรียน นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากยาเม็ดเป็นยาน้ำ ใช้ชื่อเรียกว่า "ม้าน้ำ" อีกด้วย

บทที่ 6

พฤติกรรมมารับข่าวสาร

มีความจำเป็นต้องศึกษาพฤติกรรมมารับข่าวสารของกลุ่มแรงงานในไร่อ้อย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการให้ความรู้ข่าวสารและข้อมูลแก่คนกลุ่มนี้ การศึกษาจึงมุ่งไปที่การถามข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของสื่อ ประเภทของข่าวสารและความถี่ในการรับข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง

6.1 ประเภทและความถี่ของการได้รับข่าวสาร

เกี่ยวกับการได้รับข่าวสารประเภทต่างๆ ที่แรงงานในไร่อ้อยแสดงความคิดเห็นสะท้อนว่า ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตได้แพร่กระจายสู่กลุ่มเป้าหมายชาวชนบทค่อนข้างทั่วถึงในบางประเภท เช่น อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ สถานที่บำบัดเกี่ยวกับยาเสพติด ความรู้เกี่ยวกับโรคต่างๆ และค่าจ้างแรงงานทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 60, 62 และ 68 ตามลำดับ นอกจากนี้ข่าวสาร 3 ประเภทนี้แล้ว การได้รับข่าวสารประเภทอื่นๆ อีก 9 ประเภท แรงงานในไร่อ้อยได้รับอย่างทั่วถึง กล่าวคือ มีจำนวนผู้ได้รับข่าวสารแต่ละประเภทมากกว่าร้อยละ 70 ประเภทและข่าวสารที่แรงงานในไร่อ้อยได้รับมากที่สุด 5 ลำดับแรกมีดังนี้

1. โรคเอดส์ ร้อยละ 87
2. การเมือง ร้อยละ 80
3. การต่อต้านยาเสพติด ร้อยละ 78
4. ราคาผลผลิตทางการเกษตร ร้อยละ 78
5. ค่าจ้างแรงงานในไร่อ้อย ร้อยละ 76

สำหรับข่าวที่เกี่ยวกับอันตรายของสิ่งเสพติดประเภทต่างๆ นั้น จัดอยู่ในลำดับที่ 6 มีผู้ได้รับข่าวสารประมาณร้อยละ 74 (ตารางที่ 6-1)

ตารางที่ 6-1 การได้รับข่าวสารประเภทต่างๆ ของผู้ให้สัมภาษณ์

ประเภทข่าวสาร	การได้รับข่าวสาร		รวม
	ได้รับ	ไม่ได้รับ	
1. ข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเสพติด			
1.1 การต่อต้านสิ่งเสพติด	357 (78.8)	97 (21.4)	454 (100.0)
1.2 สถานที่บำบัด	283 (82.3)	171 (37.7)	454 (100.0)
1.3 อันตรายของสิ่งเสพติด	338 (74.4)	116 (25.6)	454 (100.0)
2. โรคภัยไข้เจ็บ			
2.1 ความรู้เกี่ยวกับโรคต่างๆ	283 (82.3)	171 (37.7)	454 (100.0)
2.2 โรคเอดส์	394 (86.8)	80 (13.2)	454 (100.0)
3. ค่าจ้างแรงงาน			
3.1 ค่าจ้างในไร่อ้อย	347 (76.4)	107 (23.6)	454 (100.0)
3.2 ค่าจ้างแรงงานทั่วไป	311 (86.5)	143 (31.5)	454 (100.0)
3.3 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	271 (59.7)	183 (40.3)	454 (100.0)
4. เรื่องอื่นๆ ในชีวิตประจำวัน			
4.1 ความรู้ทางการเกษตร	327 (72.0)	127 (28.0)	454 (100.0)
4.2 ราคาผลผลิตทางการเกษตร	355 (78.2)	99 (21.8)	454 (100.0)
4.3 ราคาสินค้าอุปโภคบริโภค	338 (74.4)	116 (25.6)	454 (100.0)
4.4 ข่าวการเมือง	362 (79.7)	92 (20.3)	454 (100.0)

หมายเหตุ จำนวนรวมของผู้ตอบ 454 ราย

เมื่อพิจารณาถึงความถี่ของการได้รับข่าวสารจะเห็นได้ว่า ความถี่การได้รับข่าวสารแต่ละประเภทของแรงงานในไร่อ้อยในแต่ละช่วงเวลานั้นค่อนข้างกระจายตัวและจำนวนของผู้รับข่าวสารไม่แตกต่างกันมากนัก ยกเว้นเรื่องข่าวการเมือง ซึ่งความถี่ที่ได้ข่าวสารเป็นประจำทุกวันมีจำนวนถึงร้อยละ 45 ในขณะที่ความถี่ของการได้รับข่าวสารอัตราค่าจ้างขั้นต่ำได้รับไม่บ่อยนักคือ แรงงานร้อยละ 41 ได้ทราบถึงอัตราค่าจ้างประมาณเดือนละครั้ง คำตอบดังกล่าวสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของข้อมูลประเภทนี้ ซึ่งมักไม่ค่อยมีการประชาสัมพันธ์มากนักหากไม่มีการเปลี่ยนแปลง ความถี่ของการได้รับข่าวสารจึงน่าจะขึ้นอยู่กับความถี่ของการแพร่ข่าวสาร ความสนใจของผู้รับแต่ละคนเป็นสำคัญ

ในส่วนของข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและโรคเอดส์นั้น ความถี่ของการได้รับข่าวสารการต่อต้านสิ่งเสพติด อันตรายของสิ่งเสพติดใน 5 ช่วงเวลาไม่แตกต่างกันมากนัก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การได้รับข่าวสารขึ้นอยู่กับโอกาสของผู้ตอบแต่ละคน อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงการได้ข่าวสารในช่วงเวลา 1 อาทิตย์ ซึ่งแบ่งออกเป็นทุกวัน อาทิตย์ละ 3-4 วัน และ อาทิตย์ละ 1 วัน พบว่าในช่วง 1 อาทิตย์ ผู้ตอบ 257 คนหรือร้อยละ 65 ได้รับข่าวสารโรคเอดส์ ผู้ตอบ 22 คนหรือร้อยละ 83 ได้ข่าวสารการต่อต้านสิ่งเสพติด และ 208 คนหรือร้อยละ 61 ได้ข่าวสารอันตรายของสิ่งเสพติด จำนวนดังกล่าวสามารถเป็นตัวชี้ได้ว่า การเผยแพร่ข่าวสารของทางราชการซึ่งดำเนินการเป็นประจำทุกวันสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในระดับที่น่าพอใจ (ตารางที่ 6-2)

ตารางที่ 6-2 ประเภทข่าวสารและความถี่ที่รับข่าวสาร

ประเภทข่าวสาร	ทุกวัน	อาทิตย์ละ		เดือนละ		ไม่ระบุ	รวม
		3-4 วัน	1 วัน	2-3 วัน	1 วัน		
1. ข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเสพติด							
1.1 การต่อต้านสิ่งเสพติด	91(25.5)	68(18.5)	69(19.3)	59(16.5)	63(17.6)	9(2.6)	357(100.0)
1.2 สถานที่บำบัด	38(13.4)	47(16.6)	45(15.9)	41(14.5)	102(36.0)	10(3.6)	283(100.0)
1.3 อันตรายของสิ่งเสพติด	81(24.0)	61(18.0)	66(19.5)	55(16.2)	71(21.0)	4(1.3)	338(100.0)
2. โรคภัยไข้เจ็บ							
2.1 ความรู้เกี่ยวกับโรคต่างๆ	66(23.3)	52(18.3)	42(15.0)	41(14.5)	73(25.6)	9(3.3)	283(100.0)
2.2 โรคเอดส์	128(32.5)	73(18.5)	58(14.2)	51(12.9)	80(20.3)	6(1.6)	394(100.0)
3. ค่าจ้างแรงงาน							
3.1 ค่าจ้างในไร่อ้อย	116(33.4)	45(13.0)	48(13.8)	31(8.9)	99(28.5)	8(2.4)	347(100.0)
3.2 ค่าจ้างแรงงานทั่วไป	52(16.7)	59(19.0)	55(17.7)	46(14.8)	85(27.3)	14(4.5)	311(100.0)
3.3 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	33(12.2)	45(16.8)	38(13.3)	34(12.5)	111(40.9)	12(4.5)	271(100.0)
4. เรื่องอื่นๆในชีวิตประจำวัน							
4.1 ความรู้ทางการเกษตร	96(29.3)	61(18.6)	61(24.8)	33(10.1)	50(15.3)	6(1.9)	327(100.0)
4.2 ราคาผลผลิตทางการเกษตร	92(25.9)	63(17.7)	77(21.7)	41(11.5)	72(20.3)	10(2.9)	355(100.0)
4.3 ราคาสินค้าอุปโภคบริโภค	105(31.1)	66(19.5)	61(18.0)	47(13.9)	50(14.8)	9(2.7)	338(100.0)
4.4 ข่าวการเมือง	165(45.6)	78(21.5)	62(17.1)	24(6.6)	31(8.6)	2(0.6)	362(100.0)

6.2 การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับสารเสพติดและโรคเอดส์ของกลุ่มอายุต่างๆ

กลุ่มอายุ 12-25 ปี จากข่าวสารทั้ง 4 ประเภท กลุ่มอายุนี้ได้รับข่าวสารโรคเอดส์มากที่สุด คือ ร้อยละ 91 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด ข่าวสารการต่อต้านสิ่งเสพติดเป็นลำดับรองลงมาร้อยละ 82 อันตรายของสิ่งเสพติดมีผู้ได้รับข่าวสารมากเป็นลำดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 79 และข่าวสารเกี่ยวกับสถานที่บำบัดผู้ติดสิ่งเสพติด มีคนกลุ่มนี้ได้รับข่าวสารร้อยละ 65 (ตารางที่ 6-3)

ตารางที่ 6-3 การได้รับข่าวสารสิ่งเสพติดและโรคเอดส์ของกลุ่มอายุ 12-25 ปี (N=151)

การได้รับข่าวสาร	ประเภท			
	ข่าวต่อต้านสิ่งเสพติด	สถานที่บำบัด	อันตรายของสิ่งเสพติด	โรคเอดส์
ได้รับ	124 (82.1)	98 (64.9)	119 (78.8)	138 (100.0)
ไม่ได้รับ	27 (17.9)	53 (35.1)	32 (21.2)	13 (8.6)
รวมกลุ่มอายุ 12-25 ปี	151 (100.0)	151 (100.0)	151 (100.0)	151 (100.0)

เมื่อพิจารณาจากแหล่งข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างได้รับพบว่า โทรทัศน์ และวิทยุเป็นแหล่งที่ให้ข่าวสารมากที่สุด กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างได้ข่าวสารการต่อต้านสิ่งเสพติดจากโทรทัศน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66 และวิทยุเป็นลำดับรองลงมา ร้อยละ 18 สำหรับโรคเอดส์ได้ข่าวสารจากทั้ง 2 แหล่ง คิดเป็นร้อยละ 63 และ 14 ตามลำดับ และอันตรายจากสิ่งเสพติดได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์และวิทยุคิดเป็นร้อยละ 54 และ 17 หากพิจารณาแหล่งข่าวสารที่เป็นตัวบุคคลแล้ว "เพื่อน" เป็นแหล่งที่ให้ข่าวสารแก่คนกลุ่มนี้มากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับคนในครอบครัวหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ตารางที่ 8-4)

ตารางที่ 8-4 แหล่งข่าวสารสิ่งเสพติดและโรคเอดส์ของกลุ่มอายุ 12-25 ปี (เฉพาะผู้ได้รับข่าว)

การได้รับข่าวสาร	ประเภท			
	ข่าวต่อต้านสิ่งเสพติด	สถานที่บำบัด	อันตรายของของสิ่งเสพติด	โรคเอดส์
1. คนในครอบครัว	3 (2.4)	11 (11.2)	10 (8.4)	1 (0.6)
2. เพื่อน	8 (4.8)	16 (16.3)	8 (5.0)	7 (5.1)
3. วิทยุ	23 (18.6)	10 (10.2)	21 (17.6)	10 (13.8)
4. โทรทัศน์	82 (66.2)	43 (43.0)	64 (53.8)	88 (63.8)
5. หนังสือพิมพ์	3 (2.4)	9 (9.2)	4 (3.4)	9 (6.5)
6. เจ้าหน้าที่รัฐ	2 (1.6)	6 (6.1)	6 (5.0)	7 (5.1)
7. อื่นๆ	3 (2.4)	3 (3.1)	6 (5.0)	4 (2.9)
8. ไม่ระบุ	2 (1.6)	-	2 (1.8)	3 (2.2)
รวมผู้ได้รับข่าว	124 (100.0)	98 (100.0)	119 (100.0)	138 (100.0)

กลุ่มอายุ 26-40 ปี พบว่าตัวอย่างในกลุ่มอายุนี้ได้รับข่าวสารทั้ง 4 ประเภทเป็นส่วนมาก โดยมิได้รับข่าวเกี่ยวกับโรคเอดส์มากที่สุดร้อยละ 90 ข่าวต่อต้านสิ่งเสพติดอันตรายของสิ่งเสพติด และสถานที่บำบัดเป็นลำดับรองลงมาคิดเป็นร้อยละ 82, 77 และ 66 ตามลำดับ ซึ่งสัดส่วนดังกล่าวไม่แตกต่างจากกลุ่มอายุ 12-25 ปี (ตารางที่ 8-5)

ตารางที่ 8-5 การได้รับข่าวสารสิ่งเสพติดและโรคเอดส์ กลุ่มอายุ 26-40 ปี (N=190)

การได้รับข่าวสาร	ประเภท			
	ข่าวต่อต้าน	สถานที่บำบัดสิ่งเสพติด	อันตรายของของสิ่งเสพติด	โรคเอดส์
ได้รับ	150 (82.1)	126 (66.3)	146 (76.8)	171 (90.0)
ไม่ได้รับ	34 (17.9)	64 (33.7)	44 (23.2)	19 (10.0)
รวมกลุ่มอายุ 26-40 ปี	180 (100.0)	190 (100.0)	190 (100.0)	190 (100.0)

แหล่งข่าวสารก็ไม่แตกต่างกันจากกลุ่มอายุแรก กล่าวคือ โทรทัศน์และวิทยุ มีบทบาทต่อการแพร่กระจายข่าวสารไปสู่คนกลุ่มนี้ โดยผู้ได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์เกี่ยวกับโรคเอดส์ การต่อต้านสิ่งเสพติด อันตรายของสิ่งเสพติดและสถานที่บำบัด คิดเป็นร้อยละ 57, 49 และ 33 ตามลำดับ สำหรับวิทยุ นั้น พบว่ามีบทบาทในการเผยแพร่ข่าวต่อต้านสิ่งเสพติดไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าโทรทัศน์ กล่าวคือ ร้อยละ 27 ของตัวอย่างได้ข่าวสารจากแหล่งนี้ ในขณะที่ "เพื่อน" ยังคงเป็นแหล่งข่าวสารที่สำคัญที่สุดของข่าวสารทั้ง 4 ประเภทในกลุ่มบุคคล 3 กลุ่ม (คนในครอบครัว เพื่อน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ) ที่กลุ่มตัวอย่างคิดต่อด้วย โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐมีบทบาททรงลงมาในการให้ข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์และข่าวต่อต้านสิ่งเสพติด (ตารางที่ 6-6 และ ตารางที่ 6-7)

ตารางที่ 6-6 แหล่งข่าวสารสิ่งเสพติดและโรคเอดส์ กลุ่มอายุ 26-40 ปี (เฉพาะผู้ได้รับข่าว)

การได้รับข่าวสาร	ประเภท			
	ข่าวต่อต้านสิ่งเสพติด	สถานที่บำบัด	อันตรายของของสิ่งเสพติด	โรคเอดส์
1. คนในครอบครัว	2 (1.3)	12 (9.5)	9 (6.2)	4 (2.3)
2. เพื่อน	16 (10.2)	35 (27.8)	23 (15.7)	17 (9.9)
3. วิทยุ	43 (27.6)	20 (15.9)	28 (19.2)	26 (15.2)
4. โทรทัศน์	77 (49.3)	42 (33.3)	64 (43.7)	97 (56.7)
5. หนังสือพิมพ์	3 (1.0)	5 (4.0)	2 (1.4)	7 (4.1)
6. เจ้าหน้าที่รัฐ	11 (7.0)	9 (7.1)	9 (6.2)	13 (7.6)
7. อื่นๆ	3 (1.9)	2 (1.6)	9 (6.2)	6 (3.5)
8. ไม่ระบุ	1 (0.8)	1 (0.8)	2 (1.4)	1 (0.7)
รวมผู้ได้รับข่าว	156 (100.0)	128 (100.0)	146 (100.0)	171 (100.0)

ตารางที่ 6-7 การได้รับข่าวสารสิ่งเสพติดและโรคเอดส์ กลุ่มอายุ 41-80 ปี (N=107)

การได้รับข่าวสาร	ประเภท			
	ข่าวต่อต้านสิ่งเสพติด	สถานที่บำบัด	อันตรายของของสิ่งเสพติด	โรคเอดส์
ได้รับ	72 (67.3)	54 (50.5)	68 (63.6)	80 (74.8)
ไม่ได้รับ	35 (32.7)	53 (49.5)	39 (36.4)	27 (25.2)
รวมกลุ่มอายุ 41-80 ปี	107 (100.0)	107 (100.0)	107 (100.0)	107 (100.0)

กลุ่มอายุ 41-60 ปี จากตารางที่ 6-7 ในบรรดาข่าวสาร 4 ประเภทข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ ยังคงเป็นข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างได้รับมากที่สุดในบรรดาข่าวสาร 4 ประเภทคิดเป็นร้อยละ 76 ในขณะที่ข่าวต่อต้านสิ่งเสพติดอันตรายของสิ่งเสพติด และสถานที่บำบัดมีจำนวนผู้ที่ได้รับข่าวสารรองลงมาคิดเป็นร้อยละ 67, 63 และ 50 ตามลำดับ ในขณะที่แหล่งของข่าวสารยังคงเป็นโทรทัศน์ วิทยุ และเพื่อน โดยกลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์เกี่ยวกับโรคเอดส์ ข่าวต่อต้านสิ่งเสพติดอันตรายของสิ่งเสพติดและสถานที่บำบัดคิดเป็นร้อยละ 55, 50, 44 และ 33 ตามลำดับ และมีผู้ได้รับข่าวสารทั้ง 4 ประเภทจากวิทยุคิดเป็นร้อยละ 20, 25, 22 และ 22 (ตารางที่ 6-8)

ตารางที่ 6-8 แหล่งข่าวสารสิ่งเสพติดและโรคเอดส์ กลุ่มอายุ 41-60 ปี (เฉพาะผู้ได้รับข่าว)

การได้รับข่าวสาร	ประเภท			
	ข่าวต่อต้านสิ่งเสพติด	สถานที่บำบัด	อันตรายของสิ่งเสพติด	โรคเอดส์
1. คนในครอบครัว	1 (1.5)	3 (5.5)	8 (8.8)	3 (3.7)
2. เพื่อน	6 (8.3)	14 (25.9)	5 (7.3)	8 (7.5)
3. วิทยุ	18 (25.0)	12 (22.2)	15 (22.0)	18 (20)
4. โทรทัศน์	36 (50.0)	18 (33.3)	30 (44.1)	44 (55)
5. หนังสือพิมพ์	4 (5.5)	2 (4.0)	5 (7.3)	3 (3.7)
6. เจ้าหน้าที่รัฐ	3 (4.2)	3 (5.5)	3 (4.4)	5 (6.2)
7. อื่นๆ	4 (5.5)	1 (1.8)	3 (4.4)	2 (2.5)
8. ไม่ระบุ	-	1 (1.8)	1 (1.7)	-
รวมผู้ได้รับข่าว	72 (100.0)	54 (100.0)	68 (100.0)	80 (100.0)

6.3 การรับข่าวสารทางโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์

ข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับสื่อทั้ง 3 ประเภทคือ โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์นี้ เป็นข้อมูลพฤติกรรมการใช้สื่อแต่ละประเภทในชีวิตประจำวันในเรื่องของเวลา เนื้อหาหรือประเภทข่าวสาร และแหล่งข่าวสาร (สถานี หรือหนังสือพิมพ์) ซึ่งเป็นที่นิยมของกลุ่มตัวอย่าง โดยไม่ได้เจาะจงเฉพาะช่วงเวลาที่มาทำงานในไร่่อ้อยเท่านั้น ดังรายชื่อต่อไปนี้

โทรทัศน์ จากจำนวนตัวอย่าง 454 ราย พบว่า มีผู้ใช้สื่อประเภทนี้ 391 ราย คิดเป็นร้อยละ 86 โดยเวลาที่ดูนั้นส่วนมากแล้วเป็นเวลาเย็นหลังเลิกงาน ร้อยละ 86 รายการละครและข่าวเป็นรายการที่กลุ่มตัวอย่างดูมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 37 และ 31 นอกจากนี้แล้วเป็นรายการเกมส์โชว์ และรายการอื่นๆ ตามความสนใจ เช่น ข่าวกีฬา ข่าวการเกษตร รายการเพลง เป็นต้น (ตารางที่ 6-9)

ตารางที่ 6-9 ช่วงเวลาดูโทรทัศน์ของแรงงานไร้ฝีมือ จำแนกตามรายการที่ดู

เวลา	รายการ			
	ข่าว	ละคร	เกมส์โชว์	อื่นๆ
1. ตอนเช้าก่อนไปทำงาน	2 (1.7)	7 (4.8)	1 (2.0)	-
2. ตอนกลางวัน	2 (1.7)	1 (0.6)	-	5 (5.8)
3. หลังอาหารเย็น	104 (86.7)	124 (85.0)	36 (92.3)	72 (83.7)
4. อื่นๆ	12 (9.9)	14 (9.6)	2 (5.1)	9 (10.5)
รวมเฉพาะผู้ที่ดูรายการ	120(100.0)	146(100.0)	39(100.0)	86(100.0)

สำหรับสถานีโทรทัศน์ซึ่งมีผู้ดูมากที่สุดนั้น ได้แก่ สถานีโทรทัศน์สีช่อง 7 มีผู้ดูคิดเป็นร้อยละ 64 และสถานีโทรทัศน์สีช่อง 3 มีผู้ดูร้อยละ 17 ส่วนอีกร้อยละ 24 นั้นเป็นกลุ่มที่ดูหลายช่องปะปนกัน เช่น ช่อง 3 และ ช่อง 5 หรือช่อง 3 ช่อง 5 และช่อง 7 เป็นต้น สาเหตุที่สถานีโทรทัศน์สีช่อง 7 มีผู้ดูมากที่สุดนั้น นอกจากรายการโทรทัศน์ ซึ่งน่าที่จะเป็นนิยมนแล้ว กำลังส่งของสถานีที่สามารถแพร่สัญญาณภาพไปตามภูมิภาคและพื้นที่ที่ห่างไกลได้อย่างทั่วถึง ก็น่าที่จะเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีจำนวนผู้ดูมาก (ตารางที่ 6-10)

ตารางที่ 6-10 ช่วงเวลาดูโทรทัศน์ของแรงงานไร้ฝีมือ จำแนกตามสถานีโทรทัศน์

สถานี	ช่อง 3	ช่อง 5	ช่อง 7	ช่อง 9	ช่อง 11	อื่นๆ
เวลา						
1. ตอนเช้าก่อนไปทำงาน	-	1	4 (1.9)	-	-	5 (5.2)
2. ตอนกลางวัน	1 (1.5)	1	4 (1.9)	-	-	2 (2.1)
3. หลังอาหารเย็น	80 (89.5)	4	185 (87.7)	2	6	79 (83.1)
4. อื่นๆ	6 (8.9)	2	18 (8.5)	2	-	9 (9.5)
รวม	87 (100.0)	8	211 (100.0)	4	6	95 (100.0)

วิทยุ จำนวนตัวอย่างที่ฟังวิทยุไม่แตกต่างจากจำนวนผู้ที่ดูโทรทัศน์มากนัก คือ มีผู้ฟังวิทยุ 373 ราย คิดเป็นร้อยละ 82 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมดเวลาที่ฟังมักเป็นเวลาหลังเลิกงาน และเวลาเช้านั้นไปทำงานโดยมีจำนวนผู้ฟังใน 2 ช่วงเวลาคิดเป็นร้อยละ 39 และ 26 ส่วนอีกร้อยละ 22 นั้น มีหลายช่วงเวลาปะปนกัน เช่น ตอนกลางวัน หรือฟังทั้งเช้าทั้งเย็น หรือไม่แน่นอนแล้วแต่โอกาส (ตารางที่ 8-11)

ตารางที่ 8-11 ช่วงเวลาที่ฟังวิทยุของคนงานไร่ฮ้อย จำแนกตามรายการวิทยุ

เวลา	รายการ			
	เพลง	ข่าว	ข่าวและเพลง	อื่นๆ
1. ตอนเช้าก่อนไปทำงาน	30 (18.7)	43 (42.2)	11 (23.4)	10 (16.9)
2. ตอนกลางวัน	30 (18.7)	5 (4.7)	7 (14.9)	8 (13.6)
3. หลังอาหารเย็น	83 (39.4)	42 (39.2)	15 (31.9)	27 (45.8)
4. อื่นๆ	37 (23.2)	17 (15.9)	14 (29.8)	14 (23.7)
รวม	160 (100.0)	107 (100.0)	47 (100.0)	59 (100.0)

เนื่องจากวิทยุเป็นสื่อที่พกพาไปได้ง่ายและในแต่ละจังหวัดที่แรงงานไปทำงานหรือในจังหวัดที่เป็นภูมิลำเนา มักมีสถานีวิทยุในแต่ละจังหวัดอยู่แล้ว ดังนั้นคำตอบเกี่ยวกับสถานีวิทยุที่กลุ่มตัวอย่างระบุว่า เป็นสถานีที่ฟังมากที่สุดจึงเป็นสถานีประจำท้องถิ่นโดยระบุเป็นชื่อจังหวัดมากกว่าชื่อสถานีหรือคลื่นความถี่

สำหรับการฟังรายการต่างๆ ในแต่ละช่วงเวลาพบว่า กลุ่มที่ฟังในช่วงเช้าก่อนไปทำงาน จะติดตามรายการข่าวมากกว่ารายการเพลง แต่กลุ่มที่ฟังวิทยุตอนกลางวันนั้น ให้ความสนใจต่อรายการเพลงมากกว่าการติดตามข่าว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความต้องการที่จะบรรเทาอาการเหนื่อยหรือความเคลียดจากการทำงาน สำหรับกลุ่มที่ฟังวิทยุในตอนเย็น ก็มีแบบแผนการฟังเช่นเดียวกับกลุ่มกลางวันคือ มักจะฟังเพลงมากกว่ารับฟังข่าวสารด้วยเหตุผลเดียวกัน อย่างไรก็ตามสัดส่วนของผู้ที่รับฟังข่าวในกลุ่มนี้ก็ไม่ต่ำจนเกินไปนักคือร้อยละ 28.6 ของคนในกลุ่มยังติดตามข่าวหลังเสร็จภาระกิจจากการทำงาน

เมื่อพิจารณาเฉพาะรายการจะเห็นได้ชัดว่า กลุ่มตัวอย่างนิยมฟังเพลงหลังเลิกงานในตอนเย็นมากกว่าเวลาอื่นๆ ในขณะที่การรับฟังข่าวนั้นจำนวนแรงงานที่รับฟังข่าวในตอนเช้าก่อนไปทำงานและตอนเย็นหลังเลิกงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า 2 ช่วงเวลานี้เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดที่จะรับฟังสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ ซึ่งจะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ แต่หากเป็นเวลากลางวันซึ่งแรงงานกำลังทำงานอยู่หรือต้องการพักผ่อนแล้วรายการเพลงเป็นรายการที่เหมาะสมที่สุด

หนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่เข้าถึงกลุ่มแรงงานในไร่้อยุ่บ่่อยที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่าง 237 ราย หรือร้อยละ 52 เท่านั้นที่อ่านหนังสือพิมพ์ สาเหตุที่จำนวนผู้อ่านไม่มากนักอาจเป็นเพราะแหล่งหรือร้านค้าหนังสือพิมพ์นั้นตามปกติมักอยู่ในเขตที่เป็นชุมชนใหญ่ ไม่มีประจำทุกหมู่บ้าน การรับฟังข่าวทางวิทยุจึงเป็นสิ่งที่สะดวกกว่าการเดินทางไปซื้อหนังสือพิมพ์ที่สิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่าย ชาวบ้านมักได้อ่านหนังสือพิมพ์จากที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ซึ่งบางหมู่บ้านก็สามารถจัดหาหนังสือพิมพ์ได้อย่างต่อเนื่อง แต่ในอีกหลายหมู่บ้านก็ไม่สามารถดำเนินการได้

เวลาเช้าเป็นเวลาของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 34 อ่านหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 18 อ่านหนังสือพิมพ์เวลาหลังอาหารเย็นหรือหลังเลิก และร้อยละ 28 มีเวลาอ่านที่ไม่แน่นอนแล้วแต่โอกาส หรืออ่านบ้างไม่อ่านบ้าง อย่างไรก็ตามผู้ที่อ่านก็ไม่ได้อ่านทุกวัน หรืออาจกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า ข้อมูลที่ได้จากหนังสือพิมพ์ไม่ได้เป็นข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์นัก

ประเภทของข่าวที่อ่านร้อยละ 58 อ่านข่าวทั่วไป ซึ่งน่าจะเป็นข่าวหน้าหนึ่งข่าวบันเทิงเป็นข่าวสารอันดับที่ 2 ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจคิดเป็นร้อยละ 12 ข่าวการเมือง ข่าวฆาตกรรม และข่าวกีฬา เป็นข่าวที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจรองลงมา สำหรับหนังสือพิมพ์ที่อ่านนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 66 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์และหนังสือพิมพ์ข่าวสดเป็นลำดับรองลงมา ร้อยละ 10 และ 4 ตามลำดับ (ตารางที่ 6-12)

ตารางที่ 6-12 การอ่านหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่าง (N = 237)

เวลาอ่านหนังสือพิมพ์	ประเภทของข่าวที่อ่าน	หนังสือพิมพ์ที่อ่าน
1. ตอนเช้าก่อนไปทำงาน 82 ราย (34.6%)	1. ข่าวทั่วไป 137 ราย (57.8%)	1. ไทยรัฐ 158 ราย (65.8%)
2. ตอนกลางวัน 23 ราย (9.7%)	2. ข่าวบันเทิง 29 ราย (12.2%)	2. เดลินิวส์ 25 ราย (10.5%)
3. หลังอาหารเย็น 44 ราย (18.6%)	3. ข่าวการเมือง 21 ราย (8.7%)	3. ไทยรัฐและเดลินิวส์ 15 ราย (6.3%)
4. ไม่แน่นอน 62 ราย (26.2%)	4. ข่าวฆาตกรรม 18 ราย (7.6%)	4. อื่นๆ 41 ราย (17.3%)
5. อื่นๆ 26 ราย (10.9%)	5. ข่าวกีฬา 15 ราย (6.3%)	
	6. อื่นๆ 17 ราย (7.2%)	

บทที่ 7

วิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา

การอพยพแรงงานเพื่อไปทำงานตัดอ้อยในช่วงฤดูแล้งในบริเวณจังหวัดที่มีการปลูกอ้อยเป็นจำนวนมากนั้นเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นมานาน นับตั้งแต่ประเทศไทยเริ่มผลิตน้ำตาลทรายเป็นอุตสาหกรรมเพื่อส่งออกขายต่างประเทศ การขยายพื้นที่ปลูกอ้อยเพื่อรองรับกับการขยายตัวของอุตสาหกรรมน้ำตาลทรายทำให้มีความต้องการแรงงานชั่วคราวเป็นจำนวนมาก เพื่อตัดอ้อยป้อนให้ทันความต้องการของโรงงานแรงงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงเป็นแรงงานที่สำคัญในการผลิตของอุตสาหกรรมดังกล่าว เมื่อต้นปี 2536 ปรากฏข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ถึงการเสียชีวิตของแรงงานรับจ้างในไร้อ้อย ที่อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรีว่ามีสาเหตุมาจากการใช้สารกระตุ้นระหว่างการทำงาน เหตุการณ์ดังกล่าวนับเป็นข่าวที่สร้างความสนใจให้แก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างมาก โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) และกระทรวงสาธารณสุขและได้ก่อให้เกิดการวิเคราะห์วิจารณ์ในประเด็นสำคัญ 2 ประการตามมา คือ ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยของผู้ใช้สารเสพติดและปัญหาเรื่องการค้าหรือจำหน่ายสารเสพติดผิดกฎหมาย

เมื่อสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับมอบหมายจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ให้ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาการใช้สารเสพติดของแรงงานที่มาทำงานในไร้ออขนั้น สถาบันฯวางแผนที่จะรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุดเพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของแรงงานที่มาทำงานในไร้ออขนั้น ความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นของแรงงานไร้ออขนต่อสารเสพติด ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดตลอดจนพฤติกรรมการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำไปใช้ในการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการใช้สารเสพติดของประชากรกลุ่มนี้ สถาบันฯ ได้เลือกจังหวัดที่มีการปลูกอ้อยมากที่สุด 5 จังหวัดเป็นพื้นที่ในการเก็บข้อมูล จังหวัดทั้ง 5 จังหวัดได้แก่

จังหวัดกาญจนบุรี
จังหวัดกำแพงเพชร
จังหวัดสุพรรณบุรี
จังหวัดอุดรธานี และ
จังหวัดชลบุรี

ผลจากการศึกษา พบว่าแรงงานชั่วคราวที่มาทำงานในไร้ออขนในพื้นที่ 5 จังหวัดข้างต้น ร้อยละ 88 เป็นคนงานที่มาจากจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การอพยพเข้ามาทำงานในไร้ออขนนั้นเป็นเงื่อนไขข้อดกกล่งที่ทำงานไว้ก่อนถึงฤดูกาลตัดอ้อย ระหว่างแรงงานกับเจ้าของไร่ว่าจะมาทำงานตัดอ้อยให้ในฤดูที่โรงงานน้ำตาลเปิดหีบ โดยที่เจ้าของไร้ออขนจะให้เงินแรงงานไปเป็นการล่วงหน้า ซึ่งอาจเรียกว่า "ตกเขียวแรงงาน" เงินจำนวนนี้แรงงานมักนำไปใช้ในกิจการทำนาปีของตน หรือนำไปซ่อมแซมปรับปรุงบ้านอยู่

อาชีพ ด้วยวิธีการคดเคี้ยวแรงงานนี้นับเป็นกลไกที่เจ้าของไร่นำมาใช้เพื่อเป็นเครื่องประกันความมั่นคงว่าใน
ฤดูกาลตัดอ้อยจะมีแรงงานพอที่จะตัดอ้อยป้อนส่งโรงงานได้ทัน

การขาดแคลนแรงงานเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมหลายชนิดแม้แต่ในกิจการไร้อ้อย
ขณะที่แรงงานมีฝีมือได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลให้ออกไปทำงานยังต่างประเทศ แรงงานไร้ฝีมือซึ่งเป็น
แรงงานที่อยู่ในภาคเกษตรกรรมจึงเป็นแรงงานชั่วคราวของงานอุตสาหกรรมภายในประเทศเป็นส่วนใหญ่
อาทิ คนงานก่อสร้าง คนงานชั่วคราวในโรงงานอุตสาหกรรมบางชนิด คนงานกรีดยางในภาคใต้ และคนงาน
ตัดอ้อย เป็นต้น

งานตัดอ้อยเป็นงานที่สร้างรายได้งานแรกให้กับคนงานจำนวนมากที่มาจากภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ คนงานเหล่านี้เริ่มทำงานครั้งแรกคืองานตัดอ้อยตั้งแต่อายุเพียง 18-20 ปี เมื่อมาทำงานนั้นมีญาติ
พี่น้องหรือเป็นการอพยพครอบครัวพ่อแม่เข้ามาทำด้วยกันทั้งหมด การฝึกทำงานในลักษณะงานอุตสาหกรรม
จึงเริ่มในไร้อ้อยเป็นแห่งแรก อย่างไรก็ตามแรงงานเหล่านี้ยังถูกจัดว่าเป็นแรงงานไร้ฝีมือ งานตัดอ้อย มัด
อ้อย ขนอ้อยขึ้นรถ และขับรถบรรทุกอ้อย ไม่ต้องการความเชี่ยวชาญที่ต้องฝึกฝน ทุกคนเรียนรู้จากประสบ
การณด้วยตัวเองทั้งสิ้น รายได้จากการทำงาน 4-5 เดือนในไร้อ้อยไม่น่าจะเป็นสิ่งจูงใจให้ทำงานนี้ได้ตลอด
ไป เพราะคนงานเหล่านี้มีรายได้เฉลี่ย (ยังไม่หักค่าใช้จ่าย) เมื่อสิ้นสุดงานแล้ว ประมาณ 3,000-6,000 บาท
ต่อคนเท่านั้น แต่สิ่งที่เป็นเครื่องจูงใจให้ทำงานนี้น่าจะได้แก่ การที่เจ้าของไรให้เงินล่วงหน้าไปเพื่อทำกิจกรรม
การเกษตรโดยไม่มีดอกเบี้ย ตลอดจนการเตรียมสวัสดิการไว้ให้พร้อมตั้งแต่ที่อยู่อาศัย น้ำ ไฟฟ้า และการ
ดูแลเมื่อเจ็บป่วย และที่สำคัญน่าจะได้แก่การได้รับโอกาสทำงานนอกบ้านตนเอง ซึ่งถือเป็นการฝึกงานครั้ง
แรกของแรงงานหลายๆ คนด้วย

พฤติกรรมการใช้สารเสพติด

ความสำคัญของงานวิจัยครั้งนี้คือการศึกษากฎการการใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ ของคนงานที่
เข้ามาทำงานในไร้อ้อย โดยที่มีข้อสมมติจากรายงานที่เป็นข่าวออกมาว่าคนงานไร้อ้อยนั้นใช้ยากระตุ้น
ประสาทที่เรียกกันว่า "ยาม้า" เป็นจำนวนมากจนก่อให้เกิดอันตราย นั้นย่อมหมายความว่า การเข้ามาทำงาน
ในไร้อ้อยของแรงงานอพยพมีนัยยะสำคัญต่อการใช้ยาเสพติดประเภทยากระตุ้นประสาท ผลจากการศึกษาซึ่ง
ได้เปรียบเทียบกับให้เห็นพฤติกรรมการใช้สารเสพติดทั้งในช่วงเวลาก่อนมาทำงานในไร้อ้อยและช่วงเวลาที่ทำ
งานในไร้อ้อย ซึ่งชี้ว่าคนงานเหล่านั้นมีการใช้สารเสพติดหลายชนิด และมีการใช้เป็นปกติก่อนมาทำงานในไร
้อ้อยแล้ว สารเสพติดเหล่านั้นได้แก่ บุหรี่ สุรา ยาแก้ปวด ยาขยัน(ยาม้า) เครื่องดื่มชูกำลัง และกัญชา ต่อ
เมื่อมาทำงานในไร้อ้อยช่วงเวลาตั้งแต่เดือนธันวาคม ถึงเดือนเมษายน ปรากฏว่ามีคนงานจำนวนมากหยุดใช้
สารเสพติดที่กล่าวถึงนั้น มีเพียงสารเสพติดชนิดเดียวคือ "ยาม้า" ที่มีคนงานใช้มากขึ้นในช่วงตัดอ้อย แต่
จำนวนคนงานที่ใช้ยาม้าที่พบในการสำรวจครั้งนี้มีเพียงร้อยละ 12 ของจำนวนตัวอย่างหรือ 66 คนเท่านั้น
นับว่าเป็นจำนวนน้อยกว่าที่คาดหมายไว้ ซึ่งตามข้อเท็จจริงสารเสพติดชนิดที่คนงานส่วนมากในไร้อ้อยใช้คือ
บุหรี่ สุรา ยาแก้ปวด และเครื่องดื่มชูกำลังนั้น เป็นสารเสพติดชนิดที่มีการใช้กันอยู่ทั่วไปในหมู่ผู้ใช้แรงงาน

ไม่เฉพาะแต่ผู้มาทำงานในไร่อ้อย แต่มีใช้ในหมู่ผู้ใช้แรงงานการก่อสร้างหรืองานอุตสาหกรรมอื่นๆ อีกหลายประเภทด้วย

บุหรี่ยับ เป็นสารเสพติดที่คนงานใช้มากที่สุด และคนงานเหล่านี้เป็นพวกที่สูบบุหรี่จัดว่าอยู่ในประเภท "สูบจัด" และสูบวันหนึ่งเป็นจำนวนหลายมวน ซึ่งตรงข้ามกับสุรากลับเป็นสารเสพติดที่คนงานเหล่านี้ดื่มเพื่อให้มีอาการรับประทานอาหารได้มากเท่านั้น คนงานไร่อ้อยส่วนมากไม่ดื่มสุราทุกวันและไม่ดื่มเป็นปริมาณมาก กงดื่มเพียงบางวันและดื่มวันละ 1 ก็กเท่านั้นเอง โดยเฉพาะเมื่อช่วงเวลาที่มาทำงานในไร่อ้อยแล้วคนงานที่ปกติดื่มสุรานั้นครั้งหนึ่งหยุดดื่มลง ถึงแม้การศึกษาครั้งนี้ไม่ได้ศึกษาหาเหตุผลของการหยุดดื่มแต่มีรายงานการศึกษาทางการแพทย์ที่ทำให้เชื่อได้ว่า การดื่มสุราอาจเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานในไร่อ้อยได้ เนื่องจากปริมาณแอลกอฮอล์ที่อยู่ในเลือด ปริมาณมากน้อยระดับต่างๆ ข่มก่อก่อให้เกิดผลเสียต่อการควบคุมระบบกล้ามเนื้อ (Muscular Incoordination) มีผลต่อระยะเวลาในการตัดสินใจและสมรรถภาพการมองเห็นลดลง อาการเหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุได้ทั้งสิ้น

ยาแก้ปวด เป็นสารเสพติดชนิดที่ผู้หญิงมักใช้มากกว่าผู้ชายและใช้เมื่อเกิดอาการปวดเมื่อยจากการทำงาน กลุ่มคนงานไร่อ้อยที่ศึกษานี้ก็เช่นกัน คนงานผู้หญิงใช้ยาแก้ปวดมากกว่าผู้ชาย และในช่วงที่มีการตัดอ้อยก็ปรากฏว่ามีคนงานประมาณร้อยละ 10 ที่หยุดใช้สารชนิดนี้ สำหรับพวกที่ใช้ยาแก้ปวดจะไม่ใช้ทุกวัน และใช้เฉพาะเวลาที่เกิดอาการปวดเมื่อเป็นส่วนใหญ่ แต่มีคนงานอีกกลุ่มที่มีพฤติกรรมกินยาแก้ปวด "หลังอาหาร" จะด้วยเหตุผลอะไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้ยังไม่สามารถให้คำตอบถึงสาเหตุที่กินยาหลังอาหารของคนงานเหล่านี้ได้ นอกจากสันนิษฐานว่าอาจเป็นคำแนะนำของผู้ขายยาเท่านั้น

เครื่องดื่มชูกำลัง นับว่าเป็นสารเสพติดอีกชนิดหนึ่งที่คนงานไร่อ้อยใช้มากเช่นเดียวกับสารเสพติดที่กล่าวมาก่อนแล้วนั้น และก็ปรากฏเช่นเดียวกันว่าร้อยละ 12 ของผู้ดื่มหยุดดื่มเครื่องดื่มชูกำลังเมื่อทำงานในไร่อ้อย พฤติกรรมในการดื่มเครื่องดื่มชูกำลังเป็นพฤติกรรมที่พบเห็นโดยทั่วไป คือคนงานจะไม่ดื่มเวลาหนึ่งเวลาใดโดยเฉพาะ ถ้าอยากดื่มก็จะหาซื้อมาดื่มเพราะเป็นเครื่องดื่มที่หาซื้อได้ง่าย ร้านขายของชำที่มีผู้แช่นั้นเป็นร้านค้าที่พบเห็นโดยทั่วไป โดยเฉพาะหน้าบริเวณโรงงานน้ำตาลหรือร้านค้าย่อย

ยาบ้า ซึ่งเป็นสารเสพติดชนิดที่อยู่ในความสนใจของการศึกษาครั้งนี้ ปรากฏว่ามีคนงานในไร่อ้อยเพียง 55 คน ขอมรับว่าตนเองใช้ โดยที่บางคนบอกว่าใช้ "ยาอี" (Ephedrine) บางคนบอกใช้ "ยาห่าน" ซึ่งเป็นยากระตุ้นประสาทอีกชนิดหนึ่ง มีส่วนประกอบของ Pemoline และ Caffeine ผู้ที่ใช้ยาบ้าทั้ง 55 คนนี้กระจายอยู่ในพื้นที่ 5 จังหวัดที่ทำการศึกษา คือ จังหวัดกำแพงเพชร 17 คน จังหวัดสุพรรณบุรี 15 คน จังหวัดอุตรธานี 13 คน จังหวัดกาญจนบุรี 8 คน และจังหวัดชลบุรี 2 คน อย่างไรก็ตามที่พบว่าบางจังหวัดมีคนใช้ยานี้น้อยกว่าบางจังหวัดนั้นไม่ได้หมายความว่า จังหวัดนั้นมีการใช้สารน้อย แต่เหตุผลที่แท้จริงเกิดจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างมิได้เป็นประชากรที่เลือกมาอย่างมีระบบ Systematic Random Sampling แต่เป็นตัวเลขที่ได้จากการสุ่มแบบ Purposive Random Sampling ซึ่งไม่อาจสรุปว่าตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวแทนของประชากรของแต่ละจังหวัด ฉะนั้นจำนวนผู้ใช้ยาบ้าในแต่ละพื้นที่จึงเป็นเพียงตัวบ่งชี้ว่ามีการใช้ยาบ้าในจังหวัดต่างๆ เหล่านั้นเท่านั้น

ผู้ที่ใช้อย่างมากใช้ด้วยความระมัดระวัง มิได้ใช้ทุกวันและใช้ต่อเมื่อต้องการที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของตนเท่านั้น ยามที่มีจำหน่ายในตลาดแรงงานจะถูกแบ่งออกเป็น 4 ส่วน แต่ละส่วนเรียกว่า "ขา" บรรจุในหลอดกาแฟพลาสติกที่ติดพอดกับเม็ดยาและปิดหัวท้ายหลอดด้วยความร้อน วันใดที่ต้องการทำงานให้นานกว่าปกติ คนงานจะกินยาม้า 1 ส่วน หรือ 1 ขาต่อวันเท่านั้น ผู้ที่ใช้อย่างมากคือคนที่ทำงานประเภทที่ต้องใช้ความอดทน แข็งแรง ได้แก่ พวกที่ทำหน้าที่ ขนอ้อยขึ้นรถ ผู้ที่ขั้บรอบบรรทุก อ้อย และผู้ที่ทำงานเหมมา และผู้ที่ทำงานทั้ง 3 ประเภทนี้ยังเป็นพวกที่ใช้สารชนิดอื่น อาทิ บุหรี่ สุรา ยาแก้ปวด และเครื่องดื่มฯ มากกว่าคนที่ทำหน้าที่คัดอ้อยอีกด้วย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารและไม่ใช้สารเสพติด

1. ไม่อาจชี้ชัดได้ว่าอะไรคืออิทธิพลที่ทำให้คนงานเหล่านี้ใช้สารเสพติด หรือไม่ใช้สารเสพติด ถ้าวิเคราะห์จากการศึกษาครั้งนี้ คนงานที่มาทำงานคัดอ้อยใช้สารเสพติดอยู่ก่อนหน้าที่มาทำงานในไร่อ้อยแล้วหลายชนิด ต่อเมื่อมาทำงานไร่อ้อยยังคงมีการใช้สารเสพติดเหล่านั้นอยู่ เพียงแต่จำนวนผู้ใช้สารเสพติดหลายชนิดลดลง ยกเว้น "ยาม้า" ชนิดเดียวที่มีจำนวนคนใช้มากขึ้นเมื่อมาคัดอ้อย และยาม้านี้เองที่คนงานไร่อ้อยที่ใช้ให้เหตุผลว่า ยาม้าทำให้ทำงานได้มากไม่เหนื่อย มีผลกำลังและข้อสำคัญทำให้ตาสว่างไม่รู้สึกง่วง เหตุผลที่คนงานขอมทำงานมากชั่วโมงขึ้นกว่าปกตินั้นย่อมหมายถึง การได้รับค่าตอบแทนมากขึ้น ทั้งที่รู้ว่ายาม้ามีอันตราย ในแง่นี้มองเห็นได้ชัดว่า ความต้องการทางเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนดให้คนงานเหล่านี้เลือกใช้ยาม้า

2. ประเด็นเกี่ยวกับสุรา อิทธิพลที่มีต่อการใช้หรือไม่ใช้ ไม่ได้มองเหตุผลทางเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนด สำหรับคนที่ดื่มสุรากลั้มมองเห็นเหตุผลว่าเป็นปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่มาก คนงานที่ดื่มสุรามีค่าตอบแทนดีกว่าคนงานที่ไม่ดื่มสุราเพื่อให้เจริญอาหาร ซึ่งในสังคมไทยมีความเชื่อว่าสุรา คือ "ยาเจริญอาหาร" การดื่มเพียงวันละเล็กน้อยจะช่วยให้เกิดอาการอยากรับประทานอาหาร หรือทานอาหารได้มากขึ้นนั่นเอง พฤติกรรมการดื่มสุราของคนงานในไร่อ้อยจึงไม่เป็นพฤติกรรมที่จะทำให้เกิดอันตรายหรือจะเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุแต่อย่างใด การดื่มสุราหรือที่เรียกว่า "ยาเจริญอาหาร" จึงเป็นเหตุผลที่นำมาใช้ในเรื่องของการบำรุงสุขภาพอนามัยให้แข็งแรงนั่นเอง

3. ปัจจัยในการใช้ยาแก้ปวดของคนงานไร่อ้อยมีเหตุผลใกล้เคียงกับการดื่มสุรา คนงานไร่อ้อยกินยาแก้ปวดด้วยความเชื่อว่าเป็นยารักษาสุขภาพ เมื่อเกิดอาการปวดเมื่อยจึงกินยาแก้ปวดเพื่อบรรเทาอาการ กรณีคนงานผู้หญิงเป็นตัวอย่างให้เห็นชัดว่าใช้ยาแก้ปวดก่อนลงมือทำงาน เพื่อต้องการให้ร่างกายอยู่ในสภาพปกติพร้อมที่จะสู้กับงานหนักได้

4. ความเป็นชาย-หญิง เป็นปัจจัยข้อหนึ่งที่มีส่วนในการใช้หรือไม่ใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ ดังจะเห็นว่าจำนวนคนงานที่ไม่ใช้สารเสพติดเลยไม่ว่าชนิดใดก็ตามนั้นเป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย และคนงานที่สูบบุหรี่ ดื่มสุรา ใช้กัญชาและเครื่องดื่มต่างๆ ก็เป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง ขณะที่ผู้หญิงมีการใช้ยาแก้ปวดมากกว่าผู้ชาย ในงานวิจัยหลายชิ้นก็ยืนยันข้อเท็จจริงข้อนี้

5. การใช้หรือไม่ใช้สารเสพติดน่าจะมีเหตุผลมาจากการที่ได้มาทำงานในไร่อ้อยโดยเอาครอบครัวอพยพมาทำงานด้วยกันทั้งหมด วิธีนี้นับว่าเป็นข้อดีอย่างหนึ่ง นั่นคือคนที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัวจะไม่ออกไปเที่ยวเตร่ ดื่มสุรา หรือไม่ไปสนุกสนานกับเพื่อนฝูงหลังจากเลิกทำงาน การมีครอบครัวอยู่ด้วยกันทำให้การใช้จ่ายส่วนนี้ลดน้อยลง ระบบการดูแลห่วงใยในครอบครัวก็ทำให้มีการใช้สารเสพติดลดน้อยหรือไม่มี อย่างไรก็ตามความเห็นข้อนี้เป็นเพียงข้อสันนิษฐานซึ่งยังต้องการการศึกษาให้ละเอียดต่อไป

ที่มาของสารเสพติดที่ใช้ในไร่อ้อย

สารเสพติดที่ใช้กันในหมู่คนงานในไร่อ้อยไม้ไร่เป็นสิ่งที่หาได้ยากลำบาก ในช่วงที่โรงงานเปิดหีบอ้อย ร้านค้าหลายแห่งโดยเฉพาะที่อยู่ใกล้โรงงานหรือใกล้แหล่งที่มีคนงานตัดอ้อยอยู่มากๆ จะกักตักขึ้นมา มีของขายมากมายโดยเฉพาะสุรา บุหรี่ และเครื่องดื่มที่ต้องมีตู้แช่ ร้านเหล่านี้จะเป็นที่ที่คนงานมาซื้อหาสิ่งของที่จำเป็นได้เกือบทุกชนิด แต่ไร่อ้อยบางแห่งอยู่ไกลจากชุมชน จะมีรถยนต์ปิกอัพที่ดัดแปลงเป็นรถขายอาหารเคลื่อนที่ไปขายของยังหมู่บ้านต่างๆ รถขายอาหารที่เป็นอีกแหล่งนี้ที่นำยาม้าเข้ามาบริการแก่คนงานในไร่อ้อยจนถึงที่ แต่สำหรับยาม้าแล้วนอกจากรถขายอาหารนำมายาแล้ว บางครั้งเจ้าของไร่อ้อยเป็นผู้หาซื้อมาให้แก่คนงานของตนตามคำขอร้องอีกด้วย

ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับการใช้สารเสพติด

แรงงานที่มาทำงานในไร่อ้อยรู้ว่าสารชนิดใดผิดกฎหมาย และสารชนิดใดไม่ผิดกฎหมายไม่ว่าคนงานคนนั้นจะใช้สารชนิดนั้นหรือไม่ก็ตาม คนงานที่มาทำงานตัดอ้อยเป็นกลุ่มที่จัดได้ว่าสูบบุหรี่ "จัด" มาก คนกลุ่มนี้มีความรู้สึกว่าการสูบบุหรี่นั้นให้ผลทางด้านจิตใจมาก เมื่อสูบแล้วมีความรู้สึกสบายใจ คลายความเครียด สดชื่น และที่สำคัญทำให้ประสาทตื่นตัวไม่ง่วง แต่ถ้าเมื่อเวลาอยากสูบแล้วไม่ได้สูบจะมีอาการหงุดหงิด กระวนกระวายและโมโหง่าย ถึงแม้คนเหล่านี้จะมีความรู้ถ้าสูบบุหรี่ติดต่อกันเป็นเวลานานหลายปีจะเกิดผลร้ายต่อร่างกายอย่างไร โดยเฉพาะกลุ่มคนงานเหล่านี้ตอบตรงกับอาการที่ปรากฏ เช่น จะทำให้มีอาการไอ แน่นหน้าอก เป็นโรคทางเดินหายใจ โรคหลอดเลือดสมอง จมกระทั้งเป็นโรคมะเร็งในที่สุด

กลุ่มคนงานเหล่านี้มีความเห็นว่า การดื่มสุราทำให้อารมณ์ดี และหายหงุดหงิด และเกิดผลต่อร่างกายทำให้ "เจริญอาหาร" รับประทานอาหารได้ ฉะนั้นคนกลุ่มนี้จะมีความเห็นว่าถ้าไม่ได้ดื่มจะไม่เกิดผลอะไร ไม่มีอาการอะไรผิดปกติ กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการดื่มเหล่านี้ มีความรู้เกี่ยวกับโทษร้ายของเครื่องดื่มประเภทนี้เป็นอย่างดี รู้ว่าถ้าดื่มติดต่อกันเป็นเวลานานจะเป็นอันตรายต่อตับ กระเพาะอาหาร จะทำให้เกิดโรคมะเร็ง เป็นต้น และคิดว่าผู้ดื่มสุรานี้จะสร้างความร่ำรวยให้แก่ผู้ใกล้ชิดมากกว่าการก่อผลร้ายในทางอื่น

การใช้จ่ายแก้ปวดมีความสำคัญต่อการทำงานหนักของคนงานไร่อ้อย โดยเฉพาะคนที่ใช้จ่ายแก้ปวด หรือเคยใช้ต่างมีความเห็นว่ายาแก้ปวดช่วยให้ทำงานได้ทนนานกับงานหนักๆ แต่ถ้าไม่ได้กินยาแก้ปวดแล้วจะรู้สึกอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย ครั้นเมื่อครั้นตัวทำให้อ่อนไม่หลับและทำงานไม่ได้ แต่คนงานเหล่านี้

คิดแต่เพียงว่าคนที่ใช้ยาแก้ปวดก็จะใช้ยานี้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เท่านั้น

ยาขยันหรือยาม้าเป็นสารเสพติดชนิดเดียวที่คนทำงานไร้อ้อยใช้กันมากขึ้นเมื่อมาทำงานตัดอ้อย โดยความรู้สึกว่ายาขยันทำให้ร่างกายกระปรี้กระเปร่า ทำงานได้มาก มีกำลังและถ้าไม่ได้ใช้ยานี้ขณะทำงานจะทำให้ร่างกายเหนื่อยง่าย อ่อนเพลีย ทำงานไม่ได้มาก และมีอาการหงุดหงิด กระวนกระวาย ขณะเดียวกันคนงานเหล่านี้มีความรู้เกี่ยวกับผลเสียที่จะเกิดขึ้นในระยะยาวถ้ามีการใช้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้ที่เคยใช้จะเห็นว่าเมื่อผลต่อระบบประสาท เกิดอาการเครียด หงุดหงิด ประสาทหลอน นอนไม่หลับ เป็นต้น ความรู้เกี่ยวกับผลเสียนี้ น่าจะมาจากการให้ข้อมูลข่าวสารในสื่อต่างๆ ปัจจุบันที่สามารถเข้าถึงประชากรกลุ่มนี้ได้อย่างได้ผล แต่ในทางปฏิบัติคนงานเหล่านี้ยังเห็นว่า ยาม้ามีประโยชน์จึงยังคงใช้อยู่ ส่วนผลเสียต่อคนใกล้ชิดคนงานกลุ่มนี้มองเห็นว่า อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุซึ่งเป็นผลร้ายต่อคนอื่น

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มชูกำลังของคนงานในไร้อ้อยคงมีเช่นเดียวกับการใช้สารเสพติดชนิดอื่นๆ คือทำให้ร่างกายสดชื่น มีพลังกำลัง หายอ่อนเพลีย ไม่ง่วง แต่ถ้าไม่ได้ดื่มก็ไม่มีผลต่อร่างกายหรือจิตใจมากนัก จึงเห็นว่าในช่วงที่มาทำงานตัดอ้อยคนงานจำนวนหนึ่งหยุดดื่มเครื่องดื่มชูกำลัง

เป็นที่น่าอินดีที่การศึกษาครั้งนี้ไม่พบว่า มีคนงานตัดอ้อยใช้ยานอนหลับ ผีน และเฮโรอีน คงมีเพียง 9 รายที่ใช้กัญชา นอกจากนี้จะไม่มีใครใช้แล้วคนงานเหล่านี้ยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับผลเสียที่มีต่อร่างกายอีกด้วย

ฉะนั้นประเด็นเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสารเสพติดของคนงานที่มาทำงานตัดอ้อย จึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญต่อการหามาตรการป้องกันการใช้สารเสพติดในกลุ่มคนเหล่านี้เป็นอย่างมาก เพราะคนงานเหล่านี้ต่างมีความรู้ถึงผลร้ายของสารเสพติดที่มีต่อร่างกายเป็นอย่างดี แต่ในความจำเป็นเพื่อจะให้ได้งานและได้เงินเพิ่มขึ้น การใช้ยาเสพติดหรือสารเสพติดจึงเป็นทางเลือกที่คนงานเหล่านี้นำมาใช้ ถ้ายังต้องการมีรายได้เพิ่มมากขึ้นเท่าไร ก็ยังต้องใช้มากขึ้นเท่านั้น ทั้งๆที่รู้ว่า จะเกิดผลเสียต่อร่างกายในระยะยาวก็ตาม

จุดอ่อนของการศึกษา

1. การศึกษาปัญหาการใช้สารเสพติดที่ผิดกฎหมายเป็นเรื่องที่ต้องระมัดระวังอย่างมากในการรวบรวมข้อมูล โดยเฉพาะผู้ที่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์กับการค้าสิ่งผิดกฎหมายนั้น ในการขอสัมภาษณ์เจ้าของไร้อ้อยถึงแม้คณะนักวิจัยได้พยายามหลีกเลี่ยงคำถามที่พาดพิงถึงสิ่งเสพติดผิดกฎหมาย มาใช้คำว่าศึกษาปัญหาสุขภาพอนามัยของคนงานในไร้อ้อย แต่ความอ่อนไหวในเรื่องนี้ก็ไม่สามารถป้องกันได้ทั้งหมด ดังนั้นข้อมูลที่เราได้จากการศึกษาแบบเฝ้าสังเกตจึงทำให้รู้ว่าจำนวนตัวเลขผู้ใช้สารเสพติดประเภท "ยาม้า" นั้นต่ำกว่าความเป็นจริง

2. การสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธี purposive random sampling ที่ใช้ในการเลือกคนทำงานในไร่ อ้อยมาสัมภาษณ์ ไม่สามารถใช้ตัวอย่างนั้นเป็นตัวแทนคำตอบที่จะอธิบายสัดส่วนของผู้ใช้สารเสพติดชนิดต่างๆ ในแต่ละพื้นที่ได้ จุดอ่อนข้อนี้จึงเป็นบทเรียนที่ดีสำหรับงานวิจัยที่จะทำต่อไป การเลือกวิธีสุ่มตัวอย่างจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในงานวิจัยลักษณะเชิงปริมาณนี้ จะนั้นจากสถิติที่พบว่ามีคนงานไร่อ้อยเพียง 8 คนเท่านั้นที่เข้ามาในจังหวัดกาญจนบุรีจึงยังเป็นคำถามที่ต้องการคำตอบว่า คนงานมีมากในกาญจนบุรีแต่มีคนไร่เข้ามาน้อยจริงหรือ

ข้อเสนอแนะ

(1) มาตรการรณรงค์ให้ความรู้ถึงโทษภัยของสารเสพติด โดยเฉพาะยาม้าถ้าจะทำในกลุ่มคนงานไร่อ้อยจะไม่ก่อให้เกิดผลตามที่ต้องการ เนื่องจากคนงานเหล่านี้ล้วนมีความรู้ในภัยอันตรายของการใช้ยาม้าอยู่แล้วทั้งสิ้น แต่การที่ยังใช้อยู่เพราะเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก ดังนั้นการแก้ปัญหาการใช้ยาม้าจึงไม่ใช่ ป.ป.ส. เท่านั้นที่ทำได้สำเร็จ ปัญหาที่เป็นลูกโซ่มาจากการขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตรเป็นผลกระทบอย่างสำคัญที่ทำให้การทำงานอย่างเร่งรีบเช่นงานตัดอ้อยต้องแข่งแรงกับแรงงานในกิจกรรมอย่างอื่น และแม้แต่แข่งแรงงานในกิจกรรมตัดอ้อยเดียวกัน การแก้ปัญหาดังกล่าว สำนักงาน ป.ป.ส. และกรมแรงงานต้องวางแผนร่วมกันจัดสภาพการณ์การขาดแคลนแรงงาน หรือ ป.ป.ส. และกระทรวงอุตสาหกรรมเพื่อหาเครื่องจักรมาทดแทนการใช้แรงงาน

(2) คนงานที่ใช้ยาม้าหรือยากระตุ้น คือกลุ่มคนงานที่ทำหน้าที่ขนอ้อยขึ้นรถหรือผู้ที่ขับรถบรรทุกอ้อยเข้าส่งโรงงาน การจำกัดอ้อยด้วยเวลาต้องทำงานให้ทันเพื่อเอาอ้อยส่งโรงงานน้ำตาตามเวลา (มิฉะนั้นอ้อยจะเสียน้ำหนักเมื่อถึงวันงาน) โรงงานให้โควต้าไว้ ทำให้คนงานต้องรีบเร่งและทำงานให้ทัน ฉะนั้นการเลือกใช้ยากระตุ้นจึงเป็นทางเลือกทางหนึ่ง สิ่งที่คนงานไร่อ้อยควรจะมีความรู้คือ ใช้ยาจำนวนเท่าไรจึงจะเกิดอันตราย ถ้าใช้นานจะเกิดผลต่อร่างกายในระยะยาวอย่างไร ถ้าสำนักงาน ป.ป.ส. จะให้ความรู้เหล่านี้แก่กลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้ ข้อมูลดังกล่าวควรจะไปถึงกลุ่มเป้าหมายเช่นเดียวกับผู้ที่ทำยาม้าเข้าไปขายให้แก่นกงาน คืออาจใช้รถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่เข้าไปให้ความรู้ถึงบริเวณที่มีการตัดอ้อยในช่วงเวลาที่คนงานพักผ่อนหลังการทำงาน นอกจากนั้นจัดรายการสถานีวิทยุท้องถิ่นไปยังสถานีที่คนงานชอบฟัง และนำความรู้ดังกล่าวประกาศแทรกไปกับรายการเหล่านั้นในช่วงที่มีการตัดอ้อยให้บ่อยกว่าปกติที่เคยเสนอ

(3) การศึกษาโดยใช้สถาบันการศึกษาในท้องถิ่นเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งที่ทดลองใช้ในการศึกษานี้ ได้เห็นข้อดีของการที่สถาบันการศึกษาท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดอยู่ด้วย สถาบันที่มีศักยภาพมากในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือสถาบันราชภัฏ ซึ่งทุกสถาบันฯ มีศูนย์วิจัยหรือหน่วยเวชศาสตร์และป้องกันยาเสพติดเป็นโครงสร้างภายในที่เหมาะสมอยู่แล้ว ถ้าสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ได้ใช้ประโยชน์จากโครงสร้างนี้ทำการศึกษาข้อมูลเรื่องสารเสพติดในรูปแบบอื่นๆ ก็จะเกิดประโยชน์ขึ้นกับทั้งสำนักงาน ป.ป.ส. เอง และสถาบันราชภัฏที่จะพัฒนาความเป็นนักวิชาการท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นนั้นๆ โดยรวมได้ ซึ่งปัจจุบันนี้สถาบันราชภัฏมีทั้งหมด 38 แห่งทั่วประเทศ

(4) สำนักงาน ป.ป.ส. ให้การสนับสนุนหน่วยเวชศาสตร์และป้องกันยาเสพติดของสำนักงาน ป.ป.ส. ของสถาบันราชภัฏที่อยู่ในเขตที่มีการปลูกอ้อย เป็นผู้ให้การศึกษาเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบต่างๆ เกี่ยวกับ ชาม้า แก่ชุมชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก (ก)

สถาบันวิจัยสังคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการศึกษาสภาพปัญหาสุขภาพอนามัยในกิจการไร่อ้อย

แบบสอบถามสำหรับเจ้าของกิจการไร่อ้อย

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด.....

ก. ลักษณะทางประชากรของเจ้าของกิจการ

1. อายุ.....ปี เพศ.....
2. การศึกษาที่จบ.....
3. อาชีพหลัก.....อาชีพรอง.....
4. สถานภาพสมรส
 1. โสด
 2. สมรส
 3. หม้าย หรือ หย่าร้าง
 4. อื่นๆ ระบุ.....

ข. ลักษณะทางเศรษฐกิจของเจ้าของกิจการ

1. ท่านทำสัญญา (มีโคเวต้า) กับโรงงานน้ำตาลกี่แห่ง (โปรดระบุชื่อโรงงานน้ำตาล)

ชื่อโรงงานน้ำตาล	จำนวนโคเวต้าที่ทำสัญญา (ต้น)	โรงงานฯ ที่ให้เงินเกี่ยว
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

2. พื้นที่ปลูกอ้อยที่ท่านบริหารเองมีจำนวนทั้งหมด.....ไร่ แบ่งเป็นแปลงได้ดังต่อไปนี้

จำนวนเนื้อที่แต่ละแปลง (ไร่)	ที่ตั้งของไร่อ้อย ตำบล / อำเภอ / จังหวัด
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

ค. การจ้างแรงงานทำงานในไร่อ้อยในช่วงปีที่ผ่านมา

1. ท่านหาคนงานมาทำงานในไร่อ้อยโดยวิธีใด

1. ไปหานายหน้าเองในหมู่บ้าน
2. นายหน้าแรงงานมาหาที่บ้าน
3. อื่นๆ ระบุ.....

2. แรงงานในไร่อ้อยของท่านมาจากจังหวัดใดบ้าง โปรดระบุทุกจังหวัด

1.
2.
3.
4.

3. แรงงานเหล่านี้เป็นแรงงานที่รับเงิน "ล่วงหน้า" ไปแล้วหรือไม่

1. รับเงินล่วงหน้า
2. ไม่ได้รับเงินล่วงหน้า

4. ปีที่แล้วท่านมีแรงงานมาทำงานในไร่อ้อย.....คน

โดยผ่านนายหน้า.....คน

5. ในระหว่างการทำงานในปีที่แล้ว ท่านทำอะไรที่เป็นสวัสดิการให้แก่คนงานของท่านบ้าง
วงกลมทุกข้อที่ท่านมี

1. มีบ้านให้อยู่อย่างเดียว
2. มีบ้าน พร้อมน้ำ ไฟ
3. มีเสื้อผ้า , ถุงมือ
4. มียาสามัญรักษา
5. ถ้าเจ็บป่วยหนักพาไปโรงพยาบาล
6. มีอาหารทุกมื้อ
7. อาหารบางมื้อ
8. มีน้ำดื่มระหว่างทำงานในไร่
9. มีรถรับส่งจากบ้านที่พักไปที่ทำงาน / จากที่จังหวัดที่อยู่มายังจังหวัดนี้
10. มีเครื่องมือหรือมีดตัดอ้อย
11. มีวันหยุดทำงาน ไปรดระบุวัน.....
12. อื่น ๆ ไปรดระบุ.....

6. ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา คนที่เป็น "นายหน้า" เป็นคนเดิมหรือคนเดียวกันทั้ง 3 ปีหรือไม่

.....

7. ทำไมท่านจึงเชื่อใจคนที่ เป็น "นายหน้า" ว่าเขาจะหาคนให้ตามสัญญา กรุณาให้เหตุผล

.....

8. ท่านเคยถูก "นายหน้า" ไม่ปฏิบัติตามสัญญา คือรับเงินล่วงหน้าไปแล้วไม่หาคนมาทำงาน
ในไร่อ้อยให้ท่านหรือไม่.....

9. ถ้าเคย ท่านปฏิบัติอย่างไร.....

.....

10. คนที่เป็น "นายหน้า" ได้ค่าตอบแทนอย่างไร

1. คิดเป็นค่าตอบแทนตามจำนวนคนงาน เช่น ได้คนงาน 1 คน นายหน้าจะได้
100 บาท เป็นต้น
2. คิดค่าตอบแทนตามน้ำหนักอ้อยที่ตัด เช่น ตันละ 5 บาท เป็นต้น
3. อื่นๆ ไปรดระบุ.....

ง. สุขภาพอนามัยของคนมาทำงานในไร้อ้อยของท่าน (เท่าที่สังเกตเห็น)

1. อาหารที่คนงานส่วนมากรับประทาน มีอะไรบ้าง กรุณาอธิบาย.....
.....
.....
2. เครื่องดื่มที่ดื่มเป็นประจำมีอะไรบ้าง.....
.....
.....
3. เครื่องดื่มที่คนงานดื่มเหล่านี้ หาซื้อได้ที่ไหน.....
.....
4. ยาต่อไปนี้คนงานในไร้อ้อยท่านใช้หรือไม่
- ยาแก้ปวด ท้องไส้ ปวดหาย ฯลฯ
- ยาดองเหล้า
- ยาขยัน (ยาม้า)
- ยาแก้หวัด
- อื่นๆ โปรดระบุ.....
5. ยาต่างๆ ที่คนงานใช้เหล่านี้ หาซื้อได้จากที่ไหน.....
.....
.....
6. ในช่วงที่มีการตัดอ้อยอย่างรีบเร่ง ท่านสังเกตเห็นว่าคนงานในไร้อ้อยของท่านมีการ
กินยาขยัน หรือ ยากระตุ้นอื่นใดเพื่อให้ทำงานได้นานๆ หรือไม่.....
.....
.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก (ข)

สถาบันวิจัยสังคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการศึกษาสภาพปัญหาสุขภาพอนามัยในกิจการไร่อ้อย

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 เพศ.....อายุ.....ปี
- 1.2 สถานที่อยู่อาศัย.....หมู่ที่.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
- 1.3 สถานภาพสมรส.....
- 1.4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....จำนวนบุตร.....
- 1.5 อาชีพหลัก.....อาชีพรอง.....
- 1.6 ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ท่านไปทำงานนอกหมู่บ้านเป็นเวลานานกว่า 2 เดือน ที่ใดบ้าง
โปรดระบุ ประเภทของงานที่ทำ อำเภอและจังหวัดที่ไปทำงาน
- (1) งาน.....อำเภอ.....จังหวัด.....
- (2) งาน.....อำเภอ.....จังหวัด.....
- (3) งาน.....อำเภอ.....จังหวัด.....
- (4) งาน.....อำเภอ.....จังหวัด.....
- 1.7 สามารถอ่านออกเขียนได้.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....
วันที่สัมภาษณ์.....

2. การทำงานในกิจการไร่อ้อย

(กรุณาเติมข้อความโดยละเอียด)

ข้อมูลการทำงาน	ครั้งแรกที่เริ่มทำงาน	การทำงานปีที่แล้ว
2.1 อายุ (ปี)		
2.2 สถานที่ที่ไปทำงาน (หมู่บ้าน, ตำบล, อำเภอ และจังหวัด)		
2.3 ใครเป็นผู้ชักนำและเดินทางไปทำงานโดยวิธีใด (ระบุ ว่า รถที่มารับเป็นของเจ้าของไร่ หรือชาวบ้านเหมาไปเอง)		
2.4 ระยะเวลาที่ทำงาน (เดือน)		
2.5 ทำงานหน้าที่อะไรบ้างในไร่อ้อย		
2.6 นายจ้างให้ค่าจ้างอย่างไร อัตราเท่าไร ตัดอ้อยเป็นร้อย ร้อยละกี่บาท ขึ้นอ้อย (ขนอ้อยขึ้นรถ) เป็นต้น ตันละกี่บาท งานเหมา (ตัดและขึ้นอ้อยด้วย) ตันละกี่บาท ขับรถ ได้เป็นเงินเดือน หรือได้เป็นเที่ยว(กับาท)		
2.7 รายได้จากการทำงานในไร่อ้อยทั้งหมด (ยังไม่หักค่าใช้จ่าย)		
2.8 ทำงานวันละกี่ชั่วโมง (ระบุ เวลาที่ทำงาน/เวลาพัก)		
2.9 จำนวนคนในครอบครัว ที่ไปทำงานด้วย (เฉพาะคนที่ทำงานจริงๆ)		
2.10 ขณะทำงานในไร่อ้อย หน้าที่หักเอง หรือเจ้าของไร่จัดที่หักให้		
2.11 สิ่งที่นายจ้างจัดหาให้ระหว่างที่ทำงาน (ระบุ สิ่งที่ได้รับจากนายจ้างโดยไม่ต้อง เสียเงิน)		

3. การใช้สิ่งเสพติดของผู้ให้สัมภาษณ์ และสมาชิกในครอบครัว

3.1 ประวัติการใช้สิ่งเสพติดของผู้ให้สัมภาษณ์

(เติมข้อความในช่องคำตอบ)

ประเภท	ไม่เคยใช้	ใช้/เคยใช้				
		อายุเมื่อเริ่มใช้	ใครชักชวนให้ใช้ครั้งแรก	เหตุผลที่ใช้ครั้งแรก	เหตุผลที่ยังใช้อยู่ในปัจจุบัน	ปัจจุบันเลิก* ใช้แล้วเพราะ
บุหรี่						
สุรา						
ยาแก้ปวด						
ยาชยัน ระบุ.....						
เครื่องดื่ม ชูกำลัง ระบุ.....						
อื่นๆ ระบุ.....						

3.2 พฤติกรรมการใช้หรือบริโภคสิ่งเสพติดของผู้ให้สัมภาษณ์

ก. บุหรี่.....(โปรดระบุประเภทบุหรี่ที่สูบ)

1) ความถี่ในการสูบ

สูบทุกวัน

ไม่สูบทุกวัน

2) ปริมาณที่สูบ

วันละ 1-2 มวน

วันละ 3-5 มวน

วันละ 5-10 มวน

วันละ 10 มวนขึ้นไป

3) ช่วงเวลาที่สูบ

ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับความต้องการ

มีเวลาแน่นอน(ตื่นนอน หลังอาหาร ก่อนอาหาร หรือหลังทำงานฯ) ระบุ.....

4) วิธีสูบ

สูบเฉยๆ

ทายาดมที่บุหรี่ก่อนสูบ

ผสม.....ในเส้นยาสูบ

อื่นๆ ระบุ.....

5) ได้บุหรี่มาอย่างไร

ซื้อมาสูบเอง

มีคนเอามาขาย

มีคนให้

อื่นๆ ระบุ.....

ข. สุรา.....(โปรดระบุประเภทสุราที่ดื่ม)

การดื่มในช่วงปกติ (ไม่ใช่ช่วงเวลาที่มาทำงานในไร่อ้อย)

1) ความถี่ในการดื่ม

ดื่มทุกวัน

ไม่ดื่มทุกวัน

2) ปริมาณที่ดื่ม (คำถามนี้พึงระวัง เพราะผู้ตอบดื่มเหล้าด้วยกันหลายคน ควรถามปริมาณที่ดื่มของผู้ตอบ เพียงคนเดียวโดยประมาณ)

1-2 แก้วต่อวัน

1 ถังต่อวัน

1 แบนต่อวัน

1 ขวดกลมต่อวัน

อื่นๆ ระบุ.....

3) ช่วงเวลาที่ดื่ม

ไม่แน่นอน

มีเวลาแน่นอน(ตื่นนอน อาหารกลางวัน อาหารเย็น) ระบุ.....

4) วิธีดื่ม

ดื่มแบบไม่ผสม

ดื่มผสมกับอย่างอื่น ระบุ.....

5) ได้เหล้ามาอย่างไร

- ซื้อมาดื่มเอง
- มีคนให้

- มีคนนำมาเสนอขาย
- อื่นๆ ระบุ.....

การดื่มในช่วงที่ทำงานในไร่อ้อย

1) ความถี่ในการดื่ม

- ดื่มทุกวัน
- ไม่ดื่มทุกวัน

2) ปริมาณที่ดื่ม (คำถามนี้ฟังระวัง เพราะผู้ตอบดื่มเหล้าด้วยกันหลายคน ควรถามปริมาณที่ดื่มของผู้ตอบ เพียงคนเดียวโดยประมาณ)

- 1-2 แก้วต่อวัน
- 1 ขวดกลมต่อวัน
- 1 ก๊กต่อวัน
- อื่นๆ ระบุ.....
- 1 แบนต่อวัน

3) ช่วงเวลาที่ดื่ม

- ไม่แน่นอน
- มีเวลาแน่นอน(ตื่นนอน อาหารกลางวัน อาหารเย็น) ระบุ.....

4) วิธีดื่ม

- ดื่มแบบไม่ผสม
- ดื่มผสมกับอย่างอื่น ระบุ.....

5) ได้เหล้ามาอย่างไร

- ซื้อมาดื่มเอง
- มีคนนำมาเสนอขาย
- มีคนให้
- อื่นๆ ระบุ.....

ค. ยาแก้ปวด.....(โปรดระบุยาแก้ปวดที่ใช้)

การใช้ยาแก้ปวดในช่วงเวลาปกติ (ไม่ใช่ช่วงเวลาที่มาทำงานในไร่อ้อย)

1) ความถี่ในการใช้ยา

- ใช้ทุกวัน
- ไม่ใช่ทุกวัน

2) ปริมาณที่ใช้ยาแก้ปวด

- 1-2 ของต่อวัน
- มากกว่า 5 ของต่อวัน
- 3-5 ของต่อวัน
- อื่นๆ ระบุ.....

3) ช่วงเวลาที่ใช้ยาแก้ปวด

- ไม่แน่นอน
- มีเวลาแน่นอน(ก่อนอาหาร ก่อนทำงาน หลังอาหาร) ระบุ.....

4) วิธีใช้ยาแก้ปวด

- กินยาแล้วดื่มน้ำตาม เอายามาละลายน้ำแล้วดื่ม
 อื่นๆ ระบุ.....

5) ได้ยาแก้ปวดมาอย่างไร

- ซื้อมากินเอง มีคนนำมาเสนอขาย
 มีคนให้ อื่นๆ ระบุ.....

การใช้ยาแก้ปวดในช่วงที่มาทำงานในไร่อ้อย

1) ความถี่ในการใช้ยา

- ใช้ทุกวัน ไม่ใช้ทุกวัน

2) ปริมาณที่ใช้ยาแก้ปวด

- 1-2 ของต่อวัน 3-5 ของต่อวัน
 มากกว่า 5 ของต่อวัน อื่นๆ ระบุ.....

3) ช่วงเวลาที่ใช้ยาแก้ปวด

- ไม่แน่นอน
 มีเวลาแน่นอน (ก่อนอาหาร ก่อนทำงาน หลังอาหาร) ระบุ.....

4) วิธีใช้ยาแก้ปวด

- กินยาแล้วดื่มน้ำตาม เอายามาละลายน้ำแล้วดื่ม
 อื่นๆ ระบุ.....

5) ได้ยาแก้ปวดมาอย่างไร

- ซื้อมากินเอง มีคนนำมาเสนอขาย
 มีคนให้ อื่นๆ ระบุ.....

ง. ยาขยัน.....(โปรดระบุประเภทของยา เช่น ยาอี ยาม้า)

การใช้ยาขยันในช่วงปกติ (ไม่ใช่ช่วงเวลาที่มาทำงานในไร่อ้อย)

1) ความถี่ในการใช้ยา

- ใช้ทุกวัน ไม่ใช้ทุกวัน

2) ปริมาณที่ใช้ยา

- 1-2 เม็ดต่อวัน อื่นๆ ระบุ.....

3) ช่วงเวลาที่ใช้ยา

- ไม่แน่นอน
 มีเวลาแน่นอน(ก่อนนอน ก่อนทำงาน หลังทำงาน) ระบุ.....

4) วิธีการใช้ยา

- กินยาแล้วดื่มน้ำตาม เายามาละลายน้ำแล้วดื่ม
 อื่นๆ ระบุ.....

5) ได้ยามาอย่างไร

- ซื้อมากินเอง มีคนนำมาเสนอขาย
 มีคนให้ อื่นๆ ระบุ.....

การใช้ยาขณะช่วงที่มาทำงานในไร่อ้อย

1) ความถี่ในการใช้ยา

- ใช้ทุกวัน ไม่ใช้ทุกวัน

2) ปริมาณที่ใช้ยา

- 1-2 เม็ดต่อวัน อื่นๆ ระบุ.....

3) ช่วงเวลาที่ใช้ยา

- ไม่แน่นอน
 มีเวลาแน่นอน(ก่อนนอน ก่อนทำงาน หลังทำงาน) ระบุ.....

4) วิธีการใช้ยา

- กินยาแล้วดื่มน้ำตาม เายามาละลายน้ำแล้วดื่ม
 อื่นๆ ระบุ.....

5) ได้ยามาอย่างไร

- ซื้อมากินเอง มีคนนำมาเสนอขาย
 มีคนให้ อื่นๆ ระบุ.....

๑. เครื่องดื่มชูกำลัง.....(โปรดระบุประเภทของเครื่องดื่ม)

การดื่มเครื่องดื่มชูกำลังในช่วงปกติ (ไม่ใช่ช่วงเวลาที่มาทำงานในไร่อ้อย)

1) ความถี่ในการดื่ม

- ดื่มทุกวัน ไม่ดื่มทุกวัน

2) ปริมาณที่ดื่มเครื่องดื่มชูกำลัง

- 1-2 ขวดต่อวัน 3-5 ขวดต่อวัน
 อื่นๆ ระบุ.....

3) ช่วงเวลาที่ดื่มเครื่องดื่มชูกำลัง

- ไม่แน่นอน
 มีเวลาแน่นอน(ก่อนนอน ตื่นนอน ฯลฯ) ระบุ.....

4) วิธีการเติมเครื่องเติมซูกำลัง

ต้มนเอง

ต้มนคนอื่น ระบุ.....

5) ได้เครื่องเติมซูกำลังมาอย่างไร

ซื้อเอง

มีคนนำมาเสนอขาย

มีคนให้

อื่นๆ ระบุ.....

การเติมเครื่องเติมซูกำลังในช่วงที่มาทำงานในไร่

1) ความถี่ในการเติม

ต้มนทุกวัน

ไม่ต้มนทุกวัน

2) ปริมาณที่เติมเครื่องเติมซูกำลัง

1-2 ขวดต่อวัน

3-5 ขวดต่อวัน

อื่นๆ ระบุ.....

3) ช่วงเวลาที่เติมเครื่องเติมซูกำลัง

ไม่แน่นอน

มีเวลาแน่นอน(ก่อนนอน ตื่นนอน ฯลฯ) ระบุ.....

4) วิธีการเติมเครื่องเติมซูกำลัง

ต้มนเอง

ต้มนคนอื่น ระบุ.....

5) ได้เครื่องเติมซูกำลังมาอย่างไร

ซื้อเอง

มีคนนำมาเสนอขาย

มีคนให้

อื่นๆ ระบุ.....

จ. อื่นๆ ระบุ.....

การใช้สิ่งเสพติดในช่วงปกติ

1). ความถี่ในการใช้.....

2). ปริมาณที่ใช้.....

3). วิธีการใช้.....

4). ช่วงเวลาที่ใช้.....

5). ได้สิ่งเสพติดนี้มาอย่างไร.....

การใช้สิ่งเสพติดในช่วงที่มาทำงานในไร่ช้อย

- 1) ความถี่ในการใช้.....
- 2) ปริมาณที่ใช้.....
- 3) วิธีการใช้.....
- 4) ช่วงเวลาที่ใช้.....
- 5) ได้สิ่งเสพติดนี้มาอย่างไร.....

3.3 การใช้สิ่งเสพติดของสมาชิกในครอบครัว โปรดระบุจำนวนสมาชิก ในครัวเรือนปัจจุบัน (นับรวมผู้ให้ สัมภาษณ์ด้วย ที่ใช้หรือ ไม่ใช้สิ่งเสพติดต่อไปนี้

ประเภท	ไม่ใช้	ใช้	
		ยังใช้อยู่	เคยใช้แต่ปัจจุบันเลิก (ให้เหตุผลที่เลิก)
บุหรื			
สุรา			
ยาแก้ปวด			
ยาชยัน			
เครื่องดื่มชูกำลัง			
อื่นๆ (ระบุ).....			

4. การใช้สิ่งเสพติดของเพื่อนที่ท่านรู้จักมากที่สุด ที่ทำงานในไร่อ้อย

(เติมข้อความโดยละเอียด)

สิ่งเสพติด	ปริมาณที่ใช้ต่อวัน	วิธีการใช้	เวลาที่ใช้	ได้มาอย่างไร
บุหรี่				
สุรา				
ยาแก้ปวด ระบุ.....				
ยาชยัน ระบุ.....				
เครื่องดื่มชูกำลัง ระบุ.....				
อื่นๆ ระบุ.....				

ปริมาณที่ใช้ต่อวัน = ระบุจำนวนที่ใช้ เช่น 20 มวน/วัน หรือ 1 แบน/วัน , 3 ของ/วัน ฯลฯ

วิธีการใช้ = ดื่ม , สูบ หรือผสมน้ำดื่ม ฯลฯ

เวลาที่ใช้ = ตื่นนอน , หลังอาหาร , ก่อนอาหาร , ก่อนลงมือทำงาน ฯลฯ

ได้มาอย่างไร = หาซื้อเองตามร้านของชำ , มีคนเอามาขาย , มีคนให้ ฯลฯ

5. ความรู้ความเข้าใจ ทศนคติเกี่ยวกับการใช้สิ่งเสพติด

5.1 สิ่งเสพติดต่อไปนี้ ชนิดใดใช้ได้โดยไม่ผิดกฎหมาย และชนิดใดผิดกฎหมาย

(ใช้เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เป็นคำตอบ)

สิ่งเสพติด	ไม่ผิดกฎหมาย	ผิดกฎหมาย	ไม่ทราบว่าผิดกฎหมายหรือไม่
บุหรี่			
สุรา			
ยาแก้ปวด ระบุ.....			
ยาชยัน ระบุ.....			
เครื่องดื่มชูกำลัง			
ยานอนหลับ			
กัญชา			
ฝิ่น			
เฮโรอีน			
อื่นๆ ระบุ.....			

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2 ท่านมีความรู้ เกี่ยวกับผลดี ผลเสียของการใช้สิ่งเสพติดต่อไปนี้อย่างไร

ประเภทสิ่งเสพติด	เมื่อใช้แล้ว รู้สึกอย่างไร	หากไม่ได้ใช้จะมีความรู้สึก/อาการอย่างไร	ผลเสียหากผู้ใช้ ใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน	ผลเสียที่มีต่อผู้ใกล้ชิด
บุหรี่				
สุรา				
ยาแก้ปวด				
ยาขยัน				
เครื่องดื่มชูกำลัง				
ยานอนหลับ				
กัญชา				
ฝิ่น				
เฮโรอีน				

5.3 ในความเห็นของท่าน สิ่งเสพติดประเภทใดที่ท่านยินยอมให้คนในครอบครัว ได้แก่ ลูก และภรรยา หรือเพื่อนสนิทของท่านใช้

(ใช้เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เป็นคำตอบ)

สิ่งเสพติด	ยอมให้ลูกใช้	ยอมให้ภรรยา/สามีใช้	แนะนำให้เพื่อนใช้ได้
บุหรี่			
สุรา			
ยาแก้ปวด ระบุ.....			
ยาชยัน ระบุ.....			
เครื่องดื่มชูกำลัง			
ยานอนหลับ			
กัญชา			
ฝิ่น			
เฮโรอีน			
อื่นๆ ระบุ.....			

5.4 ท่านทราบหรือไม่ว่าสิ่งเสพติดเหล่านี้ ใช้กันมากในคนกลุ่มใด

(ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เป็นคำตอบ สารเสพติดชนิดหนึ่งมีคำตอบได้หลายช่อง)

สิ่งเสพติด	คนขับรถ บรรทุก	คนงาน ไร่อ้อย	คนงาน ก่อสร้าง	หญิง บริการ	นักเรียน/ นักศึกษา	กลุ่มอื่นๆ ระบุ.....
บุหรี่						
สุรา						
ยาแก้ปวด ระบุ.....						
ยาชยัน ระบุ.....						
เครื่องดื่มชูกำลัง						
ยานอนหลับ						
กัญชา						
ฝิ่น						
เฮโรอีน						
อื่นๆ ระบุ.....						

6. พฤติกรรมการรับรู้ข่าวสาร เกี่ยวกับสิ่งเสพติดและเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวันด้านต่าง ๆ

6.1 ท่านได้รับรู้ข่าวสารเรื่องต่างๆเหล่านี้ จากแหล่งใดบ้างต่อไปนี้ โปรดเรียงลำดับแหล่งที่ให้ข้อมูลมากที่สุด 3 อันดับ ในทุกประเภทของข่าวสาร

ประเภทข่าวสาร	แหล่งให้ข้อมูล							องค์กร เอกชน
	พ่อแม่/ ญาติ	เพื่อน	วิทยุ	โทรทัศน์	หนังสือ พิมพ์	สิ่งพิมพ์อื่นๆ รวมposter	จนท. รัฐ	
ราคาพืชผล								
ราคาสินค้า								
อุปโภคบริโภค								
ข่าวการเมือง								
ค่าจ้างแรงงาน ทั่วไป								
ค่าแรงเกี่ยวกับ งานในไร่ช้อย								
ค่าจ้างขั้นต่ำ ตามกฎหมาย								
ข่าว/ความรู้เกี่ยวกับ การเกษตร								
โรคเอดส์								
ข่าวต่อต้าน สิ่งเสพติด								
สถานที่บำบัดรักษา ถ้าติดสิ่งเสพติด								
โทษและพิษร้าย ของสิ่งเสพติด								
ความรู้เกี่ยวกับ โรคต่างๆ								

6.2 จากแหล่งข้อมูลที่ได้รับมากเป็นอันดับ 1 ในข้อ 6.1 ท่านได้รับข้อมูลจากแหล่งนี้บ่อยแค่ไหน

(ใช้เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เป็นคำตอบ)

ประเภทข้อข่าวสาร	ความถี่ในการรับข้อมูล				
	ได้ทุกวัน	อาทิตย์ละ 3-4 วัน	อาทิตย์ละวัน	เดือนละ 2 วัน	เดือนละวัน
ราคาพืชผล					
ราคาสินค้า อุปโภคบริโภค					
ข่าวการเมือง					
ค่าจ้างแรงงานทั่วไป					
ค่าแรงเกี่ยวกับ งานในไร่อ้อย					
ค่าจ้างขั้นต่ำ ตามกฎหมาย					
ข่าว/ความรู้เกี่ยวกับ การเกษตร					
โรคเอดส์					
ข่าวต่อต้านสิ่งเสพติด					
สถานที่บำบัดรักษา กำจัดสิ่งเสพติด					
โทษและพิษร้าย ของสิ่งเสพติด					
ความรู้เกี่ยวกับโรค ต่างๆ					

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6.3 ท่านรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่อไปนี้ได้อย่างไรบ้าง

รายละเอียดการรับข่าวสาร	วิทยุ	โทรทัศน์	หนังสือพิมพ์
ท่านใช้เวลาใด ฟังวิทยุ/ดูT.V/อ่านหนังสือพิมพ์ เป็นส่วนมาก (ระบุ เช่น ก่อนนอน หลังอาหารเย็น , หรือตื่นนอนเช้า ๆ)			
ท่านรับฟัง หรือดู T.V สถานีอะไรมากที่สุด หรือ อ่านหนังสือพิมพ์อะไรมากที่สุด			
ท่านรับฟังรายการ หรือดูรายการใดมากที่สุด หรืออ่านหนังสือพิมพ์คอลัมน์ใดมากที่สุด			
อื่นๆ (เอกสารเผยแพร่ต่างๆ)			

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

กองบัญชาการศึกษา กรมตำรวจ ตำราความรู้เรื่องยาเสพติดให้โทษ

ฉัตรธูมา เริ่มรุ่งณี รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาการแพร่ระบาดของการใช้ยากระตุ้นประสาทในกลุ่มคนงานในโรงงานแปรรูปปลา จังหวัดสมุทรปราการ โรงพยาบาลตำรวจ กรุงเทพฯ 2531

ชามิ อัฐกิจ และ แพทย์หญิงระพีพรรณ วัชรุมทอง เสพติดมหาภัย สำนักพิมพ์ข่าวประเสริฐ (ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์)

ชวริย์ ขาวูดี "สภาพและปัญหาแรงงานในกิจการกสิกรรม" เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง สภาพและปัญหาแรงงานในชนบทโดยเฉพาะแรงงานรับจ้างในภาคเกษตร จัดโดย สถานีปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ ณ โรงแรมริเวอร์แคว จังหวัดกาญจนบุรี วันที่ 11-13 ธันวาคม 2529

วิชัย โปษยะจินดา และไพพรรณ พิทยานนท์ ตลาดมืดยาบ้าในประเทศไทย เอกสารวิชาการเลขที่ สส 2/25 ศูนย์วิจัยยาเสพติด สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมษายน 2535

วิชัย โปษยะจินดา "การเสพยาเสพติดในสังคมไทย" และ "ความเสียหายต่อผู้ใช้แรงงาน สถานประกอบการและชุมชนอันเนื่องมาจากการใช้ยาในทางที่ผิด" เอกสารประกอบการบรรยายในการสัมมนาเรื่อง ยาเสพติดในสถานประกอบการ : ภัยคุกคามต่อการพัฒนาประเทศ จัดโดย สำนักงานป.ป.ส.ร่วมกับสำนักข่าวสารอเมริกันประจำประเทศไทย ณ โรงแรมริเจนท์ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี วันที่ 20-22 กันยายน 2534

วีไล หิรัญรัตนากิน ความต้องการความคุ้มครองในระบบประกันสังคมและลูกจ้างตามฤดูกาลในอุตสาหกรรมเกษตร : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงงานน้ำตาลในเขตจังหวัดกาญจนบุรี วิทยานิพนธ์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2534

ปิติ สัทธรรมนวงศ์ การเคลื่อนย้ายแรงงานไปตัดอ้อยของชาวบ้านโนนลาด ตำบลหนองใหญ่ อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม เมษายน 2535

ภัตสร ลิมานนท์ เพ็ญพร วีระสวัสดิ์ และนพวรรณ จงวัฒนา รายงานผลการวิจัยเบื้องต้น โครงการศึกษา
ลักษณะด้านประชากรและพฤติกรรมของสตรีขายบริการทางเพศในประเทศไทย เอกสารสถาบัน
หมายเลข 207/38 สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พฤษภาคม 2538

โยธิน แสงวดี และพิมลพรรณ อิศรภักดี พฤติกรรมเสี่ยงของพนักงานขับรถติดต่อกับการรับและแพร่
เชื้อโรคเอดส์ เอกสารทางวิชาการหมายเลข 160 สถาบันประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
มิถุนายน 2534

ศักดิ์เจริญ ภวภูตานนท์ "แรงงานตัดอ้อย : กรณีการศึกษาในภาคกลาง" ชนบทไทย 2535 สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สารที ลีประเสริฐ "พฤติกรรมการใช้ยาแก้ปวดในประชากรวัยแรงงานในชนบท : กรณีศึกษา ต.ด่านจาก
อ.โนนไทย จ.นครราชสีมา" วารสารสาธารณสุขศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหิดล ปีที่ 18 ฉบับที่ 13 กันยายน 2531

สุเทพ เชาวลิต รายงานการวิจัยเรื่อง ยาเสพติดกับพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากปกติ : การศึกษาปัจจัยทาง
เศรษฐกิจและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการติดยาเสพติดและพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่เกี่ยวข้อง
เสนอต่อ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ 2525

สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย รายชื่อโรงงานน้ำตาลในประเทศไทย ปี 2533-34
ฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีน้ำตาล (เอกสารโรเนียวเข็บบ่ม)

สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี รายงานการสำรวจพฤติกรรมและการสูบบุหรี่ของประชากร
พ.ศ. 2531 โรงพิมพ์อักษรไทย กรุงเทพมหานคร 2533.

สัปดาห์วิจารณ์ ฉีกหน้ากากขบวนการ "ยาม้า" มหาภัย ปีที่ 37 ฉบับที่ 48 วันอาทิตย์ที่ 12-18
พฤษภาคม 2534

Bangkok Post. Pills that becomes killer วันอาทิตย์ที่ 8 เมษายน 2533

Vichai Poshyachinda and Others "Stimulant Use, Abuse and Dependence in Thailand" in
Alcohol and Drugs Perspectives, Prevention and Control (Asia Pacific Region).

